แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

INTERIOR ARCHITECTURE DESIGN RECOMMENDATION FOR IMPROVING RESTAURANTS IN ACCORDANCE WITH DISTINCTIVE ARCHITECTURAL CHARACTERISTICS OF SOI PHRAYASRI SHOP HOUSE, FUEANG NAKHON ROAD, BANGKOK

นายสยุมภู โต๊ะทับทิม

SAYUMPU TOTUBTIM

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2568

KMITL-2025-AR-M-003-026

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

INTERIOR ARCHITECTURE DESIGN RECOMMENDATION FOR IMPROVING RESTAURANTS IN ACCORDANCE WITH DISTINCTIVE ARCHITECTURAL CHARACTERISTICS OF SOI PHRAYASRI SHOP HOUSE, FUEANG NAKHON ROAD, BANGKOK

SAYUMPU TOTUBTIM

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF

MASTER OF ARCHITECTURE PROGRAM IN INTERIOR ARCHITECTURE

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2025

KMITL-2025-AR-003-026

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2025

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นายสยุมภู โต๊ะทับทิม
รหัสประจำตัว	62602023
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2568
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ กุฏอินทร์

บทคัดย่อ

อาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนครมีรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยผสมตะวันตก ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ และให้ประชาชนทั่วไปเช่าเพื่ออยู่อาศัยและประกอบกิจการทั่วไป เช่น ร้านอาหาร จากการสำรวจพบปัญหาการรุกล้ำพื้นที่ทางเท้า โดยร้านอาหารไม่สามารถใช้งานพื้นที่ภายในอาคารได้อย่างเต็มที่ รวมถึงความชำรุดทรุดโทรมของตัวอาคารทั้งภายนอกและภายใน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมของผู้ใช้งานร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี 2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญ และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี 3) ศึกษาปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรีที่เป็นอาคารอนุรักษ์ ให้ตอบสนองต่อการใช้งานประเภทร้านอาหารในด้านวัสดุ แสงสว่าง การจัดพื้นที่ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ ในระยะเวลาอันสั้น โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร สำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม สำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ สังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าและผู้ให้บริการ สังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร 4 คน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 1 คน และสอบถามลูกค้า 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ แบบสังเกตกรณีตัวอย่าง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามลูกค้า ข้อมูลเชิงคุณภาพถูกนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเปรียบเทียบ จัดกลุ่มเรียงลำดับความสำคัญ และตรวจสอบแบบสามเส้า ข้อมูลเชิงปริมาณถูกนำมาวิเคราะห์ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ตึกแถวซอยพระยาศรีมีลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมตะวันตก เป็นอาคาร 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยามุงกระเบื้องว่าว ผนังประดับแผ่นปูนปั้น หน้าต่างและประตูแบบลูกฟักกระดานดุน สภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่พบว่า สภาพภายในอาคารมีความทรุดโทรมตามกาลเวลา ปัญหาหลักที่พบ คือ ร้านอาหารส่วนใหญ่ตั้งจุดประกอบอาหารไว้หน้าร้าน พื้นที่รับประทานอาหารอยู่ริมทางเท้า พื้นที่เก็บของและวัตถุดิบอยู่ภายในร้าน การศึกษาแนวทางในการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ให้ตอบสนองต่อการใช้งานประเภทร้านอาหาร ด้านวัสดุและสี พบว่าลูกค้าเกินกว่าครึ่งเห็นว่าควรมีการปรับปรุงบางส่วนตามความเหมาะสม เช่น ผนัง พื้น และฝ้า โดยการทำความสะอาด ซ่อมแซมรอยแตก ทาสีหรือทาน้ำยาเคลือบผิวปูน ด้านแสงสว่าง พบว่ามีแสงสว่างเพียงพอ แต่ควรปรับปรุงรูปแบบดวงโคม และชนิดของแสงควรเป็นแบบ Cool White แผงบังแดดหน้าอาคารควรมีลักษณะกลมกลืนกับตัวอาคาร ด้านการจัดพื้นที่ ควรตั้งจุดประกอบอาหารอยู่ภายในบริเวณร้าน ในกรณีที่จุดประกอบอาหารอยู่หน้าร้านควรมีอุปกรณ์กั้นระหว่างจุดประกอบอาหารกับพื้นที่ภายนอก พื้นที่บริการลูกค้าควรอยู่ภายในบริเวณร้าน และมีการจัดการของที่ไม่จำเป็นภายในร้านเพื่อเพิ่มพื้นที่ภายในร้านให้ใช้ได้เต็มประสิทธิภาพ ด้านเฟอร์นิเจอร์ ควรมีขนาดตามมาตรฐาน มีรูปแบบที่สอดคล้องกับตัวอาคารและการใช้งาน ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ จากการสอบถามผู้ประกอบการพบว่าไม่ต้องการระบบปรับอากาศ Wi-Fi แต่ต้องการ ทีวี และระบบป้องกันอัคคีภัย

คำสำคัญ: การปรับปรุงอาคาร, ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม, อาคารอนุรักษ์, ร้านอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Interior Architecture Design Recommendations for Improving Restaurants in Accordance with Distinctive Architectural Characteristics of Soi Phrayasri Shop House, Fueang Nakhon Road, Bangkok
Student	Sayumpu Totubtim
Student ID	62602023
Degree	Master of Architecture
Program	Interior Architecture
Year	2025
Thesis Advisor	Assistant Professor Benjamas Kutintara, Ph.D.

ABSTRACT

Shop houses at Soi Phrayasri, Fueang Nakhon Road, Bangkok demonstrate blend of Thai and Western architectures, which are under supervision of the Crown Property Bureau. The properties are rented by local people for accommodation and commercial purposes, such as restaurants. According to a survey, there were problems about area usages and damages of buildings, both exterior and interior spaces. Objectives of this research were: 1) to study architectural characteristics, physical environments, and behaviors of restaurant customers in areas of shop houses at Soi Phrayasri, 2) to study opinions of entrepreneurs and customer satisfaction towards interior environments of restaurants in shop houses at Soi Phrayasri and 3) to study renovation problems and improvement methods for shop houses at Soi Phrayasri which are conservation buildings to fulfill requirements of restaurants in terms of materials, light, space allocation, furniture styles, and modern technologies to be used in conservation buildings.

This research combined both qualitative and quantitative research in a short time, in which data were collected from documents, surveys of architectural characteristics, surveys of physical environments restaurants in the area, behaviors of restaurant customers and service in the area, and case study surveys. Respondents of interviews included 4 restaurant entrepreneurs, Interview one expert and 30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

customers. Research tools included a physical environment survey form, case study survey form, Behavioral observation form, an interview form, and a questionnaire. Qualitative data were analyzed, summarized, prioritized and triangulation. Quantitative data were analyzed by using frequencies and percentages.

The findings showed that the shop houses at Soi Phrayasri illustrate Thai and Western architectural characteristics in 2-storey format. The buildings are equipped with hip roof (Panya style) using kite-shaped tiles, walls decorated with stucco, and doors and windows decorated with mullion. According to recent conditions, buildings of restaurants in research area were run-down from wear and tear. Main problems were that most restaurants set up cooking area in front of the building, service areas were beside footpath, and storage areas for stuffs and ingredients were inside restaurants. Regarding renovation methods for conservation buildings to suit requirements of restaurants in terms of materials and paint, more than half of customers perceived that some parts of restaurants should be renovated as appropriate, such as walls, floors, and ceilings, by cleaning, mending cracks, painting or coating cement surfaces. Regarding brightness, light is enough but shape of lamps should be improved, cool white light should be used, and façades should coincide with buildings. Regarding space allocation, cooking areas should be placed inside restaurant, in case that cooking areas were in front of restaurant, partitions were required to separate cooking areas and outside areas. Service areas should be placed inside restaurant and unnecessary things inside restaurant should be managed to ensure efficient space utilization. Regarding furniture, size should be standard that coincide with building and utilization. Regarding modern technology, entrepreneurs showed no demand for air conditioning systems and Wi-Fi but needed TV and fire protection systems.

Keywords: Building Renovation, Architectural Characteristics, Conservation Building, Restaurant

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายท่านที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ รวมถึงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ กุฏอินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย อีกทั้งยังส่งเสริมสนับสนุน และเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ และแนวทางในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำสาขาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และปูพื้นฐานวิชาความรู้ที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัณฑิตศึกษา ที่คอยให้คำแนะนำในการเรียน การสอบ การทำวิทยานิพนธ์ และอำนวยความสะดวกในด้านเอกสารต่างๆ อย่างครบถ้วน

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วงศาสตราจารย์ ดร.โชติวิทย์ พงษ์เสริมผล ผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์ที่สละเวลามาตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องของแนวทางการอนุรักษ์อาคาร ขอขอบพระคุณผู้ประกอบการร้านอาหารตึกแถวซอยพระยาศรีทั้ง 4 ร้าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ทั้งจากการสัมภาษณ์ การอนุญาตให้เข้าตรวจสอบพื้นที่ ซึ่งได้รับการต้อนรับอย่างดีทุกครั้ง และขอขอบคุณลูกค้าร้านอาหารทุกท่าน ที่สละเวลาพักทานข้าวมาตอบแบบสอบถาม

ขอบคุณเพื่อนปริญญาโท รุ่น 61/2 และ รุ่น 62/1 รุ่นพี่ในสาขาสถาปัตยกรรมภายใน ที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือในเรื่องของการเรียน การสอบ และการทำบทความวิชาการต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าของบริษัท LD Interior Design & Construction ที่อนุญาตให้ใช้เวลางานเพื่อมาเรียน และสุดท้ายนี้ขอขอบคุณ ครอบครัว ที่คอยสนับสนุนเสมอมา

สยุมภู โต๊ะทับทิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....II
กิตติกรรมประกาศ.....V
สารบัญ.....VI
สารบัญตาราง.....XI
สารบัญรูป.....XII
บทที่ 1 บทนำ
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....1
1.2 วัตถุประสงค์.....3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....3
1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....3
1.5 ขั้นตอนของการวิจัย.....4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ.....7
1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....8
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม
2.1 ความหมายและประเภทของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี.....9
2.1.1 ความหมายและประวัติความเป็นมาของอาคารมีคุณค่าในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์.....9
2.1.2 รูปแบบของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี.....9
2.1.3 ประเภทของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี.....10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร.....11
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์อาคารในด้านลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม.....12
2.3.1 การรักษาความแท้ และบูรณภาพ.....12
2.3.2 การเลือกวิธีอนุรักษ์.....13
2.4 แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหาร.....14
2.4.1 ความหมายของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี.....14
2.4.2 การเลือกใช้วัสดุและสี.....14
2.4.3 แสงสว่าง.....15
2.4.4 การจัดพื้นที่.....17
2.4.5 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์.....18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.4.6 เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์.....19
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูล.....20
2.5.1 การเลือกเครื่องมือเก็บข้อมูล.....21
2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเก็บข้อมูล.....22

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย
3.1 วิธีการวิจัย.....26
3.2 ประชากรกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ร้านอาหารกรณีตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่าง.....28
3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....28
3.2.2 อาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....28
3.2.3 กลุ่มนักท่องเที่ยว และลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี.....29
3.2.4 ร้านอาหารกรณีตัวอย่างในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร.....29
3.2.5 ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....30
3.2.6 ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร.....30
3.3 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....30
3.3.1 แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....30
3.3.2 แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร.....31
3.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....31
3.3.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....32
3.3.5 แบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....32
3.3.6 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์.....33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.4 วิธีการเก็บข้อมูล.....33
3.4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและลักษณะเด่นทาสถาปัตยกรรมของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....34
3.4.2 สำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมรวมถึงสภาพในปัจจุบันของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....34
3.4.3 สำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....34
3.4.4 สังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าที่มาใช้บริการ และผู้ให้บริการภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....35
3.4.5 สังเกตลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ที่เป็นร้านอาหารกรณีตัวอย่าง ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร.....36
3.4.6 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....36
3.4.7 สอบถามนักท่องเที่ยว และลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....36
3.4.8 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์.....37
3.5 ประเด็นและตัวแปรที่ทำการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ.....37
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....41
3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....41
3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....42

บทที่ 4 ผลการวิจัย
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง.....43
4.2 ข้อมูลทั่วไปและลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี.....44
4.2.1 ความเป็นมาและข้อมูลทั่วไปของตึกแถวซอยพระยาศรี.....44
4.2.2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี.....45
4.3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี.....47
4.3.1 การเข้าถึงพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี.....47
4.3.2 ผลกระทบของแดด ลม ฝน และมลภาวะต่อตัวอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี.....47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.3.3 ผลการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร....52
4.3.4 ผลการสังเกตพฤติกรรมภายในร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร....54
4.3.5 ผลการสังเกตร่องรอยทางกายภาพ....56
4.4 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี....61
4.4.1 ความเห็นของผู้ประกอบการ....61
4.4.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร....61
4.4.3 ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหาร ในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร....62
4.5 ปัญหาที่พบ และแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรี....64

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ
5.1 สรุปผลการวิจัย....69
5.2 แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร....72
5.3 การอภิปรายผลการวิจัย....78
5.3.1 ลักษณะเด่นของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี....78
5.3.2 วัสดุ และสี....79
5.3.3 แสงสว่าง....79
5.3.4 การจัดวางพื้นที่....80
5.3.5 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์....80
5.3.6 เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์....81
5.4 ข้อเสนอแนะ....81
5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์....81
5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป....82

บรรณานุกรม....83
ภาคผนวก....86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ก.....87
ภาคผนวก ข.....96
ภาคผนวก ค.....100
ภาคผนวก ง.....102
ภาคผนวก จ.....108
ภาคผนวก ฉ.....110
ภาคผนวก ช ผลการเก็บข้อมูล.....117

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า
1.1 ขั้นตอนของการวิจัย.....5
2.1 ความเข้มของแสงสว่างภายในสถานที่จำหน่ายอาหาร.....17
2.2 ตารางสรุปเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม.....25
3.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....26
3.2 ตัวแปรที่ทำการศึกษา วิธีการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....37
3.3 ตัวแปรด้านการรุกล้ำพื้นที่ทางเท้า และไม่สามารถใช้งานพื้นที่ภายในอาคารได้อย่างเต็มที่.....39
3.4 ตัวแปรด้านข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวและลูกค้า.....39
3.5 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและลูกค้าต่อลักษณะสภาพแวดล้อม.....39
3.6 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและลูกค้าต่อการใช้งานพื้นที่.....40
3.7 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและลูกค้าต่อการใช้บริการร้านอาหาร.....41
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....43
4.2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....46
4.3 ระดับความพึงพอใจร้านอาหารภายในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร.....62
4.4 ปัญหาที่พบ และแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร....64
5.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....70
5.2 แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี.....77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่ หน้า

1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย....4

2.1 แผนผังอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี....10

2.2 รูปแบบของโต๊ะประกอบอาหาร (ซ้าย) และรูปแบบเฟอร์นิเจอร์สำหรับรับประทานอาหาร (ขวา) ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณะสุข....19

3.1 แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี....28

3.2 ภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้งร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี....29

3.3 ร้านอาหารระดับกลาง 1....30

3.4 ร้านอาหารระดับกลาง 2....30

3.5 ภาพจากการสำรวจและสังเกตสภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี....35

3.6 ภาพจากการสังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าและผู้ให้บริการภายในร้านอาหารประเภทร้านอาหารทั่วไป....35

3.7 ภาพจากการสังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าและผู้ให้บริการภายในร้านอาหารประเภทร้านอาหารระดับกลาง....35

3.8 ภาพจากการสำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และการปรับปรุงพื้นที่ภายในของกรณีตัวอย่าง BAAN DEE (ซ้าย) และ Simiao Kafri (ขวา)....36

4.1 สถานที่ตั้งตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร....45

4.2 การเข้าถึงพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี....47

4.3 ลักษณะที่ตั้งของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี....48

4.4 ลักษณะอาคารของกลุ่มอาคารที่ 1 (ซ้าย) และกลุ่มอาคารที่ 2 (ขวา)....48

4.5 ลักษณะอาคารของกลุ่มอาคารที่ 3 (ซ้าย) และกลุ่มอาคารที่ 4 (ขวา)....49

4.6 ลักษณะของทิศทางแดดที่กระทำต่ออาคาร....49

4.7 เปรียบเทียบสีของอาคาร ซ้ายกลุ่มอาคาร 2, ขวากลุ่มอาคาร 1....50

4.8 ลักษณะของทิศทางลมที่กระทำต่ออาคาร....51

4.9 ภาพแสดงผลกระทบจากปัจจัยภายนอกอาคาร....51

4.10 ภาพแสดงการจราจรบนถนนอัษฎางค์ริเวณกลุ่มอาคารที่ 1....52

4.11 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร...53

4.12 ร่องรอยพฤติกรรมภายในร้านอาหารไทยประเภทอาหารจานด่วน ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี....55

4.13 ร่องรอยพฤติกรรมภายในร้านอาหารประเภทภัตตาคาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี....55

4.14 จุดรับประทานอาหารที่ลุกล้ำเข้ามาบริเวณทางเท้า....56

4.15 พื้นที่ประกอบอาหาร....56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่ หน้า

4.16 พื้นที่รับประทานอาหารภายในร้าน....57
4.17 พื้นที่บริเวณภายในอาคารด้านหน้าร้าน....57
4.18 พื้นที่บริการลูกค้าบริเวณด้านหลังอาคาร....58
4.19 บริเวณหน้าอาคารมีการติดตั้งป้ายไวนิลสำหรับบังแดดเพิ่มเติมเข้ามา....58
4.20 สภาพปัจจุบันของผนังภายในอาคาร....58
4.21 ภาพด้านหลังอาคารทีมีระเบียงแบบดั้งเดิม (ซ้าย) และ
อาคารที่รื้อระเบียงด้านหลังออกไป (ขวา)....59
4.22 สภาพภายใน (ซ้าย) และภายนอก (ขวา) ในปัจจุบันของอาคารที่ไม่มีการใช้งาน....59
4.23 สถานบันเทิงมีการใช้ตัวอักษรและโลโก้สินค้าที่สื่อถึงบริการของร้าน (ซ้าย)
ร้านอาหารขึ้นชื่อภายในพื้นที่มีการใช้ตัวอักษรที่สื่อถึงความเก่าแก่ (ขวา)....60
4.24 ป้ายแสดงรายละเอียดสินค้าและบริการของทางร้าน (ซ้าย) เพื่อให้คนปฏิบัติตาม (ขวา)....60
5.1 แสดงทัศนียภาพภายนอก ร้านอาหารทั่วไป....72
5.2 แสดงรูปด้านภายนอกอาคาร ร้านอาหารทั่วไป....73
5.3 แสดงภาพทัศนียภาพป้ายหน้าร้าน ร้านอาหารทั่วไป....73
5.4 แสดงภาพทัศนียภาพภายในพื้นที่ให้บริการลูกค้า ร้านอาหารทั่วไป 1....74
5.5 แสดงภาพทัศนียภาพภายในพื้นที่ให้บริการลูกค้า ร้านอาหารทั่วไป 2....74
5.6 แสดงภาพทัศนียภาพภายในพื้นที่เก็บของ ร้านอาหารทั่วไป....75
5.7 แสดงผังเฟอร์นิเจอร์ ร้านอาหารทั่วไป....75
5.8 แสดงรูปด้านฝั่งขวา ร้านอาหารทั่วไป....76
5.9 แสดงรูปด้านฝั่งซ้าย ร้านอาหารทั่วไป....76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

รูปแบบของสถาปัตยกรรม ในแต่ละพื้นที่ ย่อมมีความแตกต่างกันออกไปตามบริบททางวัฒนธรรมของเมือง หรือความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ซึ่งในกรุงเทพมหานครนั้น เป็นเมืองที่มีความหลากหลายทางบริบทของวัฒนธรรม โดยเฉพาะในย่านฝั่งพระนครหรือเกาะรัตนโกสินทร์ ที่ได้มีการตัดผ่านถนน 3 สายแรก จึงมีการสร้างอาคารบ้านเรือนสำหรับอยู่อาศัยและประกอบกิจการห้างร้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับถนนเฟื่องนครที่มีอาคารดั้งเดิมที่มีลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมที่เด่นชัด โดยอาคารตึกแถวสองฟากถนนเฟื่องนครนี้เป็นสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมตะวันตก (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2552) ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ และให้ประชาชนทั่วไปเช่าเพื่ออยู่อาศัยและประกอบกิจการทั่วไป เช่น ร้านอาหาร จากการสำรวจพบปัญหาในการใช้งานพื้นที่ รวมถึงความชำรุดทรุดโทรมของตัวอาคารทั้งภายนอกและภายใน

ในปัจจุบันสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวมีการปรับตัวลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรการล็อคดาวน์ที่ค่อนข้างเข้มงวดที่ผ่านมา หลังจากรัฐมีมาตรการผ่อนปรนทำให้พฤติกรรมการท่องเที่ยวของผู้คนเปลี่ยนไป โดยผู้คนมีการออกท่องเที่ยวตามสถานที่ใกล้ตัวมากขึ้น เช่น สวนสาธารณะ หรือย่านเมืองเก่าที่เงียบสงบ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2564) โดยจุดมุ่งหมายหลักของนักท่องเที่ยวคือการได้มาเยี่ยมชม และซึมซับความสวยงามดั้งเดิม รวมถึงการมีสถานที่สำคัญอย่าง เช่น วัด หรือสวนสาธารณะอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน จึงมีการใช้อาคารเก่าเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรม และต่อยอดให้เกิดการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ ทำให้มุมมองต่ออาคารอนุรักษ์เปลี่ยนจากเป็นอุปสรรคมาเป็นโอกาสของการพัฒนา (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2563) แต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของอาคารอนุรักษ์ จึงไม่ได้มีการรักษาสภาพของอาคารดั้งเดิมไว้เท่าที่ควร

แม้ในปัจจุบันพื้นที่รอบเกาะรัตนโกสินทร์จะมีกฎหมายควบคุมลักษณะภายนอกของอาคารว่าด้วยเรื่องมิให้มีการต่อเติมดัดแปลง หรือทาสีตัวอาคารให้ต่างไปจากสีที่กำหนด (กระทรวงมหาดไทย. 2562) และกฎเกณฑ์การรักษาสภาพภายนอกของตัวอาคารให้อยู่ในสภาพดั้งเดิมของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์แล้วนั้น แต่ก็ไม่ได้มีการจัดการรักษาสภาพของอาคารหรือตัวสถาปัตยกรรมภายในมากเท่าที่ควร จึงทำให้หลาย ๆ อาคารมีภาพรวมที่ดูทรุดโทรม โดยเฉพาะในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ที่มีการใช้งานพื้นที่ภายในเป็นร้านอาหารประเภทต่าง ๆ แต่ไม่ได้มีการจัดการอย่างเป็นระบบ จึงทำให้มีปัญหาในการใช้งานพื้นที่ภายในอาคารที่ไม่เพียงพอ จึงต้องใช้พื้นที่ทางสาธารณะเป็นจุดให้บริการลูกค้า การทิ้งเศษน้ำและอาหารบริเวณท่อระบายน้ำริมทางเท้า ส่งผลให้เกิดการอุดตันและเกิดปัญหาน้ำท่วมหรือน้ำรอระบายเมื่อถึงฤดูฝน และปัญหาในเรื่องของสภาพแวดล้อมภายในร้านที่ตัวตึกมีความชำรุดทรุดโทรมทั้งจากในเรื่องของ ผนังอาคารเก่า พื้นชำรุด และฝ้าที่มีสภาพทรุดโทรม รวมไปถึงการตกแต่งสภาพแวดล้อมภายใน การเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เพิ่มเข้ามาในอาคาร โดยจำเป็นจะต้องมีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ที่กฎหมายหรือข้อบังคับต่าง ๆ ได้กำหนดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาคารอนุรักษ์ที่เป็นตึกแถวในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ พบว่า มีการวิจัยเรื่องรูปแบบสีขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของพื้นที่อนุรักษ์ย่านถนนบำรุงเมือง (ธนสาร ช่างนาวา. 2561) ที่ศึกษารูปแบบสีขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมในระดับย่านที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ ศึกษาค้นคว้างานวิจัยอาคารอนุรักษ์ที่เป็นร้านอาหาร พบว่า มีงานวิจัยเรื่องแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น จ.เชียงใหม่ (ธนิตพงศ์ พุทธวงศ์. 2555) ที่ศึกษาค้นคว้าหาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหาร โดยคำนึงถึงการใช้งานและรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ โดยผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าแนวทางการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ที่เป็นตึกแถว ในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ และยังไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ลูกค้าที่มาใช้บริการ และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ความต้องการพื้นที่ ความพึงพอใจ และแนวทางการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ จึงเป็นเหตุผลของการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี (สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. 2560) ในแง่ของการพัฒนาบริการมูลค่าสูง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมพลังท้องถิ่นและชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันทางมรดกวัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว รวมถึงแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฯ 20 ปี ที่ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. 2556)

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ โดยจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าในการปรับปรุงอาคารดั้งเดิม หรืออาคารอนุรักษ์นั้นสามารถแบ่งได้หลายระดับและหลายประเภท ตามแต่ความต้องการในการใช้พื้นที่และความสำคัญของตัวอาคาร โดยระดับการอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับอาคารที่ทำการศึกษา คือ Rehabilitation : หรือการปรับปรุงสภาพอาคารเก่า เพื่อให้ตอบสนองต่อการใช้งานในปัจจุบันได้อย่างสะดวกสบาย ซึ่งเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ที่จะทำให้อาคารมีชีวิตอยู่ต่อไป โดยที่คุณค่าทางประวัติศาสตร์และความสวยงาม ถูกรักษาไว้อย่างคุ้มค่าเพราะสามารถใช้งานได้ในยุคปัจจุบัน (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558)

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารตึกแถวที่เป็นอาคารอนุรักษ์ ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่ 1.ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม 2.วัสดุและสี 3.แสงสว่าง 4.การจัดวางพื้นที่ภายใน 5.รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ และ 6.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์ โดยการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ในประเด็นที่ทำการศึกษาอาจช่วยแก้ปัญหาในเรื่องพฤติกรรมและปัญหาในการใช้งานพื้นที่ จึงเป็นที่มาของการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี สังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ ศึกษากรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ ศึกษาความเห็นจากผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวและลูกค้าที่มาใช้บริการและผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรีที่ให้ตอบสนองต่อการใช้งานประเภทร้านอาหาร และรักษาคุณค่าของตัวสถาปัตยกรรมดั้งเดิม ที่เป็นอาคารอนุรักษ์เอาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในประเภทร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยแบ่งเป็น 3 ข้อคือ

1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมของผู้ใช้งานร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี

1.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหา และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรีที่เป็นอาคารอนุรักษ์ ให้ตอบสนองต่อการใช้งานประเภทร้านอาหารในด้านวัสดุและสี แสงสว่าง การจัดพื้นที่ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ศึกษาเฉพาะอาคารอนุรักษ์ที่เป็นร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ขนาด 1 และ 3 คูหา ไม่รวมคูหาที่ใช้งานพื้นที่ในวัตถุประสงค์อื่น

1.3.2 การศึกษาข้อมูลมุ่งเน้นไปที่ ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม การใช้งานพื้นที่ และปัญหาที่พบจากการใช้งานในปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี

1.3.3 การเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี มุ่งเน้นเฉพาะลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน ในประเด็นของวัสดุและสี, แสงสว่าง, การจัดพื้นที่, รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ไม่รวมถึงระบบการจัดการภายในร้านอาหาร จึงไม่ได้นำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาในด้านงบประมาณที่ใช้ในการออกแบบปรับปรุง

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามแนวทางการอนุรักษ์ และความต้องการของผู้ใช้งานพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ผู้วิจัยศึกษาลักษณะรูปทรงอาคาร, รูปแบบบัวปูนปั้น, รูปแบบประตู, รูปแบบหน้าต่าง, ลักษณะหลังคา และส่วนประกอบต่างๆของอาคาร ของตึกแถวซอยพระยาศรี

1.4.2 รูปแบบของวัสดุและสี ผู้วิจัยศึกษาชนิดและสีของวัสดุที่ใช้ภายในอาคาร เช่น สีผนัง, ชนิดของฝ้าเพดาน, วัสดุปูพื้น ที่เป็นรูปแบบดั้งเดิม เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบกับวัสดุสมัยใหม่ที่ถูกเพิ่มเข้าไปภายหลัง

1.4.3 รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ ผู้วิจัยศึกษารูปทรง วัสดุ สี และขนาดที่เหมาะสมของเฟอร์นิเจอร์ ว่าควรเป็นในรูปแบบใดเพื่อให้ดูกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมของอาคาร และใช้งานได้สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.4 แสงสว่าง ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเรื่องแสงไว้ 2 กรณีคือ 1.แสงธรรมชาติ ผู้วิจัยศึกษาลักษณะของแสงธรรมชาติที่ส่งผลต่ออุณหภูมิอาคาร ทำให้อาคารต้องติดไวนิล หรือหลังคาบังแดดเพิ่ม 2.แสงประดิษฐ์ ผู้วิจัยศึกษาลักษณะของแสงสว่างภายในอาคารว่าควรเป็นชนิดใด และสว่างเพียงพอต่อการใช้งานหรือไม่

1.4.5 การจัดพื้นที่ ผู้วิจัยศึกษาลักษณะการจัดวางพื้นที่ร้านอาหาร ภายในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ให้มีความเหมาะสม ถูกต้องตามมาตรฐาน และสามารถใช้งานได้อย่างสะดวกทั้งลูกค้า และผู้ประกอบการ

1.4.6 เทคโนโลยีที่ใช้ ผู้วิจัยศึกษาในเรื่องของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่เพิ่มเข้ามาในอาคารเก่า เช่น TV WIFI ระบบปรับอากาศ และระบบป้องกันอัคคีภัย ว่าจะต้องติดตั้งในลักษณะอย่างไร เพื่อให้กลมกลืนไปกับลักษณะของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

1.4.7 พฤติกรรม และปัญหาในการใช้งานพื้นที่ ผู้วิจัยทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ที่มีการใช้งานพื้นที่ทางสาธารณะในการรองรับลูกค้า ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรม และปัญหาในการใช้งานพื้นที่ภายในอาคารได้ไม่เต็มที่ และเพื่อหาสาเหตุอื่น ๆ เพิ่มเติม

การศึกษาทั้ง 6 ประเด็นดังกล่าวตามลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหาร ในตึกแถวซอยพระยาศรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแต่ละปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม และปัญหาการใช้งานพื้นที่ภายในอาคารได้ไม่เต็มที่ ได้แก่ ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม รูปแบบของวัสดุและสี รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ แสงสว่าง การจัดพื้นที่ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในอาคารอนุรักษ์ (รูปที่ 1.1)

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

1.5 ขั้นตอนของการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนการดำเนินการ 16 ขั้นตอน ดังนี้ (ตารางที่ 1.1)

1.5.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา องค์ประกอบ และลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.2 สังเกตลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพรวมถึงสภาพในปัจจุบันของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

1.5.3 สำรวจและสังเกตสภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร จำนวน 4 ร้าน

1.5.4 สังเกตพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในพื้นที่ภายในร้านอาหารของลูกค้าที่มาใช้บริการและผู้ให้บริการภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

1.5.5 สำรวจและสังเกตร้านอาหารกรณีตัวอย่างในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร ที่เป็นพื้นที่เดียวกันกับตึกแถวซอยพระยาศรี จำนวน 2 แห่ง ผ่านการลงสำรวจพื้นที่

1.5.6 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร จำนวน 4 คน เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบัน ปัญหาที่พบ สิ่งที่ควรปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ของร้านอาหาร

1.5.7 สอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อลักษณะสภาพแวดล้อม และความพึงพอใจต่อร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี

1.5.8 ศึกษาข้อมูลของทฤษฎีในการอนุรักษ์อาคาร และปัจจัยในการออกแบบร้านอาหาร ที่มีพื้นฐานการออกแบบมาจากลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม โดยศึกษาจากวิทยานิพนธ์ และบทความวิจัย

1.5.9 เขียนบทความวิจัยสำหรับการประชุมวิชาการ

1.5.10 นำเสนอบทความวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยในการประชุมวิชาการ

1.5.11 นำเสนอหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

1.5.12 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคารเกี่ยวกับ กฎระเบียบข้อบังคับ และแนวทางการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

1.5.13 วิเคราะห์ข้อมูล และนำผลการวิจัยมาใช้ในการหาแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

1.5.14 เขียนผลการวิจัย และสรุปผลการวิจัย พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการออกแบบร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ในตึกแถวซอยพระยาศรี ให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และเหมาะสมกับความต้องการของผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว ลูกค้าที่มาใช้บริการ และผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร

1.5.15 นำเสนอวิทยานิพนธ์

1.5.16 แก้ไขเล่มวิทยานิพนธ์ และส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนของการวิจัย

รายระเอียดขั้นตอนของการวิจัย	**ระยะเวลา**														
	2563												**2564**		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1.ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	◄	—	—	►											

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

รายระเอียดขั้นตอนของการวิจัย	ระยะเวลา														
	2563												2564		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
2.สังเกตลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ			↔	↔											
3.สำรวจและสังเกตสภาพในปัจจุบันของร้านอาหาร			↔	↔				↔							
4.สังเกตพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร			↔	↔											
5.สำรวจและสังเกตร้านอาหารกรณีตัวอย่าง			↔												
6.สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร			↔					↔							
7.สอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่							↔	↔							
8.ศึกษาทฤษฎีปัจจัยในการออกแบบ จากวิทยานิพนธ์และบทความวิจัย							↔	↔	↔	↔	↔				
9.เขียนบทความวิจัยสำหรับการประชุมวิชาการ											↔	↔	↔		
10.นำเสนอบทความวิจัยในงานประชุมวิชาการ														↔	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

รายระเอียดขั้นตอนของการวิจัย	**ระยะเวลา**														
	2565												**2566**		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
11.นำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์								↔							
12.สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร								↔	↔						
13.วิเคราะห์ข้อมูลและหาแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหาร									↔	↔					

รายระเอียดขั้นตอนของการวิจัย	**ระยะเวลา**														
	2567			2568											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
14.เขียนผลการวิจัยและสรุปผลการวิจัยพร้อมทั้งเสนอแนวทางการออกแบบร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์								↔	↔						
15.นำเสนอวิทยานิพนธ์								↔	↔						
16.แก้ไขเล่มวิทยานิพนธ์และส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์									↔						

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ผู้วิจัยได้ทราบถึงลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ลักษณะทางกายภาพของร้านอาหารในพื้นที่ปัจจุบัน และทราบถึงพฤติกรรม และปัญหาจากการใช้งานพื้นที่ของร้านอาหารในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนุรักษ์ ของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ซึ่งสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี เช่น ผู้ประกอบการ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจ ในภายภาคหน้า

1.6.2 ได้ทราบความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร และลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ทำให้ทราบถึงปัญหา และความต้องการของการใช้งานพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในร้านอาหาร ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาในการออกแบบร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ แก่ผู้ประกอบการ นักออกแบบ และนักศึกษาที่สนใจได้

1.6.3 ได้แนวทางการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ที่สามารถแก้ปัญหาและตอบสนองต่อการใช้งาน และมีความสอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบ และปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์แห่งอื่น ๆ แก่ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนใจ

1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 การปรับปรุงอาคาร: ในที่นี้หมายถึง การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในอาคาร เพื่อให้ตอบสนองต่อการใช้งาน

1.7.2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม: ในที่นี้หมายถึงรูปแบบของตัวสถาปัตยกรรมในพื้นที่ที่ทำการศึกษา เช่น ลักษณะประตู หน้าต่าง รูปทรงอาคาร คิ้ว บัวประดับต่าง ๆ และส่วนอื่น ๆ ที่อยู่ในส่วนประกอบของอาคาร

1.7.3 อาคารอนุรักษ์: ในที่นี้หมายถึง อาคารเก่า / อาคารอนุรักษ์ทั้งที่ได้ขึ้นทะเบียนและไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นอาคารอนุรักษ์ แต่เป็นอาคารที่อยู่คู่กับถนนเฟื่องนครมาตั้งแต่สมัยแรกเริ่ม

1.7.4 ร้านอาหาร: ในที่นี้หมายถึง ร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยมีทั้งหมด 4 ร้าน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1.ร้านอาหารทั่วไป เป็นร้านอาหารประเภทพร้อมรับประทาน สะดวกรวดเร็ว ราคาไม่สูง และเป็นอาหารที่คนท้องถิ่นนิยมรับประทาน 2.ร้านอาหารระดับกลาง ที่มักจะมีเอกลักษณ์เฉพาะเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ เจ้าของร้านที่มีความชอบส่วนตัว มักจะนิยมเปิดร้านประเภทนี้ เช่น เจ้าของร้านที่ชอบเก็บของเก่า ก็จะนำของเก่ามาตกแต่งร้าน สร้างบรรยากาศด้วยการเปิดเพลงเก่า เพื่อดึงลูกค้าที่มีความชอบเหมือน ๆ กันมาใช้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้เริ่มศึกษาจาก ประวัติความเป็นมา เอกลักษณ์และลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารอนุรักษ์ในซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์อาคาร กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของอาคารทั้งจากกรุงเทพมหานคร และสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ หลักการและแนวทางในการออกแบบร้านอาหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเครื่องมือและการเก็บข้อมูล

2.1 ความหมายและประเภทของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

หัวข้อนี้ประกอบด้วย 1.ความหมายและประวัติความเป็นมาของอาคารมีคุณค่าในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ 2.รูปแบบของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี 3.ประเภทของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี 4.กลุ่มผู้ใช้งานอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

2.1.1 ความหมายและประวัติความเป็นมาของอาคารมีคุณค่าในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์

อาคารที่มีคุณค่า หมายถึง อาคารที่เข้าเกณฑ์ที่กำหนดในทางสากลที่ใช้ในนานาประเทศซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ได้แก่ การมีลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงยุคสมัยในอดีตในด้าน โครงสร้าง รูปแบบ ลักษณะการตกแต่ง ศิลปกรรม และประวัติศาสตร์ ซึ่งอาคารจะต้องมีอายุตามหลักสากลที่มากกว่า 50 ปี แต่ไม่ได้หมายความว่าอาคารทุกแห่งที่มีอายุมากกว่า 50 ปีจะเป็นอาคารที่มีคุณค่า โดยจะต้องพิจารณาเกณฑ์ในด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558)

ประวัติการก่อสร้างอาคารมีคุณค่าในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ เกิดขึ้นในช่วงรัชกาลที่ 5 ที่มีการตัดถนนและสร้างตึกแถวสองฟากถนนเป็นจำนวนมาก โดยการตัดถนนและการสร้างตึกแถว อาจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ1.การขยายถนนเดิม ซึ่งทำให้ต้องรื้ออาคารเดิมแล้วสร้างตึกแถวขึ้นมาใหม่ เช่น ที่ถนนบำรุงเมือง หรือการปรับปรุงถนนเจริญกรุง ที่มีการรื้อตึกแถวก่อนหน้าแล้วสร้างขึ้นมาใหม่ 2. การตัดถนนขึ้นมาใหม่ เพื่อเปิดพื้นที่เมืองแล้วสร้างตึกและอาคาร เพื่อให้เขตชุมชนและย่านการค้ามีการขยายตัวออกไป (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2552)

2.1.2 รูปแบบของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร (2558) ได้แบ่งรูปแบบของอาคารมีคุณค่า โดยพิจารณาตามเทคโนโลยีการก่อสร้างที่มีการพัฒนาขึ้นตามยุคสมัย ออกเป็น 3 ยุค เมื่อพิจารณาลักษณะทางสถาปัตยกรรม เทคนิคการก่อสร้าง และวัสดุที่ใช้ อาจจำแนกได้ว่าตึกแถวซอยพระยาศรีเป็นอาคารในยุคแรก คือ เป็นอาคารที่ก่อสร้างตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานจนถึงช่วงปลายรัชกาลที่ 5 โดยเป็นอาคาร 2 ชั้น ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในยุคที่เรียกว่า นีโอคลาสสิค หรือการนำเอารูปแบบสถาปัตยกรรมในยุโรปยุคคลาสสิค กรีก และโรมัน มาใช้ในการตกแต่งลวดลายหน้าต่าง ผนัง ช่องแสง และใช้แบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารคล้ายกับตึกแถวในสิงคโปร์ คือ มีผนังกันไฟที่มีความสูงและหนากว่าผนังอาคารทั่วไปในทุกๆ 2 – 3 คูหา (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558)

2.1.3 ประเภทของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

จากรายงานการสำรวจโบราณสถาน ในกรุงรัตนโกสินทร์ ของกองโบราณคดี กรมศิลปากร (2535) พบว่าอาคารตึกแถวซอยพระยาศรีเป็นตึกแถว 2 ชั้นที่รวมกันเป็นชุมชน หรือย่าน หมายถึงตึกแถวที่มีการก่อสร้างเป็นกลุ่มในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมากกว่า 1 ชุดขึ้นไป มักมีรูปแบบเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน มีการก่อสร้างริมถนนใหญ่ และมีการทำถนนซอยแล้วสร้างตึกแถวอีกหลายชุด ปัจจุบันอาคารทั้งหมดเป็นอาคารเช่า มีเจ้าของเป็นนิติบุคคล คือ สำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ในอดีตเป็นแหล่งการค้าที่สำคัญ มีห้างร้านหลายแห่ง เช่น ห้างแบด-แมนแอนด์โก หรือห้าง ม.ร.อันเดร ชาวเยอรมัน โดยจากการสำรวจโดยผู้วิจัย ปัจจุบันอาคารตึกแถวซอยพระยาศรีมีจำนวนทั้งสิ้น 78 คูหา ตั้งแต่ริมถนนเจริญกรุง ริมถนนอัษฎางค์ ริมถนนพระยาศรี และริมถนนเฟื่องนคร (รูปที่ 2.1) ประเภทของอาคารบริเวณนี้อาจแยกได้ตามประเภทการใช้ประโยชน์ของตึกแถวได้ดังนี้ 1.อาคารที่พักอาศัย 38 คูหา 2.อาคารพาณิชย์ – พักอาศัย 29 คูหา 3.บ้านปิด ไม่มีการใช้งานพื้นที่ 11 คูหา ในจำนวนนี้มีการใช้งานตึกแถวเพื่อการพาณิชย์ โดยเปิดเป็นร้านขายอาหารทั้งสิ้น 6 คูหา

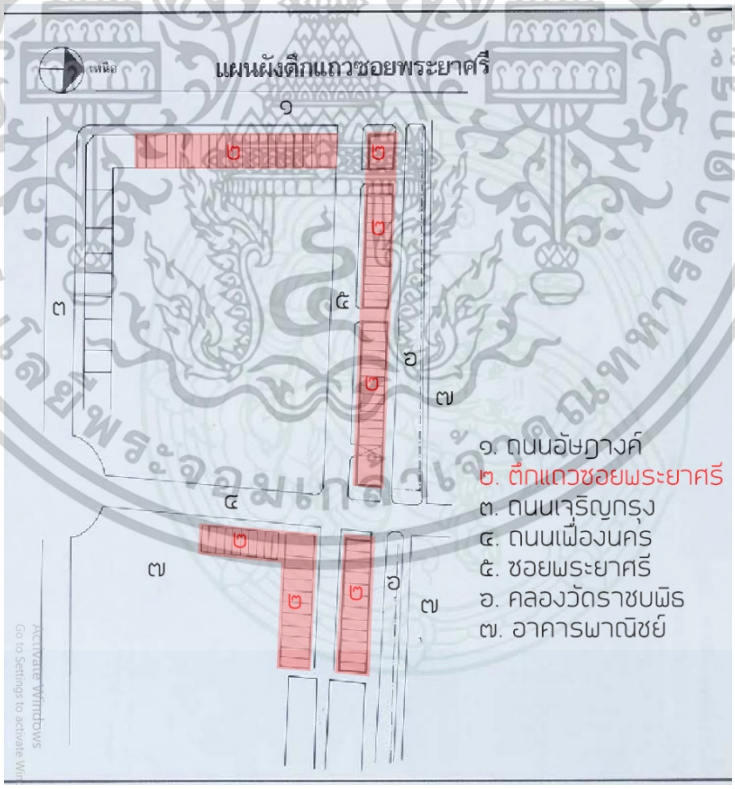

รูปที่ 2.1 แผนผังอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี (กองโบราณคดี กรมศิลปากร. 2535)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารูปแบบของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี โดยพิจารณาถึงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และปัญหาที่พบจากการใช้งานพื้นที่ภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารประเภทร้านอาหาร เพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม โดยมีจุดมุ่งหมาย คือการแก้ปัญหาการใช้พื้นที่ภายในอาคารได้ไม่เต็มที่ การรุกล้ำพื้นที่ทางเท้าสาธารณะ และเพื่อร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรีสามารถตอบสนองการใช้งานได้อย่างเต็มที่ ทั้งด้านวัสดุ แสงสว่าง การจัดพื้นที่ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. 2554) คำว่า “อนุรักษ์” หมายความว่า การรักษาให้คงเดิม ในระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ.2528. ได้ให้ความหมายของการอนุรักษ์เอาไว้ว่า เป็นการดูแลรักษา เพื่อให้คงคุณค่าไว้ และให้หมายรวมถึงการป้องกัน การรักษา การสงวน การปฏิสังขรณ์ และการบูรณะด้วย (กรมศิลปากร. 2528)

การอนุรักษ์ (Conservation) หมายถึง การกระทำเพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพ และจัดการกับความเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ อันอาจส่งผลต่อมรดกทางวัฒนธรรมนั้น โดยในเชิงสถาปัตยกรรมจะเป็นการปฏิบัติทุกวิถีทางเพื่อเก็บรักษาอาคารนั้นให้คงอยู่ ป้องกันการผุกร่อน เสียหาย หรือสูญสลายไปตามกาลเวลา เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ใช้ประโยชน์ และเห็นคุณค่าทั้งในด้านความงดงาม และความหมายต่าง ๆ ที่อาคารนั้นต้องการสื่อออกมา (ภานุวัฒน์ โทนุบล. 2546)

แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมมีอยู่ทั่วโลก ตัวอย่างเช่นในหนังสือ A History of Architectural Conservation (Jokilehto. 1999) ที่มีการรวบรวมแนวคิดในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมจากวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั่วโลกจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยในแต่ละวัฒนธรรมจะมีมุมมองและวิธีการอนุรักษ์ที่ไม่เหมือนกัน เมื่อเปรียบเทียบการประเมินคุณค่าอาคารอนุรักษ์จากหลายวัฒนธรรมจะพบความแตกต่างกันชัดเจน เช่น การอนุรักษ์อาคารเก่าที่ยังมีการใช้งาน บางวัฒนธรรมบูรณะให้มีรูปแบบสมบูรณ์ บางวัฒนธรรมกลับเลือกใช้วิธีรักษาให้คงสภาพที่ปรากฏในปัจจุบันมากที่สุด (ชเนนทร์ มั่นคง. 2554)

ในปัจจุบันแนวคิดด้านการอนุรักษ์มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในส่วนที่ได้มีการใช้อาคารเก่าเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรม และต่อยอดให้เกิดการพัฒนาเพื่อให้ตอบสนองต่อการใช้งานอาคารในด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้มุมมองของการอนุรักษ์มีการปรับเปลี่ยนจากการเป็นอุปสรรคมาเป็นโอกาสของการพัฒนา ดังจะเห็นได้จากกระแสการปรับปรุงอาคารเก่าให้มีการใช้สอยใหม่ เพื่อดึงดูดผู้ใช้รวมถึงการนำเสนอเมืองเก่าบางเมืองให้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาขึ้นบัญชีแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2563).

อาคารอนุรักษ์เป็นอาคารที่สร้างขึ้นในอดีตซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ซึ่งต้องการการดูแลและปกป้องอย่างต่อเนื่องเพื่ออนุรักษ์อาคารไว้ให้นานที่สุด การเติบโตของการท่องเที่ยวส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งอาคารอนุรักษ์ถือได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทนี้ เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญที่ชักจูงนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชม (Sodangi. 2013)

ตึกแถวเป็นหลักฐานสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสภาพเมืองที่มาพร้อมกับการก่อสร้างถนน และการรับรูปแบบและวิธีการก่อสร้างจากประเทศจีน ผสมผสานกับอิทธิพลจากประเทศต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตึกแถวจึงถือเป็นประจักษ์พยานของประวัติศาสตร์การสร้างเมือง และชุมชนในระดับภูมิภาคที่มีร่วมกัน (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2563).

แม้ว่าอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี จะเป็นอาคารที่ได้รับการควบคุมดูแลจากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ แต่ก็ควรได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ เพื่อให้ตึกแถวแห่งนี้มีประโยชน์ใช้สอยทางเศรษฐกิจ และสามารถตอบสนองการใช้งานในปัจจุบันได้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องรื้อทิ้งให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรในการสร้างใหม่ แต่ใช้การปรับปรุงในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ใช้พื้นที่ภายในอาคารได้อย่างเต็มที่ ลดการรุกล้ำพื้นที่ทางเท้า และใช้เป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์อาคารในด้านลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม

ตึกแถวซอยพระยาศรีเป็นมรดกทางด้านสถาปัตยกรรมที่ไม่ใช่โบราณสถาน ทำให้มีมาตรการในการปกป้องคุ้มครองที่ไม่ชัดเจน เป็นสาเหตุให้ในการปรับปรุงซ่อมแซม ตัวอาคารจึงไม่ได้รับการรักษาคุณค่าและความสำคัญไว้มากเท่าที่ควร ดังนั้นในการอนุรักษ์อาคารในด้านของลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม มีสิ่งที่ควรคำนึงถึง 2 ประการด้วยกัน คือ การรักษาความแท้ และบูรณภาพ กับ การเลือกวิธีอนุรักษ์ (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558)

2.3.1 การรักษาความแท้ และบูรณภาพ

เป็นสิ่งที่บอกถึงคุณภาพของแหล่งมรดกว่าเป็นเช่นไร มีสภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความสมบูรณ์หรือไม่ แต่ไม่ใช่สิ่งที่ใช้ในการประเมินคุณค่าของแหล่งมรดกนั้น ๆ

2.3.1.1 ความแท้ (Authenticity) หมายถึง คุณภาพของอาคารที่ยังสามารถรักษาลักษณะดั้งเดิมขององค์ประกอบต่าง ๆ เอาไว้ได้ โดยไม่ได้หมายความว่าจะต้องเป็นของที่มีมาแต่เดิมเท่านั้น แต่รวมถึงการซ่อมแซมที่ผ่านมาตามช่วงเวลา ก็ยังคงรักษาให้เหมือนของดั้งเดิม (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2563) โดยการแบ่งหัวข้อในการประเมินหรือทดสอบความแท้ของลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ใช้การอ้างอิงจากเอกสาร The Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention (UNESCO. 2019) ที่มีหัวข้อพอสรุปได้ ดังนี้

1. รูปทรงและการออกแบบ (Form and Design)
2. วัสดุ (Materials and Substance)
3. การใช้สอย (Use and Function)
4. ตำแหน่งที่ตั้ง และสภาพโดยรอบ (Location and Setting)

2.3.1.2 บูรณภาพ (Integrity) หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ หมายถึง ระดับที่แหล่งมรดกจะสามารถรักษาคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการไว้ ได้แก่ องค์รวม (Wholeness) และการไม่ถูกรบกวน (Intactness) เป็นการประเมินอาคารที่ทำควบคู่กับความแท้ แต่มีประเด็นพิจารณาที่ต่างกัน กล่าวคืออาคารเก่าที่มีความแท้ในด้านวัสดุ รูปแบบ และตัวอาคารเปลี่ยนแปลงน้อยมาก แต่หากมีการติดตั้งป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ หรือมีการต่อเติมแม้จะไม่รบกวนโครงสร้างเดิม แต่ทำให้ภาพรวมของอาคารเก่าไม่เหมือนเดิมทำให้มีผลต่อการลดคุณค่าของอาคาร อย่างนี้เรียกว่าขาดบูรณภาพ (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี อาจจำแนกบูรณภาพได้จากการที่องค์ประกอบดั้งเดิมของอาคารยังอยู่ครบ และ การรักษาไว้ซึ่งสภาพเดิมของอาคาร ซึ่งในปัจจุบันสามารถทำได้ยาก เพราะในปัจจุบันมีการติดตั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับตัวอาคาร เช่น เครื่องปรับอากาศ ป้ายโฆษณา เสาอากาศ สิ่งเหล่านี้ทำให้บูรณภาพของอาคารลดน้อยลง แต่สามารถทำให้อาคารสามารถใช้งานได้ต่อไป ดังนั้นจึงต้องหาแนวทางในการรักษาบูรณภาพของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี หลังจากที่ติดตั้งอุปกรณ์เหล่านี้ เช่นมีการทำสีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ติดตั้งให้กลมกลืนไปกับอาคาร หรือการออกแบบลักษณะของป้ายโฆษณาให้มีความคล้ายคลึงกับลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคาร เป็นต้น

2.3.2 การเลือกวิธีอนุรักษ์

การเลือกวิธีอนุรักษ์มีความหมายที่ค่อนข้างกว้าง และเกี่ยวเนื่องกับหลายองค์ประกอบ เพื่อการปฏิบัติที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ (ศิริชัย พงษ์สุชาติ. 2561) วิธีการอนุรักษ์อาคารเพื่อรักษาลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมนั้นสามารถทำได้หลายวิธีการ สำหรับร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี เป็นอาคารเก่าที่ยังมีการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยระเบียบกรมศิลปากร พ.ศ.2528 ข้อ 16 ได้กล่าวถึงวิธีการอนุรักษ์อาคารที่ยังมีประโยชน์ใช้สอยไว้ คือ ให้ทำการอนุรักษ์โดยการเสริมสร้าง หรือต่อเติมสิ่งที่จำเป็นขึ้นใหม่ก็ได้เพื่อความเหมาะสม ทั้งนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องทำให้เหมือนของเดิมทีเดียว แต่สิ่งที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่นั้นจะต้องมีลักษณะกลมกลืน และไม่ทำลายคุณค่าของโบราณสถานนั้น ๆ (กรมศิลปากร. 2528)

การฟื้นฟูสภาพอาคารเก่า (Rehabilitation) เป็นวิธีการอนุรักษ์ที่ทำให้อาคารตึกแถวซอยพระยาศรีตอบสนองต่อการใช้งานในปัจจุบันได้อย่างสะดวกสบาย ซึ่งเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้อาคารมีชีวิตอยู่ต่อไป โดยที่คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และลักษณะสภาพแวดล้อมถูกรักษาไว้อย่างคุ้มค่า เพราะสามารถใช้งานได้ในยุคปัจจุบัน (ปิ่นรัชฎ์ กาญจนัษฐิติ. 2552)

ยงธนิศร์ พิมลเสถียร (2563) ได้ให้ความหมายของการฟื้นฟูสภาพอาคารเก่าเอาไว้ว่า เป็นการเก็บรักษาส่วนที่มีคุณค่าไว้ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีการบูรณะ และมีการเพิ่มเติมโครงสร้างนอกตัวอาคารอนุรักษ์เพื่อรองรับการใช้สอยใหม่ โดยต่างประเทศใช้คำว่า Rehabilitation ร่วมกับการปรับปรุงการใช้สอย (Adaptive Reuse) โดยวิธีการนี้นิยมใช้ในอาคารเก่ามาก เพราะเป็นวิธีที่สามารถเพิ่มโครงสร้าง และขยายพื้นที่ใช้สอยโดยไม่จำเป็นต้องรื้ออาคารเก่า

ผู้วิจัยพบว่าตึกแถวซอยพระยาศรีเป็นอาคารที่ยังมีการใช้งานในเชิงพาณิชย์ หากต้องการจะปรับปรุงดูแลจำเป็นจะต้องเก็บรักษาส่วนสำคัญของอาคารไว้อย่างเคร่งครัด แล้วดำเนินการตามวิธีบูรณะแต่สามารถเพิ่มการใช้สอยใหม่เข้าไปได้ โดยส่วนที่ต่อเติมใหม่จะต้องไม่ทำลายลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคาร และไม่ไปรบกวนฐานรากและโครงสร้างเก่าของอาคาร ตามปกติแล้วส่วนต่อเติมไม่มีรูปแบบบังคับที่ตายตัว แต่ให้ยึดหลักการที่ไม่ทำลายคุณค่า และสอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมที่ตัวอาคารแสดงออกมา การติดตั้งอุปกรณ์ สาธารณูปโภค หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาคาร และมีการต่อขยายไปในทางราบมากกว่าทางตั้ง โดยไม่ควรต่อเติมปรับปรุงให้มีการบดบัง หรือมีความสูงมากกว่าอาคารเก่าเพราะจะมีผลกระทบต่อบูรณภาพของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหาร

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประเด็นในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ได้แก่ประเภทของร้านอาหาร การเลือกใช้วัสดุและสี แสงสว่าง การจัดวางพื้นที่ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์ จากการทบทวนงานวิจัยเรื่องนี้ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ได้ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. 2554) ภัตตาคาร หรือ ร้านอาหาร หมายถึง อาคารที่จำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่ม ที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่และหรูหรา สถานที่จำหน่ายอาหาร หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่ไม่ใช่ที่หรือทางสาธารณะ ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับบริโภค หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม (กระทรวงสาธารณสุข. 2561)

ลักษณะร้านอาหารที่พบในตึกแถวซอยพระยาศรี จากการสำรวจของผู้วิจัย โดยใช้เกณฑ์การจำแนกประเภทร้านอาหารของ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2552) โดยจำแนกตามการออกแบบตกแต่งเป็นหลัก พบว่ามีร้านอาหาร ทั้งหมด 2 ประเภทคือ

1) ร้านอาหารระดับกลาง (casual dining) เป็นร้านที่มีการออกแบบตกแต่งแบบพอเหมาะ เน้นบรรยากาศแบบสบาย ๆ เป็นกันเอง ราคาอาหารระดับปานกลาง พนักงานบริการแบบเป็นกันเอง ไม่มีพิธีรีตอง

2) ร้านอาหารทั่วไป (fast dining) เป็นร้านที่มีการออกแบบตกแต่งแบบเรียบง่าย สะดวก รวดเร็ว มีความทันสมัย เน้นบริการอาหารจานด่วน มีรายการอาหารจำกัดและสามารถหมุนเวียนลูกค้าได้ในปริมาณมาก

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ทั้ง 2 ประเภท โดยแบ่งเป็นร้านอาหารระดับกลาง จำนวน 1 ร้าน และร้านอาหารทั่วไป จำนวน 3 ร้าน

2.4.2 การเลือกใช้วัสดุและสี

รูปแบบสีขององค์ประกอบทางด้านสถาปัตยกรรมของกลุ่มอาคารตึกแถวในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ พบว่าองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมแต่ละส่วนมีรูปแบบสีที่ใกล้เคียงกัน เช่น สีขาวในส่วนของหลังคา และเปลือกอาคาร สีดำ ในส่วนของประตู และหน้าต่าง โดยรูปแบบสีดังกล่าวทำให้กลุ่มอาคารมีลักษณะความกลมกลืนกันในระดับย่าน ถือเป็นรูปแบบสำคัญที่แสดงถึงลักษณะเด่นเฉพาะของพื้นที่ ที่เป็นอาคารอนุรักษ์ (ธนสาร ช่างนาวา. 2561)

การเลือกใช้วัสดุของพื้น ผนัง ฝ้าเพดาน และรูปแบบของการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในให้ดูกลมกลืนกับอาคารภายนอก ควรใช้วัสดุ และรูปแบบที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเด่นของอาคารอย่างลวดลายขนมปังขิงจากซุ้มประตู ลวดลายโค้งจากกรอบหน้าต่าง และบัวปูนปั้น วัสดุ ควรเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุตกแต่งอาคาร ได้แก่ ไม้ ปูน กระเบื้อง อิฐมอญ และปูนซีเมนต์ขัดมัน เป็นวัสดุที่แสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุ ไม่มีการปรุงแต่งมากเกินไป ซึ่งวัสดุที่ใช้ควรเป็นวัสดุที่สะท้อนถึงลักษณะของอาคาร ลักษณะของโทนสีควรเป็นสีที่แสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุที่มีความซีดจาง และการตกแต่งภายในต้องให้รับรู้ถึงสถานที่ ที่เคยเป็นย่านการค้าเก่า (ปุณยนุชวิภา เสนคำ. 2560)

องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมในการออกแบบร้านอาหารเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถกระตุ้นการซื้อได้ แนวทางในการออกแบบสีในร้านอาหารควรเลือกใช้สีที่สร้างความรู้สึกชื่นชอบ โดยวรรณะของสีและความสดของสี ส่งผลต่อความรู้สึกชื่นชอบ สีวรรณะร้อนที่มีความสดของสีต่ำเป็นสีที่คุณลักษณะของสีที่ควรใช้ในการออกแบบภายในร้านอาหารที่เพิ่มโอกาสทางการตลาด ในขณะที่สีวรรณะเย็นที่มีความสดของสีสูงนั้นควรหลีกเลี่ยงเนื่องจากส่งผลให้เกิดความรู้สึกเชิงลบกล่าวคือวรรณะของสีและความสดของสีเป็นกลยุทธ์ในการออกแบบที่สร้างอารมณ์เชิงบวกต่อร้าน และส่งผลต่อการเพิ่มโอกาสในการเข้าร้าน (วรากุล ตันทนะเทวินทร์. 2560)

ปัจจัยการเลือกใช้วัสดุและสีของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ผู้วิจัยจะทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการ และความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการร้านอาหาร ว่ามีความต้องการในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือคงไว้ซึ่งวัสดุและสี ภายในร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์อย่างไร โดยการเลือกใช้วัสดุควรมีความกลมกลืนและคงลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารเอาไว้ และการเลือกใช้สีในร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ควรมีความกลมกลืนไปกับกลุ่มอาคารดั้งเดิมเพื่อคงลักษณะเด่นของสีอาคารในพื้นที่ และควรใช้สีที่มีการแสดงถึงเนื้อแท้ของวัสดุในส่วนขององค์ประกอบอาคารเช่น ผนัง พื้น ฝ้าเพดานอาคาร ส่วนสีขององค์ประกอบอื่น ๆ ควรใช้สีที่สร้างความรู้สึกชื่นชอบ อย่างสีวรรณะร้อนที่มีความสดของสีต่ำ เพื่อเป็นการกระตุ้นการเข้ามาใช้บริการของลูกค้าได้

2.4.3 แสงสว่าง

การออกแบบแสงสว่างให้มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากการเข้าใจถึงประเภทของการใช้งานพื้นที่นั้น ๆ ว่าเป็นการใช้งานประเภทใดและเวลาใด ต้องการแสงสว่างมากน้อยเพียงไหน โดยต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้น ๆ ด้วย เช่น ความสูงของฝ้าเพดาน ช่องแสง ภายใต้การใช้แสงสว่างที่เหมาะสม ทำให้การใช้งานพื้นที่มีประสิทธิภาพ และความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้น โดยการศึกษาแนวทางการออกแบบแสงสว่างในงานสถาปัตยกรรม ของยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล (2563) ได้แบ่งประเภทของแหล่งกำเนิดแสงเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ แหล่งกำเนิดแสงธรรมชาติ และแหล่งกำเนิดแสงประดิษฐ์

ลักษณะของแสงสว่างภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี มีลักษณะเป็นแสงผสม คือมีการใช้แสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์ผสมผสานกัน ในงานวิจัยนี้จะทำการศึกษาแสงสว่างภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ว่าเพียงพอต่อการใช้งานตามความเหมาะสมในแต่ละบริเวณหรือไม่ และควรปรับปรุงเพิ่มเติมแสงสว่างในส่วนไหน เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

2.4.3.1 แสงธรรมชาติ

แสงสว่างธรรมชาติเป็นแสงที่มีประสิทธิภาพสูง มีความเหมาะสมในการใช้งานไม่ว่าจะเป็นในห้องทำงาน หรือร้านค้าต่าง ๆ แต่ในประเทศไทยที่มีอากาศร้อนตลอดปี แสงสว่างจะนำเอาความร้อนเข้ามาในอาคารด้วย ดังนั้นการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร จึงต้องหลีกเลี่ยงการรับแสงอาทิตย์โดยตรง (Direct Sunlight) และเลือกใช้เฉพาะแสงสว่างจากรังสีแบบกระจาย (Diffuse

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Daylight) แม้ว่าแสงสว่างจากรังสีแบบกระจายจะมีประสิทธิภาพสูง แต่ก็ทำให้เกิดความร้อนขึ้นในอาคารและยังทำให้เกิดความไม่สบายแก่ผู้ใช้งาน เพราะโดยปกติแล้ว ปริมาณแสงสว่างและความร้อนของรังสีกระจายที่แผ่เข้ามาก็ยังมีค่าสูงกว่าความต้องการในการให้แสงสว่างภายในห้องหรืออาคารมาก (กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน. 2547)

การลดปริมาณแสงและความร้อนของรังสีกระจายที่แผ่เข้ามาในอาคาร สามารถทำได้ด้วยการเพิ่มระบบอุปกรณ์กระจกและอุปกรณ์กันแดด โดยกระจกที่สามารถลดปริมาณความร้อนที่แผ่เข้ามาในอาคารได้ดีคือกระจก 2 ชั้น และเมื่อเพิ่มการเคลือบผิวด้วยวัสดุสะท้อนรังสีก็จะช่วยลดปริมาณความร้อนที่เข้ามาในอาคารเพิ่มขึ้นด้วย แต่ก็จะทำให้งบประมาณในการปรับปรุงอาคารเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่วนอีกวิธีคือการเพิ่มอุปกรณ์กันแดดภายนอกอาคาร และภายในอาคาร เช่น ชายคาเหนือช่องเปิด และครีบบังแดดซึ่งสามารถช่วยลดปริมาณแสงและความร้อนไม่ให้เข้ามาในอาคาร ส่วนอุปกรณ์กันแดดภายในอาคาร เช่น แผงกันแดด ม่าน ก็สามารถช่วยในการลดปริมาณแสงและความร้อนได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ก็มีข้อเสียคือมักจะกักเก็บความร้อน และแผ่ความร้อนบางส่วนเข้ามาในอาคาร

ในการศึกษาร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี พบว่าอาคารส่วนใหญ่หันไปทางทิศใต้ และทิศตะวันตก ทำให้ตัวอาคารได้รับรังสีและความร้อนจากแสงอาทิตย์ในปริมาณมาก โดยเฉพาะทางทิศใต้จะได้รับรังสีและความร้อนมากกว่าด้านอื่น ๆ อย่างไรก็ตามการออกแบบระบบอุปกรณ์กันแดดภายนอกอาคารอย่างถูกต้องจะสามารถช่วยป้องกันรังสีและความร้อนจากแสงอาทิตย์ได้ โดยในปัจจุบันมีการทำชายคายื่นออกมาจากตัวอาคารด้วยวัสดุโครงเหล็กและหลังคาสังกะสี โดยสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ด้วยวัสดุที่เป็นสังกะสีที่ไม่ได้มีการบุแผ่นกันความร้อนหรือติดตั้งฝ้าใต้ชายคา จึงทำให้ตัวหลังคาเก็บสะสมและคายความร้อนลงมาด้านล่าง ทำให้อุณหภูมิภายใต้ชายคาและภายในอาคารสูง

2.4.3.2 แสงประดิษฐ์

การออกแบบแสงสว่างในงานสถาปัตยกรรม ไม่จำกัดอยู่แค่การสร้างความสว่าง และความสม่ำเสมอของแสง หรือให้ความสว่างเพื่อการมองเห็นเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมองถึงความต้องการในการใช้งานพื้นที่ ความสัมพันธ์ของผู้ใช้งานกับสภาพแวดล้อม การออกแบบแสงโดยใช้องค์ประกอบที่ดี นอกเหนือจากการทำให้มองเห็น ยังช่วยทำให้อาคารดูมีชีวิตชีวาและสวยงามกลายเป็นเรื่องเดียวกับสถาปัตยกรรมได้อย่างกลมกลืนไม่แปลกแยก (สมาคมไฟฟ้าแสงสว่างแห่งประเทศไทย. 2559) เทคนิคการออกแบบการส่องสว่างในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี เป็นการออกแบบการให้แสงเพื่อสร้างบรรยากาศ (Ambient Light) คือการสร้างบรรยากาศด้วยการสร้างแสงตกกระทบบริเวณฝ้าเพดาน ด้วยไฟ Up Light, Indirect Light หรือโคมไฟโป๊ะ โดยแสงของไฟจะตกกระทบบนผิววัสดุสะท้อนออกมาให้ความสว่างกับพื้นที่ได้ และการให้แสงเพื่อตกแต่ง หรือบอกเล่าความเป็นเอกลักษณ์ โดยการออกแบบแสงสว่างไม่ได้จบลงที่ความสว่าง และการเลือกใช้แสงเท่านั้น การแสดงความเป็นเอกลักษณ์ของอาคารก็มีส่วนให้คนทั่วไปได้รับรู้ถึงแนวทางของตัวสถาปัตยกรรม โดยการใช้รูปแบบของดวงโคม ซึ่งการเลือกรูปแบบดวงโคมที่เหมาะสมจะเป็นตัวให้ความสว่าง และบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมได้เป็นอย่างดี

ค่าเฉลี่ยของความส่องสว่างโดยทั่วไปสำหรับร้านอาหารตามมาตรฐานของคู่มือดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหาร กระทรวงสาธารณสุข (2561) ได้กำหนดให้มีการออกแบบความเข้มของแสงสว่างภายในสถานที่จำหน่ายอาหารในแต่ละบริเวณดังนี้ (ตารางที่ 2.1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 ความเข้มของแสงสว่างภายในสถานที่จำหน่ายอาหาร

บริเวณในสถานที่จำหน่ายอาหาร	ค่าความเข้มของแสงสว่างต้องไม่น้อยกว่า (lux)
1.บริเวณพื้นที่ปฏิบัติงานเตรียมวัตถุดิบ ปรุง ประกอบอาหาร	300
2.บริเวณพื้นที่จำหน่ายอาหาร	215
3.บริเวณพื้นที่ทำการล้าง และเก็บภาชนะอุปกรณ์	300
4.บริเวณที่เก็บวัตถุดิบ และเก็บอาหารแห้ง	100
5.ห้องสุขา	100

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข (2561)

อุณหภูมิสีของแสงประดิษฐ์ (Color Temperature) เป็นการระบุสีของแสงที่ปรากฏให้เห็น ซึ่งในแสงประดิษฐ์มีการใช้สีของแสงอยู่หลัก ๆ 3 ชนิดคือ Warm White, Cool White และ Daylight โดยในการออกแบบแสงสว่างภายในร้านอาหารนั้น ควรเลือกใช้สีของแสงในโทนอุ่น เช่น สี Warm White ในพื้นที่เตรียมอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร เพราะเหมาะสำหรับการส่องไปยังอาหารทำให้อาหารดูสดใหม่ น่ารับประทาน (กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน. 2547)

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องแสงสว่าง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ส่วนที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรีในด้านของแสงได้ดังนี้

1.แสงธรรมชาติที่มีผลกับอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ในเรื่องของการจัดการกับรังสีและความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่มีผลกับตัวอาคารด้วยเทคนิค และวัสดุต่าง ๆ โดยที่ไม่ไปบดบังลักษณะเด่นของตัวอาคาร

2.แสงประดิษฐ์ โดยการออกแบบแสงสว่างภายในอาคาร ให้เพียงพอต่อการใช้งานในร้านอาหาร และมีการเลือกใช้อุณหภูมิของสีในแต่ละพื้นที่ให้มีความเหมาะสม

3.การเลือกประเภทและลักษณะของดวงโคมภายในร้านอาหาร โดยเฉพาะกับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ลักษณะของดวงโคมต้องสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของอาคาร ทำให้ผู้มาใช้บริการได้รับรู้ถึงลักษณะเด่นของตัวสถาปัตยกรรม

2.4.4 การจัดพื้นที่

การจัดพื้นที่ภายในร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ตามมาตรฐานของคู่มือดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหาร กระทรวงสาธารณสุข (2561) กำหนดให้แบ่งรายละเอียดของพื้นที่จำหน่ายอาหารไว้ ดังนี้ 1.พื้นที่ที่ใช้จำหน่ายอาหาร 2.พื้นที่ที่จัดไว้สำหรับบริโภคอาหาร 3.พื้นที่ที่ใช้สำหรับประกอบอาหาร 4.พื้นที่ที่ใช้สะสมอาหาร และพื้นที่ต่อเนื่อง เช่น ห้องสุขา โดยต้องมีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ

งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดวางพื้นที่ภายในร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ของ ธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555) แบ่งพื้นที่การใช้งานออกเป็น 3 ส่วนหลัก ๆ ได้แก่ พื้นที่สำหรับเตรียมหรือปรุงอาหารและเครื่องดื่ม พื้นที่สำหรับนั่งรับประทานอาหาร และพื้นที่ส่วนเก็บล้าง โดยมีรูปแบบการจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ใช้สอยภายในร้าน 2 รูปแบบ คือ 1.รูปแบบการจัดพื้นที่ปรุงอาหารตั้งอยู่หน้าร้าน พื้นที่นั่งรับประทานอาหารอยู่ภายในร้าน โดยพบว่าการจัดพื้นที่ในลักษณะนี้ทำให้ง่ายต่อการรับรู้ของลูกค้าว่าร้านขายอะไร และเป็นการเรียกลูกค้าเข้าร้านอีกด้วย 2.รูปแบบการจัดพื้นที่ปรุงอาหารอยู่ด้านหลังร้าน และพื้นที่นั่งรับประทานอาหารอยู่ภายในร้าน พบว่าการจัดพื้นที่ในลักษณะนี้จะส่งผลให้ลูกค้าเข้าออกได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัดหรือถูกปิดกั้นจนเกินไป โดยในการจัดพื้นที่ทั้งสองแบบมักจะจัดพื้นที่ส่วนเก็บและส่วนซักล้างไว้ด้านหลังร้าน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนหรือเป็นมลภาวะทางสายตาและทางกลิ่นแก่ลูกค้าขณะรับประทานอาหาร

ผู้วิจัยวิเคราะห์ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี โดยพบว่ามีลักษณะเป็นร้านอาหาร 2 ประเภท ได้แก่ ร้านอาหารระดับกลาง (casual dining) และร้านอาหารทั่วไป (fast dining) โดยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดพื้นที่ ผู้วิจัยสามารถนำไปเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ เช่น การปรับปรุงพื้นที่ภายในร้านให้สามารถใช้งานพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ และสะดวกสบาย การปรับปรุงการวางตำแหน่งของพื้นที่ต่าง ๆ ภายในร้าน เช่น พื้นที่ประกอบอาหาร พื้นที่รับประทานอาหาร พื้นที่พักคอย และพื้นที่เก็บวัตถุดิบ เป็นต้น

2.4.5 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์

จากผลการวิจัยเรื่องการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในโฮมสเตย์ให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมบ้านพื้นถิ่นของ สิทธินี อินทร์สุวรรณโณ (2560) พบว่ารูปแบบเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในอาคารอนุรักษ์ควรมีลักษณะที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเดิมของอาคาร เน้นการใช้เฟอร์นิเจอร์ดั้งเดิมที่มีอยู่ภายในบ้าน หากเป็นของใหม่ควรเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีรูปแบบคล้ายคลึงกับของเดิมและเป็นเฟอร์นิเจอร์ที่ผลิตด้วยวัสดุธรรมชาติ

ผลวิจัยเรื่องแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารดั้งเดิม ของ ธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555) แบ่งประเภทของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในอาคารดั้งเดิมประเภทร้านอาหารโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1.เฟอร์นิเจอร์รูปแบบดั้งเดิม ที่ส่วนใหญ่ทำมาจากไม้ เช่น ตู้โชว์ หรือชั้นวางของต่าง ๆ 2.เฟอร์นิเจอร์รูปแบบใหม่ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ที่ไว้สำหรับให้บริการลูกค้า และเมื่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายใน ที่สูญเสียความดั้งเดิมของตัวอาคารไป

คู่มือดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหาร กระทรวงสาธารณสุข (2561) มีการอธิบายถึงรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ตามมาตรฐานของสถานที่จำหน่ายอาหารไว้ 2 ประเภทคือ 1.ส่วนประกอบอาหาร โดยโต๊ะประกอบอาหารต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร ต้องมีความสะอาด ผิวเรียบ สภาพดี ไม่ชำรุดหรือเป็นสนิม ทำจากวัสดุที่สามารถทำความสะอาดได้ง่าย ไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร และต้องไม่เป็นที่สะสมของเชื้อโรค เช่น สแตนเลส อลูมิเนียม โฟเมก้า กระเบื้องเคลือบ และผิวของโต๊ะไม่ควรเป็นวัสดุที่ทำจากไม้ 2.ส่วนรับประทานอาหาร โดยรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ที่จัดเตรียมไว้สำหรับรับประทานอาหารต้องสะอาด ไม่มีคราบอาหาร หรือคราบสกปรก มีสภาพดี ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนความร้อน ความชื้น และน้ำหนักกดทับ พื้นผิวโต๊ะเรียบ ไม่ลอกหรือชำรุด ไม่มีซอกมุมที่อาจเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคหรือสัตว์พาหะนำโรค และสามารถทำความสะอาดได้ง่าย (รูปที่ 2.2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.2 รูปแบบของโต๊ะประกอบอาหาร (ซ้าย) และรูปแบบเฟอร์นิเจอร์สำหรับรับประทานอาหาร (ขวา) ตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข
(กระทรวงสาธารณสุข. 2561)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ส่วนที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ได้ ดังนี้

1.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสมกับอาคารอนุรักษ์ โดยการใช้รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และต้องไม่ทำลายหรือลดคุณค่าของตัวอาคาร

2.รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้กำหนด ทั้งในเรื่องของขนาด รูปแบบ และวัสดุที่ใช้ในการผลิต

2.4.6 เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์

การใช้งานอาคารอนุรักษ์ในเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน นอกจากการใช้พื้นที่ของตัวอาคารได้อย่างคุ้มค่า สิ่งสำคัญที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งานคือ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่จะทำให้สามารถใช้งานอาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้งานได้อย่างเต็มที่ และได้มาตรฐานของทางหน่วยงานราชการ เช่น ระบบปรับอากาศ ป้ายประกาศ และระบบป้องกันอัคคีภัย

2.4.6.1 ระบบปรับอากาศ

จากผลการวิจัยเรื่องการเตรียมติดตั้งระบบปรับอากาศในอาคารอนุรักษ์ ของ นนทวัฒน์ จิตตรง (2543) พบว่า การติดตั้งระบบปรับอากาศในอาคารอนุรักษ์ มักจะเกิดปัญหาการทำลายคุณค่า หรือความงามของสถาปัตยกรรม โดยส่วนมากอาคารอนุรักษ์ และอาคารเก่าไม่ได้มีพื้นที่สำหรับการติดตั้งระบบปรับอากาศที่เหมาะสม หากต้องการติดตั้งระบบปรับอากาศในอาคารอนุรักษ์ ต้องมีการเตรียมการตั้งแต่ต้นโดยพิจารณาทั้งในด้านตัวอาคาร และระบบปรับอากาศให้มีความสำคัญเท่ากันและสัมพันธ์กัน โดยส่วนประกอบของระบบปรับอากาศจะประกอบไปด้วย ส่วนระบายความร้อน ส่วนระบบท่อ และส่วนกระจายลมเย็น ซึ่งมีข้อเสนอแนะแนวทางในการติดตั้ง 3 วิธี คือ ไม่ให้เห็นเลย ให้ได้เห็นบ้าง และให้เห็นแต่ไม่ทำให้เสียหาย

ในการติดตั้งระบบปรับอากาศภายในร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ตึกแถวซอยพระยาศรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของระบบปรับอากาศ เพื่อที่จะเสนอแนะแนวทางในการจัดการกับวิธีติดตั้งของส่วนนั้น ๆ เพื่อให้กลมกลืนไปกับลักษณะเด่นของอาคาร รวมทั้งเกิดผลกระทบต่ออาคารให้น้อยที่สุด และนอกจากระบบปรับอากาศผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมในส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของการติดตั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ชนิดอื่น ๆ เช่น สายสัญญาณและตัวกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ต (WIFI) สายสัญญาณโทรทัศน์ และระบบป้องกันอัคคีภัย เป็นต้น

2.4.6.2 ป้ายชื่อร้านและป้ายโฆษณา

จากผลการวิจัยเรื่องการประเมินผลกระทบทางทัศนียภาพของป้ายโฆษณาที่ติดตั้งบนอาคาร ของ อลงกรณ์ ถนิมกาญจน์ (2558) พบว่าเมื่อมีการประกอบธุรกิจ การใช้ป้ายโฆษณาถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการประชาสัมพันธ์ซึ่งมีมากมายหลายขนาด และหลายรูปแบบที่ติดตั้งเข้ากับอาคาร ทำให้เกิดผลกระทบทางด้านสายตาของผู้สัญจรไปมา และตัวอาคารสูญเสียเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมไปโดยเฉพาะในเขตเมืองเก่า จึงต้องมีการควบคุมไม่ให้ติดป้ายทุกชนิดในเขตเมืองเก่าและพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ หากมีความจำเป็นต้องติดตั้งบนอาคารจะติดได้ไม่เกิน 1 เดือน และตัวป้ายต้องมีขนาดความสูงไม่เกิน 1.50 เมตร และยาวไม่เกิน 4 เมตร หรือยาวไม่เกินความกว้างของอาคารที่ครอบครอง และไม่ใช้วัสดุของป้ายที่ปิดทึบเช่นไวนิล ไม้อัด หรือพลาสติกต่าง ๆ และไม่ใช้วัสดุที่มีความมันวาวสะท้อนแสง เช่น อะลูมิเนียม กระจก สเตนเลส เพื่อป้องกันการสะท้อนกับแสงอาทิตย์ในตอนกลางวัน และแสงไฟในตอนกลางคืน

ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตลักษณะ และสภาพในปัจจุบันของป้ายชื่อร้านและป้ายโฆษณาที่ติดอยู่บนอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับป้ายชื่อร้านและป้ายโฆษณาบนอาคารเก่าที่ผ่านมา เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงลักษณะและรูปแบบของป้ายชื่อร้านและป้ายโฆษณาของร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ให้มีความสอดคล้องและกลมกลืนไปกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี

2.4.6.3 ระบบป้องกันอัคคีภัย

ตามมาตรฐานของคู่มือดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหาร กระทรวงสาธารณสุข (2561) มีการอธิบายมาตรการ อุปกรณ์ และเครื่องมือป้องกันอัคคีภัยจากการประกอบ หรือปรุงอาหาร คือ 1.ต้องมีการติดตั้งถังดับเพลิง โดยต้องติดตั้งให้ส่วนบนสุดของเครื่องสูงจากระดับพื้นอาคารไม่เกิน 1.50 เมตร ในที่มองเห็นสามารถอ่านคำแนะนำในการใช้ได้ และสามารถนำไปใช้งานได้โดยสะดวก และอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา 2.อุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ที่สามารถส่งเสียง หรือสัญญาณให้คนที่อยู่ในอาคารได้ยิน และทราบอย่างทั่วถึง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์ในประเด็นของระบบป้องกันอัคคีภัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรีว่าระบบป้องกันอัคคีภัยภายในร้านได้มาตรฐานแล้วหรือไม่ และต้องการให้มีการเพิ่มเติมอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยแบบอื่น ๆ อีกหรือไม่ เพื่อนำไปเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหาร และผู้ใช้พื้นที่

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูล

ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูล โดยแบ่งหัวข้อในการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้ 1.การเลือกเครื่องมือเก็บข้อมูล 2.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเก็บข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.1 การเลือกเครื่องมือเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลเป็นส่วนสำคัญในการหาแนวทางการประเมินสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมของผู้ใช้งาน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรีที่เป็นอาคารอนุรักษ์ ให้ตอบสนองต่อการใช้งานประเภทร้านอาหาร โดยผู้วิจัยได้ทำการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเครื่องมือในการประเมินสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยแบ่งเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม (วีระ สัจกุล. 2544)

2.5.1.1 แบบสังเกต การสำรวจข้อมูลโดยการสังเกต อาศัยการสังเกตของผู้สังเกตการณ์เป็นสำคัญ โดยเป็นการสังเกตสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมการใช้สภาพแวดล้อม ซึ่งจะเป็นการสังเกตพฤติกรรมของผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อม และสังเกตสภาพแวดล้อมตลอดจนปัญหาข้อขัดแย้งจากการใช้สิ่งแวดล้อม ข้อดีของการใช้วิธีสังเกต คือ ทำให้ได้ข้อมูลในกรณีที่ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีแนวโน้มปฏิเสธความร่วมมือ และช่วยให้ได้ข้อมูลเพิ่มจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยวิธีอื่น ซึ่งเป็นประโยชน์ในการใช้เปรียบเทียบ และตรวจสอบความสอดคล้องหรือขัดแย้งของข้อมูลจากแหล่งอื่น (วีระ สัจกุล. 2544) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการบันทึกทุกแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม และพฤติกรรมของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี โดยใช้วิธีในการสังเกตการณ์ คือ การถ่ายภาพ การวัดพื้นที่ การทำแผนที่พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมของผู้ใช้งานอาคารทั้ง ผู้ประกอบการ พนักงาน และผู้เข้ามาใช้บริการร้านอาหาร

2.5.1.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นกระบวนการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้ภาษาและการตั้งคำถามเป็นสื่อในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูล ความเป็นจริง ความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง และผู้สัมภาษณ์มีโอกาสอธิบายคำถามเพิ่มเติม ในกรณีที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่เข้าใจคำถาม เพื่อที่จะมั่นใจว่าคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้นมีความแม่นยำ โดยผู้วิจัยต้องลงแรงและเวลาเป็นอย่างมากในการรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างกระจัดกระจาย โดยในการสำรวจข้อมูล ไม่จำเป็นว่าผู้วิจัยต้องเลือกเอาเทคนิคการสัมภาษณ์ วิธีใดวิธีหนึ่งมาใช้ การสำรวจข้อมูลทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาจใช้มากกว่าหนึ่งวิธีก็ได้ (วีระ สัจกุล. 2544) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นวิธีสัมภาษณ์ที่เจาะจงหัวข้อและเรื่องที่ต้องการข้อมูล จากผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี และผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร โดยใช้คำถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.5.1.3 แบบสอบถาม เป็นรายการที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้เพื่อรวบรวมข้อมูลในเรื่องที่ทำการศึกษา โดยการส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ตามความสมัครใจ โดยมุ่งเน้นการรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความพึงพอใจ และทัศนคติ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ประหยัดเวลากว่าเครื่องมือชนิดอื่น แต่ก็สามารถพบปัญหาคือคำตอบที่ได้รับจากผู้ตอบคำถามอาจจะไม่ตรงหรือถูกต้องเสมอไปซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถรู้หรือสังเกตได้ โดยรูปแบบคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามมี 2 ประเภทคือ คำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามที่ไม่มีตัวเลือก ให้ผู้ตอบคำถามตอบตามความคิดเห็น และคำถามแบบปลายปิด เป็นคำถามที่มีหลายตัวเลือกเป็นคำตอบ เพื่อให้ผู้ตอบคำถามเลือกหนึ่งตัวเลือกหรือมากกว่าหนึ่งตัวเลือกเป็นคำตอบ (วีระ สัจกุล. 2544) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้งานร้านอาหารในพื้นที่ โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่มีคำถามแบบปลายปิด โดยให้เลือกตัวเลือกเพียงตัวเลือกเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือเก็บข้อมูล

ในการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่ามีการใช้ แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูล และเปรียบเทียบประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ปัญหาหรือตอบคำถามในงานวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

การศึกษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของเรือนค้าขาย ของธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555) ใช้การศึกษาความพึงพอใจในการรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น เพื่อรักษารูปแบบสภาพแวดล้อมภายในให้อยู่ในระดับเกณฑ์การอนุรักษ์ที่เหมาะสม โดยการศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมภายใน และกิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นในปัจจุบันจำนวน 8 ร้าน ผ่านแบบสำรวจและสังเกต และทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้สอยพื้นที่เกี่ยวกับความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่น ในเรื่องของ การวางผัง รูปแบบพื้น ผนัง ฝ้าเพดาน วัสดุ เฟอร์นิเจอร์ กิจกรรมภายในร้าน และทัศนคติด้านการอนุรักษ์ โดยการแจกแบบสอบถามให้แก่นักท่องเที่ยวจำนวน 50 คน แล้วนำข้อมูลที่ทำการสำรวจมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และใช้โปรแกรมทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นค่าร้อยละและค่าความถี่ ผลการวิจัยพบว่าในปัจจุบันองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมถูกปรับปรุงและซ่อมแซมไปเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีความชำรุดทรุดโทรมของวัสดุที่เป็นไม้ การทาสีปิดทับ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบ การนำวัสดุสมัยใหม่ที่หาได้ง่ายและมีราคาถูกเข้ามาทดแทน ทำให้องค์ประกอบเหล่านั้นสูญเสียเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมในแบบดั้งเดิมไปอย่างสิ้นเชิง และจากแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความพึงพอใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมาก ในรูปแบบสถาปัตยกรรมดั้งเดิม ทั้งภายนอก ภายในอาคาร และรูปแบบกิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ในปัจจุบัน แต่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เกี่ยวกับรูปแบบสี วัสดุ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และรูปแบบของการปรับอากาศภายในร้าน ซึ่งเป็นแบบสมัยใหม่

จากการทบทวนงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยมาพัฒนาต่อเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมในปัจจุบันของพื้นที่ภายในร้าน และความพึงพอใจของผู้ใช้งานอาคาร ได้แก่ 1.แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ในหัวข้อของการจัดวางพื้นที่ใช้งานในร้านอาหาร และสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ 2.แบบสอบถามนักท่องเที่ยว และลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรีจำนวน 30 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจงจากผู้เข้ามาใช้บริการร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ซึ่งมีความคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจากงานวิจัยข้างต้น งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสังเกตสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในปัจจุบัน ผลจากการสังเกตสภาพในปัจจุบันถูกนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจในสภาพปัจจุบันของนักท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน ให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของบ้านพื้นถิ่นชุมชนคลองแดน ของ สิทธินี อินทร์สุวรรณ (2560) ใช้การรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจลักษณะทางกายภาพของตัวอาคาร และแบบสังเกตกรณีศึกษา เพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลทั่วไป ลักษณะรูปแบบทางสถาปัตยกรรมดั้งเดิม ลักษณะการปรับปรุงต่อเติมบ้านพื้นถิ่น และแบบสัมภาษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นของเจ้าของบ้านพื้นถิ่น เกี่ยวกับการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในให้ตอบสนองกับความต้องการของเจ้าของบ้าน และผู้ใช้งาน โดยนำข้อมูลที่ได้จากทั้งแบบสังเกตและแบบสังเกตกรณีศึกษามาใช้เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม สภาพปัจจุบัน และใช้แบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของเจ้าของบ้านพื้นถิ่นและกฎเกณฑ์ในการอนุรักษ์ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน ให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ผลการวิจัยพบว่าในการปรับปรุงบ้านเรือนท้องถิ่นในชุมชนคลองแดน ต้องคงลักษณะเด่นของรูปแบบสถาปัตยกรรมไว้ ได้แก่ รูปแบบหลังคา วัสดุ ฝาผนังไม้ ประตูบานเฟี้ยมไม้ โดยใช้วัสดุดั้งเดิมซ่อมแซมเฉพาะส่วนที่เสียหายหรือใช้วัสดุใหม่คล้ายของเดิม และการเลือกใช้วัสดุสมัยใหม่ เช่น กระเบื้องปูพื้น ควรเลือกแบบที่ไม่มีลวดลายสีสันฉูดฉาด ฝ้าควรใช้แบบฉาบเรียบหรือแผ่นสมาทบอร์ด เซาะร่องเลียนแบบไม้ ไม่ควรเล่นระดับหรือซ่อนไฟ

จากการทบทวนงานวิจัยนี้ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยมาพัฒนาต่อเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี และแบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร จำนวน 2 ร้าน โดยใช้เค้าโครงและการกำหนดหัวข้อในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมจากงานวิจัยข้างต้น และแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรีโดยเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรีจำนวน 4 คน นอกจากนี้ผลการวิจัยเรื่องแนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายใน ให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของบ้านพื้นถิ่นชุมชนคลองแดน ของ สิทธินี อินทร์สุวรรณ (2560) สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับแนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร ได้ด้วย

ในงานวิจัยของธนวรรณ พยัคฆ์ทัศน์ (2560) เกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภายในพิพิธภัณฑ์สงครามโลก ใช้การศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบันในส่วนจัดแสดงที่ประกอบไปด้วย ลักษณะสภาพแวดล้อม อุณหภูมิ เสียง แสง สี และเทคนิคการจัดแสดงผ่านแบบสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในพิพิธภัณฑ์ และเพื่อหาสาเหตุความอ่อนล้าในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ และปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เป็นปัญหา ผ่านแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เข้าชมจำนวน 6 คนโดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากผู้เข้าชม เพื่อนำข้อมูลจากแบบสังเกตสภาพแวดล้อมมาวิเคราะห์ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบัน และข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมมาวิเคราะห์พฤติกรรมการเดินชม และปัญหาของผู้เข้าชม โดยผลการวิจัยสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมที่ขาดการปรับปรุง มีความทรุดโทรม แสงสว่างที่ไม่เพียงพอ การจัดวางเครื่องเรือนและตำแหน่งของป้ายอธิบายที่มีระยะไม่ได้มาตรฐาน ลักษณะป้ายบอกทาง สิ่งของจัดแสดงปะปนกัน แยกหมวดหมู่ไม่ชัดเจน การดูแลรักษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เพียงพอ เป็นสาเหตุของความอ่อนล้าในการชมพิพิธภัณฑ์

จากการทบทวนงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยมาพัฒนาต่อเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ในหัวข้อ ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคาร และแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ทั้งสองประเภท ได้แก่ ร้านอาหารทั่วไป และร้านอาหารระดับกลาง ผลจากการสังเกตจะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคารของตึกแถวซอยพระยาศรี โดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่ทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคาร และการสังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ยังไม่พบว่ามีผู้ศึกษามาก่อน ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาในเรื่องนี้

ในงานวิจัยของนันท์นภัส ธีรไชยพัฒน์ (2561) เกี่ยวกับแนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุภายในเกสท์เฮ้าส์ที่สื่อถึงบรรยากาศจังหวัดน่าน ใช้การศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญโดยการตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ความต้องการพื้นที่ภายใน ป้ายสัญลักษณ์ ทางเข้าอาคาร ประตูเข้า - ออก พื้นที่ส่วนกลาง พื้นที่เตรียมอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหาร ผลการวิจัยพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกภายในเกสท์เฮ้าส์ที่สื่อถึงบรรยากาศเมืองน่านที่สามารถนำไปประกอบการออก ได้แก่ ป้ายสัญลักษณ์เลือกใช้สีที่เข้ากับเมืองเก่า โดยสีพื้นหลังและสีอักษรตัดกันมองเห็นได้ชัดเจน ประตูทางเข้า – ออก กว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร มองเห็นชัดเจน และเลือกใช้สีที่เข้ากับเมืองเก่า พื้นที่ส่วนกลาง พื้นที่เตรียมอาหาร และพื้นที่รับประทานอาหารควรเป็นพื้นที่กึ่งเปิดโล่ง มีของประดับตกแต่งหรือรูปวาดที่เข้ากับสถานที่

จากการทบทวนงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัยมาพัฒนาต่อเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร โดยใช้เค้าโครงและการกำหนดหัวข้อในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบอาคารให้สามารถสื่อถึงบรรยากาศของเมืองเก่าได้จากงานวิจัยข้างต้น โดยผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจะถูกนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า โดยตรวจสอบจากแหล่งผู้ให้ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบความเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในอาคารอนุรักษ์ และแนวทางในการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม

ดังนั้นผู้วิจัยได้สรุปเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 2.2)

1.แบบสำรวจลักษณะทางกายภาพของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี พัฒนามาจากแบบสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพส่วนจัดแสดงวัตถุและภาพถ่าย ภายในพิพิธภัณฑ์สงคราวโลกครั้งที่ 2 ของธนวรรณ พยัคฆ์ทัศน์ (2560) แบบสำรวจและสังเกตลักษณะทางสถาปัตยกรรมของบ้านพื้นถิ่นเดิมในชุมชนคลองแดน ของสิทธินี อินทร์สุวรรณโณ (2560) และแบบสำรวจและสังเกตของธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555) โดยปรับให้มีเนื้อหาเรียงลำดับจาก ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกไปสู่ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายใน และครอบคลุมไปถึงลักษณะการใช้พื้นที่ภายในและสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่

2.แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร พัฒนามาจากแบบสำรวจและสังเกตลักษณะทางสถาปัตยกรรมของบ้านพื้นถิ่นเดิมในชุมชนคลองแดน ของสิทธินี อินทร์สุวรรณโณ (2560) มีเนื้อหาเหมือนกับแบบสำรวจลักษณะทางกายภาพของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี โดยปรับให้มีเนื้อหาเพื่อบันทึกลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอก ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายใน ลักษณะการใช้พื้นที่ภายใน และสภาพปัจจุบันของร้านอาหารกรณีตัวอย่าง

3.แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี แบบสังเกตพฤติกรรมผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเดินชมของผู้เข้าชมส่วนจัดแสดงวัตถุและภาพถ่ายพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 จังหวัดกาญจนบุรีของธนวรรณ พยัคฆ์ทัศน์ (2560) ประกอบด้วยผังพฤติกรรมการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ตารางสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยทางกายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี พัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์เจ้าของบ้านพื้นถิ่น ลูกหลานเจ้าของบ้านพื้นถิ่น และคนในชุมชนคลองแดนของสิทธินี อินทร์สุวรรณโณ (2560) โดยปรับให้เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด คำถามครอบคลุมถึง ประวัติอาคาร ความเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร ความต้องการใช้พื้นที่ และแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารของผู้ประกอบการ

5.แบบสอบถามนักท่องเที่ยว และลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี พัฒนามาจากแบบสอบถาม ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น ของธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555) โดยปรับให้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้บริการร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี

6.แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร พัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและแนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุภายในเกสท์เฮ้าส์ ของนันท์นภัส ธีรไชยพัฒน์ (2561) โดยปรับให้เป็นคำถามที่มีลักษณะปลายเปิด เกี่ยวกับ ความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ กฎระเบียบข้อบังคับ ลักษณะทางสถาปัตยกรรม และแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

ตารางที่ 2.2 ตารางสรุปเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม

เครื่องมือวิจัย	**แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ**	**แบบสังเกตกรณีตัวอย่าง**	**แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งาน**	**แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ**	**แบบสอบถามนักท่องเที่ยว และลูกค้า**	**แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ**
วีระ สัจกุล (2544)	✓		✓	✓	✓	
ธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555)	✓				✓	
สิทธินี อินทร์สุวรรณโณ (2560)	✓	✓		✓		
ธนวรรณ พยัคฆ์ทัศน์ (2560)	✓		✓			
นันท์นภัส ธีรไชยพัฒน์ (2561)		✓		✓		✓
แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ที่มา : ผู้วิจัย (2565)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ที่เป็นกรณีตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล ประเด็นและตัวแปรที่ทำการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพผสมผสานวิจัยเชิงปริมาณ ในระยะเวลาอันสั้น โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร ค้นคว้าจากเว็บไซต์ สำรวจ สังเกต สัมภาษณ์ และสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่แนวทางการออกแบบ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการวิจัย	วิธีการเก็บข้อมูล	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เอกสาร และกรณีตัวอย่าง	เครื่องมือและอุปกรณ์	วิธีการวิเคราะห์
การวิจัยเชิงคุณภาพ	1.ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาคารในพื้นที่ 3 เล่ม	สมุดจดบันทึก	วิเคราะห์ประวัติความเป็นมา และลักษณะเด่นดั้งเดิมทางสถาปัตยกรรม
	2.สำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมรวมถึงสภาพในปัจจุบันของตึกแถวซอยพระยาศรี	ตึกแถวกลุ่มตัวอย่าง 78 คูหา บริเวณซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร	-แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร -แอปพลิเคชันกล้อง ในไอแพด	วิเคราะห์ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และ สภาพปัจจุบัน
	3.สำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี	ร้านอาหารที่อยู่ในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 4 ร้าน	-แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร -แอปพลิเคชันกล้อง ในไอแพด	วิเคราะห์ลักษณะเด่นภายในอาคาร สภาพแวดล้อม และการใช้พื้นที่ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วิธีการวิจัย	วิธีการเก็บข้อมูล	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เอกสาร และ กรณีตัวอย่าง	เครื่องมือและอุปกรณ์	วิธีการวิเคราะห์
การวิจัยเชิงคุณภาพ	4.สังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าที่มาใช้บริการและผู้ให้บริการ ภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร	-ลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ทั้ง 2 ประเภท คือ ร้านอาหารระดับกลาง และร้านอาหารทั่วไป -พนักงาน และเจ้าของร้านที่คอยให้บริการ	-แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี -แอปพลิเคชันกล้อง ในไอแพด	วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร และปัญหาจากการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร
	5.สังเกตลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ที่เป็นร้านอาหารกรณีตัวอย่าง ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร	กรณีตัวอย่างร้านอาหารในถนนเฟื่องนคร 1.ร้านอาหารระดับกลาง 1 2.ร้านอาหารระดับกลาง 2	-แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร -แอปพลิเคชันกล้อง ในไอแพด	วิเคราะห์การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหาร ที่มีความสอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม
	6.สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร	สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ 4 คน	-แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร -แอปพลิเคชันบันทึกเสียงในไอแพด	วิเคราะห์เนื้อหาสภาพแวดล้อมภายในอาคาร สภาพในปัจจุบัน และการใช้พื้นที่ภายในอาคาร
การวิจัยเชิงปริมาณ	7.สอบถามนักท่องเที่ยวและ ลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร	นักท่องเที่ยวและลูกค้าที่มาใช้บริการ 30 คน	แบบสอบถามนักท่องเที่ยว และลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร	วิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา
การวิจัยเชิงคุณภาพ	8.สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร	ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร จำนวน 1 ท่าน	-แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร -แอปพลิเคชันบันทึกเสียงในไอแพด	วิเคราะห์เนื้อหาสภาพในปัจจุบันและแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ประชากร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ร้านอาหารกรณีตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง และเอกสารเกี่ยวกับตึกแถวซอยพระยาศรี

ประชากร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ร้านอาหารกรณีตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง และเอกสารเกี่ยวกับตึกแถวซอยพระยาศรีในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ 1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 2.อาคารตึกแถวและร้านอาหารในซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 3.กลุ่มนักท่องเที่ยว และลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี 4.ร้านอาหารกรณีตัวอย่างในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร 5. ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 6.ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร

3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

เอกสารเกี่ยวกับตึกแถวซอยพระยาศรี ผู้วิจัยพิจารณาเอกสารจากเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมา และลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี ผู้วิจัยได้คัดเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้องมาทั้งหมด 3 เล่ม ได้แก่ รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 3 (ประเภทวัง ศาลเจ้า อนุสาวรีย์ อาคารร้านค้า) ของกองโบราณคดี กรมศิลปากร (2535), อาคารที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์บริเวณถนนเจริญกรุงตอนบน ของ ยงธนิศร์ พิมลเสถียร (2552) และอาคารมีคุณค่า ในพื้นที่ต่อเนื่องกรุงรัตนโกสินทร์ฝั่งตะวันออก ของ สำนักผังเมือง (2558)

3.2.2 อาคารตึกแถวและร้านอาหารในซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร จำนวน 78 คูหา และร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนครจำนวน 4 ร้าน (รูปที่3.1) แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ร้านอาหารระดับกลางจำนวน 1 ร้าน มีพื้นที่ร้านจำนวน 3 คูหา และร้านอาหารทั่วไป จำนวน 3 ร้าน มีพื้นที่ร้านจำนวนร้านละ 1 คูหา (รูปที่ 3.2)

รูปที่ 3.1 แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี (ที่มา : ผู้วิจัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้านที่ 1 (ร้านอาหารทั่วไป)	ร้านที่ 2 (ร้านอาหารระดับกลาง)
ร้านที่ 3 (ร้านอาหารทั่วไป)	ร้านที่ 4 (ร้านอาหารทั่วไป)

รูปที่ 3.2 ภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้งร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี (ที่มา : ผู้วิจัย)

3.2.3 กลุ่มนักท่องเที่ยว และลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยว และลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจงจากกลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ ทั้ง 2 ประเภท โดยแบ่งเป็นร้านอาหารทั่วไปในวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563 จำนวน 2 คน และร้านอาหารระดับกลางในวันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563 จำนวน 9 คน เพื่อสังเกตพฤติกรรม และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจงจากนักท่องเที่ยวและลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหาร ในวันเสาร์ที่ 22 สิงหาคม 2563 จำนวน 30 คน เพื่อตอบแบบสอบถาม

3.2.4 ร้านอาหารกรณีตัวอย่างในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ที่อยู่ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร ซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกันกับตึกแถวซอยพระยาศรี ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกร้านโดยพิจารณาถึงการคงอยู่ของเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายใน รวมถึงมีรูปแบบการใช้งานพื้นที่ภายในประเภทร้านอาหาร โดยผู้วิจัยได้ทำการลงพื้นที่สังเกตในวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563 เวลา 13.00น. พบร้านอาหารจำนวนทั้งสิ้น 2 ร้าน ได้แก่

1. ร้านอาหารระดับกลาง ร้านที่ 1 ถนนเฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิตร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 (รูปที่ 3.3)

2. ร้านอาหารระดับกลาง ร้านที่ 2 ถนนเฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิตร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 (รูปที่ 3.4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

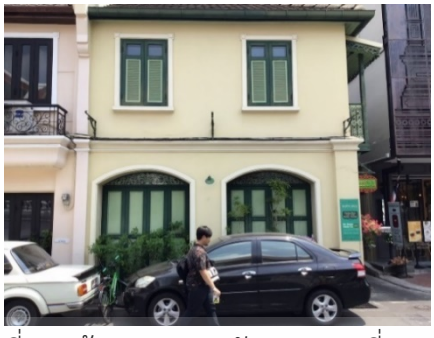

รูปที่ 3.3 ร้านอาหารระดับกลาง 1 (ที่มา : ผู้วิจัย) รูปที่ 3.4 ร้านอาหารระดับกลาง 2 (ที่มา : ผู้วิจัย)

3.2.5 ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ประชากรที่เป็นผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรีมีจำนวนทั้งหมด 4 ร้าน โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าของร้านทุกร้าน ร้านละ 1 คน รวมเป็น 4 คน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ในวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563 จำนวน 2 คน วันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563 จำนวน 1 คน และวันพุธที่ 12 สิงหาคม 2563 จำนวน 1 คน

3.2.6 ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร

ประชากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการอนุรักษ์อาคาร โดยทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลอย่างเจาะจงจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการอนุรักษ์อาคาร จำนวน 1 คน คือ ผศ.ดร.โชติวิทย์ พงษ์เสริมผล เป็นอาจารย์จากคณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคารภายวันที่ 29 กันยายน 2565

3.3 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบไปด้วยเครื่องมือ 5 ชนิดได้แก่ 1.แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 2.แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร 3.แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 4.แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 5.แบบสอบถามนักท่องเที่ยว และลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 6.แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร อุปกรณ์ที่ใช้ได้แก่แอปพลิเคชัน “กล้อง” ในไอแพด แอปพลิเคชัน “เสียงบันทึก” ในไอแพด สมุดจดบันทึกและคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดของแต่ละเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยออกแบบแบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร จำนวน 9 หน้า (ภาคผนวก ก) โดยพัฒนามาจากแบบสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพส่วนจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงวัตถุและภาพถ่าย ภายในพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ของธนวรรณ พยัคฆ์ทัศน์ (2560) แบบสำรวจและสังเกตลักษณะทางสถาปัตยกรรมของบ้านพื้นถิ่นเดิมในชุมชนคลองแดน ของสิทธินี อินทร์สุวรรณโณ (2560) และแบบสำรวจและสังเกต ของธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555) ปรับให้เป็นแบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี โดยมีการเว้นที่สำหรับใส่รูปประกอบ จดบันทึกผัง จดบันทึกรายละเอียดลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม วัสดุและสีในองค์ประกอบของอาคาร และเพิ่มเติมในส่วนของลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหารในอาคาร โดยแบ่งเป็น 4 ส่วนย่อย รวมทั้งหมด 22 ข้อได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ตั้ง ประกอบไปด้วย ชื่อสถานที่ สถานที่ตั้ง และเวลาทำการ

ส่วนที่ 2 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารภายนอก ประกอบด้วย สภาพในปัจจุบันของอาคาร วัสดุ และ สี รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำอาคาร ลักษณะประตู หน้าต่าง ช่องเปิดและหน้าต่างของอาคาร

ส่วนที่ 3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายใน ประกอบด้วย วัสดุและสีของพื้น ผนัง ฝ้าเพดานอาคาร ลักษณะของแสงธรรมชาติภายในอาคาร ลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร (แสงประดิษฐ์)

ส่วนที่ 4 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร ประกอบไปด้วย ลักษณะป้ายชื่อร้านอาหาร แผนผังการจัดวางพื้นที่ใช้งานในร้านอาหาร สภาพในปัจจุบันของส่วนประกอบและจัดเตรียมอาหาร สภาพในปัจจุบันของพื้นที่รับประทานอาหาร สภาพในปัจจุบันของพื้นที่พักคอย ลักษณะการตกแต่งภายในร้าน ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน สภาพปัจจุบันของพื้นที่ซักล้าง สภาพปัจจุบันของส่วนเก็บของ / วัตถุดิบ สภาพห้องน้ำในปัจจุบันของร้านอาหารและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีในอาคารในปัจจุบัน และความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.3.2 แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยออกแบบแบบสังเกตกรณีตัวอย่างการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ให้เป็นร้านอาหาร (ภาคผนวก ข) โดยได้ทำการออกแบบให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจดบันทึกสภาพปัจจุบันของอาคารกรณีตัวอย่าง ทั้งภายนอกและภายในอาคาร รวมไปถึงการจัดวางพื้นที่ใช้สอยภายใน โดยเครื่องมือมีจำนวนทั้งหมด 4 หน้า 9 ข้อ และ 2 ส่วนย่อยได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกรณีตัวอย่างประกอบไปด้วย ชื่อสถานที่ สถานที่ตั้ง ลักษณะการใช้งานพื้นที่ และวันเวลาที่สังเกต

ส่วนที่ 2 ลักษณะการออกแบบของกรณีตัวอย่างและกรณีตัวอย่าง ประกอบไปด้วย ลักษณะอาคาร การออกแบบประตูทางเข้า หน้าต่างและช่องเปิดต่างๆ ผนังอาคาร เพดาน ไฟส่องสว่าง ดวงโคม ลักษณะพื้น เฟอร์นิเจอร์ภายในร้าน เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ภายในอาคาร และแผนผังของอาคารกรณีตัวอย่าง

3.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยออกแบบแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร จำนวน 2 หน้า (ภาคผนวก ค) โดยพัฒนามาจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเดินชมของผู้เข้าชมส่วนจัดแสดงวัตถุและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่ายพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 จังหวัดกาญจนบุรี ของธนวรรณ พยัคฆ์ทัศน์ (2560) แบบสังเกตพฤติกรรมประกอบด้วย 2 ส่วนย่อย ได้แก่ 1.ผังพฤติกรรมการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของผู้ใช้พื้นที่ และ 2.ตารางสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยทางกายภาพ ที่ใช้ในการสังเกตร่องรอยทางกายภาพภายในพื้นที่

3.3.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยออกแบบแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร (ภาคผนวก ง) โดยพัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์เจ้าของบ้านพื้นถิ่น ลูกหลานเจ้าของบ้านพื้นถิ่น และคนในชุมชนคลองแดนของสิทธินี อินทร์สุวรรณโณ (2560) โดยปรับให้เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด และคำถามแบบมีตัวอย่างให้เลือก โดยมีจำนวนทั้งหมด 6 หน้า ประกอบด้วย 3ส่วน มีคำถามทั้งหมด 27 ข้อได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบไปด้วย ชื่อผู้กระกอบการ ความเกี่ยวข้องกับอาคารของผู้ประกอบการ และลักษณะการใช้งานพื้นที่ว่าเป็นร้านอาหารประเภทใด

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ และความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร ประกอบไปด้วย ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน กฎระเบียบและข้อบังคับร่วมกันในชุมชน กฎระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ ความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ามาใช้บริการร้านอาหารของลูกค้า

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร ประกอบไปด้วย ปัญหาในการใช้พื้นที่ ความคิดเห็นในการปรับปรุงร้าน การวางส่วนจัดเตรียมอาหาร ความเพียงพอของจำนวนที่นั่ง ลักษณะของแสงสว่างและสีของไฟภายในร้าน การเลือกของประดับตกแต่ง ความจำเป็นในการติดตั้งระบบปรับอากาศ WIFI ระบบป้องกันอัคคีภัย ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพิ่มเติม ความต้องการโทรทัศน์และเครื่องเสียง ห้องน้ำ การเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ และความเห็นของผู้ประกอบการต่อการสัมภาษณ์ รวมถึงข้อแนะนำเพิ่มเติม และคำถามแบบมีรูปภาพเป็นตัวเลือกประกอบ ได้แก่ ความเห็นต่อการปรับปรุง ผนัง พื้น ฝ้า และป้ายบอกชื่อร้าน

3.3.5 แบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยออกแบบแบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยพัฒนามาจากแบบสอบถาม ความพึงพอใจสภาพแวดล้อมภายในของเรือนค้าขายพื้นถิ่น ของธนิตพงศ์ พุทธวงศ์ (2555) โดยปรับให้เป็นแบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยมีลักษณะคำถามปลายปิดที่มีตัวเลือกให้เลือก (ภาคผนวก จ) มีความยาวทั้งหมด 2 หน้า 4 หัวข้อ 19 คำถาม ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นต่อลักษณะสภาพแวดล้อมของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ประกอบไปด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาคารอนุรักษ์ ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ และวิธีการในการปรับปรุงร้านอาหารในพื้นที่

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการใช้พื้นที่ของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ประกอบไปด้วย จำนวนลูกค้าที่มาใช้บริการต่อโต๊ะ ช่วงเวลาที่เข้ามาใช้บริการ ระยะเวลาในการใช้บริการ ความรู้สึกต่อการใช้งานพื้นที่ ความเห็นต่อตำแหน่งประกอบอาหาร ความเห็นต่อการใช้ทางสาธารณะเป็นจุดบริการลูกค้า ความเห็นต่ออุณหภูมิในปัจจุบันของร้าน และความต้องการอุณหภูมิของร้าน

ส่วนที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการร้านอาหาร ประกอบไปด้วย ความพึงพอใจต่อจำนวนที่นั่ง ความพึงพอใจต่อลักษณะการตกแต่งภายใน ความพึงพอใจต่อแสงสว่างภายในร้าน ความพึงพอใจต่อรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ภายในร้าน และความพึงพอใจต่อความสะอาดและถูกสุขอนามัยภายในร้าน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไป ประกอบไปด้วย อายุ เพศ และอาชีพของผู้ใช้บริการร้านอาหาร

3.3.6 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร

ผู้วิจัยออกแบบแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร (ภาคผนวก ฉ) โดยพัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและแนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุภายในเกสท์เฮ้าส์ ของนันท์นภัส ธีรไชยพัฒน์ (2561) โดยปรับให้เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร โดยมีจำนวนทั้งหมด 6 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบไปด้วย ชื่อของผู้เชี่ยวชาญ อายุ เพศ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน ระยะเวลาที่ทำงานและศึกษาในด้านการอนุรักษ์อาคาร

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบันของตึกแถวซอยพระยาศรี ประกอบไปด้วย ความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร กฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญในการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรีที่เด่นชัดคืออะไร ความคิดเห็นต่อลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ประกอบไปด้วย ความคิดเห็นในการปรับปรุงร้าน การจัดวางส่วนเตรียมอาหาร การจัดวางพื้นที่รับประทานอาหาร ลักษณะแสงสว่างที่เหมาะสมกับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ รูปแบบของดวงโคมที่เหมาะสม การเลือกใช้รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ การจัดการในการติดตั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์ เช่น ระบบปรับอากาศ, WIFI, ระบบป้องกันอัคคีภัย, TV, และเครื่องเสียง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการสัมภาษณ์รวมถึงข้อแนะนำเพิ่มเติม และคำถามที่มีรูปภาพเป็นตัวเลือกประกอบ ได้แก่ ความเห็นต่อการปรับปรุง ผนัง พื้น ฝ้า และป้ายบอกชื่อร้าน

3.4 วิธีการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูลประกอบด้วย 8 ขั้นตอน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ (ตารางที่ 3.1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตึกแถวซอยพระยาศรี และอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร ที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ลักษณะดั้งเดิมของตัวสถาปัตยกรรมภายนอกและภายในอาคาร จำนวน 3 เล่ม ผู้วิจัยศึกษาเอกสารด้วยตนเอง ในวันจันทร์ที่ 9 มีนาคม 2563 โดยเอกสารที่ทำการศึกษา ได้แก่

1.อาคารมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์บริเวณถนนเจริญกรุงตอนบน ของยงธนิศร์ พิมลเสถียร (2552)

2.อาคารที่มีคุณค่า ในพื้นที่ต่อเนื่องกรุงรัตนโกสินทร์ฝั่งตะวันออก ของสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร (2558)

3.รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์ เล่มที่ 3 ประเภทวัง ศาลเจ้า อนุสาวรีย์ อาคารร้านค้า ของกองโบราณคดี กรมศิลปากร (2535)

3.4.2 สำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมรวมถึงสภาพในปัจจุบันของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยสำรวจ สังเกต และถ่ายภาพลักษณะทางกายภาพในปัจจุบันของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร จำนวน 78 คูหา อย่างละเอียดโดยใช้แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร (ภาคผนวก ก) โดยทำการสำรวจสภาพในปัจจุบันของอาคาร ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายใน ลักษณะช่องเปิด หน้าต่าง ประตู สี และวัสดุที่ใช้ในอาคาร ผู้วิจัยสำรวจ ในวันเสาร์ที่ 7 มีนาคม พ.ศ.2563 ตั้งแต่เวลา 9.00 - 12.00 น. รวมระยะเวลา 3 ชั่วโมง และวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2563 ตั้งแต่เวลา 10.00 - 12.00 น. รวมระยะเวลา 2 ชั่วโมง

3.4.3 สำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยสำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร จำนวนทั้งหมด 4 ร้าน โดยขออนุญาตเจ้าของร้านเก็บข้อมูลในวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563 เวลา 9.00 – 13.00น. จำนวน 2 ร้าน และวันพุธที่ 11 สิงหาคม 2563 เวลา 19.00 – 23.00น. จำนวน 1 ร้าน และวันที่ 12 สิงหาคม 2563 เวลา 09.00 – 10.00น. จำนวน 1 ร้าน ผู้วิจัยสำรวจและสังเกตสภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ทั้งภายนอกและภายใน ลักษณะการใช้งานพื้นที่ ลักษณะของแสงสว่างที่ใช้ รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ และการปรับใช้เทคโนโลยีในอาคารเก่า ผ่านการใช้แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร (ภาคผนวก ก) ร่วมกับการถ่ายภาพและจดบันทึก โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเอง (รูปที่ 3.5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.5 ภาพจากการสำรวจและสังเกตสภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี (ที่มา : ผู้วิจัย)

3.4.4 สังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าที่มาใช้บริการ และผู้ให้บริการภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหารของลูกค้าที่มาใช้บริการ และผู้ให้บริการภายในร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี (ภาคผนวก ค) โดยผู้วิจัยทำการแฝงตัวเข้าไปเป็นลูกค้าภายในร้าน โดยนั่งในจุดที่สามารถมองเห็นและสังเกตพฤติกรรมได้ทั่วร้าน และไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว ผู้วิจัยได้จดบันทึกลงในผังพฤติกรรมการใช้พื้นที่ และถ่ายภาพพร้อมจดบันทึกลงในตารางสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยทางกายภาพ โดยแบ่งร้านอาหารที่ทำการสังเกตพฤติกรรมเป็น 2 ประเภท คือ ร้านอาหารทั่วไป (รูปที่ 3.6) ในวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563 เวลา 9.00 – 11.00น. และร้านอาหารระดับกลาง (รูปที่ 3.7) ในวันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563 เวลา 19.00 – 23.00น.

รูปที่ 3.6 ภาพจากการสังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าและผู้ให้บริการภายในร้านอาหารประเภทร้านอาหารทั่วไป (ที่มา : ผู้วิจัย)

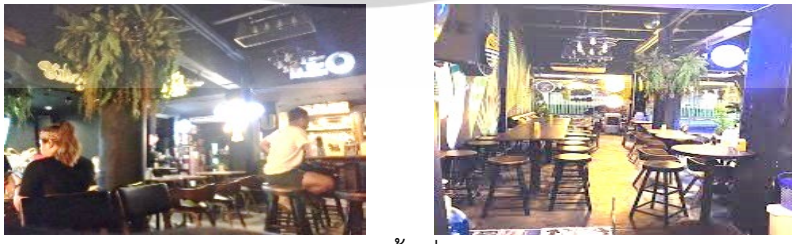

รูปที่ 3.7 ภาพจากการสังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าและผู้ให้บริการภายในร้านอาหารประเภทร้านอาหารระดับกลาง (ที่มา : ผู้วิจัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.5 สังเกตลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ที่เป็นร้านอาหารกรณีตัวอย่าง ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยสำรวจและสังเกตกรณีตัวอย่างอาคารอนุรักษ์ที่มีการใช้งานพื้นที่ภายในประเภทร้านอาหารโดยที่สามารถคงลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายในเอาไว้ รวมถึงตั้งอยู่บนถนนเฟื่องนครที่เป็นพื้นที่เดียวกันกับตึกแถวซอยพระยาศรี ผู้วิจัยพบร้านอาหารจำนวน 2 ร้าน ได้แก่ 1.ร้านอาหารระดับกลาง 1 2.ร้านอาหารระดับกลาง 2 ผ่านการสำรวจและสังเกตเมื่อวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2563 เวลา 13.00 - 16.00น. รวมเวลา 3 ชั่วโมง ผู้วิจัยสำรวจและสังเกตเทคนิคการปรับปรุงอาคาร การรักษาลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคาร ลักษณะการใช้พื้นที่ การเลือกใช้สีและวัสดุ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ผ่านการใช้เครื่องมือแบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร (ภาคผนวก ข) ร่วมกับการถ่ายรูปและจดบันทึก โดยผู้วิจัยเก็บข้อข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเอง (รูปที่ 3.8)

รูปที่ 3.8 ภาพจากการสำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และการปรับปรุงพื้นที่ภายในของกรณีตัวอย่าง ร้านอาหารระดับกลาง 2 (ซ้าย) และ ร้านอาหารระดับกลาง 1 (ขวา)
(ที่มา : ผู้วิจัย)

3.4.6 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนครทั้ง 4 ร้าน และจดบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง ในวันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563 เวลา 9.00 – 9.30น. จำนวน 1 ร้าน และ เวลา 10.00 – 10.20น. จำนวน 1 ร้าน วันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563 เวลา 20.00 – 20.40น. จำนวน 1 ร้าน และวันพุธที่ 12 สิงหาคม 2563 เวลา 10.00 – 10.20น. จำนวน 1 ร้าน ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ 4 ท่าน ท่านละประมาณ 10 - 20 นาที โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร (ภาคผนวก ง) ร่วมกับแอปพลิเคชันบันทึกเสียงในไอแพด

3.4.7 สอบถามนักท่องเที่ยว และลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร (ภาคผนวก จ) แก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร จำนวน 30 คน ในวันเสาร์ที่ 22 สิงหาคม 2563 เวลา 13.00 – 21.00น. โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามแล้วเก็บกลับมาทันที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.8 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคารจำนวน 1 คน และจดบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง ภายในวันที่ 29 กันยายน 2565 โดยใช้เวลาสัมภาษณ์ 1 ชั่วโมง 25 นาที โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร (ภาคผนวก ฉ) ร่วมกับแอปพลิเคชันบันทึกเสียงในไอแพด

3.5 ประเด็นและตัวแปรที่ทำการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ประเด็นและตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา คือแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมของร้านอาหารต้นแบบในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยกำหนดตัวแปรที่ทำการศึกษา 7 ตัวแปรได้แก่ ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม วัสดุและสี แสงสว่าง การจัดวางพื้นที่ภายใน รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์ (ตารางที่ 3.2) พฤติกรรม และปัญหาในการใช้งานพื้นที่ (ตารางที่ 3.3) ตัวแปรด้านข้อมูลทั่วไป (ตารางที่ 3.4) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและลูกค้า ต่อลักษณะสภาพแวดล้อม การใช้งานพื้นที่ และความพึงพอใจ (ตารางที่ 3.5 ถึงตารางที่ 3.7) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.2 ประเด็นและตัวแปรที่ทำการศึกษา วิธีเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ประเด็นและตัวแปรที่ทำการศึกษา	การเก็บข้อมูล						
	ศึกษาเอกสาร	สำรวจและสังเกตลักษณะทางกายภาพ	สำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหาร	สังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร	สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ	สอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้า	สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
1.ลักษณะทางสถาปัตยกรรม							
ลักษณะอาคาร	✓	✓	✓				✓
ลักษณะคิ้วบัวประดับ และลวดลายฉลุ	✓	✓		✓			✓
ลักษณะประตู หน้าต่าง	✓	✓		✓			✓
2.วัสดุและสี							
วัสดุและสีของอาคาร	✓	✓		✓			✓
วัสดุและสีของประตูหน้าต่าง	✓	✓		✓			✓
วัสดุและสีของพื้น ผนัง ฝ้า	✓	✓		✓			✓
3.แสงสว่าง							
ลักษณะของแสงธรรมชาติที่มีผลต่ออาคาร		✓	✓	✓	✓		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็นและตัวแปรที่ทำการศึกษา	การเก็บข้อมูล						
	ศึกษาเอกสาร	สำรวจและสังเกตลักษณะทางกายภาพ	สำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหาร	สังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร	สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ	สอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้า	สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
3.แสงสว่าง (ต่อ)							
ลักษณะของแสงสว่างภายใน		✓	✓	✓	✓	✓	✓
รูปแบบของดวงโคมที่ใช้		✓	✓	✓	✓		✓
4.การจัดวางพื้นที่ภายใน							
ลักษณะพื้นที่ประกอบอาหาร			✓	✓	✓	✓	✓
ลักษณะพื้นที่ทานอาหาร			✓	✓	✓	✓	✓
ลักษณะพื้นที่พักคอย			✓	✓	✓	✓	✓
ลักษณะพื้นที่เก็บวัตถุดิบ			✓	✓	✓		✓
ลักษณะพื้นที่ซักล้าง			✓	✓	✓		✓
5.รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์							
รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ลอยตัว			✓	✓	✓	✓	✓
รูปแบบเฟอร์นิเจอร์บิ้วท์อิน			✓	✓	✓	✓	✓
รูปแบบของประดับตกแต่ง			✓	✓	✓	✓	✓
6.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์							
ระบบปรับอากาศ		✓	✓	✓	✓		✓
ระบบป้องกันอัคคีภัย		✓	✓	✓	✓		✓
ระบบเครื่องเสียง			✓	✓	✓		✓
ระบบ CCTV			✓	✓	✓		✓
การติดตั้งป้ายหน้าร้าน		✓	✓	✓	✓		✓
WIFI & Charger			✓	✓	✓		✓
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์เปรียบเทียบ	วิเคราะห์เนื้อหา	วิเคราะห์ค่าสถิติ	วิเคราะห์เนื้อหา
	วิเคราะห์เปรียบเทียบ				วิเคราะห์เปรียบเทียบ		

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 ประเด็นด้านพฤติกรรม และปัญหาในการใช้งานพื้นที่

ประเด็นที่ศึกษา	**การเก็บข้อมูล**
	สังเกตพฤติกรรม
7.พฤติกรรม และปัญหาในการใช้งานพื้นที่	
ตำแหน่งพื้นที่ประกอบอาหาร	✓
ตำแหน่งพื้นที่ทานอาหาร	✓
ตำแหน่งพื้นที่เก็บของ/วัตถุดิบ	✓
ตำแหน่งพื้นที่ซักล้าง	✓
ลักษณะพฤติกรรมการใช้พื้นที่	✓
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	วิเคราะห์พฤติกรรม และปัญหา

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ตารางที่ 3.4 ตัวแปรด้านข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวและลูกค้า

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว และลูกค้า	**Value**	**Coding**	**สถิติที่ใช้**
อายุ	-	-	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด
เพศ	ชาย หญิง	1 2	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
อาชีพ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ เอกชน/รับจ้าง นักเรียน/นักศึกษา อื่น ๆ	1 2 3 4	

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ตารางที่ 3.5 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและลูกค้าต่อลักษณะสภาพแวดล้อม

ความคิดเห็นต่อลักษณะสภาพแวดล้อม	**Value**	**Coding**	**สถิติที่ใช้**
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาคารอนุรักษ์	ไม่เข้าใจ เข้าใจ	0 1	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ความเห็นต่อสภาพปัจจุบันของร้านอาหาร	แย่ ปานกลาง ดี	1 2 3	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อลักษณะสภาพแวดล้อม	Value	Coding	**สถิติที่ใช้**
ความเห็นต่อวิธีการปรับปรุงร้านอาหาร	ปรับปรุงให้เหมือนเดิม ปรับปรุงให้เหมือเดิมโดยใช้วัสดุทดแทน ปรับปรุงให้คล้ายเดิม ปรับปรุงอย่างไรก็ได้	1 2 3 4	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ตารางที่ 3.6 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและลูกค้าต่อการใช้งานพื้นที่

ความคิดเห็นต่อการใช้งานพื้นที่	Value	Coding	**สถิติที่ใช้**
จำนวนผู้ใช้บริการ	-	-	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด
ระยะเวลาที่ใช้บริการ	-	-	
ช่วงเวลาที่ใช้บริการ	เช้า (08.00-10.59น.) เที่ยง (11.00-12.59น.) บ่าย (13.00-16.59น.) เย็น (17.00น.เป็นต้นไป)	1 2 3 4	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ความรู้สึกต่อการใช้งานพื้นที่	อึดอัด ปกติ โล่งสบาย	1 2 3	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ตำแหน่งจุดประกอบอาหารที่เหมาะสม	หน้าร้าน หลังร้าน	1 2	
การใช้พื้นที่ทางเท้าเป็นจุดรับประทานอาหาร	ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย	0 1	
อุณหภูมิปัจจุบัน	-	-	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด
อุณหภูมิที่เหมาะสม	-	-	

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและลูกค้าต่อการใช้บริการร้านอาหาร

ความคิดเห็นต่อการใช้งานพื้นที่	Value	Coding	สถิติที่ใช้
จำนวนที่นั่ง	น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด	1 2 3 4 5	ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด
ลักษณะการตกแต่งภายในอาคาร			
แสงสว่างภายในร้าน			
รูปแบบเฟอร์นิเจอร์			
สุขอนามัยและความสะอาด			

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลต่าง ๆ มารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่มข้อมูล เรียงลำดับตามความสำคัญ ประกอบด้วย 1.การวิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตึกแถวซอยพระยาศรี 2.การวิเคราะห์จากการสังเกตลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของตึกแถวซอยพระยาศรี 3.การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจากการศึกษาเอกสารกับการสำรวจและสังเกตลักษณะทางกายภาพของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี 4.การวิเคราะห์จากการสำรวจและสังเกตสภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี 5.การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจากการสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร 6.การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี และการสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี

1.การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตึกแถวซอยพระยาศรี เพื่อหาข้อมูลแล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นในแง่ของลักษณะดั้งเดิมของตัวสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายในอาคาร เอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคารที่มีมาตั้งแต่แรกเริ่ม เช่น ลักษณะของคิ้วบัวอาคาร ลวดลายปูนปั้น วัสดุดั้งเดิม และลักษณะช่องเปิดต่าง ๆ ของอาคาร เช่น ซุ้มประตู หน้าต่าง ช่องแสงของอาคาร

2.การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของตึกแถวซอยพระยาศรี โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา สรุปจัดกลุ่มข้อมูลแล้วนำมาเรียบเรียงประเด็นได้แก่ ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ตั้ง ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายในอาคาร ลักษณะทางกายภาพของอาคารในเรื่องขนาดพื้นที่ วัสดุและสี ช่องเปิด และสภาพในปัจจุบันของอาคาร

3.การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบลักษณะดั้งเดิมของอาคารกับสภาพในปัจจุบันของอาคาร ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือยังคงรูปแบบดั้งเดิม ในเรื่องของ ลักษณะคิ้วบัวปูนปั้น ลวดลายฉลุ ลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูหน้าต่าง วัสดุและสีของพื้น ผนัง ฝ้าเพดาน ลักษณะแสงสว่าง ดวงโคม และรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์

4.การวิเคราะห์สภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี โดยนำมาสรุปและจัดกลุ่มข้อมูลแล้วนำมาเรียบเรียงประเด็นที่จะทำการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของร้านอาหาร ลักษณะของการใช้พื้นที่ประกอบอาหาร ลักษณะของการใช้พื้นที่รองรับลูกค้า การเก็บรักษาวัตถุดิบ พื้นที่ซักล้าง ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ ลักษณะของแสงสว่าง และเทคโนโลยีที่ใช้

5.การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของตัวอาคาร เพื่อหาลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของอาคารในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร รวมถึงเปรียบเทียบการจัดการพื้นที่ภายในอาคาร ลักษณะของการตกแต่งทั้งภายนอกและภายใน แสงสว่างที่ใช้ในอาคาร รูปแบบของเครื่องเรือน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

6.การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการกับค่าสถิติจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้า ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ลักษณะทางสถาปัตยกรรม ลักษณะการปรับปรุงร้านอาหารในพื้นที่ ความคิดเห็นต่อการรุกล้ำพื้นที่ทางเท้า ลักษณะการจัดวางพื้นที่ภายในอาคาร ลักษณะของเครื่องเรือน และความต้องการเทคโนโลยีสมัยใหม่

7.การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า แบ่งเป็นการตรวจสอบสามเส้าจากผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านอาหาร ลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ และผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร เพื่อนำมาเปรียบเทียบความเห็นและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร ความเห็นต่อลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบัน และแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในพื้นที่ และการตรวจสอบสามเส้าจากวิธีการวิจัย ได้แก่ การศึกษาเอกสาร สำรวจและสังเกตลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของตึกแถวซอยพระยาศรี สำรวจและสังเกตสภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี สังเกตกรณีตัวอย่าง สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมและลักษณะทางกายภาพของตัวอาคาร

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามถูกนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อนำมาคำนวณแจกแจงความถี่และค่าร้อยละของตัวแปรลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหารในปัจจุบัน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาคารอนุรักษ์ สภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ วิธีปฏิบัติในการปรับปรุงร้านอาหาร หาค่าความถี่และค่าร้อยละของตัวแปรความคิดเห็นต่อการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหาร ได้แก่ ช่วงเวลาที่เข้ามาใช้บริการ ความรู้สึกต่อการใช้งานพื้นที่ ตำแหน่งพื้นที่ประกอบอาหารที่เหมาะสม การใช้พื้นที่ทางเท้าเป็นพื้นที่รับประทานอาหาร ความพึงพอใจจำนวนที่นั่ง ความพึงพอใจลักษณะของการตกแต่งภายในร้านอาหาร ความพึงพอใจแสงสว่าง ความพึงพอใจรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ ความพึงพอใจสุขอนามัยภายในร้าน เพศและอาชีพของผู้มาใช้บริการ และหาค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ของจำนวนผู้ใช้บริการต่อโต๊ะ ระยะเวลาที่ใช้บริการ ความเห็นต่ออุณหภูมิปัจจุบัน ความต้องการอุณหภูมิที่เหมาะสม ระดับความพึงพอใจ และอายุของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนบรรยาย, ตาราง และแผนภูมิแท่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลสำรวจและสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพและพื้นที่ภายในของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ ผลการศึกษากรณีศึกษาและกรณีตัวอย่าง ผลการแจกแบบสอบถามนักท่องเที่ยว,ลูกค้าของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ผลการวิจัยจะถูกนำมาจัดเรียงเป็น 5 หัวข้อ คือ 1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง 2. ข้อมูลทั่วไปและลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร 3. ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี 4. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี 5. ปัญหาที่พบ และแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรี

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1.ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนครจำนวน 4 ร้าน โดยแบ่งเป็นร้านประเภทร้านอาหารทั่วไป 1 คูหา จำนวน 3 ร้าน และร้านอาหารระดับกลาง 3 คูหา จำนวน 1 ร้าน โดยผู้ประกอบการเป็นเพศหญิงทั้งหมด 4 คน แบ่งเป็นผู้เช่าโดยตรงจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์จำนวน 3 คน และเป็นผู้เช่าช่วงจำนวน 1 คน (ตารางที่ 1) 2.ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร จำนวน 1 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร รวมทั้งหมด 30 คน โดยแบ่งเป็นเพศหญิง 18 คน (60%) และเพศชาย 12 คน (40%) มีอายุเฉลี่ย 32 ปี มีอายุต่ำสุดที่ 20 ปี และอายุสูงสุดที่ 53 ปี ลูกค้าที่มาใช้บริการมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้างร้อยละ 57 (17คน) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 20 (6คน) นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 13 (4คน) และอื่นๆร้อยละ 10 (3คน)

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี					
ชื่อ	**จำนวนคูหา**	**ประเภทร้าน**	**อายุ**	**เพศ**	**สถานะภาพการเช่า**
ร้านที่ 1	1	ร้านข้าว และก๋วยเตี๋ยว	32	หญิง	ผู้เช่าโดยตรง*
ร้านที่ 2	1	ร้านก๋วยเตี๋ยว	ไม่ให้ข้อมูล	หญิง	ผู้เช่าโดยตรง*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี					
ชื่อ	**จำนวนคูหา**	**ประเภทร้าน**	**อายุ**	**เพศ**	**สถานะภาพการเช่า**
ร้านที่ 3	1	ร้านก๋วยเตี๋ยว	ไม่ให้ข้อมูล	หญิง	ผู้เช่าโดยตรง*
ร้านที่ 4	3	ร้านอาหาร	ไม่ให้ข้อมูล	หญิง	ผู้เช่าช่วง

*ผู้เช่าโดยตรงจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

4.2 ข้อมูลทั่วไปและลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี

ผลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร การสำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ประกอบด้วย 1. ความเป็นมาและข้อมูลทั่วไปของตึกแถวซอยพระยาศรี 2. การเข้าถึงพื้นที่ 3. ลักษณะเด่นของรูปแบบทางสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายในของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

4.2.1 ความเป็นมาและข้อมูลทั่วไปของตึกแถวซอยพระยาศรี

จากการศึกษาเอกสารผ่านรายงานสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์เล่มที่3 (กองโบราณคดี กรมศิลปากร. 2535) หนังสืออาคารที่มีคุณค่า ในพื้นที่ต่อเนื่องกรุงรัตนโกสินทร์ฝั่งตะวันออก (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558) หนังสืออาคารมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์บริเวณถนนเจริญกรุงตอนบน (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2552) และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นพบว่าตึกแถวซอยพระยาศรีในอดีตเคยเป็นที่ตั้งของห้างร้านต่างๆและเป็นอาคารในช่วงยุคแรกหมายถึงอาคารที่ถูกสร้างในช่วงปลายรัชกาลที่ 5 (พ.ศ.2453) ส่วนใหญ่เป็นอาคารชั้นเดียวกับสองชั้น โครงสร้างเป็นดินผสมหรือภายหลังเป็นผนังก่ออิฐถือปูนมีความหนามากเพื่อใช้รับน้ำหนัก หลังคาจั่วมีความชันค่อนข้างมาก กระเบื้องหลังคามักเป็นดินเผาหรือต่อมาเป็นกระเบื้องซีเมนต์รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนหรือ กระเบื้องว่าว ตัวอาคารได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในยุคที่เรียกว่านีโอคลาสสิกหรือการนำเอารูปแบบสถาปัตยกรรมยุโรปในยุค คลาสสิกหรือกรีก โรมัน มาใช้ในการตกแต่งลวดลายหน้าต่าง ผนัง ช่องแสง ตึกแถวในยุคนี้ บางส่วนใช้แบบแผนเช่นเดียวกับตึกแถวในสิงคโปร์คือมีผนังกันไฟซึ่งมีความสูงและหนากว่า ผนังทั่วไปทุกๆ 2-3 คูหา

ตึกแถวซอยพระยาศรีตั้งอยู่ที่ถนนเฟื่องนคร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร โดยมีทั้งหมด 80 คูหา ตั้งกระจายตัวอยู่ในย่านซอยพระยาศรีถนนเฟื่องนคร ปัจจุบันอยู่ในการดูแลของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ โดยปล่อยให้ประชาชนเช่าเพื่อใช้เป็นสถานที่ในการประกอบธุรกิจและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่อาศัย สามารถแบ่งการใช้งานได้ดังนี้ 1.อาคารพักอาศัย 38 คูหา 2.ร้านอาหาร 8 คูหา 3.สำนักงาน 1 คูหา 4.ร้านขายของชำ 2 คูหา 5.สถานบริการ 2 คูหา 6.สถานประกอบวิชาชีพ 16 คูหา 7.ธนาคาร 1 คูหา 8.ไม่มีการใช้งาน 10 คูหา โดยในปัจจุบัน (ก่อน Covid-19ระบาด) บริเวณตึกแถวนี้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาเยี่ยมเยือน เนื่องมาจากเป็นสถานที่ตั้งของร้านอาหารชื่อดัง ความเงียบสงบของพื้นที่ และอยู่ใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยว, สถานที่ราชการที่สำคัญ และห้างร้านบริษัทเอกชนหลายแห่ง โดยตึกแถวซอยพระยาศรีมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือติดกับวัดราชบพิธ ทิศตะวันออกติดกับย่านที่พักอาศัยและอาคารพาณิชย์เป็นที่ตั้งของโฮสเทลหลายแห่ง ทิศตะวันตกติดกับถนนอัษฎางค์และสวนสราญรมย์ และทิศใต้ติดกับถนนเจริญกรุงและย่านถนนบ้านหม้อที่เป็นตลาดขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ (รูปที่ 4.1)

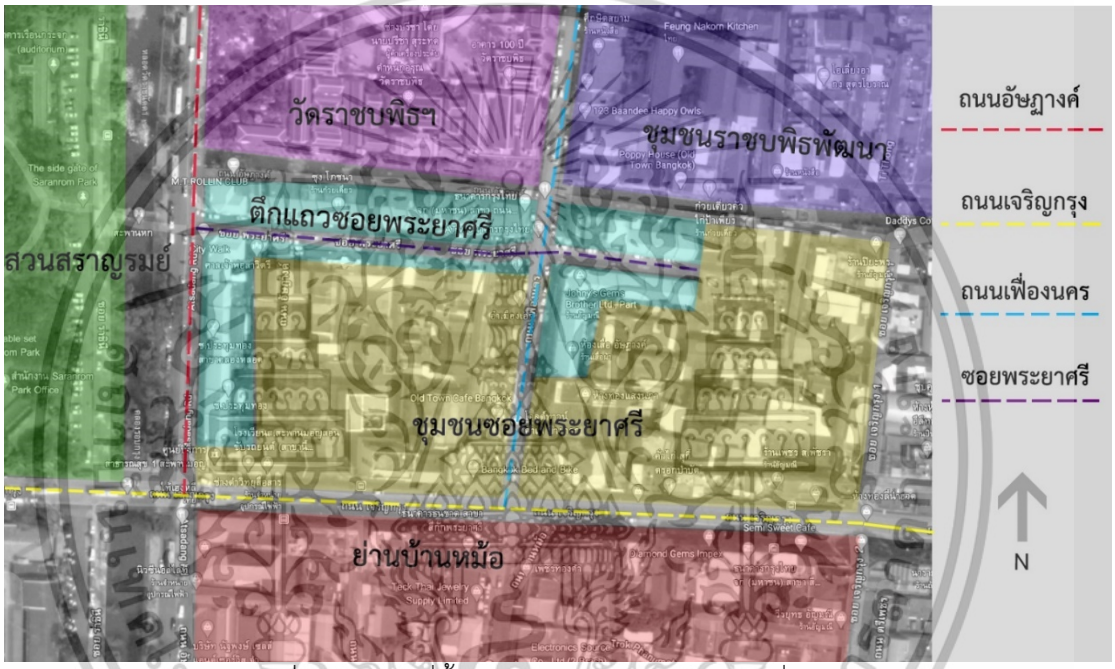

รูปที่ 4.1 สถานที่ตั้งตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
(ที่มา : https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

4.2.2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี

จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัย การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร พบว่า ตัวอาคารมีลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม คือ ลักษณะอาคารเป็นตึก 2 ชั้นยกพื้นเล็กน้อย หลังคาทรงปั้นหยามุงด้วยกระเบื้องว่าว มีขอบสันหลังคา มุมตึกแต่ละด้านประดับแผ่นปูนปั้น (Pediment) หรือกระบังหน้าอาคารกลางแผ่นปูนปั้นทำเป็นรูปงูสองตัวไขว้กัน ลักษณะหน้าต่างบนชั้น 2 เป็นบานไม้ลูกฟักกระดานดุน มีปูนปั้นเป็นรูปหน้าจั่วเหนือขอบบนหน้าต่าง และปูนปั้นเป็นเส้นขอบด้านข้างคล้ายกรอบหน้าต่าง หน้าต่างอีกแบบเป็นบานพับหูช้าง ช่องหน้าต่างแต่ละช่องจะมีกรอบวงโค้งเล็กน้อยแต่งด้วยลายปูนปั้น ส่วนบนก่อด้วยหินโค้งตามแนวกรอบ บนยอดโค้งเป็น Keystone ลักษณะประตูชั้นล่างเป็นบาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฟี้ยมลูกฟักกระดานดุน กรอบส่วนหน้าเป็นวงโค้งเล็กน้อย ซึ่งกั้นด้วยซี่เหล็กสั้นๆ เป็นระยะตลอดความกว้างประตู ลักษณะผนังอาคารชั้นล่างเซาะร่องตามแนวนอน บริเวณมุมตึกเป็นเสาหลอกติดผนัง หัวเสาเป็นรูปปูนปั้นใบไม้ม้วนรับกับแผ่นปูนปั้นที่หลังคา (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

	ตึกแถวซอยพระยาศรี มีขนาดโดยเฉลี่ยแต่ละคูหา กว้าง 4 เมตร ยาว 12 เมตร และสูง 12 เมตร (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2552)
	ลักษณะอาคารเป็นตึก 2 ชั้นยกพื้นเล็กน้อย หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องว่าว มีขอบสันหลังคา
	ลักษณะปูนปั้น (Pediment) หรือกระบังหน้าอาคาร กลางแผ่นทำเป็นรูปู 2 ตัวไขว้กัน มีเสาหลอกติดผนังหัวเสาเป็นปูนปั้นรูปใบไม้ม้วนรับแผ่นปูนปั้นที่หลังคา
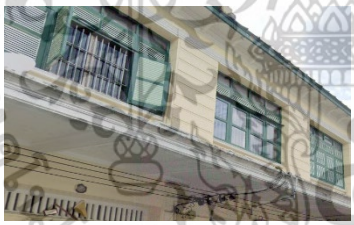	ช่องหน้าต่างแบบแรกเป็นบานลูกฟักกระดานดุน มีปูนปั้นเหนือขอบบนและล่างหน้าต่าง และปูนปั้นเป็นเส้นขอบด้านข้างคล้ายกรอบหน้าต่าง
	ช่องหน้าต่างแบบที่สองเป็นบานลูกฟักกระดานดุน แต่ละช่องแต่งด้วยลายปูนปั้น ส่วนบนก่ออิฐด้วยหินโค้งตามแนวกรอบ บนยอดโค้งเป็น KEYSTONE
	ประตูเป็นบานเฟี้ยมลูกพักกระดานดุน กรอบเป็นวงโค้งกั้นด้วยเหล็กซี่สั้นๆ ผนังอาคารเซาะร่องตามแนวนอน ด้านบนเป็นหลังคายื่นมาจากตัวตึกเป็นโครงเหล็กสีเขียวมุงด้วยหลังคาสังกะสี

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี

4.3.1 การเข้าถึงพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี

การเข้าถึงพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี และถนนเฟื่องนคร สามารถเดินทางมาได้จากหลายช่องทางทั้งจากรถโดยสารประจำทาง ที่วิ่งผ่านถนนเจริญกรุงตลอดทั้งวัน และเดินทางได้โดยรถส่วนตัว ที่มาจากหลายเส้นทางทั้ง ถนนเจริญกรุง ถนนราชบพิธฯ ถนนอัษฎางค์ และถนนตะนาว โดยสามารถจอดรถในพื้นที่ได้บริเวณริมถนนเฟื่องนครหรือถนนราชบพิธ (รูปที่ 4.2)

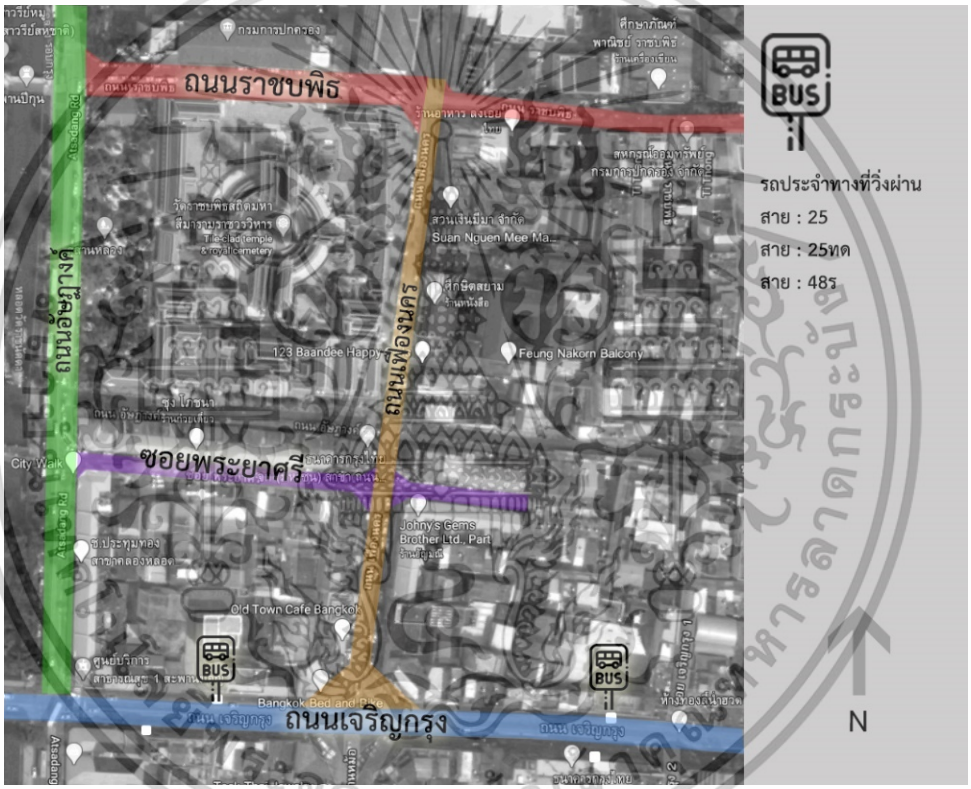

รูปที่ 4.2 การเข้าถึงพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี
(ที่มา : https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

4.3.2 ผลกระทบของแดด ลม ฝน และมลภาวะต่อตัวอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ลักษณะของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรีเป็นกลุ่มอาคารพาณิชย์ 2 ชั้นเชื่อมต่อกันเป็นแนวยาว โดยที่แยกกันออกเป็น 4 กลุ่มอาคาร (รูปที่ 4.3) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มอาคารที่ 1 อยู่ริมถนนอัษฎางค์หันไปทางทิศตะวันตกเข้าหาสวนสราญรมย์ เป็นตึกแถวยาวจำนวน 22 คูหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มอาคารที่ 2 อยู่ภายในซอยพระยาศรีหันไปทางทิศใต้เข้าหาอาคารพาณิชย์ เป็นตึกแถวยาวจำนวน 30 คูหา

กลุ่มอาคารที่ 3 อยู่ริมถนนเฟื่องนครและซอยพระยาศรีหันหน้าไปทางทิศตะวันตกและทิศเหนือ เป็นตึกแถวยาวรูปตัว L จำนวน 20 คูหา

กลุ่มอาคารที่ 4 อยู่ภายในซอยพระยาศรีหันไปทางทิศใต้ เข้าหากลุ่มอาคารที่ 3 เป็นตึกแถวยาว 8 คูหา

รูปที่ 4.3 ลักษณะที่ตั้งของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี
(ที่มา : https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

รูปที่ 4.4 ลักษณะอาคารของกลุ่มอาคารที่ 1 (ซ้าย) และกลุ่มอาคารที่ 2 (ขวา)
(ที่มา : ผู้วิจัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.5 ลักษณะอาคารของกลุ่มอาคารที่ 3 (ซ้าย) และกลุ่มอาคารที่ 4 (ขวา)
(ที่มา :
https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

4.3.2.1 ผลกระทบจากแดดต่อตัวอาคาร

จากการลงสำรวจพื้นที่ผู้วิจัยได้แยกผลกระทบของแดดต่อตัวอาคารออกเป็น 3 แบบคือ 1.อาคารโดนแดดตลอดทั้งวัน 2.อาคารโดนแดดบ้างบางช่วงเวลา 3.อาคารแทบไม่โดนแดดเลย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (รูปที่ 4.6)

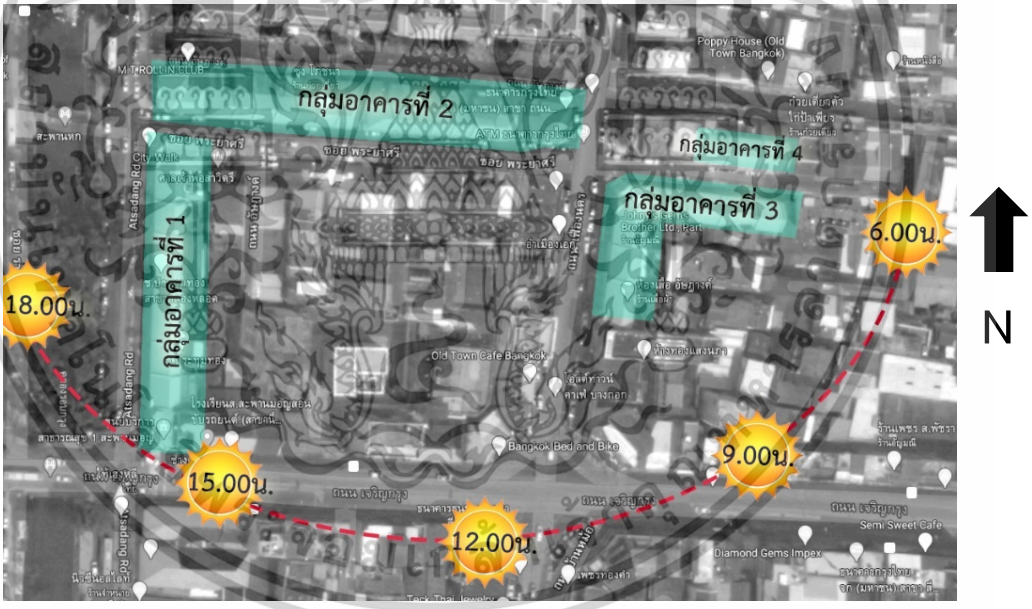

รูปที่ 4.6 ลักษณะของทิศทางแดดที่กระทำต่ออาคาร
(ที่มา :
https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

1).อาคารโดนแดดตลอดวันนั้นได้แก่กลุ่มอาคารที่ 2 เนื่องจากตัวอาคารหันไปทางทิศใต้ และกลุ่มอาคารพาณิชย์ในฝั่งตรงข้ามมีความห่างกันค่อนข้างมาก โดยจะสังเกตได้จากสีของกลุ่มอาคารที่ 2 จะดูซีดที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอาคารอื่นๆ (รูปที่4.7)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.7 เปรียบเทียบสีของอาคาร ซ้ายกลุ่มอาคาร 2 ทิศใต้ มีสีซีดกว่า ขวากลุ่มอาคาร 1 ทิศตะวันตก (ที่มา : ผู้วิจัย)

2).อาคารโดนแดดบ้างบางเวลาได้แก่กลุ่มอาคารที่ 1 เนื่องด้วยการหันทิศของอาคารไปทางทิศตะวันตก ทำให้กลุ่มอาคารที่ 1 ได้รับแดดในช่วงบ่าย แต่เนื่องด้วยอยู่ติดกับถนนอัษฎางค์ที่เป็นถนนหลักจึงมีพื้นที่ทางเท้ากว้างกว่าในซอยพระยาศรี จึงมีการปลูกต้นไม้เพื่อให้ร่มเงาเป็นบางช่วง (รูปที่ 4.7) กลุ่มอาคารที่ 3 ฝั่งถนนเฟื่องนคร ที่จะโดนแดดในช่วงบ่ายเนื่องจากตัวอาคารหันไปทางทิศตะวันตก และกลุ่มอาคารที่ 4 แม้ว่าตัวอาคารจะหันไปทางทิศใต้ แต่เนื่องจากภายในซอยพระยาศรีฝั่งตะวันออกที่ค่อนข้างแคบและอาคารฝั่งตรงข้ามที่หันหน้าชนกันช่วยบดบังแดดในช่วงบ่ายได้ดีจึงทำให้ช่วงเวลาที่โดนแดดมากที่สุดมีแค่เพียงช่วงเวลาประมาณ 10.00น. – 14.00น. เท่านั้น

3).อาคารแทบไม่โดนแดดเลย ได้แก่กลุ่มอาคารที่ 3 ฝั่งซอยพระยาศรี เนื่องจากการหันทิศของอาคารไปยังทิศเหนือและด้านหลังของอาคารก็ติดกับอาคารข้างเคียงที่มีความสูงมากกว่า ทำให้แทบไม่โดนแดดเลยตลอดทั้งวัน

4.3.2.2 ผลกระทบจากลมและฝนต่อตัวอาคาร

จากการลงพื้นที่สำรวจในวันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563 – วันพุธที่ 12 สิงหาคม 2563 เป็นช่วงฤดูฝนและเปรียบเทียบจากทิศทางลมในแต่ละฤดูของประเทศไทย พบว่า (รูปที่ 4.8)

กลุ่มอาคารที่ 1 เป็นจุดที่มีลมพัดแรงที่สุดเนื่องจากด้านหน้าอาคารเป็นถนนอัษฎางค์และถัดไปเป็นพื้นที่โล่งของสวนสราญรมย์ แม้ในกลางวันแดดจะร้อนแต่ก็มีลมพัดตลอดวัน นอกจากนี้กลุ่มอาคารที่ 1 ยังได้รับผลกระทบจากลมฝนที่พัดเข้ากระทำต่อตัวอาคาร โดยจากข้อมูลการสัมภาษณ์พบว่าภายในอาคารมีน้ำฝนรั่วซึมเข้าไปเนื่องจากลมได้พัดเอาฝนย้อนเข้าไปทางกระเบื้องหลังคา

กลุ่มอาคารที่ 2 เป็นจุดที่มีลมพัดเอื่อยตลอดทั้งวันเนื่องจากเป็นซอยแคบที่สามารถบีบทางลมเข้ามาได้ดี แต่เนื่องด้วยตัวอาคารมีแดดส่องตลอดทั้งวันทำให้พื้นที่บริเวณหน้าอาคารมีอากาศที่ร้อนพอสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มอาคารที่ 3 ฝั่งถนนเฟื่องนคร มีลมที่ค่อนข้างแรงที่พัดมาจากถนนเจริญกรุง ทำให้อากาศช่วงเช้าไม่ร้อนหรือรู้สึกอึดอัด แต่ในช่วง 11.00น. เป็นต้นไป พื้นที่บริเวณหน้าอาคารค่อนข้างร้อนมาก เนื่องจากแสงแดดที่เข้ามากระทำต่อตัวอาคาร แม้ว่าจะมีลมพัดตลอดวัน

กลุ่มอาคารที่ 3 ฝั่งซอยพระยาศรี และ กลุ่มอาคารที่ 4 มีลมพัดค่อนข้างเบาบาง เนื่องจากเป็นจุดอับลม และเป็นซอยแคบทำให้ลมสามารถเข้ามาได้จาก ฝั่งตะวันตกได้เพียงทางเดียว ซึ่งในขณะที่ทำการสังเกตผู้สังเกตรู้สึกร้อนมากกว่าจุดอื่นที่ทำการสำรวจ

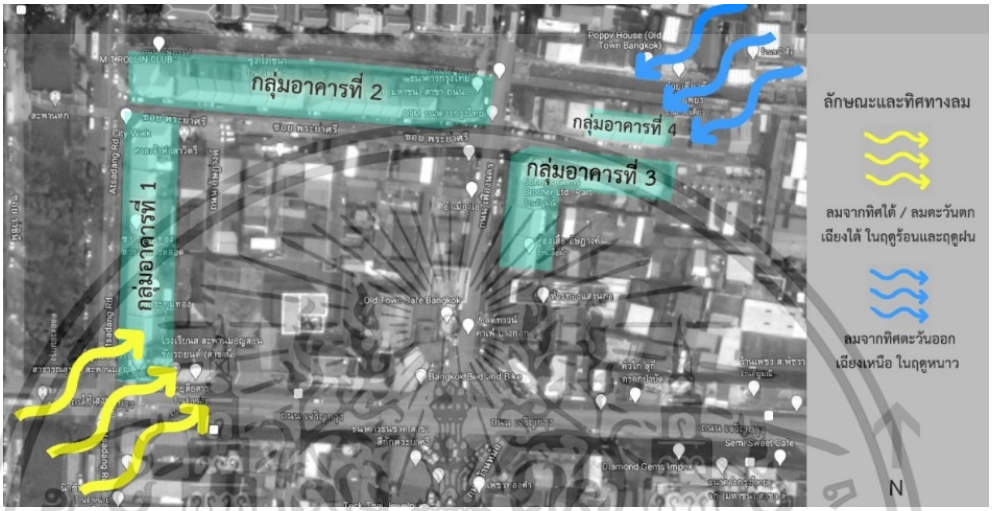

รูปที่ 4.8 ลักษณะของทิศทางลมที่กระทำต่ออาคาร
(ที่มา :
https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

4.3.2.3 ผลกระทบจากมลภาวะทางเสียง และ ฝุ่นควัน

จากการลงพื้นที่สำรวจในวันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563 – วันพุธที่ 12 สิงหาคม 2563 ผู้วิจัยพบว่ามลภาวะทางเสียงและฝุ่นควันที่กระทำต่อกลุ่มอาคารมาจากหลายแห่ง ได้แก่ (รูปที่ 4.9)

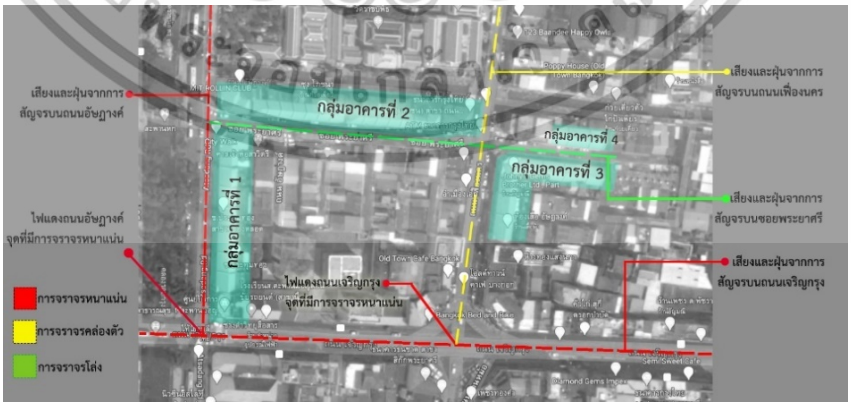

รูปที่ 4.9 ภาพแสดงผลกระทบจากปัจจัยภายนอกอาคาร
(ที่มา :
https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มอาคารที่ 1 เป็นกลุ่มอาคารที่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะทางเสียงและฝุ่นควันมากที่สุด เนื่องจากอยู่ติดกับถนนอัษฎางค์ที่เป็นถนนหลักจึงทำให้กลางวัน มีรถที่พลุกพล่าน โดยช่วงเวลาที่รถเยอะที่สุดได้แก่ เวลา 08.00น.-10.00น. และ เวลา 16.00น-19.00น. รวมถึงมีสัญญาณไฟจราจรทำให้เวลารถติด บริเวณอาคารจะค่อนข้างมีกลิ่นควัน แต่ก็มีการปลูกต้นไม้ตลอดแนวจึงสามารถช่วงได้ในระดับนึง

กลุ่มอาคารที่ 2 เป็นกลุ่มอาคารที่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะทางเสียงและฝุ่นควันบ้างเล็กน้อย เนื่องจากอยู่ถัดเข้ามาในซอยพระยาศรีซึ่งเป็นซอยแคบ การจราจรสามารถเดินได้เพียงทางเดียว แต่ก็มีอาคารบริเวณหัวมุมที่ติดกับถนนอัษฎางค์ที่ได้รับผลกระทบอยู่บ้าง

กลุ่มอาคารที่ 3 ฝั่งถนนเฟื่องนคร เป็นกลุ่มอาคารที่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะทางเสียงและฝุ่นควันบ้าง แม้จะอยู่ในถนนเฟื่องนครที่ไม่ใช่ถนนเส้นหลัก แต่ก็อยู่ใกล้กับถนนเจริญกรุงที่เป็นทางสัญจรหลักมีรถเยอะ และพลุกพล่านตลอดวัน ทำให้มีเสียงรบกวนจากรถยนต์และฝุ่นควันที่ลมพัดพาเข้ามา

กลุ่มอาคารที่ 3 ฝั่งซอยพระยาศรี และ กลุ่มอาคารที่ 4 เป็นกลุ่มอาคารที่ได้รับผลกระทบจากมลภาวะทางเสียงและฝุ่นควันบ้างเล็กน้อย เนื่องจากเป็นซอยเล็กๆ และเป็นซอยตัน ทำให้ผู้ที่ใช้ถนนบริเวณนี้มีแค่ผู้อยู่อาศัยในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี และ อาคารภายในซอยเท่านั้น

รูปที่ 4.10 ภาพแสดงการจราจรบนถนนอัษฎางค์ริเวณกลุ่มอาคารที่ 1
(ที่มา : https://www.google.co.th/maps/@13.7483766,100.4979619,315m/data=!3m1!1e3)

4.3.3 ผลการสังเกตสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ถนนเฟื่องนครทั้ง 4 ร้าน พบว่า ภายในร้านส่วนใหญ่แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน คือ 1. ส่วนพื้นที่ประกอบอาหาร พบว่า ร้านอาหารทั่วไป จะตั้งจุดประกอบอาหารไว้บริเวณหน้าร้าน ส่วนร้านอาหารระดับกลางจะตั้งจุดประกอบอาหารไว้บริเวณหลังร้าน 2. ส่วนพื้นที่สำหรับให้บริการลูกค้า พบว่า ร้านอาหารทั่วไป จำนวน 2 จาก 3 ร้านจะตั้งโต๊ะรับประทานอาหารไว้บริเวณทางเดินสาธารณะ ส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีก 1 ร้านตั้งโต๊ะรับประทานอาหารไว้ภายในร้าน และร้านอาหารระดับกลางตั้งจุดรับประทานอาหารไว้ภายในร้าน 3. ส่วนพื้นที่หลังร้านที่ใช้เก็บของ พบว่าร้านอาหารทั่วไป ใช้พื้นที่ภายในร้านสำหรับเก็บอุปกรณ์และวัตถุดิบโดยวางไว้บริเวณมุมใดมุมหนึ่งภายในอาคาร และร้านอาหารระดับกลางมีห้องสำหรับเก็บอุปกรณ์และวัตถุดิบแต่มีอุปกรณ์บางส่วน เช่น ลังเครื่องดื่มตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ภายในร้าน 4.พื้นที่พักอาศัย โดยร้านอาหารทั่วไป และร้านอาหารระดับกลางใช้พื้นที่บริเวณชั้น 2 สำหรับพักอาศัย (รูปที่ 4.11)

ประเภทร้าน	จุดประกอบอาหาร	พื้นที่รับประทานอาหาร	จุดเก็บของ
ร้านอาหารทั่วไป	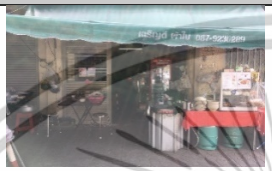		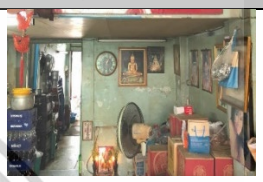
ร้านอาหารระดับกลาง	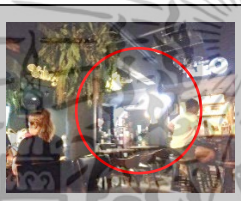	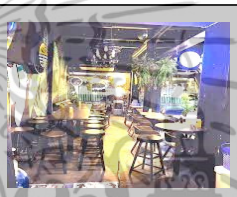	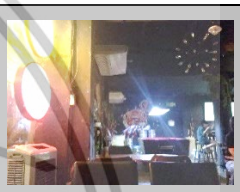

รูปที่ 4.11 ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

สรุปข้อดี ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะในแง่สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อม

ข้อดี

- ที่ตั้งของอาคารอยู่ติดกับถนนเส้นหลักคือถนนอัษฎางค์และถนนเจริญกรุง ทำให้มีการคมนาคมที่สะดวก และมีรถโดยสารสาธารณะวิ่งผ่านหลายสาย

- ที่ตั้งของอาคารอยู่ในเขตอนุรักษ์ ทำให้มีทัศนียภาพที่สวยงาม มีทั้งคลองตัดผ่านสถานที่สำคัญที่มีความสวยงามอย่างเช่นวัด และรูปแบบของตัวสถาปัตยกรรมในพื้นที่มีความโดดเด่นและสภาพแวดล้อมได้รับการดูแลเป็นอย่างดี

- ฝั่งทิศตะวันตกมีสวนสราญรมย์ที่ช่วยลดมลภาวะ ทำให้ลมที่พัดเข้ามาจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไม่นำพาฝุ่นจากที่อื่นเข้ามาด้วย

- ล้อมรอบด้วยสถานที่สำคัญหรืออย่านสำคัญหลายแห่งเช่น วัดราชบพิธฯ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง หน่วยบัญชาการทางทหาร ศาลเจ้าพ่อเสือ วัดสุทัศน์ ย่านตลาดบ้านหม้อ

- ไม่มีตึกสูงมาบดบังทัศนียภาพเพราะเป็นเขตเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่พบ

- อาคารมีลักษณะทางกายภาพที่ค่อนข้างเล็ก ทำให้ยากในการจัดสรรพื้นที่ทำให้ผู้เช่าเลือกมาใช้พื้นที่บริเวณทางเท้า

- ตัวอาคารส่วนใหญ่หันไปทางทิศใต้และทิศตะวันตกทำให้ช่วงกลางวันอากาศร้อน

- ที่จอดรถไม่เพียงพอเพราะด้วยลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาคารที่เป็นตึกอาคารพาณิชย์ จึงต้องจอดรถริมทางเท้า หรือตรงบริเวณวัดแล้วเดินเท้าเข้ามายังพื้นที่

- แม้จะเป็นเขตอนุรักษ์ แต่ก็ยังมีตึกหรืออาคารที่มีลักษณะแปลกปลอมหรือแตกต่างอยู่ในพื้นที่

- ในตอนกลางวันริมถนนอัษฎางค์ จะมีร้านซ่อมเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาตั้งร้านอยู่บริเวณทางเท้า ทำให้บดบังทัศนียภาพทั้งจากภายนอกและภายในตัวอาคาร และรบกวนผู้ที่สัญจรไปมา

ข้อเสนอแนะ

- ต้นไม้บางต้นอาจไปบดบังทัศนียภาพควรมีการตัดแต่งอยู่เสมอ

- ควรมีการจัดสรรพื้นที่ในการจอดรถเพิ่มเติมเช่นบริเวณข้างวัดราชบพิธฯ หรือมีการแบ่งวันคู่ วันคี่ในการจอดรถเหมือนบริเวณอื่น

- เนื่องจากการที่แดดส่องอาคารในตอนกลางวัน ทำให้ผู้เช่ามีการติดตั้งหลังคาบังแดด แบบที่ไม่สอดคล้องหรือกลมกลืนกับตัวอาคาร จึงควรมีการปรับปรุงหรือควบคุมรูปแบบและสีของหลังคาบังแดดให้สอดคล้องกัน

- มีการจัดสรรพื้นที่ให้กับร้านซ่อมเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ให้รุกล้ำทางเท้า

4.3.4 ผลการสังเกตพฤติกรรมภายในร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

พบร่องรอยที่แสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมที่ออกแบบไม่ตอบสนองต่อกิจกรรมของผู้ใช้งานหรือขัดต่อมาตรฐานในการประกอบกิจการร้านอาหาร โดยแบ่งตามประเภทของร้านอาหาร ดังนี้

ร้านอาหารทั่วไป มีลักษณะการวางพื้นที่ใช้สอย โดยการตั้งจุดประกอบอาหาร และจุดให้บริการลูกค้า รุกล้ำเข้าไปในเขตทางเท้าทิ้งรอยดำ และคราบสกปรกไว้ที่พื้นผิวทางสาธารณะ มีการตั้งจุดบริการน้ำดื่มตั้งอยู่หลังจุดประกอบอาหาร จุดเก็บวัตถุดิบอยู่ภายในร้าน และอ่างล้างจานอยู่บริเวณหน้าร้านข้างจุดบริการน้ำดื่ม จากลักษณะการวางพื้นที่ใช้สอยทำให้ลักษณะทางสัญจรภายในร้านเกิดความสับสน เช่น จุดบริการน้ำดื่มอยู่หลังจุดประกอบอาหาร ทำให้ลูกค้าต้องเดินเข้ามาบริเวณพื้นที่ประกอบอาหาร อ่างล้างจานอยู่บริเวณหน้าร้านข้างจุดบริการน้ำดื่มทำให้ลูกค้าที่เดินมาหยิบน้ำดื่มต้องเดินสวนกับคนทำอาหารที่ต้องนำจานไปไว้ในอ่างล้างจาน นอกจากนี้ในเรื่องลักษณะการแบ่งพื้นที่ภายในร้านพบว่าไม่มีการแยกส่วนพื้นที่ประกอบอาหารออกจากพื้นที่ภายนอก ทำให้ลูกค้าต้องยืนสั่งอาหารบริเวณหน้าหม้อก๋วยเตี๋ยวที่ไม่มีแผงกั้นพื้นที่ทำให้อาจมีสิ่งแปลกปลอมกระเด็นเข้าไปในหม้อ และอาจเกิดอันตรายจากความร้อนของเตาแก๊สและหม้อก๋วยเตี๋ยวในจุดประกอบอาหาร (รูปที่ 4.12)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้านอาหารระดับกลาง มีลักษณะการวางพื้นที่ใช้สอย โดยการวางพื้นที่ประกอบอาหารไว้หลังอาคาร พื้นที่ให้บริการลูกค้า และเวทีแสดงดนตรีอยู่ภายในร้าน พื้นที่เก็บของอยู่ภายในร้าน และห้องน้ำสำหรับให้บริการลูกค้าอยู่บริเวณหลังร้าน นอกจากนี้ยังพบร่องรอยของจุดสูบบุหรี่อยู่บริเวณนอกร้าน ไม่มีถังเขี่ยบุหรี่ ทำให้ลูกค้าทิ้งก้นกรองลงพื้นทางเท้าสาธารณะ จากลักษณะการวางพื้นที่ใช้สอยทำให้ลักษณะทางสัญจรภายในร้านบางจุดเกิดความไม่สะดวกในการใช้งาน เช่น ทางเดินไปห้องน้ำชายที่ต้องผ่านห้องน้ำหญิงไม่มีประตูกั้น โต๊ะสำหรับบริการลูกค้าจำนวนมากอยู่ด้านในสุดของร้าน ทำให้มีการเดินเข้า-ออกของคนจำนวนมากเกือบตลอดเวลา ซึ่งต้องผ่านโต๊ะของลูกค้าที่มา 2 – 4 คน ทำให้ไม่สะดวกในการใช้งานพื้นที่ และในเรื่องลักษณะการแบ่งพื้นที่ภายในร้าน พบว่า พื้นที่เก็บของที่อยู่ภายในร้านนั้น ไม่มีห้องหรือการกั้นพื้นที่ให้ชัดเจนแต่เป็นการนำของ เช่น กล่องใส่อุปกรณ์ต่างๆ ลังเครื่องดื่มมาวางไว้ในบริเวณพื้นที่บริการลูกค้า และบริเวณเวทีแสดงดนตรี ทำให้พื้นที่เวทีเหลือน้อย (รูปที่ 4.12)

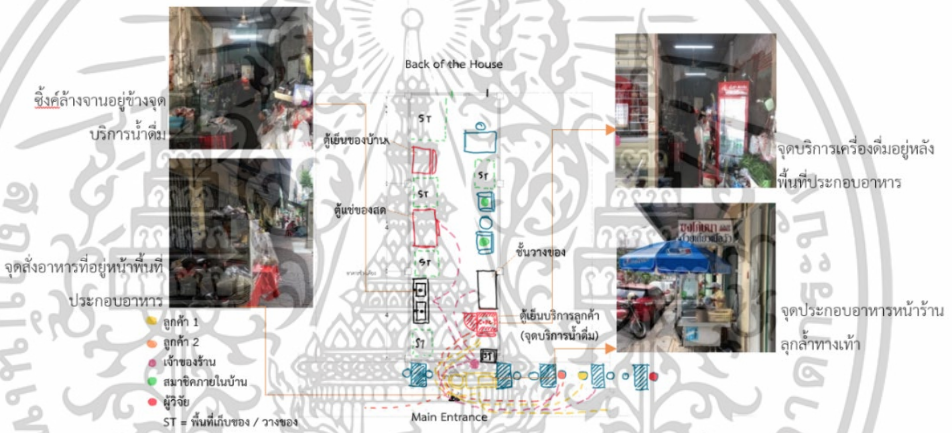

รูปที่ 4.12 ร่องรอยพฤติกรรมภายในร้านอาหารทั่วไป ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

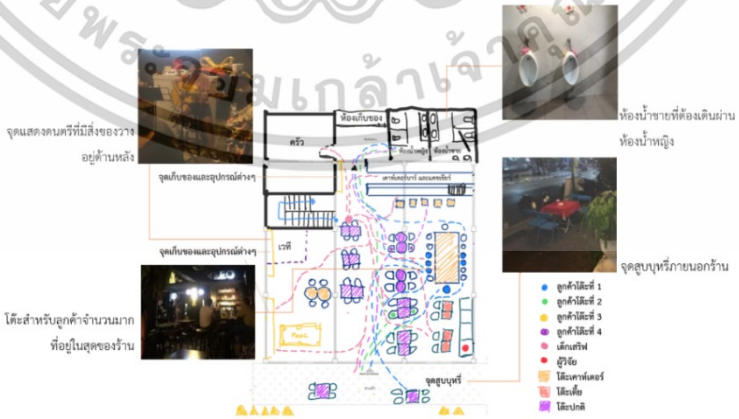

รูปที่ 4.13 ร่องรอยพฤติกรรมภายในร้านอาหารระดับกลาง ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.5 ผลการสังเกตร่องรอยทางกายภาพ

4.3.5.1 ร่องรอยที่แสดงให้ถึงกิจกรรมของผู้ใช้และสภาพแวดล้อมที่ออกแบบไว้ไม่ได้ตอบสนองกิจกรรม

ในส่วนของพื้นที่รับประทานอาหารพบว่า ได้มีการลุกล้ำเข้ามาใช้พื้นที่ทางเท้าเป็นพื้นที่สำหรับรับบริการลูกค้าเนื่องจากไม่ได้มีการจัดการพื้นที่ภายในอย่างเป็นระบบ ทำให้กระทบต่อที่เดินสัญจรไปมาบนทางเท้าที่ต้องเดินหลบเลี่ยงโต๊ะอาหารที่วางขวางอยู่ (รูปที่ 4.14)

รูปที่ 4.14 จุดรับประทานอาหารที่ลุกล้ำเข้ามาบริเวณทางเท้า
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ในส่วนของพื้นที่ที่ใช้ในการประกอบอาหาร ส่วนใหญ่มีการตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าร้าน แต่ก็ไม่ได้ตั้งอยู่ภายในขอบเขตอาคาร แต่มีการตั้งพื้นที่ประกอบอาหารอยู่บนทางเท้า ทำให้กระทบต่อผู้ที่สัญจรไปมา และพื้นที่ประกอบอาหารยังเป็นแบบเปิดโล่งไม่มีการกั้นระหว่างบริเวณภายนอกกับพื้นที่ประกอบอาหาร นั่นทำให้อาหารอาจมีการปนเปื้อนสิ่งสกปรกที่ลอยมาในอากาศและความร้อนหรือน้ำมันในกระทะจากการทำอาหารกระเด็นไปโดนผู้ที่สัญจรไปมาทำให้เกิดการบาดเจ็บขึ้นได้

รูปที่ 4.15 พื้นที่ประกอบอาหาร
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนของการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหารพบว่าบางร้านมีการวางสิ่งของที่ไม่จำเป็นบริเวณจุดให้บริการลูกค้าที่เป็นพื้นที่ในการรับประทานอาหาร ทำให้ไม่สามารถใช้งานพื้นที่ภายในได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร จึงควรมีการจัดสรรหรือเพิ่มพื้นที่เก็บของภายในร้าน (รูปที่ 4.16)

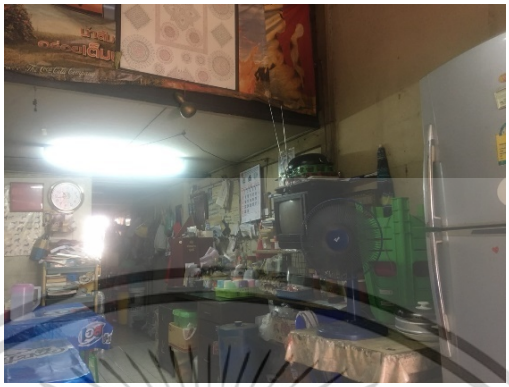

รูปที่ 4.16 พื้นที่รับประทานอาหารภายในร้าน
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

4.3.5.2 ร่องรอยปรับปรุงเพื่อการใช้

จากการที่ร้านอาหารในพื้นทีได้มีการตั้งโต๊ะสำหรับบริการลูกค้าไว้ที่บริเวณทางเท้าและตั้งพื้นที่ประกอบอาคารไว้บริเวณหน้าร้านทำให้พื้นที่ภายในอาคารไม่ได้มีการใช้งาน และถูกเปลี่ยนให้เป็นพื้นที่สำหรับจัดเตรียมและเก็บวัตถุดิบกับอุปกรณ์แทน และด้วยความทรุดโทรมของผนังอาคาร และมีภาชนะสำหรับใส่อาหารในบางจุดถูกตั้งอยู่บริเวณพื้นหรือสูงจากพื้นน้อยกว่า 60cm. ทำให้ดูไม่ถูกสุขอนามัยเท่าที่ควร และยังขัดต่อข้อกำหนดสุขาภิบาลอีกด้วย (รูปที่ 4.17)

รูปที่ 4.17 พื้นที่บริเวณภายในอาคารด้านหน้าร้าน
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ในส่วนของการใช้พื้นที่ด้านหลังของอาคารที่เป็นทางเดินติดริมคลองหลอดวัดราชบพิธ ร้านอาหารในพื้นที่ได้มีการเข้ามาใช้พื้นที่โดยการตั้งโต๊ะสำหรับบริการลูกค้า ได้มีการแบ่งพื้นที่ระหว่างร้านกับบ้านข้างเคียงเพื่อชี้อาณาเขตครอบครองโดยการใช้หลังคาผ้าใบที่ยื่นมาจากตัวอาคารเป็นหลังคาแบบพับเก็บได้ เนื่องจากกฎของสำนักงานทรัพย์สินฯ ที่ห้ามมิให้มีการต่อเติมอาคารลุกล้ำเข้ามาในพื้นที่สาธารณะรอบอาคารแบบถาวร (รูปที่ 4.18)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.18 พื้นที่บริการลูกค้าบริเวณด้านหลังอาคาร
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ในส่วนด้านหน้าของกลุ่มอาคารที่ 2 ซึ่งเป็นอาคารที่โดนแดดตลอดทั้งวันแม้จะมีหลังคาบริเวณหน้าอาคารอยู่แล้วแต่ก็ไม่เพียงพอ ผู้ใช้พื้นที่จึงมีการนำป้ายไวนิลมาติดตั้งบริเวณหน้าร้านเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการบังแดดและความร้อนไม่ให้เข้ามายังบริเวณพื้นที่บริการลูกค้า แต่ตัวป้ายไวนิลนั้นไม่ได้มีรูปแบบที่ดูกลมกลืนกับอาคารจึงทำให้มุมมองจากทางด้านนอกอาคารเกิดความไม่สวยงามและบดบังทัศนีย์ภาพของอาคาร (รูปที่ 4.19)

รูปที่ 4.19 บริเวณหน้าอาคารมีการติดตั้งป้ายไวนิลสำหรับบังแดดเพิ่มเติมเข้ามา
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

4.3.5.3 ร่องรอยที่เกิดจากการใช้งาน

ในส่วนของผนังภายในของอาคารนั้น ค่อนข้างมีความเก่าและทรุดโทรมไปตามกาลเวลาเนื่องจากร้านอาหารในบางร้านมีการใช้พื้นที่บริเวณภายในร้านบริการลูกค้า โดยสามารถสังเกตได้จากร่องรอยบริเวณผนังที่มีทั้งรอยเปื้อนและรอยแตกกร่อนเสียหายของปูนและสีชั้นนอก (รูปที่ 4.20)

รูปที่ 4.20 สภาพปัจจุบันของผนังภายในอาคาร
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.5.4 ร่องรอยที่แสดงให้เห็นว่าไม่มีการใช้งาน

ในส่วนของประตูด้านหลังชั้น 2 ของอาคารกลุ่มอาคารที่ 2 พบว่าบางหลังทำการรื้อระเบียงด้านหลังออกไป เนื่องจากไม่ได้ใช้งานพื้นที่ และในการปรับปรุงอาคารของสำนักงานทรัพย์สินฯครั้งล่าสุด ผู้เช่าไม่มีกำลังทรัพย์มากพอในการปรับปรุงในส่วนนี้ที่ปกติไม่ได้ใช้งาน จึงนำงบไปปรับปรุงในส่วนที่ใช้งานประจำก่อน โดยบริเวณด้านหลังบ้านสามารถมองเห็นคลองและวัดราชบพิธฯที่มีความสวยงาม จึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงให้มีพื้นที่ระเบียงชั้น 2 ดังเดิมเมื่อมีกำลังทรัพย์เพียงพอ เพื่อให้อาคารทุกอาคารมีความสอดคล้องสวยงามเหมือนกัน (รูปที่ 4.21)

รูปที่ 4.21 ภาพด้านหลังอาคารที่มีระเบียงแบบดั้งเดิม (ซ้าย) และ
อาคารที่รื้อระเบียงด้านหลังออกไป (ขวา)
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

ในส่วนของอาคารในพื้นที่บางหลังพบว่าไม่มีการใช้งานหรือถูกปล่อยร้าง โดยอดีตพื้นที่ของอาคารนี้ถูกใช้ในการประกอบกิจการสถานบันเทิง แต่เนื่องด้วยเศรษฐกิจที่ซบเซาลงและผลจากการมีโรคระบาด COVID-19 ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถแบกรับค่าใช้จ่ายในการเช่าพื้นที่และต้องปิดกิจการลง ทำให้อาคารไม่มีการใช้งาน สภาพภายนอกและภายในทรุดโทรมลง (รูปที่ 4.22)

รูปที่ 4.22 สภาพภายใน (ซ้าย) และภายนอก (ขวา) ในปัจจุบันของอาคารที่ไม่มีการใช้งาน
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

4.3.5.5 ข้อความสาธารณะ

ข้อความสาธารณะของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี มีทั้งที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของร้านว่าเป็นร้านอะไรจากรูปแบบของตัวอักษรและโลโก้ที่เลือกใช้ (รูปที่ 4.23) บ่งบอกถึงรายละเอียดของสินค้าและบริการของร้าน และบอกเพื่อให้ปฏิบัติตาม (รูปที่ 4.24)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.23 สถานบันเทิงมีการใช้ตัวอักษรและโลโก้สินค้าที่สื่อถึงบริการของร้าน (ซ้าย)
ร้านอาหารขึ้นชื่อภายในพื้นที่มีการใช้ตัวอักษรที่สื่อถึงความเก่าแก่ (ขวา)
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

รูปที่ 4.24 ป้ายแสดงรายละเอียดสินค้าและบริการของทางร้าน (ซ้าย) เพื่อให้คนปฏิบัติตาม (ขวา)
ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

สรุปข้อดี ปัญหาที่พบและข้อเสนอแนะจากการสังเกตร่องรอยทางกายภาพ

ข้อดี

- การเข้าถึงพื้นที่ค่อนข้างง่ายไม่ซับซ้อน
- รูปแบบสถาปัตยกรรมภายนอกมีความสวยงามและอยู่ในสภาพที่ดี
- ภายในร้านมีสิ่งของที่น่าสนใจทางประวัติศาสตร์หลงเหลืออยู่เช่น ภาพถ่าย ป้ายโฆษณาเก่า

ปัญหาที่พบ

- ลักษณะการใช้งานพื้นที่สำหรับให้บริการลูกค้า ลุกล้ำเข้าไปในเขตทางเท้า
- ลักษณะพื้นที่ประกอบอาหารที่ตั้งอยู่หน้าร้าน เปิดโล่งและอยู่ติดทางเท้าอาจทำให้มีสิ่งแปลกปลอมหรือสิ่งสกปรกปลิวเข้าโดนวัตถุดิบได้
- พื้นที่ภายในร้านไม่มีการจัดสรรที่ดี มีสิ่งของวางกีดขวางทางเดิน
- สภาพภายในอาคารของการตกแต่งและวัสดุ เช่น พื้น ผนัง ฝ้าเพดาน มีความชำรุดทรุดโทรม และดูไม่สะอาดเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเลือกใช้หลังคาบังแดดภายนอกที่ดูขัดแย้งกับรูปแบบสถาปัตยกรรม

ข้อเสนอแนะ

- มีการจัดสรรพื้นที่ภายในร้าน ให้สามารถรองรับลูกค้าได้ เช่นมีการจัดระเบียบสิ่งของที่ไม่จำเป็นภายในร้าน

- มีการซ่อมแซมปรับปรุง พื้นที่ภายใน เช่น พื้น ผนัง ฝ้าเพดาน ให้อยู่ในสภาพที่ดีหรือดู

- ปรับปรุงและควบคุมลักษณะรูปแบบของหลังคาบังแดดหน้าอาคารให้ดูสอดคล้องกับลักษณะอาคาร

- ถ้าพื้นที่ประกอบอาหารอยู่บริเวณหน้าร้าน ควรมีแผงกั้นพื้นที่ภายนอกกับพื้นที่ประกอบอาหาร

4.4 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี

4.4.1 ความเห็นของผู้ประกอบการ

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ตัวของผู้ประกอบการทั้ง 4 ร้านมีความรู้ในเรื่องของการอนุรักษ์อาคาร กฎระเบียบข้อบังคับ รวมไปถึงขั้นตอนการทำงานของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่เป็นผู้ดูแลอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี โดยส่วนใหญ่มองว่าการอนุรักษ์อาคารให้อยู่ในสภาพดั้งเดิมเป็นสิ่งที่ช่วงดึงดูดนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ท่านหนึ่ง กล่าวว่า “การอนุรักษ์อาคารทำได้แต่ต้องควบคู่ไปกับการพัฒนา ให้ทันยุคทันสมัยให้มันไปด้วยกัน”

ในการใช้พื้นที่จากการสัมภาษณ์พบว่าตัวของผู้ประกอบการมีปัญหาในการใช้พื้นที่เล็กน้อย จากการใช้พื้นที่ภายในได้ไม่เต็มที่เนื่องจากมีสิ่งของและอุปกรณ์ต่างๆ จำนวนมาก โดยผู้ประกอบการมีความคิดที่อยากจะปรับปรุงร้านของตนให้ดูทันสมัยมีการใช้วัสดุสมัยใหม่ เช่น อลูมิเนียม และกระจก ทำให้ตัวอาคารโดดเด่น หรือปรับปรุงให้คงความดั้งเดิมเอาไว้โดยใช้วัสดุเหมือนเดิมมีความกลมกลืนกับตัวอาคารดั้งเดิม และในด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ผู้ประกอบการมองว่าอาจไม่จำเป็นต่อร้านของเขา เช่น ระบบปรับอากาศ WIFI แต่ส่วนที่จำเป็น ได้แก่ ระบบ TV หรือเครื่องเสียง

4.4.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร

จากการสัมภาษณ์ พบว่า อาคารตึกแถวซอยพระยาศรีเป็นอาคารที่มีลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมที่เด่นชัด ทั้งในด้านกายภาพ และคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของตัวอาคาร รวมถึงตัวอาคารมีอายุมากกว่า 50 ปี ซึ่งเข้าเงื่อนไขในการเป็นอาคารอนุรักษ์ สภาพในปัจจุบันของตัวอาคารยังอยู่ในสภาพที่ดี ในการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ให้เป็นร้านอาหาร ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าส่วนใหญ่จะเลือกใช้วิธี Adaptive Reuse เป็นการนำอาคารเก่ามาปรับปรุงให้สามารถนำมาใช้งานใหม่ในลักษณะที่ต่างจากเดิม โดยยังรักษาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ของอาคารเอาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการใช้งานพื้นที่ใช้สอยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและประเภทของร้าน แต่ควรอยู่ภายในพื้นที่อาคาร ลักษณะของแสงสว่างที่เหมาะสมกับอาคารอนุรักษ์ในกรณีที่ภายในพื้นที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอก็ควรใช้แสง Daylight การเลือกรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ควรเลือกที่แข็งแรง น้ำหนักเบา และทำความสะอาดง่าย แต่ก็ควรเลือกลักษณะรูปแบบที่สวยงามและกลมกลืนกับอาคาร เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในอาคารอนุรักษ์ เช่นระบบปรับอากาศ ต้องหาวิธีปกปิดให้เข้ากับตัวอาคาร เช่นการตีกล่องระแนงไม้แนวนอนครอบตำแหน่ง Condensing Unit ให้กลมกลืนไปกับตัวอาคาร

การปรับปรุงสภาพผนังของอาคารอนุรักษ์ เป็นการผสมผสานกันระหว่างการคงสภาพเดิมและให้ดูสะอาด แล้วแต่แนวคิดในการออกแบบร้านอาหารในแต่ละแห่ง การปรับปรุงสภาพพื้นของอาคารอนุรักษ์ มีหลายแนวทาง ทั้งการคงสภาพเดิมไว้ ซ่อมแซมเฉพาะจุด และถ้าสภาพเดิมทรุดโทรมก็ควรรื้อเปลี่ยนใหม่ ในการปรับปรุงลักษณะฝ้าเพดานในอาคารอนุรักษ์ ขึ้นอยู่กับการปรับปรุงว่าจะทำมากน้อยขนาดไหน เช่นคงสภาพเดิม ปรับปรุงบางส่วน และปรับปรุงทั้งหมด ในการเลือกลักษณะรูปแบบของป้ายชื่อร้านไม่ควรมีขนาดที่ใหญ่จนข่มอาคาร ถ้าตามแนวทางในการอนุรักษ์ก็ควรเป็นขนาดเล็กและมีลักษณะกลมกลืนไปกับตัวอาคาร

4.4.3 ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหาร ในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

ถูกแบ่งออกเป็นสามประเด็นคือ 1.สภาพปัจจุบันของร้านอาหาร จากการสอบถามลูกค้าทั้งหมด 30 คน พบว่าลูกค้าเกินกว่าครึ่ง (56.7% 18 คน) มีระดับความคิดเห็นปานกลาง โดยคิดว่าสภาพปัจจุบันของร้านอาหารควรมีการปรับปรุงบางส่วนตามความเหมาะสม 2.ระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการ จากการสอบถามลูกค้าทั้งหมด 30 คน พบว่า 1).ลูกค้าเกินกว่าครึ่ง พึงพอใจในเรื่องแสงสว่างระดับปานกลาง (63.3% 19 คน) 2). ลูกค้าเกินกว่าครึ่ง พึงพอใจจำนวนที่นั่งในระดับมาก (56.7% 17 คน) 3). ลูกค้าเกินกว่าครึ่ง พึงพอใจสุขอนามัยภายในร้านระดับปานกลาง (56.7% 17 คน) 4).ลูกค้าเกือบครึ่ง พึงพอใจในรูปแบบเฟอร์นิเจอร์น้อย (56.7% 17 คน) และ 5).ลูกค้าเกือบครึ่งพึงพอใจลักษณะของการตกแต่งภายในร้านอาหารในระดับน้อย (43.3% 13คน) 3 .ความเห็นต่อการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหาร จากการสอบถามลูกค้าทั้งหมด 30 คน พบว่า 1). ลูกค้าเกินกว่าครึ่งต้องการให้พื้นที่ประกอบอาหารอยู่หลังร้าน (63.3% 19 คน) 2). ลูกค้าส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการใช้พื้นที่ทางเท้าเป็นจุดบริการลูกค้า (93.3% 28 คน) ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 4.3 ระดับความพึงพอใจร้านอาหารภายในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

(n=30)

สภาพปัจจุบันของร้านขายอาหาร	ระดับความคิดเห็น			M	SD
	แย่ ต้องมีการปรับปรุง (1)	ปานกลาง ปรับปรุงบางส่วน (2)	ดี ไม่ต้องมีการปรับปรุง (3)		
สภาพปัจจุบัน	7 (23.3%)	17 (56.7%)	6 (20.0%)	2 ปานกลาง	0.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

(n=30)

ระดับความพึงพอใจของลูกค้า	ระดับความพึงพอใจ					M	SD
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)		
ความพึงพอใจแสงสว่าง	0 (0%)	1 (3.3%)	**19 (63.3%)**	9 (30.0%)	1 (3.3%)	3 ปานกลาง	0.6
ความพึงพอใจจำนวนที่นั่ง	1 (3.3%)	2 (6.7%)	9 (30.0%)	**17 (56.7%)**	1 (3.3%)	4 มาก	0.8
ความพึงพอใจสุขอนามัยภายในร้าน	0 (0%)	1 (3.3%)	**17 (56.7%)**	10 (33.3%)	2 (6.7%)	3 ปานกลาง	0.7
ความพึงพอใจรูปแบบเฟอร์นิเจอร์	1 (3.3%)	**14 (46.7%)**	8 (26.7%)	7 (23.3%)	0 (0%)	2 น้อย	0.9
ความพึงพอใจลักษณะการตกแต่งภายในร้านอาหาร	2 (6.7%)	**13 (43.3%)**	8 (26.7%)	6 (20.0%)	1 (3.3%)	3 ปานกลาง	1.0

ความเห็นต่อการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหาร	**ระดับความคิดเห็น**		**M**	**n**
พื้นที่ประกอบอาหาร	หน้าร้าน (1)	หลังร้าน (2)	2 พื้นที่ประกอบอาหารควรอยู่หลังร้าน	n=30
	11 (36.7%)	**19 (63.3%)**		
การรุกพื้นที่ทางเท้า	เห็นด้วย (1)	ไม่เห็นด้วย (2)	2 ไม่เห็นด้วยในการรุกพื้นที่ทางเท้า	n=30
	2 (6.7%)	**28 (93.3%)**		

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 ปัญหาที่พบ และแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรี

ปัญหาที่พบและแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารภายในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยปัญหาที่พบได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่ 1.ภายนอกอาคาร 2.พื้นที่ประกอบอาหาร 3.พื้นที่ภายในและพื้นที่ให้บริการลูกค้า และ 4.พื้นที่จัดเก็บอุปกรณ์และวัตถุดิบ ตามลำดับ แนวทางการแก้ปัญหาได้จากการศึกษาเอกสาร สังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ปัญหาที่พบ และแนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

พื้นที่	ปัญหาที่พบ	แนวทางในการปรับปรุง
1.ภายนอกอาคาร		
1.1 ป้ายหน้าร้าน	จากการสังเกตสภาพแวดล้อม พบว่าป้ายที่อยู่บริเวณหน้าร้านมีขนาดใหญ่จนเกินไปทำให้บดบังตัวอาคารบางส่วน และมีรูปแบบที่ไม่กลมกลืนกับตัวอาคาร	จากการศึกษากรณีตัวอย่าง ป้ายควรมีขนาดเล็ก ส่วนรูปแบบสามารถมีได้ทั้งรูปแบบที่ทันสมัย และรูปแบบกลมกลืนกับอาคารจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เห็นตรงกันว่าต้องการป้ายที่มีขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับตัวอาคาร
1.2 ประตูทางเข้า	จากการสังเกตสภาพแวดล้อม พบว่าบานประตูทางเข้าเดิมของอาคารถูกรื้อถอนออกไป แล้วใส่บานกระจกและประตูโรลเลอร์ชัทเตอร์เข้ามาแทน และบานประตูเดิมได้มีการสูญหายไป	จากการศึกษากรณีตัวอย่าง ควรมีการซ้อนกันระหว่างของเก่า และของใหม่ โดยบานประตูแบบดั้งเดิมอยู่ภายนอก แทนประตูโรลเลอร์ชัตเตอร์ และบานประตูแบบใหม่ที่เป็นกระจกอยู่ภายในซึ่งช่วยให้สามารถคงลักษณะเด่นของตัวอาคารเอาไว้ได้ สอดคล้องกับแบบสอบถามที่ลูกค้าเกินกว่าครึ่งต้องการให้ ปรับปรุงให้มีความกลมกลืนกับตัวอาคาร (57%, 17คน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

พื้นที่	ปัญหาที่พบ	แนวทางในการปรับปรุง
1.3 หลังคาภายนอก	จากการสังเกต สภาพแวดล้อม ช่วงบ่าย แสงแดดจะส่องเข้ามาในร้าน ให้ทำร้านบางร้านมีการนำป้ายไวนิลโฆษณามาใช้ในการบังแดด ทำให้ดูขัดแย้งกับรูปแบบของตัวอาคาร	จากการศึกษากรณีตัวอย่าง พบว่า ควรมีการใช้อุปกรณ์แบบม้วนเก็บได้ หรือมีการใช้อุปกรณ์บังแดดที่มีรูปแบบเข้ากับตัวอาคาร
2.พื้นที่ประกอบอาหาร		
	จากการสังเกต สภาพแวดล้อม พื้นที่ประกอบอาหารที่ตั้งอยู่บริเวณหน้าร้านมีการรุกล้ำเข้าไปยังบริเวณทางเท้า และมีลักษณะเปิดโล่งทำให้อาจมีสิ่งแปลกปลอมหรือสิ่งสกปรกปลิวเข้ามาปนเปื้อนกับอาหารได้ ตัวเคาน์เตอร์ประกอบอาหารเป็นโต๊ะพับ อาจเกิดอันตรายเมื่อได้รับการกระแทก	จากการศึกษากรณีตัวอย่างที่พื้นที่ประกอบอาหารอยู่หน้าร้าน พบว่ามีการกั้นพื้นที่ออกจากภายนอกอย่างชัดเจน ด้วยการกั้นพื้นที่หรือ มีการก่อเคาน์เตอร์กั้น และควรใช้เคาน์เตอร์ประกอบอาหารที่มั่นคงกว่านี้ / จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้พื้นที่ประกอบอาหารอยู่หน้าร้าน / จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พื้นที่ประกอบอาหารควรอยู่ในพื้นที่ร้าน อยู่หน้าร้านหรือหลังร้านตามความเหมาะสมของประเภทร้าน / จากการสอบถามลูกค้าเกินกว่าครึ่งต้องการให้พื้นที่ประกอบอาหารอยู่บริเวณหลังร้าน (63%, 19คน)
3.พื้นที่ภายใน และพื้นที่ให้บริการลูกค้า		
	วัสดุและสี จากการสังเกต สภาพแวดล้อมและสอบถาม วัสดุและสี ของพื้น ผนัง และฝ้าเพดานมีความชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลา สอดคล้องกับแบบสอบถามที่ลูกค้าเกือบครึ่งพึงพอใจต่อลักษณะการตกแต่งภายในร้านน้อย (43%, 13คน)	จากการศึกษากรณีตัวอย่างและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ผนังใช้วิธีการทาสีใหม่ หรือใช้วิธีขัดเก็บรอยแตกบางจุดแล้วทาน้ำยารักษาปูนเก่า เพราะประหยัดและรวดเร็ว, ฝ้าเพดานใช้วิธีรื้อฝ้าออกเพื่อโชว์ท้องพื้นชั้น 2 และเพิ่มพื้นที่ภายในร้านให้ดูโล่งขึ้น, พื้น ปรับปรุงโดยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

พื้นที่	ปัญหาที่พบ		แนวทางในการปรับปรุง
3.พื้นที่ภายใน และพื้นที่ให้บริการลูกค้า			
	วัสดุและสี (ต่อ)		เลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร / จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีหลายทางเลือก เช่น คงสภาพเดิมซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด และปรับปรุงใหม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวทางและงบประมาณในการปรับปรุงอาคาร
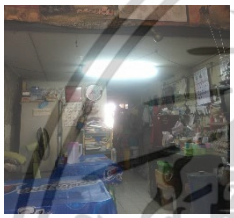	**แสงสว่าง**	ภายในร้านมีแสงสว่างที่เพียงพอ แต่ไม่มีการเลือกหรือออกแบบแสงสว่างให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับลูกค้าที่ตอบแบบสอบถาม โดยพบว่ามีความพึงพอใจแสงสว่างระดับปานกลาง (63%, 19คน)	ควรเลือกใช้หลอดไฟแบบ Warm White และ Cool White เพื่อเพิ่มบรรยากาศภายในร้าน / จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญควรมีการใช้แสง Daylight
	การจัดวางพื้นที่	การจัดวางพื้นที่ มีจำนวนที่นั่งเพียงพอต่อการให้บริการแต่ยังพบว่ามีการลุกล้ำเข้ามาใช้พื้นที่บริเวณทางเท้าเป็นพื้นที่รับประทานอาหาร เพราะภายในร้านไม่มีการจัดการพื้นที่ภายในที่ดีพอ	ควรมีการจัดการพื้นที่ภายในด้วยการนำสิ่งของที่ไม่จำเป็นออก เพื่อเพิ่มพื้นที่ภายในร้าน สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ที่ควรมีการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะให้เป็นระเบียบ
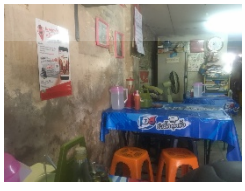	**เฟอร์นิเจอร์**	เฟอร์นิเจอร์ภายในร้านไม่เข้ากับตัวอาคาร และไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมสอดคล้องกับแบบสอบถามที่ลูกค้าเกือบครึ่งพึงพอใจในรูปแบบเฟอร์นิเจอร์น้อย (47%, 14คน)	ควรมีการเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีลักษณะสอดคล้องกับตัวอาคาร หรืออย่างน้อยก็ควรเป็นเฟอร์นิเจอร์ที่สีสันไม่ฉูดฉาด เช่น เก้าอี้สีสแตนเลส / จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญควรเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่แข็งแรง น้ำหนักเบา ทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

พื้นที่	ปัญหาที่พบ		แนวทางในการปรับปรุง
3.พื้นที่ภายใน และพื้นที่ให้บริการลูกค้า			
	เฟอร์นิเจอร์ (ต่อ)		ความสะอาดง่าย และมีลักษณะกลมกลืนกับตัวอาคาร
	การจัดวางพื้นที่	การจัดวางพื้นที่ มีจำนวนที่นั่งเพียงพอต่อการให้บริการแต่ยังพบว่ามีการลุกล้ำเข้ามาใช้พื้นที่บริเวณทางเท้าเป็นพื้นที่รับประทานอาหาร เพราะภายในร้านไม่มีการจัดการพื้นที่ภายในที่ดีพอ	ควรมีการจัดการพื้นที่ภายในด้วยการนำสิ่งของที่ไม่จำเป็นออก เพื่อเพิ่มพื้นที่ภายในร้านสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ที่ควรมีการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะให้เป็นระเบียบ
	เฟอร์นิเจอร์	เฟอร์นิเจอร์ภายในร้านไม่เข้ากับตัวอาคาร และไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับแบบสอบถามที่ลูกค้าเกือบครึ่งพึงพอใจในรูปแบบเฟอร์นิเจอร์น้อย (47%, 14คน)	ควรมีการเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีลักษณะสอดคล้องกับตัวอาคาร หรืออย่างน้อยก็ควรเป็นเฟอร์นิเจอร์ที่สีสันไม่ฉูดฉาดเช่น เก้าอี้สีสแตนเลส / จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ควรเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่ แข็งแรง น้ำหนักเบา ทำความสะอาดง่าย และมีลักษณะกลมกลืนกับตัวอาคาร
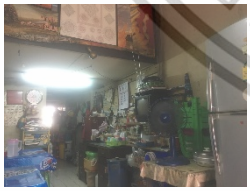	**เทคโนโลยีสมัยใหม่**	เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบปรับอากาศไม่มีการใช้เนื่องจากไม่ได้ใช้พื้นที่ภายในร้าน	เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีตามความจำเป็นของร้าน แต่โดยพื้นฐานควรมีระบบป้องกันอัคคีภัยที่ได้มาตรฐาน / จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ควรให้มีความกลมกลืนไปกับตัวอาคารไม่บดบังหรือทำให้เกิดมลทัศน์กับตัวอาคาร /จากการสอบถามลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการเกินกว่าครึ่งต้องการให้มีการปรับปรุงบางส่วนตามความเหมาะสม(57%, 17คน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

4.พื้นที่จัดเก็บอุปกรณ์ และวัตถุดิบ		
	จากการสังเกตสภาพแวดล้อม พื้นที่จัดเก็บอุปกรณ์ อยู่บริเวณภายในอาคาร และไม่ได้รับการจัดสรรที่ดี ทำให้มีสิ่งของวางกีดขวางทางเดิน รวมถึงพื้นที่จัดเก็บวัตถุดิบที่อยู่บริเวณหน้าร้าน ยังไม่ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด (กระทรวงสาธารณสุข. 2561) สอดคล้องกับแบบสอบถามที่ลูกค้าเกินกว่าครึ่งพอใจสุขอนามัยภายในร้านระดับปานกลาง (57%, 17คน)	จากการศึกษากรณีตัวอย่างร้านอาหารควรมีการจัดสรรพื้นที่สำหรับเก็บของไว้ให้เป็นสัดส่วนเพื่อให้ดูเรียบร้อย และจากคู่มือดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหาร (กระทรวงสาธารณสุข. 2561) พื้นที่ปรุงอาหารต้องสะอาดแข็งแรง ระบายอากาศดี โต๊ะที่ใช้ต้องสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร และมีสภาพดี

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยแนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร ในบทนี้นำเสนอสาระสำคัญของการวิจัย ได้แก่ สรุปผลการวิจัย แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในประเภทร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยแบ่งเป็น 3 ข้อคือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และพฤติกรรมของผู้ใช้งานร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อลักษณะสภาพแวดล้อมภายในร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี

3. เพื่อศึกษาปัญหา และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงตึกแถวซอยพระยาศรีที่เป็นอาคารอนุรักษ์ ให้ตอบสนองต่อการใช้งานประเภทร้านอาหารในด้านวัสดุและสี แสงสว่าง การจัดพื้นที่ รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในระยะเวลาสั้น โดยใช้การศึกษาเอกสาร การสำรวจและสังเกตลักษณะร้านอาหารและพฤติกรรมผู้ใช้พื้นที่ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และสอบถามลูกค้า เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสำรวจ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยการจัดกลุ่ม เปรียบเทียบ และตรวจสอบแบบสามเส้า ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ

โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก เอกสาร กรณีตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ด้วยเครื่องมือ ดังนี้ (ตารางที่ 5.1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	เอกสารที่ศึกษา กรณีตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือและอุปกรณ์
1. การศึกษาเอกสารทางประวัติศาสตร์	รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 3 ประเภทวัง ศาลเจ้า อนุสาวรีย์ อาคารร้านค้า (กองโบราณคดี กรมศิลปากร. 2535), อาคารที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์บริเวณถนนเจริญกรุงตอนบน (ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2552) และ อาคารมีคุณค่า ในพื้นที่ต่อเนื่องกรุงรัตนโกสินทร์ฝั่งตะวันออก (สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. 2558)	สมุดจดบันทึก
2. สำรวจและสังเกตลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมตึกแถวซอยพระยาศรี	อาคารตึกแถวซอยพระยาศรี 78 คูหา	แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
3. การสำรวจและสังเกตสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี	ร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี จำนวน 4 ร้าน	แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
4. สังเกตพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของลูกค้าที่มาใช้บริการและผู้ให้บริการ	ลูกค้า และพนักงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
5.สำรวจกรณีตัวอย่าง	ร้านอาหารกรณีตัวอย่างในอาคารอนุรักษ์ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร จำนวน 2 ร้าน	แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร
6. สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหาร	ผู้ประกอบการ ร้านอาหารในตึกแถวซอยพระยาศรี จำนวน 4 ร้าน ร้านละ 1 คน	แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	เอกสารที่ศึกษา กรณีตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือและอุปกรณ์
7. แจกแบบสอบถามกลุ่มลูกค้า	นักท่องเที่ยวและลูกค้าจำนวน 30 คน	แบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
8. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านอาคารอนุรักษ์	ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการอนุรักษ์อาคาร จำนวน 1 คน	แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร

ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

ประเด็นที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา คือ แนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมของร้านอาหารต้นแบบในตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร โดยกำหนดประเด็นที่ทำการศึกษาทั้งหมด 6 ประเด็นได้แก่ ลักษณะทางสถาปัตยกรรม, วัสดุและสี, แสงสว่าง, การจัดวางพื้นที่ใช้สอยภายในประเภทร้านอาหาร, รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์

ผลการวิจัยพบว่า ตึกแถวบริเวณซอยพระยาศรีมีลักษณะโดดเด่นทางสถาปัตยกรรมแบบไทยผสมตะวันตก เป็นอาคารสูง 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยามุงกระเบื้องว่าว ผนังตกแต่งด้วยแผ่นปูนปั้นหน้าต่างและประตูเป็นแบบลูกฟักกระดานดุน ซึ่งสะท้อนเอกลักษณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอย่างชัดเจน ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ในปัจจุบัน พบว่าสภาพปัจจุบันของร้านอาหารในพื้นที่ดังกล่าวค่อนข้างทรุดโทรมตามกาลเวลา โดยเฉพาะด้านการใช้งาน พบร้านอาหารหลายแห่งมีการประกอบอาหารบริเวณหน้าร้าน พื้นที่รับประทานอาหารตั้งอยู่ริมทางเท้า และพื้นที่เก็บของหรือวัตถุดิบอยู่ภายในร้าน ซึ่งไม่เอื้อต่อการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาแนวทางการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ เพื่อใช้งานเป็นร้านอาหาร ผู้วิจัยแบ่งประเด็นสำคัญที่ทำการศึกษาไว้ ดังนี้

1.ด้านลักษณะเด่นของอาคาร ควรเก็บประตู และหน้าต่างเดิมของอาคารไว้ แผงบังแดดหน้าอาคารควรออกแบบให้กลมกลืนกับรูปแบบสถาปัตยกรรมเดิม และป้ายร้านควรมีขนาดที่เหมาะสมไม่ใหญ่เกินไป

2.ด้านวัสดุและสี ลูกค้าส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการปรับปรุงเฉพาะส่วนที่จำเป็น เช่น ผนัง พื้น และฝ้า โดยการทำความสะอาด ซ่อมแซมรอยแตกร้าว และทาสีหรือเคลือบผิวปูนให้เรียบร้อย

3. ด้านแสงสว่าง แม้ปริมาณแสงจะเพียงพอ แต่ควรปรับปรุงรูปแบบของโคมไฟ และเลือกใช้แสงแบบ Cool White เพื่อให้เหมาะสมกับบรรยากาศและการใช้งาน

4.ด้านการจัดพื้นที่ ควรย้ายจุดประกอบอาหารไว้ภายในร้าน หากจำเป็นต้องตั้งไว้ด้านหน้าควรมีอุปกรณ์กั้นพื้นที่อย่างชัดเจน พื้นที่บริการลูกค้าควรอยู่ภายในร้าน และมีการจัดเก็บสิ่งของที่ไม่จำเป็นเพื่อเพิ่มพื้นที่ใช้สอยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5.ด้านเฟอร์นิเจอร์ ควรเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีขนาดตามมาตรฐาน รูปแบบเข้ากับสถาปัตยกรรมของอาคารและเหมาะกับลักษณะการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่จากการสอบถามผู้ประกอบการ พบว่าไม่ต้องการระบบปรับอากาศหรือ Wi-Fi แต่มีความต้องการติดตั้งโทรทัศน์และระบบป้องกันอัคคีภัยเพื่อความปลอดภัยและเพิ่มความสะดวกสบายในการใช้งาน

5.2 แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร

ผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางการออกแบบร้านอาหาร ภายในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ที่เป็นอาคารอนุรักษ์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม โดยแบ่งประเด็นที่ใช้ในการออกแบบ ได้แก่ 1.ด้านลักษณะเด่นของอาคาร 2.ด้านวัสดุและสี 3.ด้านแสงสว่าง 4.ด้านการจัดวางพื้นที่ใช้สอย 5.ด้านเฟอร์นิเจอร์ 6.ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์ โดยการใช้ข้อมูลจากการสำรวจ ศึกษาเอกสาร ศึกษากรณีตัวอย่าง สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และสอบถามลูกค้าที่มาใช้บริการร้านอาหารในพื้นที่ ผู้วิจัยนำเสนอการออกแบบผ่านทัศนียภาพ 3 มิติ ผังเฟอร์นิเจอร์ รูปด้านภายในอาคาร (รูปที่ 5.1 – 5.9)

รูปที่ 5.1 แสดงทัศนียภาพภายนอก ร้านอาหารทั่วไป
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.2 แสดงรูปด้านภายนอกอาคาร ร้านอาหารทั่วไป
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

รูปที่ 5.3 แสดงภาพทัศนียภาพป้ายหน้าร้าน ร้านอาหารทั่วไป
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.4 แสดงภาพทัศนียภาพภายในพื้นที่ให้บริการลูกค้า ร้านอาหารทั่วไป 1
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

รูปที่ 5.5 แสดงภาพทัศนียภาพภายในพื้นที่ให้บริการลูกค้า ร้านอาหารทั่วไป 2
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.6 แสดงภาพทัศนียภาพภายในพื้นที่เก็บของ ร้านอาหารทั่วไป
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

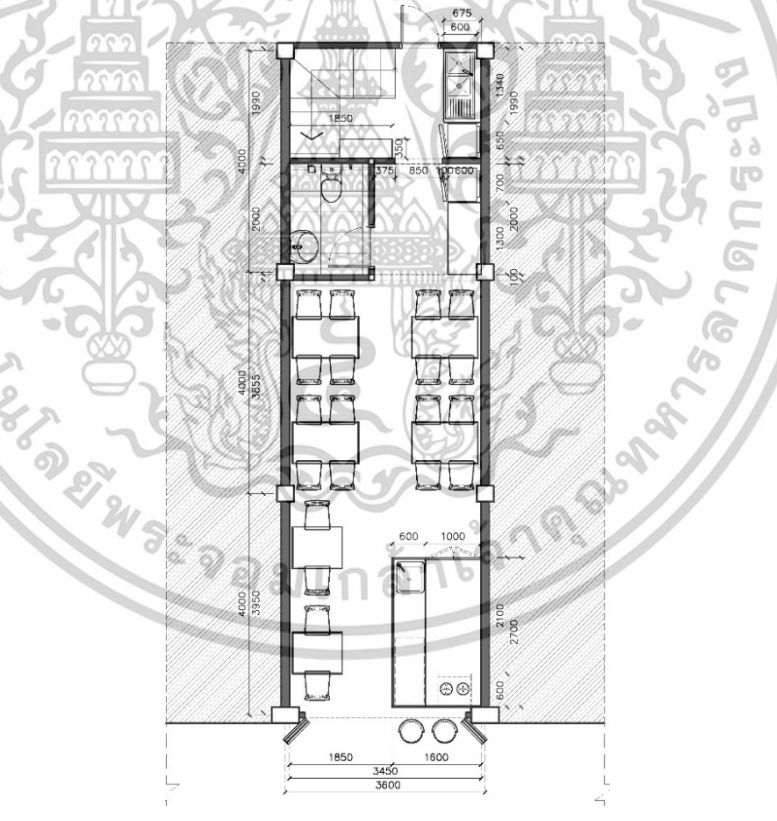

รูปที่ 5.7 แสดงผังเฟอร์นิเจอร์ ร้านอาหารทั่วไป
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

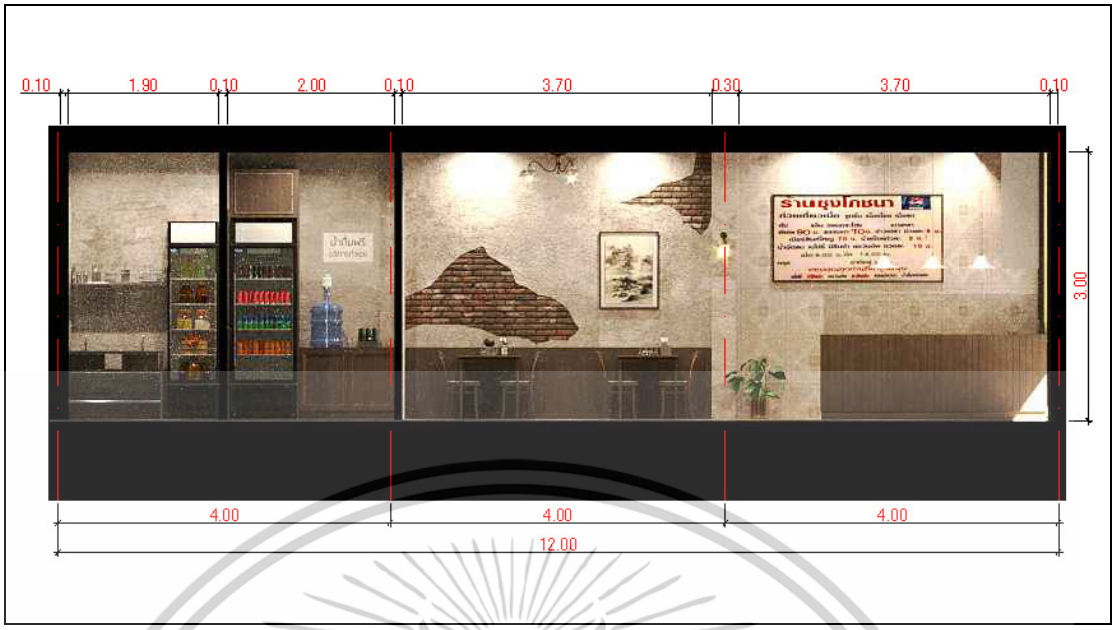

รูปที่ 5.8 แสดงรูปด้านฝั่งขวา ร้านอาหารทั่วไป
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

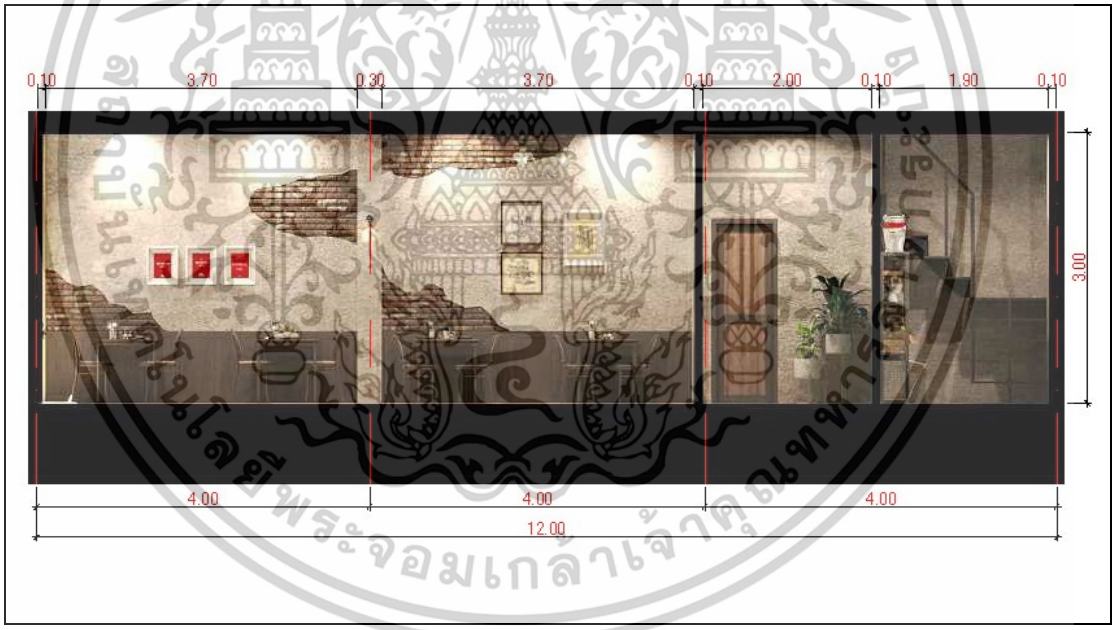

รูปที่ 5.9 แสดงรูปด้านฝั่งซ้าย ร้านอาหารทั่วไป
ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

ผู้วิจัยได้คัดเลือกร้านอาหารทั่วไปในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี จำนวน 1 ร้าน เพื่อมาพัฒนาแนวทางในการออกแบบร้านอาหาร เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะภายนอกของอาคาร สามารถสรุปตามหัวข้อที่ทำการศึกษาได้ดังนี้ (ตารางที่ 5.2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

หัวข้อที่ทำการศึกษา	แนวทางในการออกแบบ
1.ด้านลักษณะเด่นของอาคาร	ภายนอก ตัวอาคารตึกแถวซอยพระยาศรีมีการควบคุมสภาพภายนอกอาคารในเรื่องของสี และลักษณะตัวอาคาร โดยสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ แต่ไม่มีการควบคุมลักษณะของประตู ในการปรับปรุงผู้ออกแบบจึงเก็บบานประตูและหน้าต่างเดิม เพื่อคงลักษณะเด่นของตัวอาคารไว้ และใช้ป้ายชื่อร้านที่มีรูปแบบสอดคล้องกับยุคของอาคาร และมีขนาดเล็ก เพื่อไม่ให้บดบังตัวอาคารเดิม
	ภายใน มีการออกแบบซุ้มโค้ง ตกแต่งด้วยคิ้วบัวที่มีลักษณะคล้ายกับภายนอกอาคาร และประตูภายในร้านเป็นลักษณะเดียวกับประตูด้านหน้าอาคาร
2. ด้านวัสดุและสี	พื้น ใช้กระเบื้องที่มีลวดลายและสีที่กลมกลืนกับยุคของอาคาร
	ผนังเดิม มีการทำความสะอาดและทาน้ำยารักษาปูนเก่า เพื่อให้คงสภาพเดิมไว้ พื้นที่ทำอาหารผนังกรุกระเบื้องลวดลายกลมกลืนกับยุคของตัวอาคาร พื้นที่ให้บริการลูกค้าผนังมีการกรุสเกิร์ตไม้ความสูง 85cm.เพื่อให้ข้างพื้นที่ทำอาหารและโต๊ะทานอาหารดูเรียบร้อยถูกสุขอนามัย ผนังใหม่ ทำสีขาวเพื่อแยกของเก่าและของใหม่ออกจากกัน
	ฝ้าเพดาน เปิดออกให้เห็นโครงสร้างท้องพื้นชั้นสอง และทำสีดำเพื่อเพิ่มความสูงภายในร้าน
3. ด้านแสงสว่าง	แสงธรรมชาติ ด้วยอาคารที่โดนแสงตลอดวัน มีการใช้ ม่านบังแดดแบบม้วนเก็บได้ เพื่อไม่ให้ทำลายทัศนียภาพของตัวอาคาร
	แสงประดิษฐ์ มีการใช้ดวงโคมตกแต่ง เช่นไฟห้อย ไฟกิ่ง ที่สอดคล้องกับยุคของตัวอาคาร ซึ่งมีลักษณะเป็นทรงดอกไม้ อุณหภูมิของแสงจากดวงโคมหลักเป็นแบบ Cool White และอุณหภูมิของแสงจากดวงโคมตกแต่งเป็นแบบ Warm White
4. ด้านการจัดวางพื้นที่ใช้สอย	มีการจัดพื้นที่ประกอบอาหารไว้บริเวณหน้าร้าน และกั้นพื้นที่หลังร้านไว้สำหรับเก็บวัตถุดิบ และล้างภาชนะ พื้นที่ให้บริการลูกค้าอยู่ภายในบริเวณร้าน รองรับลูกค้าได้สูงสุดครั้งละ 20 คน โดยที่พักคอยใช้พื้นที่บริเวณหน้าร้าน
5. ด้านรูปแบบเฟอร์นิเจอร์	ใช้เฟอร์นิเจอร์สมัยใหม่ที่มีลักษณะการออกแบบย้อนยุค โต๊ะเป็นโต๊ะไม้ยางประสานเพราะมีความมั่นคงแข็งแรง เก้าอี้เป็นเก้าอี้โครงไม้ไผ่เพราะมีน้ำหนักเบา ทนทานทำ และความสะอาดง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

หัวข้อที่ทำการศึกษา	แนวทางในการออกแบบ
6. ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์	ภายนอกอาคาร มีการตีไม้ปิด Condensing Unit และทำสีให้กลมกลืนกับลักษณะของตัวอาคาร เนื่องจากด้านบนเป็นที่พักอาศัยของผู้ประกอบการ จึงมีการติดตั้งระบบปรับอากาศไว้ที่ห้องนอน
	ภายในอาคาร มีการออกแบบช่องสำหรับใส่ตู้แช่เครื่องดื่ม โดยใช้ไม้เพราะเป็นวัสดุที่กลมกลืนกับตัวอาคาร และมีการเพิ่มระบบป้องกันอัคคีภัยเช่น ถังดับเพลิง และอุปกรณ์สำหรับตัดไฟลัดวงจร (Safe T Cut)

ที่มา : ผู้วิจัย (2568)

5.3 การอภิปรายผลการวิจัย

จากหนังสืออาคารที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ บริเวณถนนเจริญกรุงตอนบนได้ถูกศึกษาในเรื่องของรูปแบบและลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมภายนอกของตัวอาคารตึกแถวยุคแรกบริเวณซอยพระยาศรี ยงธนิศร์ พิมลเสถียร (2552) แต่ปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาถึงลักษณะภายในตัวอาคาร การใช้งานพื้นที่ภายในอาคารประเภทร้านอาหาร ดังนั้น การศึกษาแนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี จึงเป็นการต่อยอดองค์ความรู้การออกแบบ และปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ ให้สามารถใช้งานได้ในยุคปัจจุบันไม่สูญหายไปตามกาลเวลา

5.3.1 ลักษณะเด่นของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

จากการสำรวจพบว่าตัวอาคาร และส่วนประกอบต่างๆของอาคารเช่น คิ้วบัว ปูนปั้น สีภายนอก มีการควบคุมให้อยู่ในสภาพดั้งเดิมโดยสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ แต่ไม่ครอบคลุมไปถึงประตูและหน้าต่าง จากการสำรวจพบว่า ร้านอาหารในพื้นที่มีการนำประตูดั้งเดิมออกไป ติดตั้งประตูกระจก และประตูเหล็กม้วนเข้าไปแทนที่ ซึ่งเป็นการทำลายคุณค่า และลักษณะเด่นของอาคาร จากการสังเกตกรณีศึกษาพบว่าในการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ จะมีการแบ่งประตู และหน้าต่างเป็นสองบานซ้อนกันระหว่างของเก่าและของใหม่ เพื่อคงสภาพดั้งเดิมของอาคารเอาไว้ จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่พบว่า ส่วนใหญ่มองว่าการอนุรักษ์อาคารให้อยู่ในสภาพดั้งเดิมเป็นสิ่งที่ช่วงดึงดูดนักท่องเที่ยว แต่ยังขาดงบประมาณในการปรับปรุงดูแลอาคาร จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าในการปรับปรุงอาคารด้วยวิธี Adaptive Reuse เป็นวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงอาคารเก่าให้สามารถนำมาใช้งานใหม่ในลักษณะที่ต่างจากเดิม โดยยังรักษาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมและลักษณะเด่นของอาคารเอาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.2 วัสดุ และสี

จากแบบสอบถามพบว่า ลูกค้าที่มาใช้บริการเกินกว่าครึ่ง (63%, 19 คน) ต้องการให้มีการปรับปรุงร้านบางส่วนตามความเหมาะสม จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าวัสดุ สีของพื้น ผนัง และฝ้าเพดานภายในอาคารมีร่องรอยการใช้งาน คราบสกปรก ร่องรอยแตกร้าว และมีความชำรุดทรุดโทรมตามกาลเวลา ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานธุรกิจร้านอาหาร ภัตตาคาร ที่ได้กำหนดให้ตัวอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต้องแข็งแรง บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีเนื่องจากออกแบบมาเพื่อให้ง่ายต่อการทำความสะอาด และเพื่อถูกสุขลักษณะ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2552) เนื่องจากตัวอาคารมีการใช้งานมานาน และในการปรับปรุงจำเป็นต้องใช้งบประมาณพอสมควร และต้องขออนุญาตไปยังสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จึงมีการใช้งานโดยไม่ได้คำนึงถึงการดูแล และปรับปรุงสภาพวัสดุ และสีภายในอาคาร ดังนั้นในการปรับปรุงหากผู้ประกอบการมีงบประมาณเพียงพอก็ควรปรับปรุง พื้น ผนังฝ้าให้ได้มาตรฐานต่อการประกอบกิจการร้านอาหาร แต่ถ้าต้องการประหยัดงบประมาณ ก็อาจจะเลือกใช้วิธีทำความสะอาด ให้ภายในร้านกลับมาดูใหม่ เพราะจะได้แสดงถึงความเป็นเนื้อแท้ของวัสดุที่มีความซีดจาง และประเภทของวัสดุ เป็นวัสดุจากธรรมชาติที่ไม่ผ่านการปรุงแต่ง (ปุณยนุชวิภา เสนคำ. 2560) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในการปรับปรุงวัสดุ และสี ของอาคารมีหลายแนวทาง ทั้งคงสภาพเดิม ซ่อมแซมเฉพาะจุด และรื้อทำใหม่

5.3.3 แสงสว่าง

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นเรื่องแสงสว่างออกเป็นสองกรณี คือ แสงจากดวงโคมภายในอาคาร และแสงธรรมชาติ ดังนี้

1. แสงจากดวงโคมภายในอาคาร จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าปริมาณของแสงสว่างภายในอาคารมีความสว่างที่เหมาะสม แต่ไม่ได้มีการออกแบบลักษณะของโคมส่องสว่าง โดยลักษณะดวงโคมเป็นแบบหลอดฟลูออเรสเซนต์ไม่มีฝาครอบ ซึ่งขัดกับลักษณะทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร เนื่องจากตัวอาคาร และระบบไฟได้รับการปรับปรุงมานาน และขาดความรู้ในการปรับปรุงจึงไม่ได้มีการคำนึงถึงความสอดคล้องกับอาคาร และขัดต่อมาตรฐานธุรกิจร้านอาหาร ที่กำหนดให้โคมไฟภายในครัวควรมีฝาพลาสติกครอบเพื่อป้องกันหลอดไฟแตก (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2552) สอดคล้องกับแบบสอบถามพบว่าลูกค้าที่มาใช้บริการเกินกว่าครึ่งพึงพอใจในแสงสว่างภายในระดับปานกลาง ดังนั้นจังควรมีการปรับปรุงตำแหน่ง และลักษณะดวงโคมให้มีความเหมาะสมได้มาตรฐาน และแสงควรเป็นแบบ Cool White เพื่อให้เหมาะกับการใช้งาน

2. แสงธรรมชาติ จากการสังเกตลักษณะทางกายภาพของตัวอาคารพบว่า ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาคารที่หันไปทางทิศใต้และทิศตะวันตก จึงทำให้โดนแดดส่องทั้งวัน ผู้ประกอบการจึงแก้ปัญหาด้วยการนำแผ่นไวนิลโฆษณามาติดไว้บริเวณหน้าร้าน จึงทำให้ขัดต่อลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคาร และขัดกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2530 (สภากรุงเทพมหานคร. 2530) ที่มีการควบคุมลักษณะ และสีของหลังคา ดังนั้นจึงควรมีการควบคุมดูแลในเรื่องของอุปกรณ์บังแดดที่เพิ่มเติมเข้ามา ให้มีความสอดคล้องกับลักษณะของตัวอาคาร โดยใช้ม่านและอุปกรณ์บังแดดแบบม้วนเก็บได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.4 การจัดวางพื้นที่

ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นเรื่องการจัดวางออกเป็นสองส่วน คือ พื้นที่ประกอบอาหาร และพื้นที่ให้บริการลูกค้า

1. พื้นที่ประกอบอาหาร จากแบบสอบถามลูกค้าที่มาใช้บริการเกินกว่าครึ่ง (63%, 19 คน) ต้องการให้พื้นที่ประกอบอาหารอยู่หลังร้าน ขัดแย้งกับแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ต้องการให้พื้นที่ประกอบอาหารอยู่บริเวณหน้าร้าน และจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า พื้นที่ประกอบอาหารบริเวณหน้าร้านมีการรุกล้ำเข้าไปยังบริเวณทางเท้า ซึ่งขัดกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้ หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (สภากรุงเทพมหานคร. 2530) ที่ห้ามมิให้ปรุงอาหารขาย หรือจำหน่ายสินค้าบนถนน หรือทางสาธารณะนอกเขตผ่อนผัน และพื้นที่ประกอบอาหารมีลักษณะเปิดโล่งทำให้อาจมีสิ่งแปลกปลอม หรือสิ่งสกปรกปลิวเข้ามาปนเปื้อนกับอาหารได้ ตัวเคาน์เตอร์ประกอบอาหารเป็นโต๊ะพับไม่มั่นคง อาจเกิดอันตรายเมื่อได้รับการกระแทก ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานธุรกิจร้านอาหารประเภทภัตตาคารที่จะต้องจัดพื้นที่การทำงานภายในครัวให้สะดวกสามารถทำงานได้อย่างปลอดภัย และจัดวางอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2552) จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเชื่อว่าในการใช้งานพื้นที่หน้าร้านเป็นพื้นที่ประกอบอาหารเป็นการสร้างโอกาสในการเรียกลูกค้าเพราะลูกค้ารู้ว่าขายอะไร ดังนั้น หากต้องการให้พื้นที่ประกอบอาหารอยู่บริเวณหน้าร้านจำเป็นต้องตั้งอยู่ภายในบริเวณร้าน และมีการกั้นพื้นที่ออกจากภายนอกอย่างชัดเจนด้วยการติดตั้งแผงกั้นพื้นที่ หรือมีการก่อเคาน์เตอร์กั้น และควรใช้เคาน์เตอร์ประกอบอาหารที่มั่นคงมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การตั้งตำแหน่งพื้นที่ประกอบอาหารไว้ที่หน้าร้านแบบ WINDOWS DISPLAY จะสามารถช่วยส่งเสริมการขายแต่ควรต้องตั้งอยู่ภายในพื้นที่ร้าน

2. พื้นที่ให้บริการลูกค้า จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ลักษณะพื้นที่สำหรับให้บริการลูกค้าส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนทางเท้า เนื่องจากพื้นที่ภายในอาคารไม่มีการจัดการพื้นที่ภายในที่ดีพอ มีการวางสิ่งของที่ไม่จำเป็นไว้ภายในพื้นที่ ทำให้ใช้พื้นที่ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ และข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยในการรุกล้ำพื้นที่ทางเท้า (93%, 28 คน) ซึ่งสอดคล้องกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร (สภากรุงเทพมหานคร. 2530) ที่ห้ามมิให้ปรุงอาหารขาย หรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือทางสาธารณะนอกเขตผ่อนผัน ดังนั้น จึงควรมีการจัดสรรพื้นที่ภายในอาคารโดยการจัดของ และนำของที่ไม่จำเป็นออก เพื่อเพิ่มพื้นที่ให้บริการ และสามารถใช้พื้นที่ภายในได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่แนะนำให้ควรมีการจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ หรือพื้นที่ให้บริการลูกค้าให้เป็นระเบียบ

5.3.5 รูปแบบเฟอร์นิเจอร์

จากการสังเกตกรณีตัวอย่างพบว่ามีการใช้เฟอร์นิเจอร์ไม้ยุคเก่า โดยรูปแบบจะถูกปรับเปลี่ยนไปตามที่ตั้งของร้านนั้นๆ เช่น ร้านบริเวณท่าเตียนจะเป็นเฟอร์นิเจอร์ไม้รูปทรงเก่าแบบศิลปะจีน จากแบบสอบถามพบว่าลูกค้าที่มาใช้บริการเกือบครึ่งมีความพึงพอใจรูปแบบเฟอร์นิเจอร์อยู่ในระดับน้อย (46%, 14 คน) จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ถูกปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของร้าน เช่น เฟอร์นิเจอร์ร้านอาหารทั่วไปจะเป็นโต๊ะและเก้าอี้ขนาดเดียว คือ โต๊ะเหล็กหรือสแตนเลสแบบพับขนาด 46 x 77 x 76 เซนติเมตร และเก้าอี้พลาสติกหรือสแตนเลสขนาด 36 x 36 x 46.5 เซนติเมตร ซึ่งขนาดและความสูงของโต๊ะได้มาตรฐานสอดคล้องกับระยะมาตรฐานในการจัดวางเฟอร์นิเจอร์สำหรับรับประทานอาหารที่โต๊ะต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า 75 เซนติเมตร แต่เก้าอี้ยังขัดกับมาตรฐานที่ต้องมีความสูงไม่เกิน 45 เซนติเมตร แต่ถ้าเป็นร้านอาหารระดับกลาง จะเป็นโต๊ะ และเก้าอี้ที่ทำจากไม้หุ้มด้วยหนังหรือผ้ามีหลากหลายขนาด ตั้งแต่ แบบคอฟฟี่เทเบิล แบบขนาดปกติ และแบบเคาน์เตอร์บาร์ (Baiche and Walliman. 1999) จากการสังเกตพบว่าปัจจัยที่สำคัญในการเลือกรูปแบบเฟอร์นิเจอร์อยู่ที่ความสะดวกในการใช้งาน และงบประมาณของร้าน ดังนั้น ทางร้านจึงควรเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ตามงบประมาณ มีรูปแบบที่ได้มาตรฐาน และเข้ากับลักษณะทางกายภาพของอาคาร จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์นอกจากความสวยงามแล้ว ยังต้องคำนึงถึง ความแข็งแรง น้ำหนักเบา และทำความสะอาดง่าย

5.3.6 เทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์

จากการสังเกตการติดตั้งระบบปรับอากาศมีการติดตั้งไปตามระบบ ไม่ได้คำนึงถึงลักษณะอาคาร ซึ่งขัดกับมาตรฐานในการติดตั้งระบบปรับอากาศในอาคารอนุรักษ์ที่ต้องมีการเตรียมการอย่างระมัดระวัง เช่น ตำแหน่งในการวางคอยล์เย็น คอยล์ร้อน และลักษณะการเดินท่อ หรือแม้กระทั่งการเลือกชนิดของเครื่องปรับอากาศ ดังนั้น ในการติดตั้งระบบปรับอากาศ จึงควรติดตั้งคอยล์ร้อนไว้ด้านบนหลังคาด้านหลังอาคาร คอยล์เย็นและการเดินท่อควรมีวัสดุปิดหรือมีการทำสีที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร (นนวัฒน์ จิตตรง. 2543) ข้อมูลจากสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ พบว่า 3 ใน 4 คนไม่ต้องการเทคโนโลยีสมัยใหม่บางประเภท เช่น ระบบปรับอากาศ Wi-Fi แต่ยังคงต้องการทีวี และระบบป้องกันอัคคีภัย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารระดับกลาง พบว่าในร้านมีเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เพิ่มเข้ามาค่อนข้างครบถ้วน เช่น ทีวี Wi-Fi ระบบป้องกันอัคคีภัย และระบบปรับอากาศ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ควรให้มีความกลมกลืนไปกับตัวอาคารไม่บดบังหรือทำให้เกิดมลทัศน์กับตัวอาคาร

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

1. ด้านลักษณะเด่นของอาคาร ส่วนประกอบต่างๆ ภายนอกอาคาร เช่น คิ้ว ฝ้า บัว ผนัง สี ลักษณะหลังคา ทั้งหมดอยู่ในการดูแลของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ แต่ก็ยังมีส่วนอื่นๆที่ไม่ครอบคลุม เช่น ประตูหน้าต่างของอาคาร ในการปรับปรุงจึงควรมีการสร้างของใหม่ซ้อนเข้ามาจากของเดิม เพื่อคงสภาพประตูหน้าต่างดั้งเดิมเอาไว้ และรูปแบบของประตูหน้าต่างใหม่ที่เพิ่มเข้ามาก็ควรมีลักษณะกลมกลืนกับอาคาร

2. ด้านวัสดุและสี 1). หากมีงบประมาณเพียงพอควรปรับปรุงพื้น โดยการปูกระเบื้องใหม่ โดยเป็นลายเข้ากับลักษณะอาคาร ซ่อมแซมรอยแตกที่ผนังและทาสีใหม่ หรือหาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการความดั้งเดิมควรขัดทำความสะอาดและทาน้ำยารักษาปูนเก่า ฝ้าเพดานควรมีการเปิดออกเพื่อเพิ่มระดับความสูงของพื้นที่ภายในอาคาร และมีการตีแผ่นไม้ปิดท้องพื้น หรือมีการตีแผ่นพื้นชั้นสองให้สนิทกัน 2). หากมีงบประมาณจำกัด ควรมีการปรับปรุงเฉพาะจุดที่มีความชำรุดเสียหายมากๆ ส่วนที่ยังอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ควรทำความสะอาดคราบสกปรก ให้ดูสะอาดมากขึ้น

3. ด้านแสงสว่าง 1). แสงประดิษฐ์ ควรมีการใช้รูปแบบของดวงโคมที่สอดคล้องกับลักษณะอาคารที่เป็นอาคารอนุรักษ์ และเปลี่ยนรูปแบบของโคมส่องสว่างจากหลอดฟลูออกเรสเซนต์ให้เป็นหลอดแบบขั้ว E-27 แสงของหลอดไฟภายในร้านควรเป็นแบบ Cool White เพราะเป็นแสงที่พอเหมาะไม่ส้มเกินไป และไม่ขาวเกินไป 2). แสงธรรมชาติ ควรมีการติดตั้งม่าน และอุปกรณ์บังแดดแบบม้วนเก็บได้ แทนที่ป้ายไวนิลโฆษณา

4. ด้านการจัดวางพื้นที่ใช้สอย 1). พื้นที่จัดเตรียมอาหารที่อยู่บริเวณหน้าร้านจำเป็นต้องตั้งอยู่ภายในบริเวณร้าน และมีการกั้นพื้นที่ออกจากภายนอกอย่างชัดเจนด้วยการติดตั้งแผงกั้น หรือก่อเคาน์เตอร์กั้น และควรใช้เคาน์เตอร์ประกอบอาหารที่มั่นคง 2). ควรมีการจัดสรรพื้นที่ภายในอาคารโดยการนำของที่ไม่จำเป็นออก เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่ภายในได้อย่างเต็มประสิทธิภาพสะดวกต่อการใช้งาน สิ่งนี้สามารถทำได้ทันที และเสียค่าใช้จ่ายน้อยมากไปจนถึงไม่เสียค่าใช้จ่ายเลย

5. ด้านรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ 1). สำหรับร้านที่มีงบประมาณน้อย ควรเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์แบบสแตนเลสแทนเฟอร์นิเจอร์แบบพลาสติกที่มีสีสันฉูดฉาด เพราะดูขัดกับลักษณะทางกายภาพของตัวอาคารน้อยกว่า 2). สำหรับร้านที่งบประมาณเพียงพอควรเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่มีรูปแบบเข้ากับยุคสมัยของอาคารที่เป็นอาคารในยุครัชกาลที่ 5 เช่น เฟอร์นิเจอร์ไม้ ที่นั่งบุผ้าหรือหนัง

6. ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ในอาคารอนุรักษ์ 1). ควรติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยที่ได้มาตรฐาน เช่น เซฟที่คัท หรือ ถังดับเพลิงอย่างน้อย 1 จุด 2). สำหรับร้านที่มีระบบปรับอากาศ ในการติดตั้งอุปกรณ์ ควรติดตั้งคอยล์ร้อนไว้ด้านบนหลังคาด้านหลังอาคาร คอยล์เย็น และการเดินท่อควรมีวัสดุปิดหรือมีการทำสีที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร และสำหรับร้านที่ใช้พัดลม ควรใช้พัดลมเพดานที่มีสีสันไม่ฉูดฉาด หรือมีรูปแบบที่เข้ากับลักษณะของอาคาร

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดตัวอาคารไว้เพียง 1 แห่ง ซึ่งพบว่ายังมีอาคารอนุรักษ์ในยุคเดียวกันอีกหลายที่รอบเกาะรัตนโกสินทร์ เช่น บริเวณถนนเจริญกรุง บำรุงเมือง ท่าเตียน จึงควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายใน เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบและเสนอแนวทางในการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ภายในต่อไป

2. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดขอบเขตของการศึกษาไว้เพียงแค่ร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์เท่านั้น การทำวิจัยในอนาคตควรศึกษาสถานประกอบการอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ร้านขายของที่ระลึก โฮสเทล คาเฟ่ หรือการใช้งานอื่น ๆ ในอาคารอนุรักษ์ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในอนาคต ทำให้อาคารอนุรักษ์ยังคงมีการใช้งานที่ตอบสนองความต้องการใช้พื้นที่ในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวิจัยนี้ได้ประเมินเรื่องแสง โดยวัดจากระดับความพึงพอใจและแบบสัมภาษณ์เท่านั้น การทำวิจัยในอนาคตควรจะใช้เครื่องมือสำหรับวัดแสงด้วยเพื่อให้ได้ค่าที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ และสามารถนำผลที่ได้ไปเทียบกับค่ามาตรฐานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กระทรวงมหาดไทย. 2562. **ราชกิจจานุเบกษา เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารบางประเภทภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน.** [Online].Available : http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/E/177/T_0006.PDF

กระทรวงสาธารณสุข. 2561. **คู่มือดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร สถานที่จำหน่ายอาหาร.** [Online].Available : http://foodsan.anamai.moph.go.th/download/law/61

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2552. **ธุรกิจร้านอาหาร / ภัตตาคาร.** [Online].Available : http://www.dbd.go.th/download/data_srevice/2sep.doc

กรมพัฒนาพลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน. 2547. **คู่มือการออกแบบอาคารที่มีประสิทธิภาพด้านการประหยัดพลังงาน.** [Online].Available : http://www2.dede.go.th/handbookbuild/EFDG.pdf

กรมศิลปากร. 2528. **ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ.2528.** [Online].Available : https://www.finearts.go.th/fad1/view/--2528

กองโบราณคดี กรมศิลปากร. 2535. **รายงานการสำรวจโบราณสถานในกรุงรัตนโกสินทร์ เล่ม 3 (ประเภทวัง ศาลเจ้า อนุสาวรีย์ อาคารร้านค้า).** 243-248.

ชเนนทร์ มั่นคง. 2554. “**การปรับเปลี่ยนคตินิยมในการอนุรักษสถาปัตยกรรม.**” คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ, มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี.

ธนวรรณ พยัคฆ์ทัศน์. 2560. “แนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพส่วนจัดแสดงวัตถุภาพถ่ายภายใน พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 จังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ธนสาร ช่างนาวา. 2561. “รูปแบบสีขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม พื้นที่ย่านถนนบำรุงเมือง กทม.” วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ธนิตพงศ์ พุทธวงศ์. 2555. “แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมภายในเรือนค้าขายพื้นถิ่นย่านวัดเกตการาม จ.เชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นนทวัฒน์ จิตตรง. 2543. “การเตรียมการติดตั้งระบบปรับอากาศในอาคารอนุรักษ์ กรณีศึกษาพระราชวังพญาไท.” วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันท์นภัส ธีรไชยพัฒน์. 2561. “แนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกภายในเกสท์เฮ้าส์ที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยในตัวเมืองน่าน”วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

ปิ่นรัชฎ์ กาญจนัษฐิติ. 2552. **การอนุรักษ์มรดกสถาปัตยกรรมและชุมชน.** กรุงเทพฯ: (สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

ปุณยนุชวิภา เสนคำ. 2560. “การศึกษาอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของชุมชนริมน้ำจันทบูร เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในร้านค้า.” วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.

ภานุวัฒน์ โทนุบล. 2546. “ความเป็นมาและความสำคัญของการ อนุรักษ์สถาปัตยกรรม.” **วารสารกรมโยธาธิการและผังเมือง.**
[Online].Available : http://eservices.dpt.go.th/eservice_6/

ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2552. **อาคารที่มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์บริเวณถนนเจริญกรุงตอนบน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อิโคโมสไทย.

ยงธนิศร์ พิมลเสถียร. 2563. **หลักคิดด้านคุณค่าของการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ : สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล. 2563. **แสงสว่างในสถาปัตยกรรม.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น.

วรากุล ตันทนะเทวินทร์. 2560. “อิทธิพลของกลุ่มสีต่ออารมณ์และการตัดสินใจเข้าร้านอาหาร.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีระ สัจกุล. 2544. **การประเมินสภาพแวดล้อมอาคาร.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย พงษ์สุชาติ. 2561. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาโครงการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ ที่มีลักษณะการใช้งานอาคารแตกต่างกัน.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจัดการโครงการก่อสร้าง ภาควิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สภากรุงเทพมหานคร. 2530. **ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้ หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ แขวงเสาชิงช้า แขวงราชบพิธ แขวงสำราญราษฎร์ และแขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2530.** [Online].Available : https://asa.or.th/bb-zonings/

สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. 2560. **(ร่าง)ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี.**
[Online].Available : https://www.nrct.go.th/Portals/0

สมาคมไฟฟ้าแสงสว่างแห่งประเทศไทย. 2559. **คู่มือแนวทางการออกแบบการส่องสว่างภายในอาคาร.** [Online].Available : https://wiangpapaosubstation.weebly.com

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. 2554. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554.**
[Online].Available : https://dictionary.orst.go.th/

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2564. **บทวิเคราะห์สถานการณ์ MSME สาขาธุรกิจท่องเที่ยว ปี 2564 และแนวโน้มปี 2565.** [Online].Available : https://www.sme.go.th

สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร. 2558. **อาคารมีคุณค่า ในพื้นที่ต่อเนื่องกรุงรัตนโกสินทร์ฝั่งตะวันออก.** เอกสารเผยแพร่เพื่อการปรับปรุงฟื้นฟูเมืองในพื้นที่ต่อเนื่องกรุง รัตนโกสินทร์ฝั่งตะวันออกตามโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อสำรวจวางผังออกแบบรายละเอียด ประเมินราคาสำหรับงานผังเมือง.

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. (2556). **แผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 20 ปี.** [Online].Available : http://203.155.220.230/bmainfo/docs/plans

สิทธินี อินทร์สุวรรณโณ. 2560. “แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในโฮมสเตย์ให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของบ้านพื้นถิ่นในชุมชนคลองแดน จังหวัดสงขลา และจังหวัดนครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อลงกรณ์ ถนิมกาญจน์. 2558. “การประเมินผลกระทบทางทัศนียภาพของป้ายโฆษณาที่ติดตั้งบนอาคารและทางเท้า กรณีศึกษาป้ายโฆษณาบริเวณถนนราชดำเนิน และ ถนนชุมพล อ.เมือง จ.นครราชสีมา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทคณะวิศวะกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอิสาน.

Baiche, B. and Walliman, N. 1999. **Architects’ Data.** 3rd. Blackwell Science Ltd.

Jokilehto, J. 1999. **A History of Architectural Conservation.** 2nd. MA : Reed Educational and Professional Publishing Ltd.

Sodangi, M. 2013. **Towards Sustainable Heritage Building Conservation in Malaysia.** Post-doctoral Research Engineer, Civil Engineering Department, Universiti Teknologi PETRONAS, Malaysia.

UNESCO. (2019). **The Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention.** [Online].Available : https://whc.unesco.org/en/guidelines/

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สำรวจ.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ตั้ง

1. ชื่อสถานที่.....
2. สถานที่ตั้ง.....
3. วันและเวลาทำการ.....

ส่วนที่ 2 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายนอก)

4.สภาพในปัจจุบันของอาคาร วัสดุ และ สี

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

6.ลักษณะของประตูทางเข้าอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

7.ลักษณะของช่องเปิด ช่องแสง หน้าต่างของอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายใน)

8.วัสดุและสีของพื้น ผนัง เพดาน ของอาคาร

8.1 วัสดุและสีของพื้นอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

8.2 วัสดุและสีของผนังอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

8.3 วัสดุและสีของฝ้าเพดานอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.ลักษณะของแสงธรรมชาติภายในอาคาร

การหันทิศทางของอาคารที่สำรวจ.....

แสดงทิศแดด การรับแสงธรรมชาติภายในอาคาร	คำอธิบาย ....

10.ลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร (แสงประดิษฐ์)

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....
แผนผังแสดงลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

11.ลักษณะป้ายชื่อร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

12.แผนผังการจัดวางพื้นที่ใช้งานในร้านอาหาร

แผนผังแสดงลักษณะพื้นที่ / พื้นที่รวม (ตร.ม.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13.สภาพในปัจจุบันของส่วนประกอบและจัดเตรียมอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

14.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่รับประทานอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

15.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่พักคอย

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16.ลักษณะการตกแต่งภายในร้าน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....
ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย
ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน (ต่อ)

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย

18.สภาพปัจจุบันของพื้นที่ซักล้าง

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	.....

19.สภาพปัจจุบันของส่วนเก็บของ / วัตถุดิบ

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20.สภาพห้องน้ำในปัจจุบันของร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

21.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีในอาคารในปัจจุบัน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

22.ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข
แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกรณีตัวอย่าง

1.ชื่อสถานที่.....

2.สถานที่ตั้ง.....

3.ลักษณะการใช้งานพื้นที่.....

4.วันเวลาที่สังเกต.....

ส่วนที่ 2 ลักษณะการออกแบบของกรณีตัวอย่าง

5.ลักษณะอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบายลักษณะเด่นของอาคาร
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.ประตูทางเข้า

ภาพ	ลักษณะ .... วัสดุ ....

7.หน้าต่าง / ช่องเปิดต่างๆ

ภาพ	ลักษณะ .... วัสดุ

8.ผนังอาคาร

ภาพ	ลักษณะ .... วัสดุ ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.เพดาน / ไฟส่องสว่าง / ดวงโคม

ภาพ	ลักษณะ .... วัสดุ ....

10.พื้น

ภาพ	ลักษณะ .... วัสดุ ....

11.เฟอร์นิเจอร์ภายในร้าน

ภาพ	ลักษณะ .... วัสดุ ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ภายในอาคาร

ภาพ	ลักษณะ .... วัสดุ ....

13.แผนผัง / ภาพถ่าย

14.อื่นๆ.....
.....
.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค
แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สังเกต.....

เวลาเริ่ม.....เวลาจบ.....รวมระยะเวลา.....

ประเภทร้านอาหาที่ทำการสังเกต.....

ส่วนที่ 1 ผังพฤติกรรมการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ผังพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ตารางสังเกตพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ

ตารางสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยทางกายภาพ

ภาพ	ลักษณะพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ ....
ภาพ	ลักษณะพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ ....
ภาพ	ลักษณะพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ ....
ภาพ	ลักษณะพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ ....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สัมภาษณ์.....

เวลาเริ่มสัมภาษณ์.....เวลาจบการสัมภาษณ์.....รวมระยะเวลา.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ.....เพศ.....อายุ.....
2. ความเกี่ยวข้องกับอาคาร ☐ ผู้เช่าโดยตรง ☐ ผู้เช่าต่อ
3. ลักษณะของการใช้งานพื้นที่.....

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับและความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร

1. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่

.....

.....

.....

2. การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

.....

.....

.....

3. กฎระเบียบและข้อบังคับร่วมกันในชุมชนมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. กฎระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่เกี่ยวข้องกับอาคารของท่านที่ท่านทราบมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการอนุรักษ์อาคาร และการอนุรักษ์อาคารส่งผลดีต่อกิจการร้านอาหารของท่านหรือไม่

.....

.....

.....

6. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นอย่างไร จำนวนนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงบ้างหรือไม่

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเข้ามาใช้บริการร้านอาหารของลูกค้า

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับลักษณะสถาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

8. ในฐานะผู้ประกอบการ ท่านพบปัญหาในการใช้พื้นที่บ้างไหม

.....

.....

.....

9. ถ้าหากท่านจะปรับปรุงร้าน ท่านจะปรับปรุงร้านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ปรับปรุงให้ดูทันสมัยมีการใช้วัสดุสมัยใหม่เช่นอลูมิเนียมและกระจก ทำให้ตัวตึกโดดเด่น หรือปรับปรุงให้คงความดั้งเดิมเอาไว้ใช้วัสดุเหมือนเดิมมีความกลมกลืนกับตัวตึกดั้งเดิม

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่าส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหาร ควรอยู่ในจุดใดของร้าน

.....

.....

.....

11. จำนวนที่นั่งในปัจจุบันเพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่

.....

.....

.....

12. แสงสว่างภายในร้านเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. สีของแสงไฟภายในร้านควรเป็นอย่างไร เช่นไฟฟลูออเรสเซนต์ หรือไฟส้ม

.....

.....

14. ท่านคิดว่าผนังอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

.....

.....

คงสภาพเดิมไว้

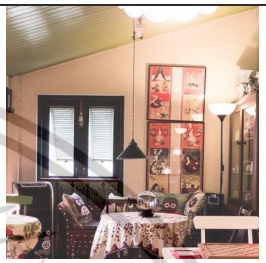

ซ่อมแซมทาสีให้มีเหมือนสภาพเดิม

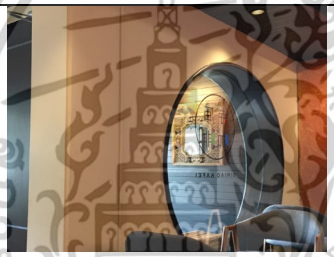

ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่

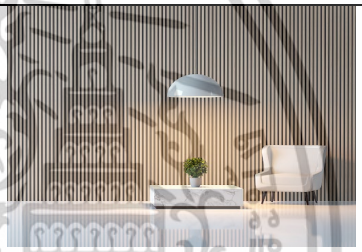

ปรับปรุงให้ดูทันสมัย

15. ท่านคิดว่าพื้นอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

.....

.....

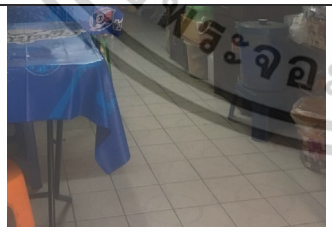

คงสภาพเดิมไว้

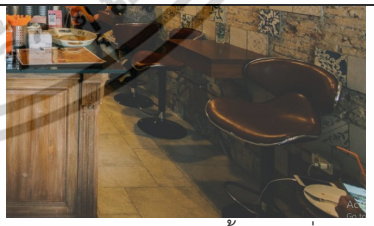

ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร

ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายทันสมัย

ปูพื้นไม้ หรือวัสดุสมัยใหม่ที่ต่างจากเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. ท่านคิดว่าฝ้าเพดานภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

.....

.....

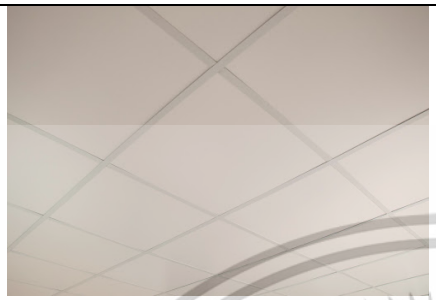 ฝ้า T-Bar	 ฝ้าฉาบเรียบ
 ฝ้าตกแต่งตามยุคสมัย	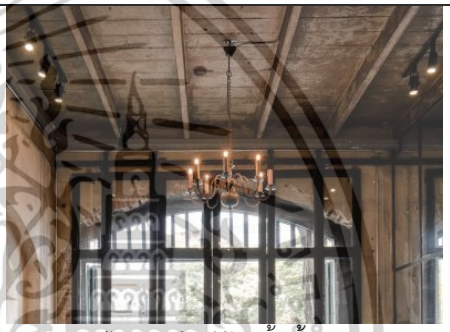 ไม่มีฝ้า โชว์ท้องพื้นชั้น 2

17. ถ้าจะทำป้ายบอกชื่อร้านของท่าน แบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสม (เลือกจากภาพ)

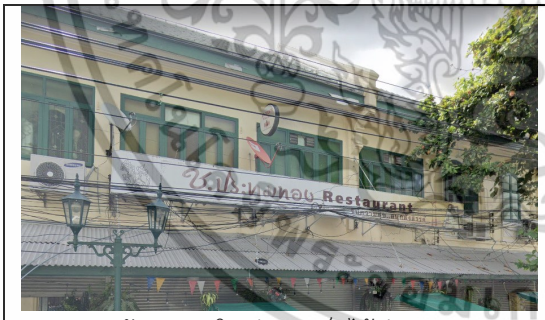 ป้ายขนาดใหญ่ มองเห็นได้ชัดเจน	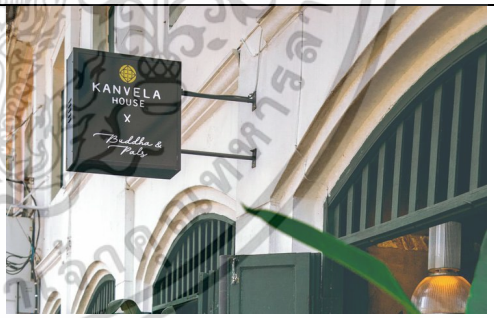 ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบทันสมัย
  ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับอาคาร	ป้ายแบบใดก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18. ท่านคิดว่าของประดับตกแต่งชนิดใดที่จำเป็นต้องใช้ในร้านขายอาหารของท่าน ยกตัวอย่างเช่น ป้ายบอกเมนู นาฬิกา กรอบรูปชั้นโชว์ต่างๆ

.....

.....

.....

.....

19. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านจำเป็นต้องติดแอร์หรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

20. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านควรมี WIFI ไว้บริการลูกค้าหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

21. ร้านท่านมีระบบป้องกันอัคคีภัยหรือไม่

.....

.....

.....

.....

22. สิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้างที่ท่านอยากมีอยู่ในร้านของท่าน

.....

.....

.....

.....

23. โทรทัศน์หรือเครื่องเสียง จำเป็นต่อร้านของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

24. ร้านอาหารของท่านมีห้องน้ำไว้บริการลูกค้าหรือไม่ ถ้ามีสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ต้องการการปรับปรุงหรือไม่

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25. ท่านคิดเหมาะสมหรือไม่ถ้าจะเลือกใช้โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีรูปแบบสอดคล้องกับตัวอาคาร เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

26. ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือสิ่งที่ต้องการในการปรับปรุงร้านของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

27. ท่านคิดว่าผู้วิจัยควรศึกษาในเรื่องอะไรเพิ่มเติมบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามนักท่องเที่ยวและลูกค้าร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นต่อลักษณะสภาพแวดล้อมของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ เพียงตัวเลือกเดียวเท่านั้น

1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจหรือรู้จักเกี่ยวกับอาคารอนุรักษ์หรือไม่
   ☐ 0. ไม่เข้าใจ ☐ 1. เข้าใจ
2. ท่านคิดว่าสภาพปัจจุบันของร้านขายอาหารในพื้นที่เป็นอย่างไร
   ☐ 1.แย่ต้องมีการปรับปรุง ☐ 2.ปานกลางมีการปรับปรุงบางส่วนตามความเหมาะสม
   ☐ 3.ดีไม่ต้องมีการปรับปรุง
3. ท่านคิดว่าในการปรับปรุงร้านอาหารในพื้นที่ควรมีการปฏิบัติอย่างไร
   ☐ 1. ปรับปรุงให้เหมือนของดั้งเดิมเท่านั้น
   ☐ 2. ปรับปรุงให้เหมือนเดิม โดยอาจจะใช้วัสดุทดแทน
   ☐ 3. ปรับปรุงให้คล้ายเดิม โดยใช้วัสดุสมัยใหม่ แต่ยังมีความกลมกลืนกับตัวอาคารดั้งเดิม
   ☐ 4. ปรับปรุงอย่างไรก็ได้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการใช้พื้นที่ของร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร

4. ในการใช้บริการร้านอาหาร โต๊ะของท่านมากันกี่คน ..... คน (รวมตัวท่าน)
5. ช่วงเวลาที่เข้ามาใช้บริการร้านอาหาร
   ☐ 1.ช่วงเช้า (08.00-10.59น.) ☐ 2.ช่วงเที่ยง (11.00-12.59น.)
   ☐ 3.ช่วงบ่าย (13.00-16.59น.) ☐ 4.ช่วงเย็น (17.00น. เป็นต้นไป)
6. ระยะเวลาในการใช้บริการร้านอาหารของท่านประมาณ.....นาที
7. ความรู้สึกของท่านต่อการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร
   ☐ 1.อึดอัด ☐ 2.ปกติ ☐ 3.โล่งสบาย
8. ท่านคิดว่าพื้นที่ประกอบอาหารควรอยู่ในตำแหน่งใดของร้าน
   ☐ 1.หน้าร้าน ☐ 2.หลังร้าน
9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการใช้พื้นที่ทางเท้า เป็นพื้นที่รับประทานอาหาร
   ☐ 0. ไม่เห็นด้วย ☐ 1. เห็นด้วย

10. ในการใช้งานพื้นที่ ท่านคิดว่าอุณหภูมิของร้านอยู่ที่ระดับกี่องศาเซลเซียส.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ท่านคิดว่าอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับร้านอาหารควรอยู่ที่ ..... องศาเซลเซียส

ส่วนที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการร้านอาหาร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับความพึงพอใจของท่าน

ระดับความพึงพอใจต่อร้านอาหารที่ใช้บริการ	ระดับความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด 1	น้อย 2	ปานกลาง 3	มาก 4	มากที่สุด 5
12. จำนวนที่นั่ง เพียงพอต่อการให้บริการ					
13. ลักษณะของการตกแต่งภายในร้านอาหาร					
14. แสงสว่างภายในร้านอาหาร					
15. รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ที่เลือกใช้ภายในร้าน					
16. ความสะอาดและถูกสุขอนามัย					

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องเพียงตัวเลือกเดียวเท่านั้น

17. อายุ.....ปี

18. เพศ

☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง

19. อาชีพ

☐ 1.รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ ☐ 2.เอกชน / รับจ้าง

☐ 3. นักเรียน / นักศึกษา ☐ 4. อื่น ๆ

. . . ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง . . .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ฉ
แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร
เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สัมภาษณ์.....

เวลาเริ่มสัมภาษณ์.....เวลาจบการสัมภาษณ์.....รวมระยะวลา.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ.....เพศ.....อายุ.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ระยะเวลาที่ทำงานและศึกษาด้านการอนุรักษ์อาคาร.....ปี

ส่วนที่ 2 การอนุรักษ์อาคาร ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบันของตึกแถวซอยพระยาศรี

1. ความหมายของคำว่า “ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม” ของอาคารอนุรักษ์ตามความเข้าใจของท่าน หมายถึงส่วนใดของอาคารบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. กฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญในการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ให้เป็นร้านอาหาร ที่ผู้วิจัยควรทราบมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จากภาพลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมที่เด่นชัดที่สุดของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรีที่ควรรักษาไว้ไม่เปลี่ยนแปลง คืออะไรบ้าง

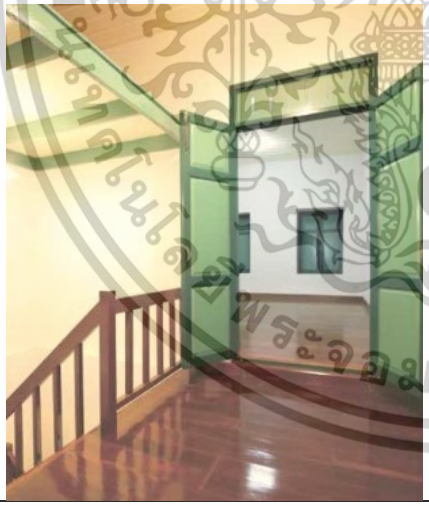

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จากภาพท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 แนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

5. ท่านคิดว่าวิธีการใดเหมาะสมที่สุด หากต้องมีการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

.....

.....

.....

.....

6. การจัดวางส่วนเตรียมอาหารสำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์พื้นที่ใดเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

7. ลักษณะแสงสว่างแบบใดที่เหมาะสม สำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

.....

.....

.....

.....

8. ลักษณะดวงโคมแบบใดที่เหมาะสม สำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

.....

.....

.....

.....

9. ในร้านอาหารประเภทร้านอาหารทั่วไป เช่น ร้านข้าวราดแกง ร้านก๋วยเตี๋ยว ควรใช้เฟอร์นิเจอร์ในรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

10. ในการติดตั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบปรับอากาศ WIFI ระบบป้องกันอัคคีภัย TV และเครื่องเสียงในอาคารอนุรักษ์ มีวิธีการจัดการอย่างไรจึงจะเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ในการปรับปรุงสภาพผนังของอาคารอนุรักษ์ วิธีการใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

คงสภาพเดิมไว้	ซ่อมแซมทาสีให้มีเหมือนสภาพเดิม
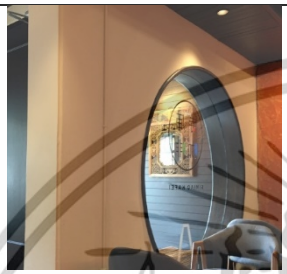 ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่	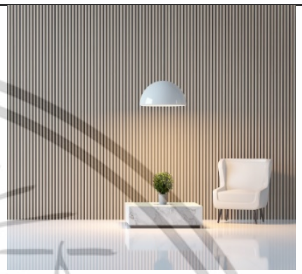 ปรับปรุงให้ดูทันสมัย

.....

.....

12. ในการปรับปรุงสภาพพื้นของอาคารอนุรักษ์ วิธีการใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

คงสภาพเดิมไว้	ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร
ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายทันสมัย	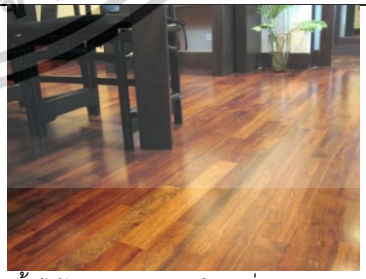 ปูพื้นไม้ หรือวัสดุสมัยใหม่ที่ต่างจากเดิม

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ในการปรับปรุงลักษณะฝ้าเพดานของอาคารอนุรักษ์ วิธีการใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

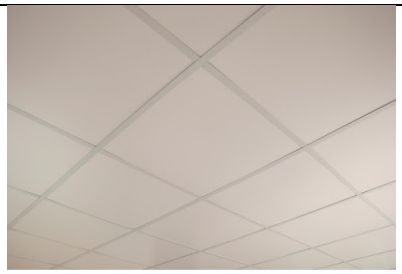 ฝ้า T-Bar	 ฝ้าฉาบเรียบ
 ฝ้าตกแต่งตามยุคสมัย	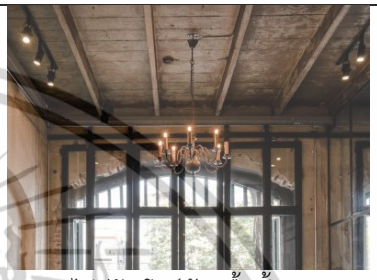 ไม่มีฝ้า โชว์ท้องพื้นชั้น 2

.....

.....

14. ป้ายชื่อร้านแบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดสำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

 ป้ายขนาดใหญ่ มองเห็นได้ชัดเจน	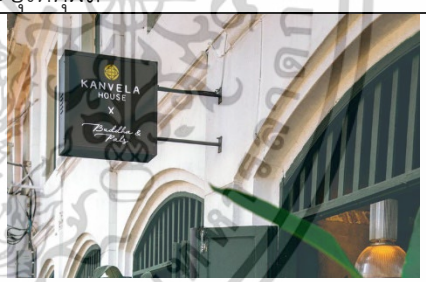 ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบทันสมัย
  ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับอาคาร	ป้ายแบบใดก็ได้

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. ปัจจุบันมีหน่วยงานใดบ้างหรือไม่ที่จะสามารถให้คำปรึกษาในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ แก่ผู้ประกอบการที่ไม่มีความรู้ในด้านการอนุรักษ์อาคาร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. ความคิดเห็นของท่านต่อการสัมภาษณ์ และข้อแนะนำเพิ่มเติมสำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ช

ผลการเก็บข้อมูลจากเครื่องมือวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สำรวจ วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ตั้ง

1. ชื่อสถานที่ ร้านขายอาหาร
2. สถานที่ตั้ง ตึกแถวซอยพระยาศรีฝั่งถนนอัษฎางค์
3. วันและเวลาทำการ 7.30 น – 16.00 น.

ส่วนที่ 2 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายนอก)

4.สภาพในปัจจุบันของอาคาร วัสดุ และ สี

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะเป็นตึกแถวอาคารพาณิชย์ ทอดยาวประมาณ 20 คูหา แต่ละคูหากว้างประมาณ 4 เมตร สูงประมาณ 10 เมตร ความลึกของอาคารประมาณ 12 เมตร สภาพภายนอกอาคารยังคงถูกดูแลไว้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีกฎหมายควบคุม ทั้งจากกรุงเทพมหานครฯ และจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องว่าวมีขอบสันหลังคา ขอบกั้นตึกแต่ละด้านประดับแผ่นปูนปั้น หรือกระบังหน้าอาคารกลางแผ่นปูนปั้น มีปูนปั้นเป็นรูปหน้าจั่วเหนือขอบบนหน้าต่าง

6.ลักษณะของประตูทางเข้าอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะประตูทางเข้าในปัจจุบันค่อนข้างชำรุดทรุดโทรม ตัวประตูบานเฟี้ยมเดิมของอาคารได้ถูกถอดออกและสูญหายไป มีการจัดวางพื้นที่ประกอบอาหารลุกล้ำเข้าทางเท้าสาธารณะ

7.ลักษณะของช่องเปิด ช่องแสง หน้าต่างของอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ช่องหน้าต่างแต่ละช่องเล็กน้อยแต่งด้วยลายปูนปั้นส่วนบนก่ออิฐด้วยหินโค้งตามแนวกรอบ บนยอดโค้งเป็น KEYSTONE

ส่วนที่ 3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายใน)

8.วัสดุและสีของพื้น ผนัง เพดาน ของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.1 วัสดุและสีของพื้นอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะพื้นของอาคารเป็นพื้นคอนกรีตปูนเปลือย สภาพค่อนข้างเก่าและชำรุดบางส่วน

8.2 วัสดุและสีของผนังอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	สภาพผนังเป็นผนังก่ออิฐถือปูนฉาบเรียบทาสี แต่ตัวผนังค่อนข้างมีความชำรุดทรุดโทรม การเดินท่องานระบบ ไม่ได้คำนึงถึงความกลมกลืนของวัสดุ

8.3 วัสดุและสีของฝ้าเพดานอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ฝ้าเพดานของอาคารเป็นรูปแบบฝ้า T-Bar โครงอลูมิเนียมยุคเก่า สภาพค่อนข้างดีแต่ มีความเก่าตามอายุการใช้งานที่ยาวนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.ลักษณะของแสงธรรมชาติภายในอาคาร

การหันทิศทางของอาคารที่สำรวจ.....

แสดงทิศแดด การรับแสงธรรมชาติภายในอาคาร	คำอธิบาย
	ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศตะวันตกจากภาพเวลาประมาณ 10.00 น. ช่วงเช้าตัวอาคารจะไม่โดนแดดส่องแต่ตอนเย็นแสงแดดจะเข้ามาในร้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

10.ลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร (แสงประดิษฐ์)

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
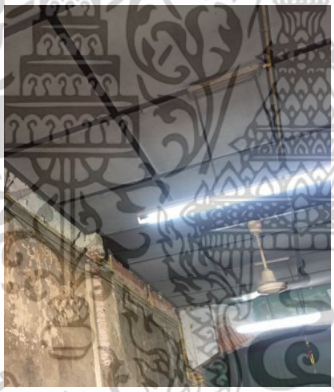	แสงสว่างของตัวอาคารใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ จำนวน 2 หลอดทำให้แสงสว่างภายในร้านมีไม่เพียงพอ และการระบายอากาศยังไม่ถูกจัดการอย่างเป็นระบบ

แผนผังแสดงลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร

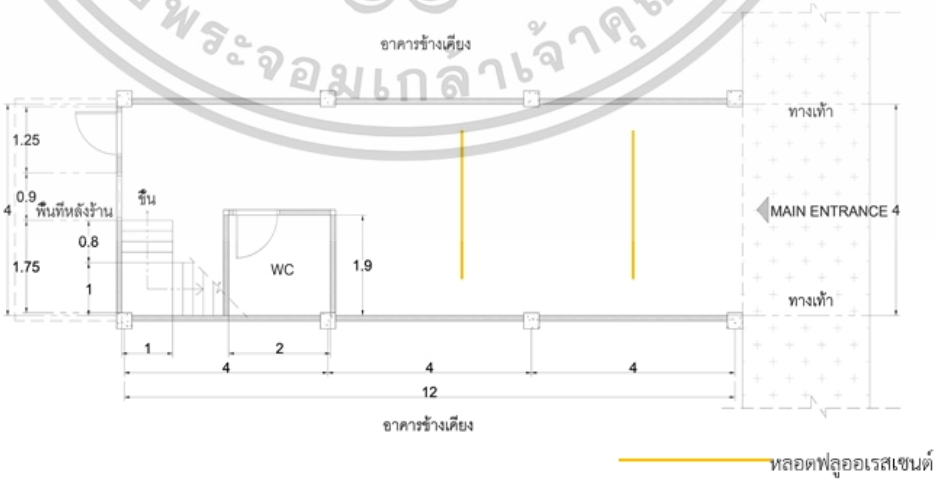

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

11.ลักษณะป้ายชื่อร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ไม่มีป้ายบอกชื่อร้าน

12.แผนผังการจัดวางพื้นที่ใช้งานในร้านอาหาร

แผนผังแสดงลักษณะพื้นที่ / พื้นที่รวม (ตร.ม.)

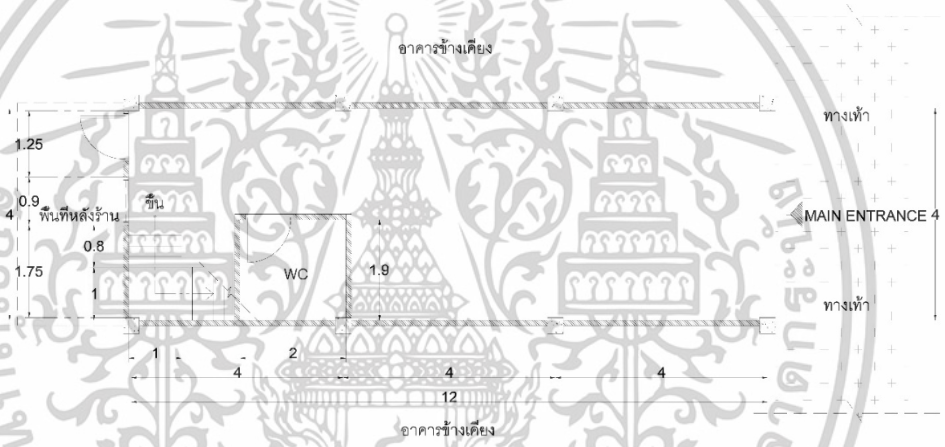

ตัวร้านมีพื้นที่รวมประมาณ 45-50 ตร.ม. / 1 คูหา

13.สภาพในปัจจุบันของส่วนประกอบและจัดเตรียมอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหารอยู่บริเวณทางเท้า แม้จะมีจุดขายที่ความเป็นสตีทฟู๊ด แต่ก็ผิดกฎหมาย เพราะว่ามีการลุกล้ำทางเท้าสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่รับประทานอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	การจัดวางพื้นที่รองรับลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการรุกล้ำเข้าเขตทางเท้าสาธารณะ

15.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่พักคอย

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	เช่นเดียวกับจุดรับประทานอาหาร ทางร้านไม่ได้แยกจุดพักคอยอย่างเป็นสัดเป็นส่วน จึงมีการรุกล้ำเข้าสู่ทางเท้า

16.ลักษณะการตกแต่งภายในร้าน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะการตกแต่งภายในร้านไม่มีอะไรเป็นพิเศษ สภาพของผนังค่อนข้างชำรุดและเก่าตามอายุของอาคาร ภายในร้านมีการใช้พื้นที่แค่เป็นส่วนจัดเตรียมอาหารและเก็บวัตถุดิบจึงไม่มีการตกแต่งอะไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย
	รูปแบบเฟอร์นิเจอร์ในส่วนของพื้นที่รับประทานอาหาร เป็นแบบพลาสติกเน้นใช้งานได้สะดวก แต่ไม่มีความสวยงามหรือสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่
ภาพประกอบ / อธิบาย 	ภาพประกอบ / อธิบาย มีการตั้งโต๊ะสแตนเลสไว้สำหรับพื้นที่รับประทานอาหารและพักคอย รวมถึงใช้ในพื้นที่จัดเตรียมอาหารด้วย จึงดูไม่เข้ากับบริบทโดยรอบของตัวอาคารมากนัก

18.สภาพปัจจุบันของพื้นที่ซักล้าง

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	พื้นที่ซักล้าง ที่ใช้ในการล้างวัตถุดิบก่อนปรุง และล้างภาชนะต่างๆอยู่บริเวณหน้าบ้าน แม้จะมีความสะดวกต่อการใช้งาน แต่อาจไม่ถูกสุขอนามัยเท่าที่ควร และอาจสร้างความรู้สึกในแง่ลบต่อผู้มาใช้บริการได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19.สภาพปัจจุบันของส่วนเก็บของ / วัตถุดิบ

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ส่วนเก็บวัตถุดิบอยู่ถัดไปจากส่วนของพื้นที่ซักล้าง เป็นตู้เย็นฝาปิดบน สภาพค่อนข้างเก่าตามอายุ และการจัดเก็บพวกของแห้งยังไม่เป็นระบบระเบียบเท่าที่ควร

20.สภาพห้องน้ำในปัจจุบันของร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
ไม่มีห้องน้ำไว้บริการ	ไม่มีห้องน้ำไว้บริการ

21.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีในอาคารในปัจจุบัน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ตู้แช่เย็น เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เพิ่มเข้ามา ถูกจัดวางอย่างไม่เป็นระเบียบ และตัวรูปแบบของตู้แช่เย็นในแง่ของสีค่อนข้างขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมของตัวอาคาร

22.ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ควรมีการปรับปรุงแก้ไขร้านให้ได้มาตรฐานของร้านอาหารในกรุงเทพมหานคร หรืออย่างน้อยควรมีการจัดสรรค์พื้นที่ไม่ให้ลุกล้ำทางเดินเท้าสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สำรวจ วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ตั้ง

1. ชื่อสถานที่ ร้านขายก๋วยเตี๋ยว
2. สถานที่ตั้ง ตึกแถวซอยพระยาศรี บริเวณซอยพระยาศรี
3. วันและเวลาทำการ 8.00 น. – 15 .00 น.

ส่วนที่ 2 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายนอก)

4.สภาพในปัจจุบันของอาคาร วัสดุ และ สี

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะเป็นตึกแถวอาคารพาณิชย์ ทอดยาวประมาณ 30 คูหา แต่ละคูหากว้างประมาณ 4 เมตร สูงประมาณ 10 เมตร ความลึกของอาคารประมาณ 12 เมตร สภาพภายนอกอาคารยังคงถูกดูแลไว้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีกฎหมายควบคุม ทั้งจากกรุงเทพมหานครฯ และจากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องว่าวมีขอบสันหลังคา ขอบกั้นตึกแต่ละด้านประดับแผ่นปูนปั้น หรือกระบังหน้าอาคารกลางแผ่นปูนปั้น มีปูนปั้นเป็นรูปหน้าจั่วเหนือขอบบนหน้าต่าง

6.ลักษณะของประตูทางเข้าอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะประตูทางเข้าเป็นประตูสองชั้น ชั้นนอกเป็นประตูเหล็กรางเลื่อน ด้านในเป็นประตูกระจกใส ส่วนเอกลักษณ์ประจำอาคารแบบดั้งเดิมอย่างประตูไม้บานเฟี้ยมลูกฟักกระดานดุนได้หายไป

7.ลักษณะของช่องเปิด ช่องแสง หน้าต่างของอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ช่องหน้าต่างแต่ละช่องเล็กน้อยแต่งด้วยลายปูนปั้น ส่วนบนก่ออิฐด้วยหินโค้งตามแนวกรอบ บนยอดโค้งเป็น KEYSTONE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายใน)

8.วัสดุและสีของพื้น ผนัง เพดาน ของอาคาร

8.1 วัสดุและสีของพื้นอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
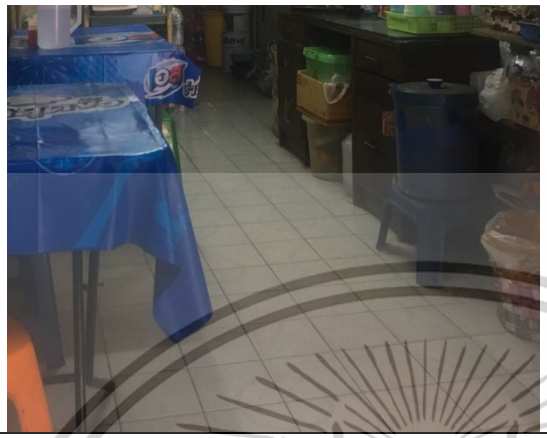	วัสดุปูพื้นภายในร้านเป็นกระเบื้องของใหม่ขนาด 30x30 ซม.ที่ได้รับการปรับปรุงมานานจึงมีความเก่าตามสภาพ

8.2 วัสดุและสีของผนังอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ผนังอาคารเป็นแบบก่ออิฐฉาบปูน ทาสีขาวแต่เนื่องจากผ่านกาลเวลามานานทำให้สภาพของผนังในปัจจุบันมีความชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา

8.3 วัสดุและสีของฝ้าเพดานอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ฝ้าเพดานของอาคารเป็นรูปแบบฝ้า T-Bar โครงอลูมิเนียมยุคเก่าสภาพค่อนข้างดีแต่ มีความเก่าตามอายุการใช้งานที่ยาวนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.ลักษณะของแสงธรรมชาติภายในอาคาร

การหันทิศทางของอาคารที่สำรวจ.....

แสดงทิศแดด การรับแสงธรรมชาติภายในอาคาร	คำอธิบาย
	ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศใต้ ทำให้ตัวอาคารโดนแสงแดดส่องตลอดทั้งวัน จากภาพเวลาประมาณ 11.00 น.

10.ลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร (แสงประดิษฐ์)

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	แสงสว่างของตัวอาคารใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ จำนวน 2 หลอด ทำให้แสงสว่างภายในร้านมีไม่เพียงพอ และการระบายอากาศยังไม่ถูกจัดการอย่างเป็นระบบ

แผนผังแสดงลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร

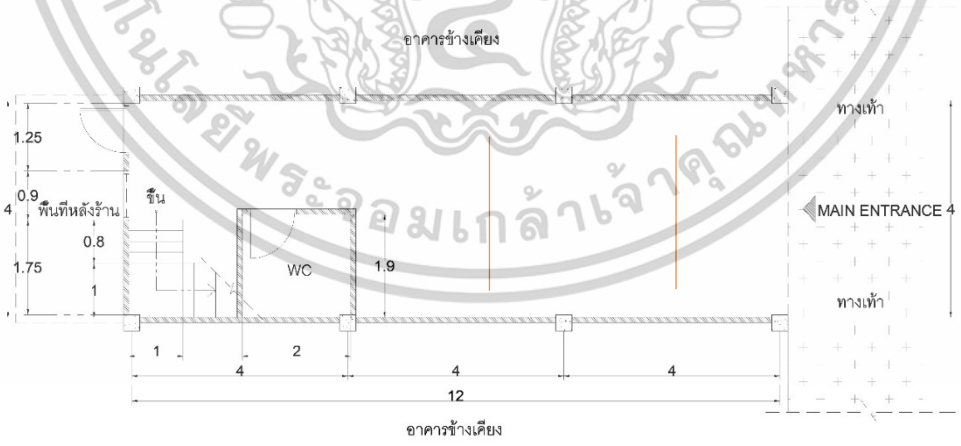

หลอดฟลูออเรสเซนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

11.ลักษณะป้ายชื่อร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ไม่มีป้ายชื่อร้าน

12.แผนผังการจัดวางพื้นที่ใช้งานในร้านอาหาร

แผนผังแสดงลักษณะพื้นที่ / พื้นที่รวม (ตร.ม.)

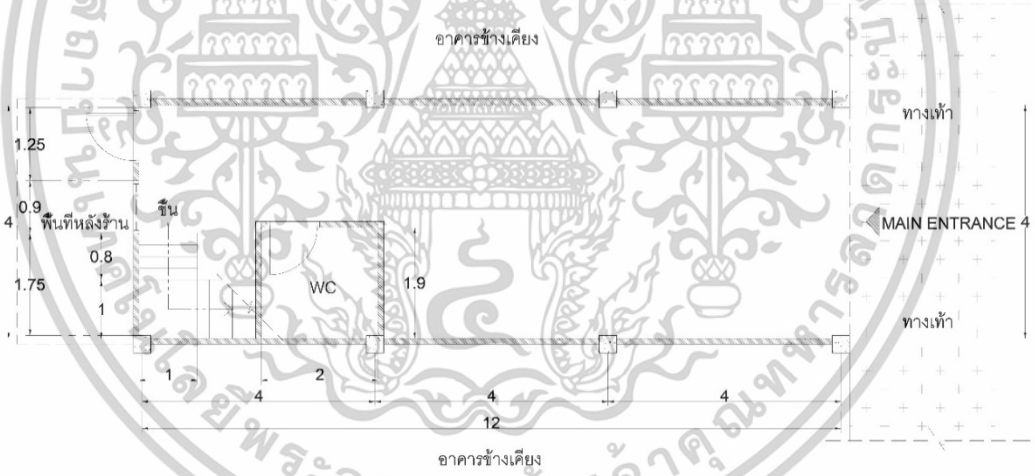

ตัวร้านมีพื้นที่รวมประมาณ 45-50 ตร.ม. / 1 คูหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13.สภาพในปัจจุบันของส่วนประกอบและจัดเตรียมอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหารอยู่บริเวณทางเท้า แต่เนื่องด้วยเป็นซอยที่ไม่ค่อยมีคนหรือรถพลุกพล่าน จึงอาจไม่ส่งผลกระทบใดๆต่อผู้สัญจร แต่ก็ผิดกฎหมายเพราะว่ามีการลุกล้ำทางเท้าสาธารณะ

14.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่รับประทานอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
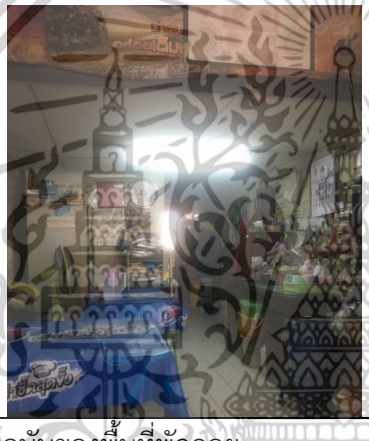	เนื่องจากไม่ได้มีการจัดสรรพื้นที่ใช้สอยได้ดีเท่าที่ควรทำให้บรรยากาศของพื้นที่รับประทานอาหารโดยรวมภายในร้านค่อนข้างแออัด

15.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่พักคอย

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	มีการจัดพื้นที่ให้ลูกค้าที่มาคอยอาหารไว้บริเวณนอกร้าน โดยลุกล้ำเข้าไปในทางเท้าสาธารณะและ ล้ำเข้าไปยังหน้าบ้านของตึกคูหาข้างเคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16.ลักษณะการตกแต่งภายในร้าน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
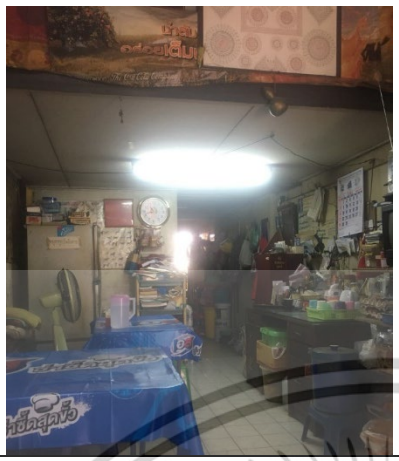	มีการใช้ของประดับตกแต่งที่ขาดความสอดคล้องกัน รวมถึงมีการนำของใช้ส่วนตัวมาวางไว้ อาจเป็นเพราะอยู่มานานจึงทำให้ของที่มีอยู่ในบ้านค่อนข้างมีจำนวนมาก
ภาพประกอบ	คำอธิบาย ....

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย
	เฟอร์นิเจอร์ภายในร้านเป็นพลาสติกที่เน้นใช้งานได้สะดวก แต่ขาดความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม โต๊ะเป็นแบบเหล็กอลูมิเนียมปูด้วยผ้าใบปูโต๊ะ ดูเรียบร้อยแต่ขาดความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเช่นเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน (ต่อ)

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย

18.สภาพปัจจุบันของพื้นที่ซักล้าง

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
เจ้าของพื้นที่ยังไม่อนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่ซักล้าง	....

19.สภาพปัจจุบันของส่วนเก็บของ / วัตถุดิบ

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
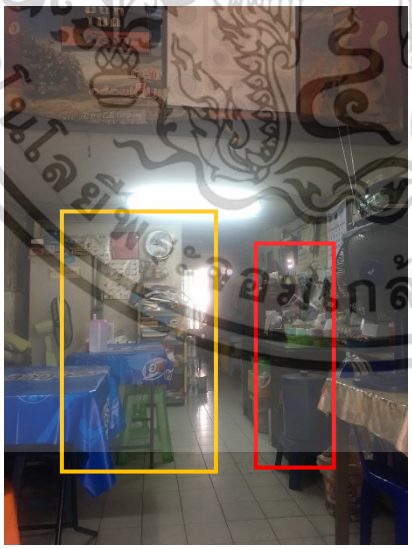	ส่วนเก็บวัตถุดิบประเภทของสดจะเก็บไว้ในตู้เย็นที่อยู่ถัดไปจากส่วนรับประทานอาหาร (กรอบสีส้ม) ส่วนของแห้งเก็บไว้ใน พื้นที่ทางเดินเข้าสู่ด้านหลังบ้าน (กรอบสีแดง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20.สภาพห้องน้ำในปัจจุบันของร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
ไม่มีห้องน้ำไว้บริการ	ไม่มีห้องน้ำไว้บริการ

21.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีในอาคารในปัจจุบัน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	มี TV และพัดลมไว้บริการลูกค้า ในด้านของตัวอาคารมีระบบตัดไฟอัตโนมัติ (Safe T Cut)

22.ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ควรมีการปรับปรุงแก้ไขร้านให้ได้มาตรฐานของร้านอาหารในกรุงเทพมหานคร หรืออย่างน้อยควรมีการจัดสรรค์พื้นที่ไม่ให้ลุกล้ำทางเดินเท้าสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สำรวจ วันพุธที่ 12 สิงหาคม 2563

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ตั้ง

1. ชื่อสถานที่ ร้านขายก๋วยเตี๋ยว ซุงโภชนา
2. สถานที่ตั้ง ตึกแถวซอยพระยาศรี บริเวณซอยพระยาศรี
3. วันและเวลาทำการ 8.30 น. – 14 .30 น.

ส่วนที่ 2 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายนอก)

4.สภาพในปัจจุบันของอาคาร วัสดุ และ สี

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะเป็นตึกแถวอาคารพาณิชย์ ทอดยาวประมาณ 30 คูหา แต่ละคูหากว้างประมาณ 4 เมตร สูงประมาณ 10 เมตร ความลึกของอาคารประมาณ 12 เมตร สภาพภายนอกอาคารยังคงถูกดูแลไว้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีกฎหมายควบคุม ทั้งจากกรุงเทพมหานครฯ และจากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องว่าวมีขอบสันหลังคา ขอบกั้นตึกแต่ละด้านประดับแผ่นปูนปั้น หรือกระบังหน้าอาคารกลางแผ่นปูนปั้นมีปูนปั้นเป็นรูปหน้าจั่วเหนือขอบบนหน้าต่าง

6.ลักษณะของประตูทางเข้าอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะประตูทางเข้าเป็นประตูสองชั้น ชั้นนอกเป็นประตูเหล็กรางเลื่อน ด้านในเป็นประตูไม้บานเฟี้ยมลูกฟักกระดานดุนแบบดั้งเดิม

7.ลักษณะของช่องเปิด ช่องแสง หน้าต่างของอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ช่องหน้าต่างแต่ละช่องเล็กน้อยแต่งด้วยลายปูนปั้น ส่วนบนก่ออิฐด้วยหินโค้งตามแนวกรอบ บนยอดโค้งเป็น KEYSTONE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายใน)

8.วัสดุและสีของพื้น ผนัง เพดาน ของอาคาร

8.1 วัสดุและสีของพื้นอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	วัสดุปูพื้นภายในร้านเป็นพื้นคอนกรีตขัดมันที่มีการซ่อมแซมมานาน จึงมีความเก่าตามสภาพ

8.2 วัสดุและสีของผนังอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ผนังอาคารเป็นแบบก่ออิฐฉาบปูน ทาสีตกแต่งภายในเป็นสีเขียวแต่เนื่องจากผ่านกาลเวลามานานทำให้สภาพของผนังในปัจจุบันมีความชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา

8.3 วัสดุและสีของฝ้าเพดานอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ฝ้าเพดานของอาคารเป็นรูปแบบฝ้า T-Bar โครงอลูมิเนียมยุคเก่า สภาพค่อนข้างดีแต่ มีความเก่าตามอายุการใช้งานที่ยาวนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.ลักษณะของแสงธรรมชาติภายในอาคาร

การหันทิศทางของอาคารที่สำรวจ.....

แสดงทิศแดด การรับแสงธรรมชาติภายในอาคาร	คำอธิบาย
	ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศใต้ ทำให้ตัวอาคารโดนแสงแดดส่องตลอดทั้งวัน จากภาพเวลาประมาณ 11.00 น.

10.ลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร (แสงประดิษฐ์)

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	แสงสว่างของตัวอาคารใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ จำนวน 2 หลอดทำให้แสงสว่างภายในร้านมีไม่เพียงพอ และการระบายอากาศยังไม่ถูกจัดการอย่างเป็นระบบ

แผนผังแสดงลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร

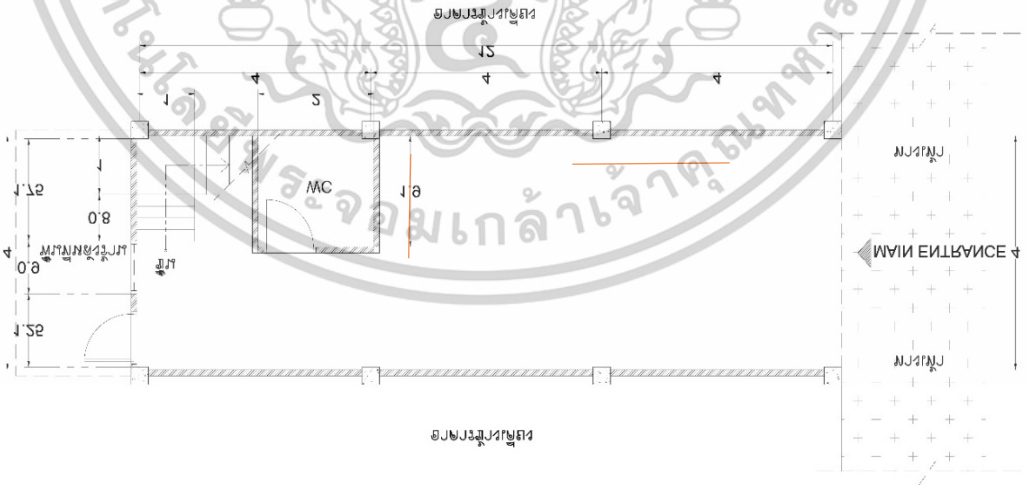

หลอดฟลูออเรสเซนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

11.ลักษณะป้ายชื่อร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ป้ายชื่อร้านวัสดุอะคริลิคสีขาว ขาจับเป็นเหล็กสีเทา ตัวหนังสือภาษาไทยบ่งบอกชัดเจนว่าเป็นร้านอะไร

12.แผนผังการจัดวางพื้นที่ใช้งานในร้านอาหาร

แผนผังแสดงลักษณะพื้นที่ / พื้นที่รวม (ตร.ม.)

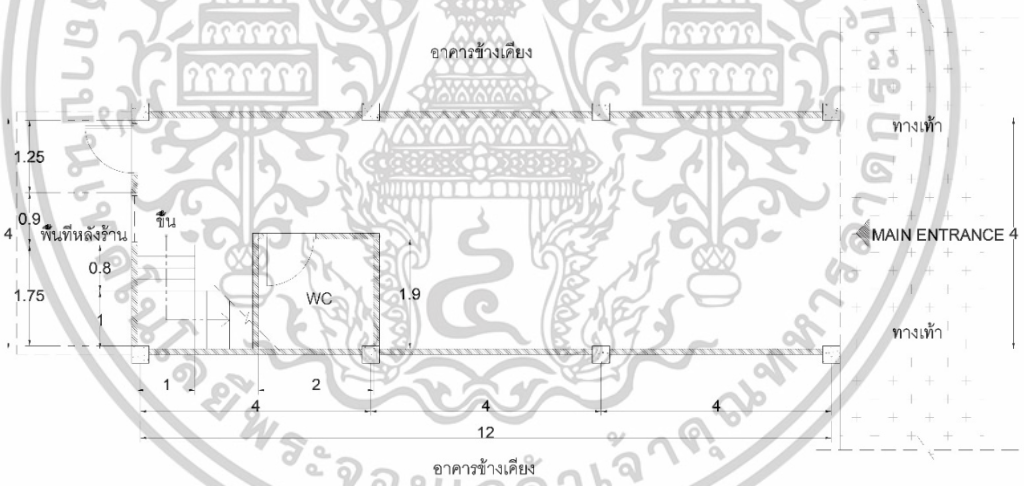

ตัวร้านมีพื้นที่รวมประมาณ 45-50 ตร.ม. / 1 คูหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13.สภาพในปัจจุบันของส่วนประกอบและจัดเตรียมอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหารอยู่บริเวณทางเท้าหน้าร้านฝั่งถนนซอยพระยาศรี แต่เนื่องด้วยเป็นซอยที่ไม่ค่อยมีคนหรือรถพลุกพล่าน จึงอาจไม่ส่งผลกระทบใดๆต่อผู้สัญจร แต่ก็ผิดกฎหมายเพราะว่ามีการลุกล้ำทางเท้าสาธารณะ

14.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่รับประทานอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	พื้นที่รับประทานอาหารอยู่บริเวณด้านหลังร้าน ที่เป็นทางเดินริมคลองหลอดวัดราชบพิธ โดยตั้งโต๊ะชิดริมซ้ายขวา เว้นทางเดินสาธารณะไว้ตรงกลาง

15.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่พักคอย

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ทางร้านไม่ได้มีการจัดพื้นที่ให้ลูกค้าที่มาคอยอาหารไว้ชัดเจนนัก จากการสังเกตพบว่าลูกค้าที่มารอซื้อกลับบ้านมักจะยืนรออยู่บริเวณริมเคาท์เตอร์ทำอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16.ลักษณะการตกแต่งภายในร้าน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ภายในร้านมีการประดับติดรูปภาพเก่าไว้บางจุด แต่พื้นที่ภายในส่วนใหญ่หมดไปกับการใช้เป็นพื้นที่เก็บของ
ภาพประกอบ 	คำอธิบาย ป้ายแนะนำเมนู ที่ถูกแขวนไว้ภายในร้าน

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย
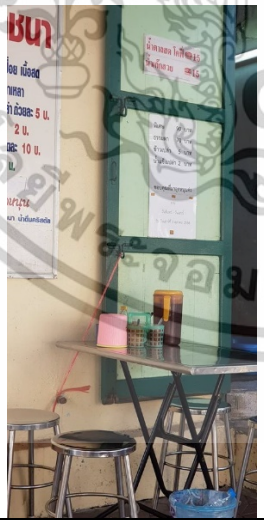	เฟอร์นิเจอร์ภายในร้านเป็นสแตนเลสเงาที่เน้นใช้งานได้สะดวก ไม่ขัดกับสภาพแวดล้อมมากนัก ดูเรียบร้อยและอยู่ในสภาพดี โต๊ะเป็นแบบสแตนเลสเงา ดูเรียบร้อยและอยู่ในสภาพดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน (ต่อ)

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย ....

18.สภาพปัจจุบันของพื้นที่ซักล้าง

ภาพประกอบ เจ้าของพื้นที่ยังไม่อนุญาติให้เข้าไปในพื้นที่ซักล้าง	คำอธิบาย ....

19.สภาพปัจจุบันของส่วนเก็บของ / วัตถุดิบ

ภาพประกอบ	คำอธิบาย ส่วนเก็บวัตถุดิบประเภทของสดจะเก็บไว้ในตู้เย็นที่อยู่ถัดไปจากส่วนพื้นที่ประกอบอาหารที่ภายในร้าน ส่วนของแห้งเก็บไว้ใน พื้นที่ทางเดินเข้าสู่ด้านหลังบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20.สภาพห้องน้ำในปัจจุบันของร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
ไม่มีห้องน้ำไว้บริการ	ไม่มีห้องน้ำไว้บริการ

21.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีในอาคารในปัจจุบัน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
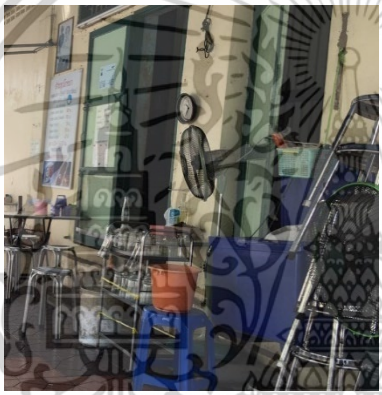	มีพัดลมไว้บริการลูกค้า ในด้านของตัวอาคารมีระบบตัดไฟอัตโนมัติ (Safe T Cut)

22.ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ควรมีการปรับปรุงแก้ไขร้านให้ได้มาตรฐานของร้านอาหารในกรุงเทพมหานคร หรืออย่างน้อยควรมีการจัดสรรค์พื้นที่ไม่ให้ลุกล้ำทางเดินเท้าสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สำรวจ วันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานที่ตั้ง

1. ชื่อสถานที่ ร้านอาหาร ช.ประทุมทอง
2. สถานที่ตั้ง ตึกแถวซอยพระยาศรีฝั่งถนนอัษฎางค์
3. วันและเวลาทำการ 17.00 น. – 00.00 น.

ส่วนที่ 2 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายนอก)

4.สภาพในปัจจุบันของอาคาร วัสดุ และ สี

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะเป็นตึกแถวอาคารพาณิชย์ ทอดยาวประมาณ 20 คูหา แต่ละคูหากว้างประมาณ 4 เมตร สูงประมาณ 10 เมตร ความลึกของอาคารประมาณ 12 เมตร สภาพภายนอกอาคารยังคงถูกดูแลไว้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีกฎหมายควบคุม ทั้งจากกรุงเทพมหานครฯ และจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องว่าวมีขอบสันหลังคา ขอบกั้นตึกแต่ละด้านประดับแผ่นปูนปั้น หรือกระบังหน้าอาคารกลางแผ่นปูนปั้น มีปูนปั้นเป็นรูปหน้าจั่วเหนือขอบบนหน้าต่าง

6.ลักษณะของประตูทางเข้าอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ลักษณะประตูทางเข้าเป็นประตูสองชั้น ชั้นนอกเป็นประตูเหล็กโรลเล่อชัทเตอร์ ด้านในเป็นประตูกระจกใสแบบใหม่ ส่วนประตูไม้บานเพี้ยมลูกฟักกระดานดุนแบบดั้งเดิมสูญหายไป

7.ลักษณะของช่องเปิด ช่องแสง หน้าต่างของอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ช่องหน้าต่างแต่ละช่องเล็กน้อย แต่งด้วยลายปูนปั้น ส่วนบนก่ออิฐด้วยหินโค้งตามแนวกรอบ บนยอดโค้งเป็น KEYSTONE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร (ภายใน)

8.วัสดุและสีของพื้น ผนัง เพดาน ของอาคาร

8.1 วัสดุและสีของพื้นอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
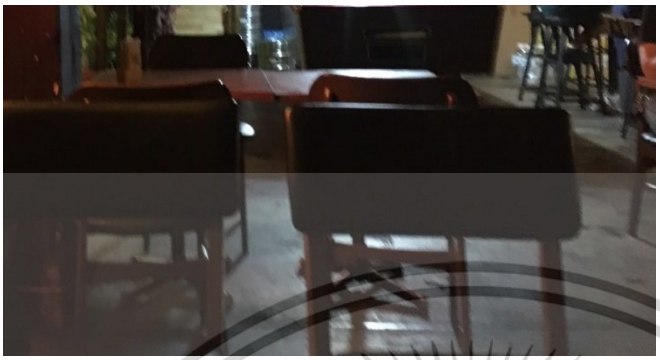	วัสดุปูพื้นภายในร้านเป็นพื้นคอนกรีตขัดมันที่มีการซ่อมแซมมานาน จึงมีความเก่าตามสภาพ

8.2 วัสดุและสีของผนังอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ผนังอาคารเป็นแบบก่ออิฐฉาบปูนทาสีตกแต่งภายในเป็นสีดำ มีความชำรุดทรุดโทรมบ้างตามกาลเวลา

8.3 วัสดุและสีของฝ้าเพดานอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ฝ้าเพดานของอาคารเป็นรูปแบบฝ้าที่มีการเสริมโครงสร้างเหล็กเข้าไปเพื่อรับพื้นชั้น 2 มีลักษณะเป็นฝ้าเปลือยโชว์โครงและระบบท่อร้อยสายไฟ ซึ่งทำให้ขัดกับลักษณะของตัวอาคารเป็นอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.ลักษณะของแสงธรรมชาติภายในอาคาร

การหันทิศทางของอาคารที่สำรวจ.....

แสดงทิศแดด การรับแสงธรรมชาติภายในอาคาร	คำอธิบาย
	ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศตะวันตก จากภาพเวลาประมาณ 10.00 น. ช่วงเช้าตัวอาคารจะไม่โดนแดดส่อง แต่ตอนเย็นแสงแดดจะเข้ามาในร้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

10.ลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร (แสงประดิษฐ์)

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	แสงสว่างของตัวอาคารมีการใช้โคมระย้ารูปแบบต่าง ๆ มาประดับตกแต่งภายในร้าน
แผนผังแสดงลักษณะแสงสว่างภายในอาคาร	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

11.ลักษณะป้ายชื่อร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ป้ายชื่อร้านหลักเป็นป้ายไวนิลขนาดใหญ่ที่ติดอยู่ขอบล่างของหน้าต่างชั้น 2 ของอาคาร และมีป้ายกล่องไฟทรงกลมติดอยู่ด้านบนอาคาร

12.แผนผังการจัดวางพื้นที่ใช้งานในร้านอาหาร

แผนผังแสดงลักษณะพื้นที่ / พื้นที่รวม (ตร.ม.)

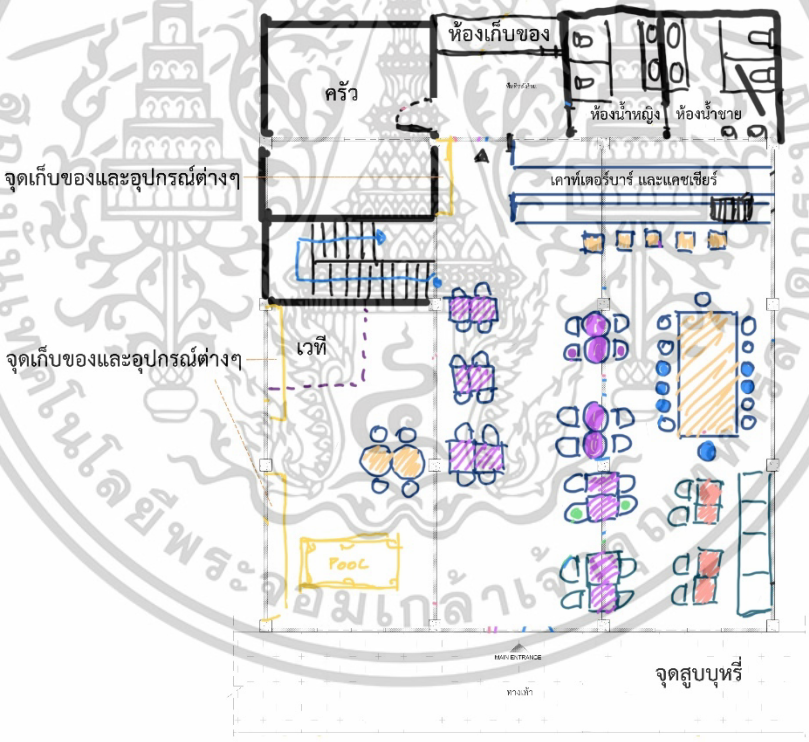

ตัวร้านมีพื้นที่รวมประมาณ 150 ตร.ม. / 3 คูหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13.สภาพในปัจจุบันของส่วนประกอบและจัดเตรียมอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
เจ้าของพื้นที่ยังไม่อนุญาติให้เข้าไปในพื้นที่ครัว	ส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหารอยู่บริเวณด้านหลังร้าน

14.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่รับประทานอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	พื้นที่รับประทานอาหารอยู่ภายในร้าน โดยจัดแบ่งรูปแบบที่นั่งไว้หลายแบบ ทั้งแบบคอฟฟี่เทเบิ้ล เคาท์เตอร์บาร์ และแบบที่นั่งปกติ

15.สภาพในปัจจุบันของพื้นที่พักคอย

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
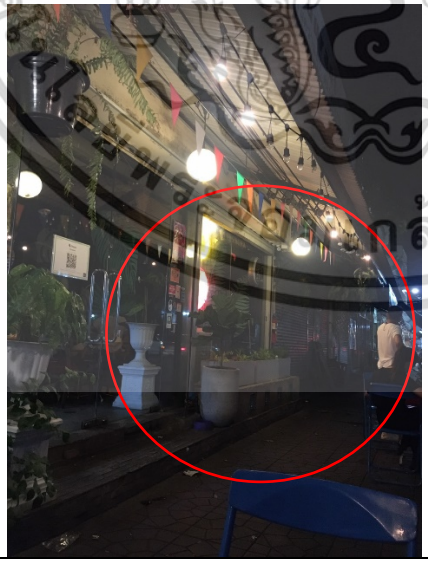	ทางร้านไม่ได้มีการจัดพื้นที่ให้ลูกค้าที่มาคอยอาหารไว้ชัดเจนนัก แต่ลูกค้าที่มาใช้บริการเวลายืนรอโต๊ะมักจะยืนบริเวณหน้าร้านข้างประตูทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16.ลักษณะการตกแต่งภายในร้าน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
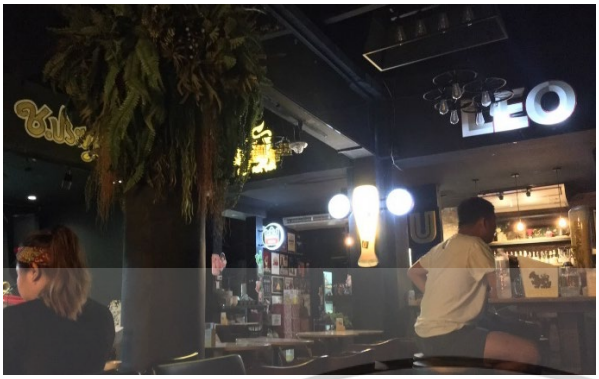	ภายในร้านมีการประดับติดรูปภาพ และของตกแต่งสมัยใหม่ไว้ เช่น ป้ายไฟจากแบรนด์เครื่องดื่มต่าง ๆ
	บริเวณหน้าร้านมีการวางกระถางต้นไม้ประดับขนาดเล็กเพิ่มเติม และป้ายไฟจากแบรนด์เครื่องดื่ม

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย
	เฟอร์นิเจอร์ภายในร้านเป็นแบบคอฟฟี่เทเบิ้ล เคาท์เตอร์บาร์ และแบบที่นั่งปกติ โดยใช้วัสดุเป็นไม้และเบาะหุ้มผ้า โดยมีรูปแบบเข้ากับตัวอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17.ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ภายในร้าน (ต่อ)

ภาพประกอบ / อธิบาย	ภาพประกอบ / อธิบาย
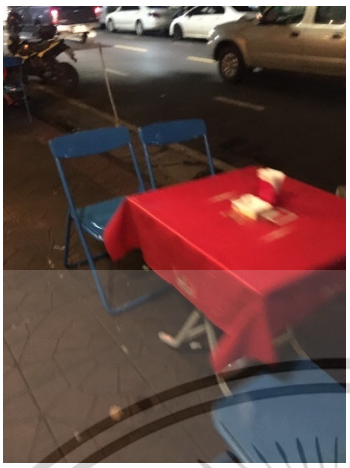	โต๊ะ และเก้าอี้บริเวณนอกร้าน เป็นเก้าอี้และโต๊ะแบบพับได้เพื่อสะดวกรวดเร็วในการตั้งและจัดเก็บ วัสดุเป็นเหล็กชุบสี รูปแบบขัดกับลักษณะทางสถาปัตยกรรมของตัวอาคาร

18.สภาพปัจจุบันของพื้นที่ซักล้าง

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
เจ้าของพื้นที่ยังไม่อนุญาติให้เข้าไปในพื้นที่ซักล้าง	…… …… …… …… …… …… …… …… ……

19.สภาพปัจจุบันของส่วนเก็บของ / วัตถุดิบ

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
	ส่วนเก็บของอยู่ภายในบริเวณพื้นที่รับรองลูกค้า ไม่มีอะไรบดบังหรือกั้นส่วนให้แยกออกจากพื้นที่ภายในที่ใช้รับรองลูกค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20.สภาพห้องน้ำในปัจจุบันของร้านอาหาร

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
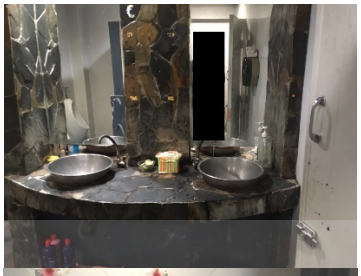 	ทางเดินไปห้องน้ำชายที่ต้องผ่านห้องน้ำหญิงโดยไม่มีประตูกั้น พื้นและผนังเป็นแบบปูกระเบื้องรูปแบบสมัยใหม่ แต่มีสภาพที่ค่อนข้างทรุดโทรมเพราะมีการปรับปรุงและใช้งานมานาน

21.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีในอาคารในปัจจุบัน

ภาพประกอบ	คำอธิบาย
  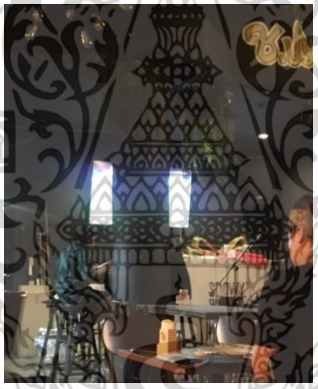	ภายในร้านมีเครื่องปรับอากาศ และจอโปรเจคเตอร์ไว้สำหรับบริการลูกค้า

22.ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ควรมีการปรับปรุงแก้ไขร้านในบางจุดให้ได้มาตรฐานของร้านอาหารในกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข
แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกรณีตัวอย่าง

1.ชื่อสถานที่ ร้านอาหารระดับกลาง ร้านที่ 1

2.สถานที่ตั้ง ถนนเฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิตร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

3.ลักษณะการใช้งานพื้นที่ ร้านกาแฟ และเบเกอรี่

4.วันเวลาที่สังเกต วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2563

ส่วนที่ 2 ลักษณะการออกแบบของกรณีตัวอย่าง

5.ลักษณะอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบายลักษณะเด่นของอาคาร
	ภายนอกอาคาร มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากพอสมควร ทั้งจากช่องเปิดบางส่วนที่มีการออกแบบให้กลมกลืนในแบบสถาปัตยกรรมจีน รวมถึงการใช้ราวกันตกบนอาคารชั้นสองที่เป็นวัสดุสมัยใหม่อย่างเหล็กดัดพ่นสีดำ แต่ยังคงความกลมกลืนไว้ด้วยลวดลายและสีที่ไม่โดดเด่นจนเกินไป และบานหน้าต่างที่นำเอาเกร็ดตรงกลางออกแล้วกรุกระจกใสเข้าไปแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.ประตูทางเข้า

ภาพ	ลักษณะ ประตูทางเข้าบานไม้ลูกฟักแบบสมัยใหม่ มือจับลูกบิดสีเงิน
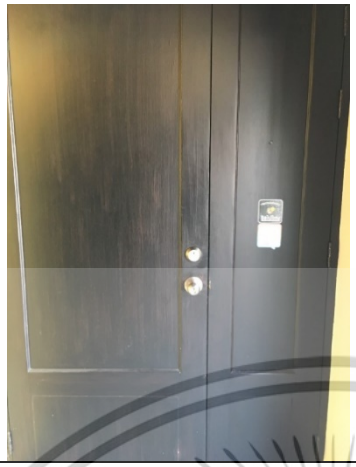	วัสดุ ไม้แอส / สแตนเลส

7.หน้าต่าง / ช่องเปิดต่างๆ

ภาพ	ลักษณะ หน้าต่างบานเปิดเดิม แต่มีการถอดเกร็ดกลางออกแล้วกรุฟกระจกใสเข้าไปแทนเพื่อเปิดการมองเห็นทั้งจากภายนอกและภายใน
	วัสดุ ไม้ และ กระจก
ภาพ	ลักษณะ หน้าต่างกลมแบบสถาปัตยกรรมจีนกรุกระจกใส เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการออกแบบร้าน
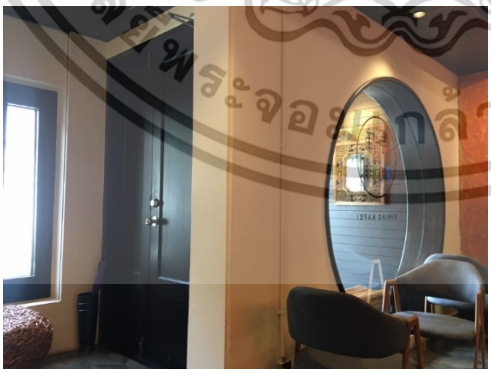	วัสดุ ไม้ และ กระจก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.ผนังอาคาร

ภาพ	ลักษณะ ผนังอาคารเดิมมีการซ่อมแซมเพียงบางจุด เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงความดั้งเดิมของอาคารผ่านรอยแตกของผนังอาคาร
	วัสดุ ปูนฉาบเรียบทาสี

9.เพดาน / ไฟส่องสว่าง / ดวงโคม

ภาพ	ลักษณะ ฝ้าเพดานเปิดโล่งเห็นท้องพื้นชั้น 2 เพื่อให้เห็นเทคโนโลยีการก่อสร้างในสมัยก่อน และการเลือกใช้ดวงโคมแบบจีนเพื่อให้เข้ากับแนวคิดในการออกแบบร้าน
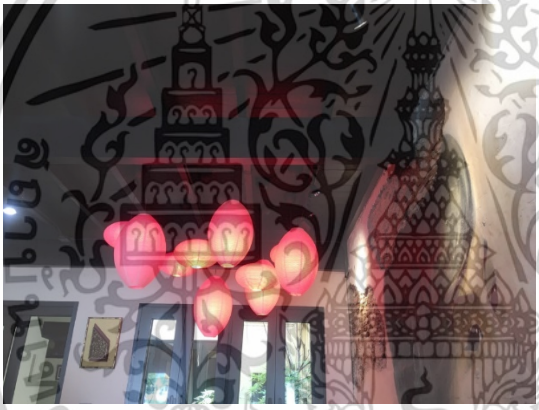	วัสดุ ไม้ และ โคมไฟที่ทำมาจากกระดาษ

10.พื้น

ภาพ	ลักษณะ พื้นใช้วัสดุสมัยใหม่อย่างกระเบื้อง 60x60cm โดยลวดลายที่ใช้เป็นลายสมัยใหม่
	วัสดุ กระเบื้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.เฟอร์นิเจอร์ภายในร้าน

ภาพ	ลักษณะ
	การเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ภายในร้าน เก้าอี้เป็นแบบผสมผสานทั้งรูปแบบสมัยใหม่ และสมัยใหม่เข้าไว้ด้วยกัน ส่วนโต๊ะภายในร้านเป็นโต๊ะไม้ ขาเหล็กทำสีดำ อาร์มแชร์รูปทรงเก่าแต่หุ้มด้วยผ้าที่มีสีสันทันสมัย
	วัสดุ ไม้ เหล็ก ผ้า และหนังในบางจุด

12.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ภายในอาคาร

ภาพ	ลักษณะ
	เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในอาคารมาในรูปแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในยุคปัจจุบันอย่างระบบปรับอากาศ WIFI และ ระบบ CCTV แต่การติดตั้งก็ไม่ได้คำนึงถึงความกลมกลืนกับตัวอาคารหรือตัวสถาปัตยกรรมภายในแต่อย่างใด
	วัสดุ ตามชนิดของผลิตภัณฑ์ ส่วนมากเป็นพลาสติก

13.แผนผัง / ภาพถ่าย

14.อื่นๆ

จากการศึกษาพบว่าตัวอาคารเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบดั้งเดิมในบางจุดเช่นหน้าต่าง หรือโทนสีของอาคาร แต่ภาพรวมยังสามารถคงลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมประจำพื้นที่ถนนเฟื่องนครไว้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข
แบบสังเกตกรณีตัวอย่างร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ ในพื้นที่ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกรณีตัวอย่าง

1.ชื่อสถานที่ ร้านอาหารระดับกลาง ร้านที่ 2

2.สถานที่ตั้ง ถนนเฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิตร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

3.ลักษณะการใช้งานพื้นที่ ร้านอาหาร และ ร้านขายไอศกรีม

4.วันเวลาที่สังเกต วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2563

ส่วนที่ 2 ลักษณะการออกแบบของกรณีตัวอย่าง

5.ลักษณะอาคาร

ภาพประกอบ	คำอธิบายลักษณะเด่นของอาคาร
	บ้านดีเป็นอีกหนึ่งอาคารเก่าในพื้นที่เช่นเดียวกับตึกข้างเคียงอย่าง Simiao Kafri แต่ต่างกันตรงที่ บ้านดีนั้น ยังคงเอกลักษณ์และลักษณะทางสถาปัตยกรรมทั้งภายนอกและภายในแบบดั้งเดิมเอาไว้ทุกประการ ทั้งรูปแบบและสีที่ใช้ในอาคาร ล้วนแต่เป็นรูปแบบดั้งเดิมทั้งสิ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.ประตูทางเข้า

ภาพ	ลักษณะ ประตูทางเข้า เป็นลักษณะประตูบานเฟี้ยมลูกฟักกระดานดุน กรอบส่วนหน้าเป็นวงโค้งเล็กน้อย ด้านเป็นเป็นลายฉลุไม้ แต่กรุด้วยกระจกใสเพื่อรักษาสภาพและคงอุณหภูมิภายในเอาไว้ ผนังภายนอกอาคารเซาะร่องตามแนวนอนที่มุมเป็นเสาหลอกติดผนัง
	วัสดุ ไม้ และ กระจก

7.หน้าต่าง / ช่องเปิดต่างๆ

ภาพ	ลักษณะ หน้าต่างบานเปิดบานไม้ลูกฟักกระดานดุน ตีเกร็ดตรงกลาง รอบขอบหน้าต่างเป็นกรอบปูนดั้งเดิม
	วัสดุ ไม้

8.ผนังอาคาร

ภาพ	ลักษณะ ผนังอาคารฉาบเรียบทาสีดั้งเดิม บางส่วนเปิดเป็นช่องจนเห็นอิฐที่ใช้ในการก่อสร้างของอาคารข้างเคียง โดยรวมอยู่นสภาพดีเพราะได้รับการบูรณะซ่อมแซมตลอด
	วัสดุ ผนังก่ออิฐฉาบเรียบทาสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.เพดาน / ไฟส่องสว่าง / ดวงโคม

ภาพ	ลักษณะ ฝ้าเพดานเปิดโล่งเห็นท้องพื้นชั้น 2 เพื่อให้เห็นเทคโนโลยีการก่อสร้างในสมัยก่อน ดวงโคมที่ใช้เป็นงานเก่าสไตล์ยุโรปห้อยประดับทั่วพื้นที่ภายในร้าน
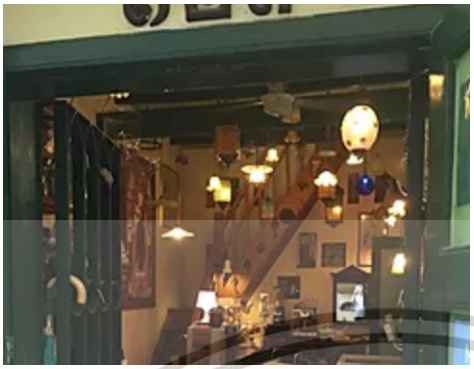	วัสดุ ฝ้าเพดานไม้ โคมไฟแก้ว

10.พื้น

ภาพ	ลักษณะ ลักษณะพื้นเป็นลายหมากรุกสีแดงสลับขาวเป็นงานการซ่อมบำรุงเมื่อนานมาแล้ว ด้วยสีของพื้นทำให้ค่อนข้างมีความโดดเด่นมากกว่าตัวบ้าน
	วัสดุ กระเบื้อง

11.เฟอร์นิเจอร์ภายในร้าน

ภาพ	ลักษณะ ลักษณะรูปแบบเฟอร์นิเจอร์เป็นแบบผสมผสานระหว่างงานเก่าสไตล์ยุโรป และงานเก่าสไตล์โมเดริน สร้างความกลมกลืนกันด้วยผ้าบุและผ้าปู ที่มีสีสันและลวดลายเข้ากับตัวบ้าน
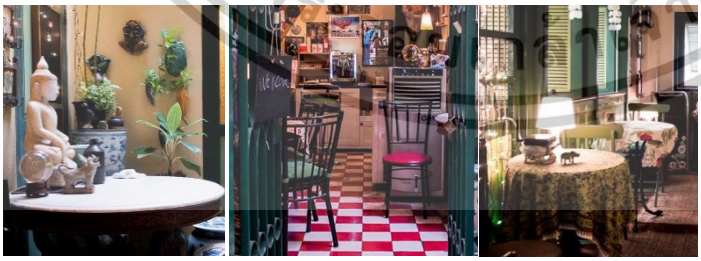	วัสดุ ไม้ เหล็ก ผ้า และหนังในบางจุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12.เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ภายในอาคาร

ภาพ	ลักษณะ ระบบปรับอากาศภายในร้าน
	วัสดุ ตามชนิดของผลิตภัณฑ์ ส่วนมากเป็นพลาสติก

13.แผนผัง / ภาพถ่าย

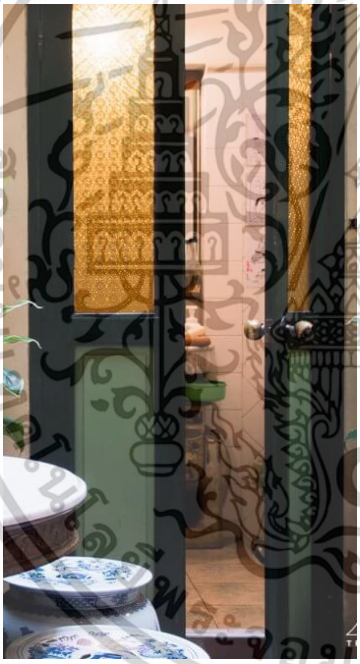

ประตูบานเปิดคู่ลูกฟักกระดานดุนด้านล่างปิดทึบ ด้านบนกรุกระจกลายสีชา

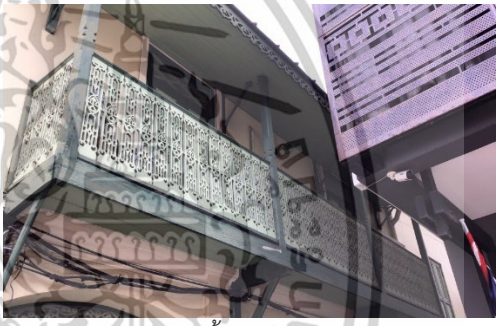

ราวกันตกระเบียงชั้นสองไม้ฉลุลายขนมปังขิง

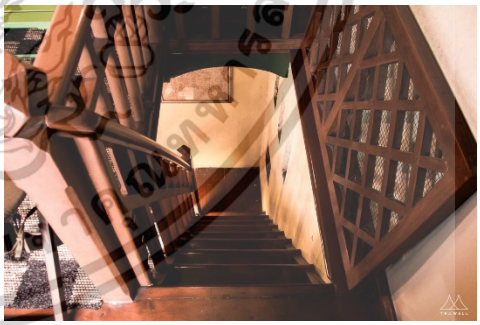

ราวบันไดไม้จริงแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนล่างเป็นไม้ท่อนกลม ส่วนท่อนบนเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมหัวบันได้เป็นไม้แกะก้อนกลม

14.อื่นๆ

จากการศึกษาพบว่าตัวอาคารเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบดั้งเดิมในบางจุดเช่นหน้าต่าง หรือโทนสีของอาคาร แต่ภาพรวมยังสามารถคงลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมประจำพื้นที่ถนนเฟื่องนครไว้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค
แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สังเกต วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563

เวลาเริ่ม 9.00น. เวลาจบ 11.00น. รวมระยะเวลา 2 ชั่วโมง

ประเภทร้านอาหาที่ทำการสังเกต ร้านอาหารทั่วไป

ส่วนที่ 1 ผังพฤติกรรมการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ผังพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร

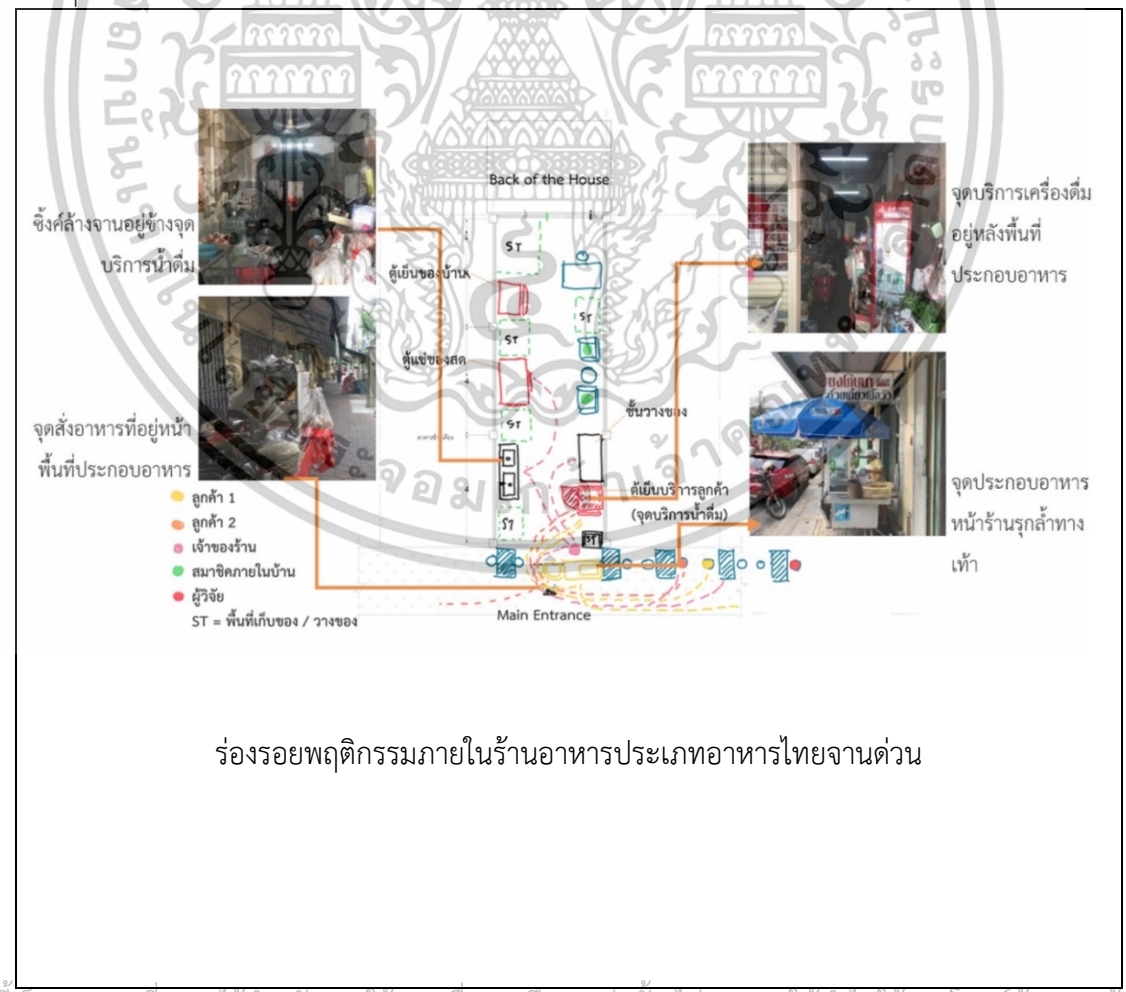

ร่องรอยพฤติกรรมภายในร้านอาหารประเภทอาหารไทยจานด่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ตารางสังเกตพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ

ตารางสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยทางกายภาพ

ภาพ	ลักษณะพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ
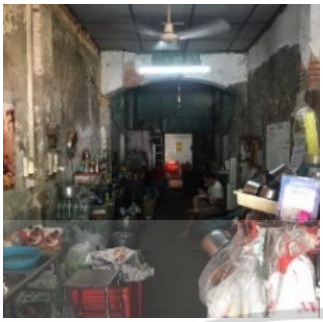	ซิ้งค์ล้างจานอยู่ข้างจุดบริการน้ำดื่ม
	จุดสั่งอาหารที่อยู่หน้าพื้นที่ประกอบอาหาร
	จุดบริการเครื่องดื่มอยู่หลังพื้นที่ประกอบอาหาร
	จุดประกอบอาหารหน้าร้านรุกล้ำทางเท้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค
แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้งานร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร
เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สังเกต วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563

เวลาเริ่ม 9.00น. เวลาจบ 11.00น. รวมระยะเวลา 2 ชั่วโมง

ประเภทร้านอาหาที่ทำการสังเกต ร้านอาหารทั่วไป

ส่วนที่ 1 ผังพฤติกรรมการใช้พื้นที่ภายในร้านอาหาร ในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ผังพฤติกรรมการใช้งานพื้นที่ภายในร้านอาหาร

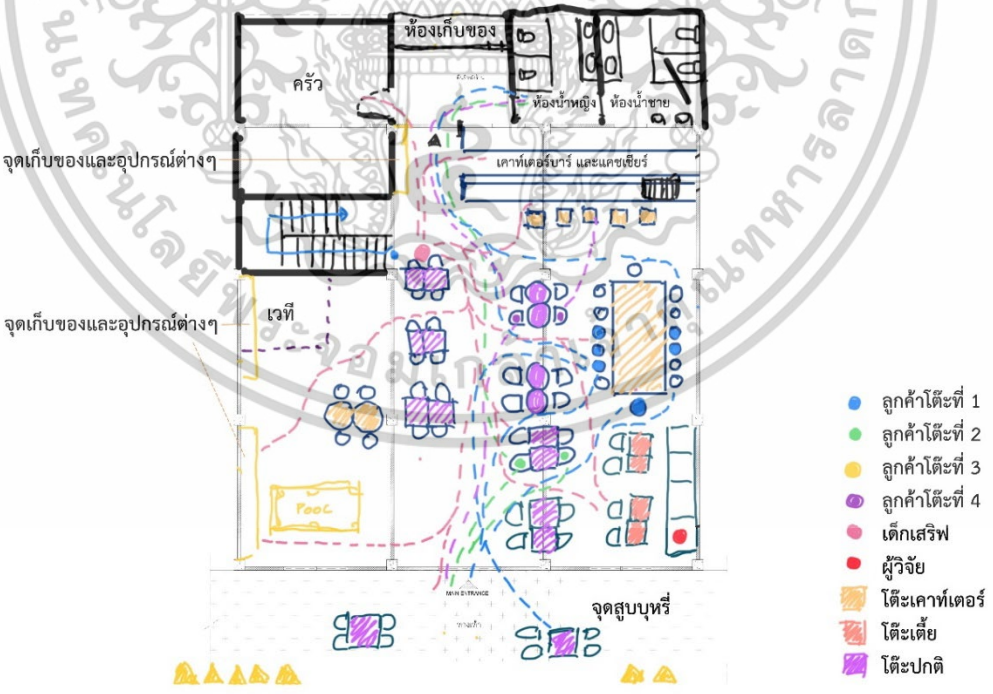

ร่องรอยพฤติกรรมภายในร้านอาหารประเภทร้านอาหารระดับกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ตารางสังเกตพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ

ตารางสังเกตพฤติกรรมและร่องรอยทางกายภาพ

ภาพ	ลักษณะพฤติกรรม และร่องรอยทางกายภาพ
ภาพ	จุดแสดงดนตรีที่มีสิ่งของวางอยู่ด้านหลัง
ภาพ	โต๊ะสำหรับลูกค้าจำนวนมากที่อยู่ด้านในสุดของร้าน และต้องเดินผ่านโต๊ะลูกค้าปกติ
ภาพ	โต๊ะสำหรับให้บริการบางส่วนตั้งอยู่บนทางเท้า และจุดสูบบุหรี่ภายนอกร้าน
ภาพ 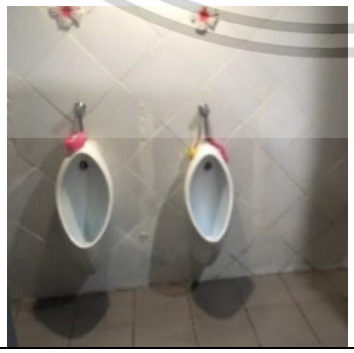	ทางไปห้องน้ำชายที่ต้องเดินผ่านห้องน้ำหญิงโดยไม่มีอะไรปิดกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สัมภาษณ์ วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563
เวลาเริ่มสัมภาษณ์ 9.30น. เวลาจบการสัมภาษณ์ 9.45น. รวมระยะวลา 1 5 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ พี่น้อง จิราพร เพศ หญิง อายุ 32
2. ความเกี่ยวข้องกับอาคาร ☒ ผู้เช่าโดยตรง ☐ ผู้เช่าต่อ
3. ลักษณะของการใช้งานพื้นที่ ร้านขายอาหารทั่วไป (ร้านที่ 1)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับและความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร

1. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่

"พี่อยู่มา 40 ปีเป็นของแม่แฟนพี่ถ้านับแกด้วยก็จะประมาณ 50 กว่าปี ที่นี่ก็เป็นของสำนักงานทรัพย์สิน เป็นสัญญาที่ต่อครั้งละ 3 ปีต่อที"

.....

2. การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

"หมายถึงรอบๆบริเวณนี้เหรอ ตัวตึกไม่เปลี่ยนแปลงนะเขาให้คงอนุรักษ์ไว้ ห้ามทำบรรยากาศแถวนี้ก็เปลี่ยนไปเยอะ"

.....

3. กฎระเบียบและข้อบังคับร่วมกันในชุมชนมีอะไรบ้าง

"ก็ไม่มีอะไรมากหลัก ๆ ก็คือไม่ส่งเสียงรบกวนกันตอนกลางคืนอะไรทำนองนี้"

.....

4. กฎระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่เกี่ยวข้องกับอาคารของท่านที่ท่านทราบมีอะไรบ้าง

"ก็คือห้ามต่อเติมห้ามอะไรอย่างนี้ค่ะ ถ้าจะทำต้องแจ้งคือโครงสร้างเดิมห้ามเปลี่ยนห้ามยุ่งแต่ถ้ามีอะไรซ่อมแซมภายในต้องแจ้งทางส่วนเขา"

.....

5. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการอนุรักษ์อาคาร และการอนุรักษ์อาคารส่งผลดีต่อกิจการร้านอาหารของท่านหรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ก็ดีนะมันก็อนุรักษ์ได้แต่มันก็ต้องคู่ไปกับการพัฒนาด้วยถูกปะ ให้มันทันยุคทันสมัยด้วย ให้มันไปด้วยกัน”

.....

6. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นอย่างไร จำนวนนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงบ้างหรือไม่

“ไม่ดีไม่ค่อยดีหรือเรียกว่าวิกฤต พี่ใช้คำว่าวิกฤตน่าจะถูก ตอนแรกไม่ค่อยดี พอโควิดมาก็วิกฤตแล้วล่ะ เพราะแถวนี้เราเหมือนค่อนข้างอาศัยนักท่องเที่ยวเหมือนกันเพราะว่าสถานที่สำคัญเราเยอะ โดนเฉพาะเกสต์เฮ้าส์แถวนี้ก็เริ่มเยอะ”

.....

7. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเข้ามาใช้บริการร้านอาหารของลูกค้า

“พี่คิดว่าน่าจะเรื่องความสะอาดของร้านนะ เพราะถ้ามันสกปรกดูไม่ดีลูกค้าก็คงไม่อยากเข้ามากินร้านเราหรอก”

.....

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับลักษณะสถาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

8. ในฐานะผู้ประกอบการ ท่านพบปัญหาในการใช้พื้นที่บ้างไหม

“ก็มีบ้างเพราะร้านพี่ไม่ใช่แค่ทำร้านอาหาร พ่อของแฟนเขาขายไข่ ก็เลยให้เขาใช้ข้างใน แล้วเราก็ออกมาใช้ข้างนอก”

.....

9. ถ้าหากท่านจะปรับปรุงร้าน ท่านจะปรับปรุงร้านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ปรับปรุงให้ดูทันสมัยมีการใช้วัสดุสมัยใหม่เช่นอลูมิเนียมและกระจก ทำให้ตัวตึกโดดเด่น หรือปรับปรุงให้คงความดั้งเดิมเอาไว้ใช้วัสดุเหมือนเดิมมีความกลมกลืนกับตัวตึกดั้งเดิม

“ก็อยากจะให้มันดูดีดูเป็นโมเดริน์ให้มันดูร่วมสมัย”

.....

.....

10. ท่านคิดว่าส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหาร ควรอยู่ในจุดใดของร้าน

“อยู่หน้าร้านมันก็ดีนะ คนผ่านไปผ่านมาเขาก็รู้ว่าเราขายอะไร”

.....

.....

11. จำนวนที่นั่งในปัจจุบันเพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่

“ตอนนี้ก็พอนะ แล้วแต่ช่วงด้วย วันธรรมดาตอนกลางวันพนักงานร้านแถวนี้มากินก็จะเบียดๆกันนั่งหน่อย”

.....

12. แสงสว่างภายในร้านเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

“เพียงพออยู่”

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. สีของแสงไฟภายในร้านควรเป็นอย่างไร เช่นไฟฟลูออเรสเซนต์ หรือไฟส้ม

“ถ้าอยากจะให้มันดูดีก็น่าจะเป็นไฟส้มนะ”

.....

.....

14. ท่านคิดว่าผนังอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ปัจจุบันก็ตามสภาพ เพราะถ้าจะปรับปรุงก็อย่างที่บอกคือต้องขออนุญาติเขาไปก่อนถึงจะปรับปรุงได้ ถ้าเลือกจากในภาพก็คงเป็นซ่อมทาสีใหม่ให้เหมือนเดิม มันดูไม่ค่อยทำอะไรเยอะดี ไม่ต้องไปขออนุญาติสำนักมากมาย”

<table>
<tr>
<td> 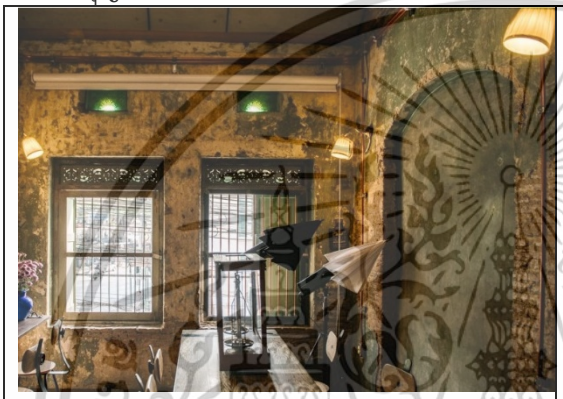
คงสภาพเดิมไว้</td>
<td>
ซ่อมแซมทาสีให้มีเหมือนสภาพเดิม</td>
</tr>
<tr>
<td>
ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่</td>
<td>
ปรับปรุงให้ดูทันสมัย</td>
</tr>
</table>

15. ท่านคิดว่าพื้นอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ก็เหมือนเดิมเพราะเราไม่ได้เข้าไปใช้อะไรในร้าน แต่ถ้าปรับปรุงก็อยากจะปูกระเบื้องตามรูป 2”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

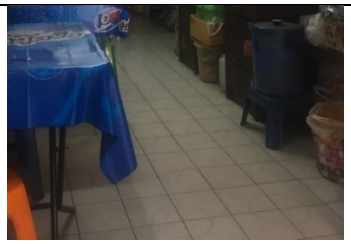 คงสภาพเดิมไว้	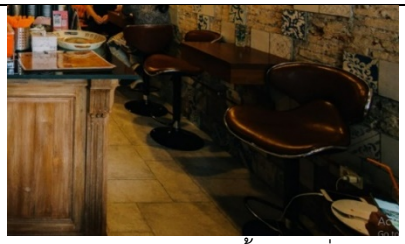 ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร
 ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายทันสมัย	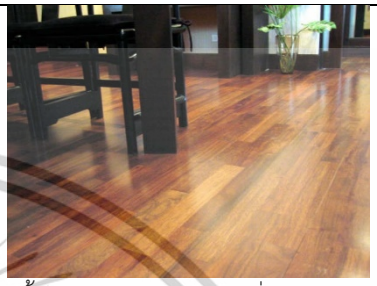 ปูพื้นไม้ หรือวัสดุสมัยใหม่ที่ต่างจากเดิม

16. ท่านคิดว่าฝ้าเพดานภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ตอนนี้ก็เป็นฝ้าทีบาร์อยู่แล้วนะ ก็อยากทำเป็นฝ้าฉาบเรียบเพราะมันดูเรียบร้อยกว่า”

 ฝ้า T-Bar	 ฝ้าฉาบเรียบ
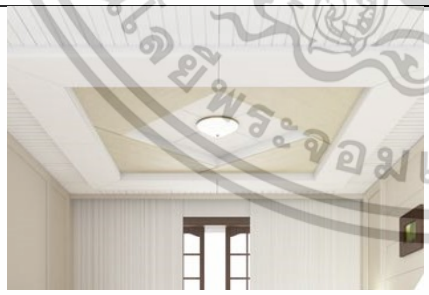 ฝ้าตกแต่งตามยุคสมัย	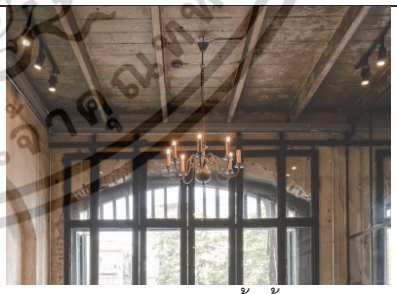 ไม่มีฝ้า โชว์ท้องพื้นชั้น 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. ถ้าจะทำป้ายบอกชื่อร้านของท่าน แบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสม (เลือกจากภาพ)

“เลือกรูปที่ 3”

<table>
<tr>
<td> 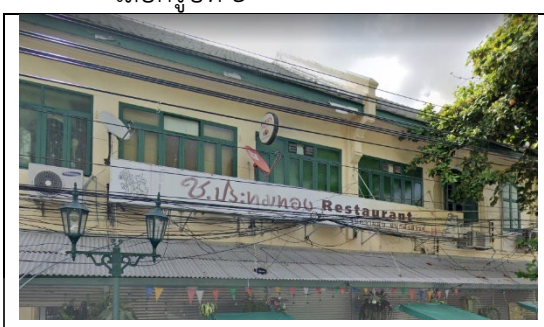

ป้ายขนาดใหญ่ มองเห็นได้ชัดเจน</td>
<td>

ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบทันสมัย</td>
</tr>
<tr>
<td>

ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับอาคาร</td>
<td>ป้ายแบบใดก็ได้</td>
</tr>
</table>

18. ท่านคิดว่าของประดับตกแต่งชนิดใดที่จำเป็นต้องใช้ในร้านขายอาหารของท่าน ยกตัวอย่างเช่น ป้ายบอกเมนู นาฬิกา กรอบรูปชั้นโชว์ต่างๆ

“ก็ป้ายบอกเมนูเลย อันนี้สำคัญ ลูกค้าจะได้เลือกถูกว่าเราขายอะไร ส่วนของประดับก็คงเป็นของเก่าที่มีของคุณพ่อคุณแม่แหละ ก็อาจจะเอามาตั้งโชว์แขวนโชว์ได้บ้าง”

.....

.....

19. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านจำเป็นต้องติดแอร์หรือไม่ เพราะอะไร

“ไม่จำเป็นนะ ร้านของเรามันเป็นแนวสตีทฟู้ด ลูกค้าเขามานั่งกินๆแล้วเขาก็ไป แล้วก็พี่กลัวเรื่องกลิ่นอีก”

.....

.....

20. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านควรมี WIFI ไว้บริการลูกค้าหรือไม่ เพราะอะไร

“ไม่น่าต้องใช้ เดี๋ยวนี้โทศัพท์ลูกค้าก็คงเล่นเน็ตได้ทุกคนแล้ว อย่างที่บอกร้านเราลูกค้ามานั่งกินแล้วก็ไป ไม่ได้มานั่งแช่อะไร”

.....

.....

21. ร้านท่านมีระบบป้องกันอัคคีภัยหรือไม่

“มีเซฟทีคัท”

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22. สิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้างที่ท่านอยากมีอยู่ในร้านของท่าน

"ก็อยากจะมีร้านขายน้ำ ขายกาแฟมาขายคู่กันจะได้ไว้ให้ลูกค้าซื้อกิน แต่ติดตรงไม่มีคนช่วยทำ"

.....

.....

23. โทรทัศน์หรือเครื่องเสียง จำเป็นต่อร้านของท่านหรือไม่ อย่างไร

"ก็จำเป็นแหละ เพราะเผื่อพี่เอาไว้ดูข่าวดูละครอะไรแบบนี้"

.....

.....

24. ร้านอาหารของท่านมีห้องน้ำไว้บริการลูกค้าหรือไม่ ถ้ามีสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ต้องการการปรับปรุงหรือไม่

"ก็มีห้องน้ำชั้นล่างแหละถ้าเขาอยากเข้าพี่ก็ให้เข้า"

.....

.....

25. ท่านคิดเหมาะสมหรือไม่ถ้าจะเลือกใช้โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีรูปแบบสอดคล้องกับตัวอาคาร เพราะอะไร

"ถ้าใช้มันก็ดีแต่ร้านเรามันเป็นสตีทฟู้ดก็เลยใช้เก้าพลาสติค จะได้เก็บง่ายๆสะดวกๆ"

.....

.....

26. ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือสิ่งที่ต้องการในการปรับปรุงร้านของท่าน

ไม่มี

.....

.....

27. ท่านคิดว่าผู้วิจัยควรศึกษาในเรื่องอะไรเพิ่มเติมบ้าง

ไม่มี

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สัมภาษณ์ วันอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2563
เวลาเริ่มสัมภาษณ์ 10.20น. เวลาจบการสัมภาษณ์ 10.30น. รวมระยะวลา 1 0 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ ป้าวรรณา เพศ หญิง อายุ -
2. ความเกี่ยวข้องกับอาคาร ☒ ผู้เช่าโดยตรง ☐ ผู้เช่าต่อ
3. ลักษณะของการใช้งานพื้นที่ ร้านขายอาหารทั่วไป (ร้านที่ 2)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับและความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร

1. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่

“เอาไงดีล่ะเป็นร้อยปี ก็อยู่ตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายายมันก็ต้องเป็นร้อยใช่ป่ะ”

.....

2. การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

“เปลี่ยนแปลงไหมมันไม่เปลี่ยนนะ โดยรอบมันก็เหมือนเดิม”

.....

.....

3. กฎระเบียบและข้อบังคับร่วมกันในชุมชนมีอะไรบ้าง

“มันไม่มีชุมชนที่นี่มันไม่ใช่ชุมชน ก็เป็นแบบธรรมดาแบบต่างคนต่างอยู่ไม่มีหัวหน้าชุมชนอะไร”

.....

.....

4. กฎระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่เกี่ยวข้องกับอาคารของท่านที่ท่านทราบมีอะไรบ้าง

“ก็ถ้าจะต่อเติมก็ต้องขอเขาไป ภายในได้แต่ภายนอกไม่ได้”

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการอนุรักษ์อาคาร และการอนุรักษ์อาคารส่งผลดีต่อกิจการร้านอาหารของท่านหรือไม่

"มันก็ต้องอยู่เขานั่นแหละเพราะเราไปทำอะไรมากก็ไม่ได้เขาห้าม แต่ถ้าข้างในถ้าขอเขาไปทำได้มันก็ดี"

.....

6. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นอย่างไร จำนวนนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงบ้างหรือไม่

"เลวร้ายมาก ส่วนสภาพความเป็นอยู่ก็ปกติ"

.....

7. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเข้ามาใช้บริการร้านอาหารของลูกค้า

"รสชาด รสชาดเลยก็ถ้าอาหารอร่อยลูกค้าเขาก็มากิน"

.....

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับลักษณะสถาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

8. ในฐานะผู้ประกอบการ ท่านพบปัญหาในการใช้พื้นที่บ้างไหม

"ไม่มี อยู่มานานมันลงตัวแล้ว"

.....

9. ถ้าหากท่านจะปรับปรุงร้าน ท่านจะปรับปรุงร้านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ปรับปรุงให้ดูทันสมัยมีการใช้วัสดุสมัยใหม่เช่นอลูมิเนียมและกระจก ทำให้ตัวตึกโดดเด่น หรือปรับปรุงให้คงความดั้งเดิมเอาไว้ใช้วัสดุเหมือนเดิมมีความกลมกลืนกับตัวตึกดั้งเดิม

"ก็ปรับปรุงตามความนิยม"

.....

10. ท่านคิดว่าส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหาร ควรอยู่ในจุดใดของร้าน

"อยู่หน้าร้านนี่แหละหลังร้านมันไม่สะดวก ของมันเยอะ"

.....

11. จำนวนที่นั่งในปัจจุบันเพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่

"พอดีเลย"

.....

.....

12. แสงสว่างภายในร้านเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

"ก็มีสลัวๆบ้าง"

.....

.....

13. สีของแสงไฟภายในร้านควรเป็นอย่างไร เช่นไฟฟลูออเรสเซนต์ หรือไฟส้ม

"ไฟส้มสิ ร้านเขาใช้กันเยอะ"

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ท่านคิดว่าผนังอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ก็ยังดีอยู่นะ ก็มีเก่าบ้างเพราะนี่ก็อยู่มานานแล้ว เลือกรูปที่2”

<table>
<tr><td> 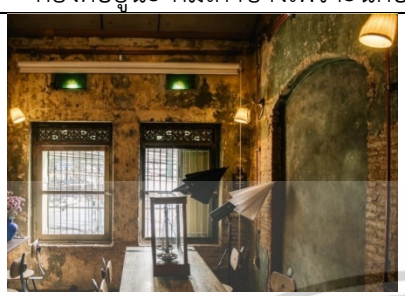
คงสภาพเดิมไว้</td><td> 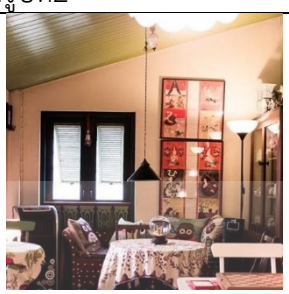
ซ่อมแซมทาสีให้มีเหมือนสภาพเดิม</td></tr>
<tr><td> 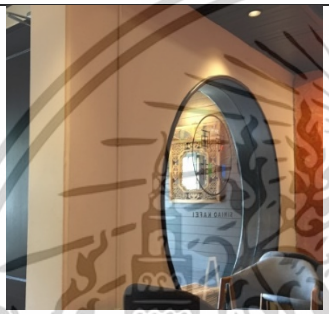
ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่</td><td> 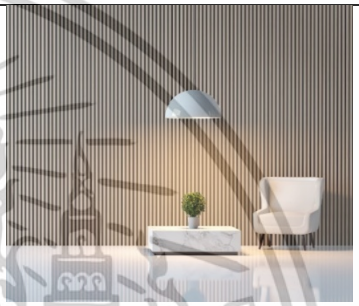
ปรับปรุงให้ดูทันสมัย</td></tr>
</table>

15. ท่านคิดว่าพื้นอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ตอนนี้ก็เป็นกระเบื้อง อ่าวนี่รูปร้านพี่นี่ (รูปที่1) ก็ถ้าปรับปรุงจริงๆก็อยากได้ลายแบบรูปที่3”

<table>
<tr><td>
คงสภาพเดิมไว้</td><td>
ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร</td></tr>
<tr><td>
ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายทันสมัย</td><td>
ปูพื้นไม้ หรือวัสดุสมัยใหม่ที่ต่างจากเดิม</td></tr>
</table>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. ท่านคิดว่าฝ้าเพดานภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

"ฝ้าเรียบมันก็ดูเรียบร้อยกว่านะ เลือกรูปที่2"

.....

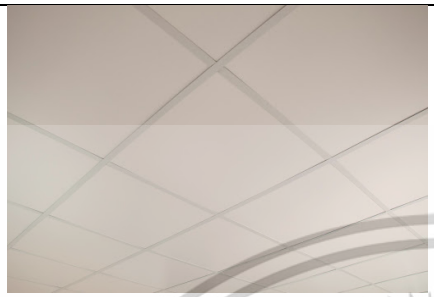 ฝ้า T-Bar	ฝ้าฉาบเรียบ
ฝ้าตกแต่งตามยุคสมัย	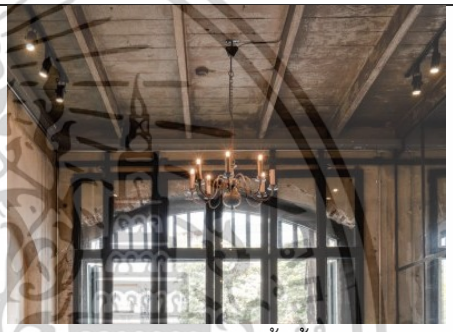 ไม่มีฝ้า โชว์ท้องพื้นชั้น 2

17. ถ้าจะทำป้ายบอกชื่อร้านของท่าน แบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสม (เลือกจากภาพ)

"เลือกรูปที่ 3"

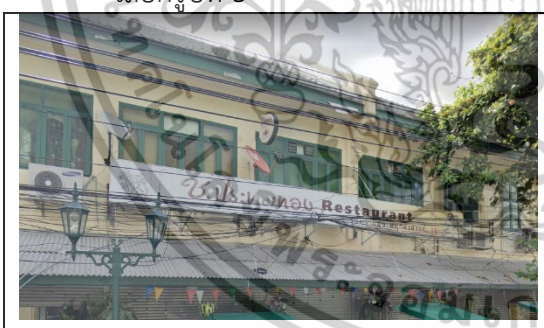 ป้ายขนาดใหญ่ มองเห็นได้ชัดเจน	ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบทันสมัย
ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับอาคาร	ป้ายแบบใดก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18. ท่านคิดว่าของประดับตกแต่งชนิดใดที่จำเป็นต้องใช้ในร้านขายอาหารของท่าน ยกตัวอย่างเช่น ป้ายบอกเมนู นาฬิกา กรอบรูปชั้นโชว์ต่างๆ

"รูปเก่าๆป้าเยอะเลยเอามาใช้ได้ไหมล่ะ ป้ายบอกเมนูก็ดีนะอยากได้แบบที่มันฮิตๆกัน"

.....

19. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านจำเป็นต้องติดแอร์หรือไม่ เพราะอะไร

"ไม่ต้องใช้ ไม่จำเป็น"

.....

20. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านควรมี WIFI ไว้บริการลูกค้าหรือไม่ เพราะอะไร

"เหมือนกัน ไม่จำเป็น"

.....

21. ร้านท่านมีระบบป้องกันอัคคีภัยหรือไม่

"มีเซฟทีคัท"

.....

22. สิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้างที่ท่านอยากมีอยู่ในร้านของท่าน

"ไม่มี"

.....

23. โทรทัศน์หรือเครื่องเสียง จำเป็นต่อร้านของท่านหรือไม่ อย่างไร

"จำเป็นสิป้าเอาไว้ดูหนังดูข่าว ลูกค้าดูได้ด้วย"

.....

24. ร้านอาหารของท่านมีห้องน้ำไว้บริการลูกค้าหรือไม่ ถ้ามีสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ต้องการการปรับปรุงหรือไม่

"มีแต่ไม่อยากให้เข้ามันเก่า แต่ถ้าจำเป็นป้าก็ให้เข้าแหละ"

.....

25. ท่านคิดเหมาะสมหรือไม่ถ้าจะเลือกใช้โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีรูปแบบสอดคล้องกับตัวอาคาร เพราะอะไร

"ก็อยากได้เก้าอี้ไม้ แต่มันน่าจะแพง แต่เก้าอี้พลาสติคมันก็สะดวกดี"

.....

26. ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือสิ่งที่ต้องการในการปรับปรุงร้านของท่าน

ไม่มี

.....

27. ท่านคิดว่าผู้วิจัยควรศึกษาในเรื่องอะไรเพิ่มเติมบ้าง

ไม่มี

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สัมภาษณ์ วันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563
เวลาเริ่มสัมภาษณ์ 21.00น. เวลาจบการสัมภาษณ์ 21.37น. รวมระยะเวลา 37 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ คุณปัทมา ประทุมทอง เพศ หญิง อายุ -
2. ความเกี่ยวข้องกับอาคาร ☐ ผู้เช่าโดยตรง ☒ ผู้เช่าต่อ
3. ลักษณะของการใช้งานพื้นที่ ร้านอาหารระดับกลาง (ร้านที่ 3)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับและความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร

1. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่

"ประมาณ 10ปี ร้านนี้น่าจะเปิดเมื่อช่วงปี 2553 เป็นสาขา 2 จากร้านแรกที่เปิดอยู่ตรงหน้าวัดพระแก้ว"

2. การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

"ถ้าว่ากันถึงสภาพของตัวอาคารมันก็ไม่มีอะไรเปลี่ยนไปมาก แต่พวกร้านรวงโดยรอบก็เปลี่ยนไปเยอะอยู่ อย่างตรงตึกหัวมุมตอนแรกก็เป็นร้านอาหารทั้ง 2 ฝั่งเลย ก็ทยอยปิดไปหมด ร้านแรกน่าจะปิดไปเมื่อปลายปีที่แล้ว ส่วนอีกร้านนึงนี่พึ่งปิดไปเมื่อเดือนที่แล้วเลย เขาอยู่ไม่ไหว ช่วงโควิดมาคนก็หายหมด"

3. กฎระเบียบและข้อบังคับร่วมกันในชุมชนมีอะไรบ้าง

"ไม่มีอะไรมากออกแนวตัวใครตัวมัน พวกกฎระเบียบถ้าเกี่ยวกับตึกทรัพย์สิน (สำนักงานทรัพย์สินฯ) เขาก็มีกฎของเขาแล้วก็มีจัดการพวกถังดับเพลิง ที่ติดตั้งตามข้างตึก"

4. กฎระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่เกี่ยวข้องกับอาคารของท่านที่ท่านทราบมีอะไรบ้าง

"กฎระเบียบคร่าวๆก็คือถ้าเป็นอาคารอนุรักษ์จะต้องไม่มีการต่อเติมโครงสร้างทั้งหมด ทั้งภายในภายนอกแต่ตึกตรงนี้มันยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน เขาเลยจำกัดแค่ภายนอก แต่ภายในก็สามารถทำได้ แต่ก่อนจะทำเราก็ต้องแจ้งเขาไป อย่างจะต่อเติมหรือเอาเครื่องจักรมาลง เราก็แจ้งไปทางเขา (สำนักงานทรัพย์สินฯ) เขาก็จะส่งคนมาดูขั้นตอนก็ไม่ค่อยยุ่งยากมาก หรือเพราะเราไม่ค่อยแจ้งก็ไม่รู้ อย่างที่พี่ทำหลังคาเพราะน้ำรั่วหนักมาก พี่ก็ไม่รู้เป็นเพราะอะไร แก้มาหลายรอบมากแล้วก็ไม่หายสักที อาจเพราะว่ามันเป็นตึกเก่าด้วยมั้ง ขนาดให้ทางทรัพย์สินมาเปลี่ยนหลังคาก็ไม่หาย ถ้าฝนตกแรงๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วลมพัดเข้าด้านหน้าก็คือจบ ที่เขามาทำให้เราเพราะช่วงก่อนหน้านี้แถวนี้มันถูกรีโนเวทใหม่ทั้งหมด หลายอย่างที่ดูชำรุดเขาก็ทำใหม่ให้ แล้วมันยังอยู่ในประกัน ประกันมันประมาณ 2 ปี แต่หลังจากนั้นเราก็ต้องทำเองแต่พวกอะไรจุกๆจิกๆพี่ก็ไม่ค่อยแจ้งเขานะพี่ก็ทำเอง”

5. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการอนุรักษ์อาคาร และการอนุรักษ์อาคารส่งผลดีต่อกิจการร้านอาหารของท่านหรือไม่

“จริงๆมันก็ไม่เกี่ยวนะ คือต้องบอกว่ายังไงหล่ะ คืออาคารตรงเนี้ยะมันไม่ได้เป็นอาคารอนุรักษ์จ๋า มันก็สามารถเปลี่ยนแปลงอะไรได้หลายๆอย่าง ก็จริงที่ภายนอกนั้นเขามีข้อบังคับ แต่ภายในใครอยากทำอะไรก็ทำไป คือตรงนี้เขาไม่ค่อยเท่าไหร่แต่ถ้าเป็นอีกร้านตรงหน้าวัดพระแก้วนั้นเขาเข้มงวดมาก จะทำอะไรทีก็ต้องแจ้งไป”

6. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นอย่างไร จำนวนนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงบ้างหรือไม่

“นักท่องเที่ยวไม่มีเลยตอนเนี่ยะ หลังจากโควิดมาเนี่ย ร้านพี่อย่างตอนแรกเปิดเฉพาะกลางคืน แต่ตอนนี้ก็ต้องปรับตัวก็เอาเครื่องทำกาแฟมาลงเปิดตอนกลางวัน พี่ก็คุยกับลูกชายว่าเราจะทำอะไรเพิ่มได้ พี่ก็ดูตั้งแต่ต้นปีที่แล้วเลยนะ ว่าเศรษฐกิจมันไม่ดีเลย มันก็เลยต้องปรับตัวแต่พี่มีสองร้านไง ร้านตรงหน้าวัดพระแก้วรายได้มันเยอะมันอยู่ตรงไปรษณีย์อ่ะ ไปรษณีย์หน้าพรลานคือตรงนั้นคืออะไรก็ขายได้เปิดขายน้ำขายผลไม้ ก็ขายได้เพราะนักท่องเที่ยวเยอะ”

7. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเข้ามาใช้บริการร้านอาหารของลูกค้า

“ส่วนใหญ่ ณ ตอนนี้ลูกค้าที่แวะเวียนมาก็เป็นลูกค้าประจำตั้งแต่ร้านเดิมเพราะ พี่เปิดมานานแล้ว ถ้านับรวมตั้งแต่ร้านแรกก็เกือบๆ 30 ปี แล้วก่อนจะมาเปิดร้านนี้ พอลูกค้าประจำร้านนู้นเขารู้ว่าเย้ายมาเปิดที่นี่อีกเขาก็ตามมากิน”

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับลักษณะสถาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

8. ในฐานะผู้ประกอบการ ท่านพบปัญหาในการใช้พื้นที่บ้างไหม

“ก็มีบ้างตอนก่อนโควิด อาจจะด้วยตอนนั้นพนักงานเราเยอะ ประมาณ 8 คนได้ เป็นลูกจ้างชาวลาวไปแล้วสะ 5 คนแต่ทีนี้พอโควิดเขากลับบ้านไป แล้วทีนี้จะกลับเข้ามาก็ยังไม่ได้เขายังไม่อนุญาติตอนนี้เลยเหลืออยู่ 3 คน เนี่ย น้องผู้หญิง 2 คนนั้นก็เด็กเพาะช่าง ก็ทำมา2-3ปีได้แล้ว”

9. ถ้าหากท่านจะปรับปรุงร้าน ท่านจะปรับปรุงร้านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ปรับปรุงให้ดูทันสมัยมีการใช้วัสดุสมัยใหม่เช่นอลูมิเนียมและกระจก ทำให้ตัวตึกโดดเด่น หรือปรับปรุงให้คงความดั้งเดิมเอาไว้ใช้วัสดุเหมือนเดิมมีความกลมกลืนกับตัวตึกดั้งเดิม

“ก็อย่างที่พี่ปรับปรุงเนี่ยพี่ก็พยายามใช้พวกกระจก คนผ่านไปผ่านมาจะได้เห็นหน้าร้านอย่างประตูของเดิมพี่ก็ถอดเก็บไว้ แต่วันใดถ้าเราเลิกเช่า เราก็ต้องเอามาติดไว้ให้เขาเหมือนเดิม”

.....

10. ท่านคิดว่าส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหาร ควรอยู่ในจุดใดของร้าน

“ร้านพี่ก็เหมือนร้านอาหารทั่วไป ก็เอาไว้ข้างหลัง”

.....

11. จำนวนที่นั่งในปัจจุบันเพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่

“ตอนนี้ก็ถือว่าเพียงพอนะ แต่ถ้าไม่พอเราก็มีโต๊ะเสริมที่หน้าร้าน โดยรวมแล้วตอนนี้ก็ถือว่าพอ”

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. แสงสว่างภายในร้านเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

“พี่คิดว่าพอนะ เพราะตอนกลางคือพี่อยากให้ร้านเด่น ๆ ไง ก็เลยจัดเต็มกับพวกโคมไฟ มองเข้ามาข้างในร้านก็จะสว่าง แต่พอดึก ๆ ก็ไล่ปิดเหลือไว้แค่บางดวงเอาบรรยากาศ”

.....

.....

13. สีของแสงไฟภายในร้านควรเป็นอย่างไร เช่นไฟฟลูออเรสเซนต์ หรือไฟส้ม

“พวกไฟส้มนี่แหละ มันเหมาะกับร้านพี่เพราะเราไม่ได้ขายอาหารอย่างเดียว เพราะพี่อยากให้ร้านเป็นแบบที่ที่คนจะมาสังสรรค์กันมากกว่า”

.....

.....

14. ท่านคิดว่าผนังอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“อย่างร้านพี่พวกพนังก็จะทาสีทับของเดิมไปเลย แต่เห็นบางร้านเขาก็ลอกสีเก่า ฉาบทาสีใหม่นะ แต่พี่มองว่าร้านเรามันไม่จำเป็นเท่าไหร่ / เลือกรูปที่ 2 ซ่อมแซมทาสีให้มสภาพเหมือนเดิม”

คงสภาพเดิมไว้

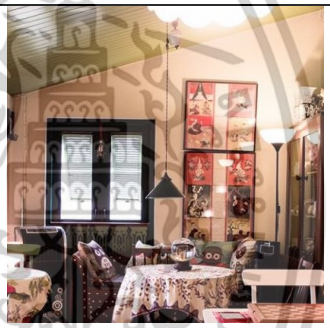

ซ่อมแซมทาสีให้มีเหมือนสภาพเดิม

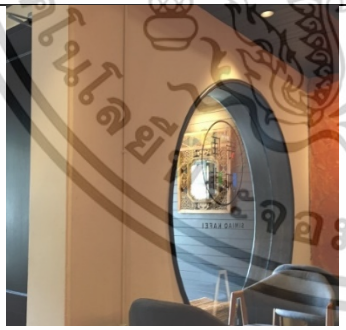

ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่

ปรับปรุงให้ดูทันสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. ท่านคิดว่าพื้นอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ตอนนี้พี่ก็เป็นพื้นปูนขัดมัน แต่เห็นคนเก่าแก่เขาบอกว่าพื้นเดิมสวยมากเป็นพื้นแผ่นหินแผ่นใหญ่เลย / เลือกรูปที่ 2 ปรับปรุงโดยมีการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร”

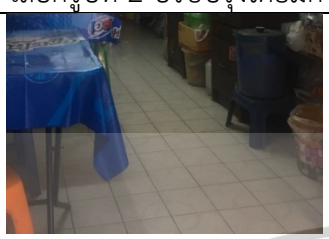 คงสภาพเดิมไว้	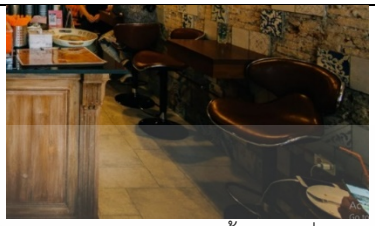 ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร
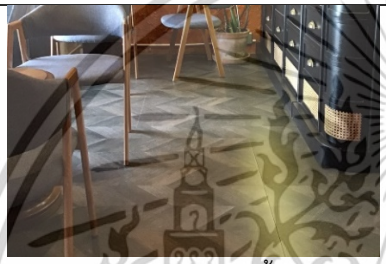 ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายทันสมัย	 ปูพื้นไม้ หรือวัสดุสมัยใหม่ที่ต่างจากเดิม

16. ท่านคิดว่าฝ้าเพดานภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“นี่ของเดิมตอนแรกมันก็มีพื้นชั้น 2 นะเป็นไม้สักแผ่นใหญ่อย่างดีเลย แล้วทีนี้เจ้าของเดิมเขารื้อออกแล้วกองไว้หน้าร้าน พอเช้ามาหายหมด นึกแล้วก็เสียดาย ไม้สักเก่าทั้งนั้น / เลือกรูปที่ 3 ฝ้าตกแต่งตามยุคสมัย พี่ไม่รู้ว่าตกแต่งตามยุคสมัยเป็นไงนะ แต่แบบในรูปมันคล้ายกับฝ้าร้านตอนนี้เลย ไม่เชื่อลองเหงนไปดูสิ”

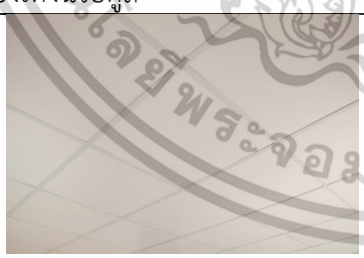 ฝ้า T-Bar	 ฝ้าฉาบเรียบ
 ฝ้าตกแต่งตามยุคสมัย	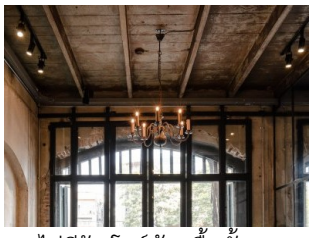 ไม่มีฝ้า โชว์ท้องพื้นชั้น 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. ถ้าจะทำป้ายบอกชื่อร้านของท่าน แบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสม (เลือกจากภาพ)

“เลือกรูปที่ 3”

<table>
<tr>
<td> 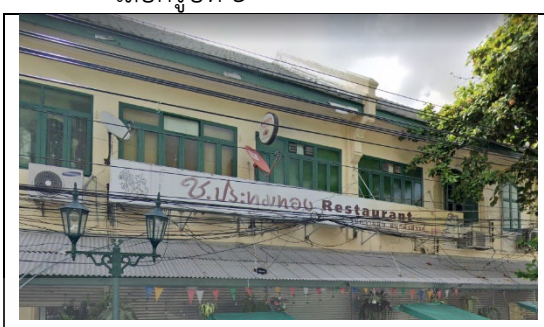
ป้ายขนาดใหญ่ มองเห็นได้ชัดเจน</td>
<td>

ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบทันสมัย</td>
</tr>
<tr>
<td>

ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับอาคาร</td>
<td>ป้ายแบบใดก็ได้</td>
</tr>
</table>

18. ท่านคิดว่าของประดับตกแต่งชนิดใดที่จำเป็นต้องใช้ในร้านขายอาหารของท่าน ยกตัวอย่างเช่น ป้ายบอกเมนู นาฬิกา กรอบรูปชั้นโชว์ต่างๆ

“เอ๊านี่มันรูปป้ายร้านพี่นี่ (ขำ) พี่ชอบป้ายใหญ่ๆนะ แต่นี่มันก็เก่าแล้ว เพราะทำมานานแล้ว 6 -7 ปีได้ แต่ป้ายที่ร้านเก่าพี่เป็นป้ายไม้นะ เป็นของเก่าติดไว้บนประตูทางเข้าเดี๋ยวเปิดรูปให้ดู”

.....

19. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านจำเป็นต้องติดแอร์หรือไม่ เพราะอะไร

“ตอนนี้ก็ติดอยู่นะ แต่ลูกค้าบางคนเขาก็ชอบบรรยากาศโล่งๆ เขาก็จะนั่งโต๊ะหน้าร้าน”

.....

20. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านควรมี WIFI ไว้บริการลูกค้าหรือไม่ เพราะอะไร

“ร้านพี่มีนะ ตอนแรกอ่ะไม่มี แต่พอมาเปิดร้านกาแฟเพิ่มเลยติดเอาไว้ให้ลูกค้าใช้”

.....

21. ร้านท่านมีระบบป้องกันอัคคีภัยหรือไม่

“มีเซฟทีคัท”

.....

22. สิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้างที่ท่านอยากมีอยู่ในร้านของท่าน

“พี่ก็อยากเพิ่มชั้น 2 ตรงพื้นเดิมที่รื้อออกไปนะ ซักครึ่งหนึ่งแบบกึ่งๆชั้นลอย”

.....

23. โทรทัศน์หรือเครื่องเสียง จำเป็นต่อร้านของท่านหรือไม่ อย่างไร

“ที่ร้านมีหมดเลยนะเพราะร้านเรามีดนตรีสดด้วยไง แต่วันนี้ไม่ได้มีนักร้องมา”

.....

24. ร้านอาหารของท่านมีห้องน้ำไว้บริการลูกค้าหรือไม่ ถ้ามีสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ต้องการการปรับปรุงหรือไม่

“มีจ้าด้านหลัง แยกชายหญิงเรียบร้อย”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25. ท่านคิดเหมาะสมหรือไม่ถ้าจะเลือกใช้โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีรูปแบบสอดคล้องกับตัวอาคาร เพราะอะไร

"พี่ไม่รู้ว่าแบบไหนมันถึงจะสอดคล้องกันกับตัวอาคาร (ผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติม) อ่อก็ดีนะ อย่างตอนนี้มันจะดูเป็นโต๊ะอาหารจริงจัง ก็อยากจะเพิ่มพวกโซฟา โซฟาเดี่ยว(น่าจะหมายถึงอาร์มแชร์) ไว้ให้ลูกค้าบ้างเหมือนกัน"

.....

26. ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือสิ่งที่ต้องการในการปรับปรุงร้านของท่าน

"ก็อย่างที่บอกอนาคตก็อยากจะเพิ่มพื้นที่ชั้นลอย ให้กลับเป็นแบบเดิม อย่างน้องมาแนะนำพี่ก็พอนึกภาพตามออกพวกที่นั่งโซฟา มันก็ดูน่าจะสบายดีลูกค้าก็คงชอบ"

.....

.....

27. ท่านคิดว่าผู้วิจัยควรศึกษาในเรื่องอะไรเพิ่มเติมบ้าง

"ไม่รู้จะบอกอะไรเพิ่ม (ผู้วิจัยได้ถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องการรีโนเวทตึกของสำนักงานทรัพย์สินที่ผ่านมาล่าสุด) เรื่องของทรัพย์สินที่เขามารีโนเวทให้เนี่ย เขาก็มาทำให้ ตีราคามาประมาณล้านกว่า ก็แบ่งๆกันออก อย่างพี่ที่เป็นผู้เช่าช่วงก็ออกประมาณ 3 แสน แต่พี่ดูงานก็ไม่ค่อยจะเรียบร้อย อย่างบันได้เนี่ย เดินขึ้นได้ แต่เดินลงไม่ได้ เพราะบันไดพี่ตอนแรกกว้าง 17 นิ้ว แต่พอเขามาทำ เหลือ 15 นิ้ว มันเดินลงยากมันทิ้งน้ำหนักยาก และพวกผนังด้านบน ตอนแรกก็เป็นผนังไม้สักอย่างดีเลยนะแล้วเขาก็ถอดออกแล้วก็เอาไม้อะไรมาใส่ให้แทนก็ไม่รู้ แล้วไม้ที่เอามาใส่ก็ยังไม่ได้อบมั้งแค่เดือนกว่า นี่โก่ง หด นั่งอยู่ในห้องนอน มองเห็นบ้านข้าง ๆ เลยแล้วก็เรื่องน้ำรั่วที่แก้ยังไงก็ไม่หาย เขามาปูกระเบื้องหลังคาให้ใหม่มีปัญหาน้ำรั่วตลอด แต่พวกงานระบบเขาก็ทำใหม่ก็ดูดีขึ้น พวกท่อประปาเดิมเขาก็เปลี่ยนใหม่หมดก็ใช้ได้ดี หลักๆก็ประมาณนี้ ถ้าขาดเหลืออะไรก็ถามได้ตลอด"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารในพื้นที่ตึกแถวซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สัมภาษณ์ วันพุธที่ 12 สิงหาคม 2563
เวลาเริ่มสัมภาษณ์ 10.45น. เวลาจบการสัมภาษณ์ 10.55น. รวมระยะวลา 1 0 นาที

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ ป้าจุ๋ม เพศ หญิง อายุ -
2. ความเกี่ยวข้องกับอาคาร ☒ ผู้เช่าโดยตรง ☐ ผู้เช่าต่อ
3. ลักษณะของการใช้งานพื้นที่ ร้านขายอาหารทั่วไป (ร้านที่ 4)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับและความเห็นต่อการอนุรักษ์อาคาร

1. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่

"ขายมาตั้งแต่ปี 02 จ้า ใช่จ้าเป็นปี พ.ศ. (ปัจจุบันประมาณ 61 ปี)"

.....

2. การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

"ป้าอยู่นี่มาตั้งแต่เด็ก ก็ช่วยขายก๋วยเตี๋ยวนี่แหละเมื่อก่อนร้านรวงก็เยอะ ตอนนี้เขาก็ย้ายไปอยู่ที่อื่นกันก็เยอะเมื่อก่อนก็คึกคักกว่านี้ พวกที่ยังอยู่ก็มีทั้งหน้าใหม่บ้างหน้าเก่าบ้าง"

.....

3. กฎระเบียบและข้อบังคับร่วมกันในชุมชนมีอะไรบ้าง

"ไม่มีจ้า ก็อยู่ใครอยู่มัน"

4. กฎระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่เกี่ยวข้องกับอาคารของท่านที่ท่านทราบมีอะไรบ้าง

"เวลาจะซ่อมจะแซมอะไรก็แจ้งเขาไป อย่างเมื่อหลายปีมานี้เขาก็จัดการคลองหลอดเมื่อก่อนน้ำเสีย แต่เดี๋ยวนี้ดีขึ้นมากแล้วส่วนด้านหลังร้านเขาก็ให้เคลียให้โล่ง ตอนแรกเขาก็จะให้รื้อหลังคาแต่เราไม่ยอม สุดท้ายก็ไม่ได้ต้องยอมรื้อออก แต่พอไม่มีก็สงสารลูกค้า มันร้อน บางวันฝนตกลูกค้าก็หนีหมด ก็ต้องติดหลังคาโครงเหล็กที่มันพับได้เอา ตอนเปิดร้านก็กางออก พอเลิกขายก็พับเก็บไว้ ลำบากหน่อยก็ทำไปกฎเขามาแบบนี้"

5. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการอนุรักษ์อาคาร และการอนุรักษ์อาคารส่งผลดีต่อกิจการร้านอาหารของท่านหรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“มันก็ดีนะ มันก็ดึงดูดนักท่องเที่ยว แต่ช่วงโควิดมาก็อย่าไปหวังถึงนักท่องเที่ยวเลยแค่คนไทยมากิน ยังขายได้ป้าว่าก็บุญแล้ว เห็นหลายร้านเขาก็แย่กันหมด”

.....

6. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นอย่างไร จำนวนนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าเพิ่มขึ้นหรือลดลงบ้างหรือไม่

“โอ้ยแย่ แย่มากป้าว่าถ้าไม่ติดว่าเปิดมานานพอมีลกค้ารู้จักบ้างก็เลยพอรอดมาได้ ไม่งั้นอยู่ไม่ไหวล้มหายตายจากกันไป”

.....

7. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเข้ามาใช้บริการร้านอาหารของลูกค้า

“ก็อาจเพราะว่าเปิดมานาน ลูกค้าเลยติด ช่วงหลังมานี้มีคนเขาเอาไปลงเฟสบุ๊คก็มีคนมาบอกมาตามกิน ป้าก็มั่นใจอยู่เรื่องรสชาติ ให้ของคุ้มกับราคา ตอนแรกป้าก็คิดว่าจะขึ้นราคาดีไหม กลัวลูกค้าหาย แต่ไม่ขึ้นก็ไม่ไหวเราอยู่ไม่ได้ เลยจำใจขึ้นแต่ให้เยอะเหมือนเดิม ลูกค้าเขาก็รับได้”

.....

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับลักษณะสถาพแวดล้อมทางกายภาพของร้านอาหาร

8. ในฐานะผู้ประกอบการ ท่านพบปัญหาในการใช้พื้นที่บ้างไหม

“ไม่มีนะ เพราะหน้าร้านอยู่ตรงนี้ก็จริงแต่ที่กินก็อยู่ฝั่งนู้น (หลังร้านฝั่งคลองหลอด) ก็อยู่มาตั้งแต่ไหนแต่ไรแล้ว”

.....

9. ถ้าหากท่านจะปรับปรุงร้าน ท่านจะปรับปรุงร้านอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น ปรับปรุงให้ดูทันสมัยมีการใช้วัสดุสมัยใหม่เช่นอลูมิเนียมและกระจก ทำให้ตัวตึกโดดเด่น หรือปรับปรุงให้คงความดั้งเดิมเอาไว้ใช้วัสดุเหมือนเดิมมีความกลมกลืนกับตัวตึกดั้งเดิม

“ก็อยากนะ ป้าว่าในร้านมันก็ดูเก่า มันเปิดมานานก็ตามอายุมัน แต่ก็ไว้ใช้เก็บของเฉยๆก็ไม่รู้จะไปตกไปแต่งอะไรมัน”

.....

10. ท่านคิดว่าส่วนจัดเตรียมและประกอบอาหาร ควรอยู่ในจุดใดของร้าน

“ของป้าอยู่หน้าร้าน ก็สะดวกดีลูกค้าถ้ามาฝั่งซอยเค้าก็จอดรถเดิมาสั่งแล้วก็เข้าไปนั่ง”

.....

11. จำนวนที่นั่งในปัจจุบันเพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่

“แล้วแต่ช่วง ปกติวันธรรมดาตอนเที่ยงที่นั่งก็จะไม่พอ พวกพนักงานพักกลางวันเขาก็เดินมากินกัน ก็ต้องให้เขารอไม่ก็สั่งกลับไปกิน”

.....

12. แสงสว่างภายในร้านเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

“ป้าเปิดแค่กลางวัน 9 โมง ถึงบ่ายสองป้าก็ปิดแล้ว ก็น่าจะพออยู่แหละ แถวนี้มันร้อน แดดแรง”

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. สีของแสงไฟภายในร้านควรเป็นอย่างไร เช่นไฟฟลูออเรสเซนต์ หรือไฟส้ม

“ถ้าในร้านป้าก็ติดหลอดยาวปกตินี่แหละ แต่อย่างข้างนอกแดดมันส่องอยู่แล้ว”

.....

14. ท่านคิดว่าผนังอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ให้เลือกเหรอ ป้าเลือกอัน 3 ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่”

คงสภาพเดิมไว้

ซ่อมแซมทาสีให้มีเหมือนสภาพเดิม

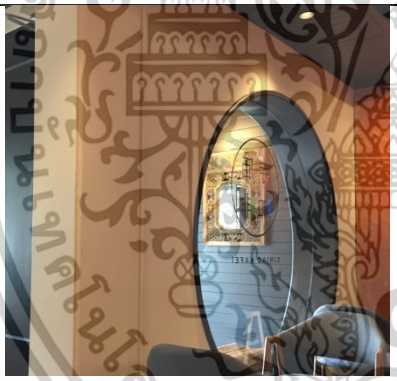

ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่

ปรับปรุงให้ดูทันสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. ท่านคิดว่าพื้นอาคารภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ตอนนี้มันก็เป็นพื้นกระเบื้องเดิมนะ ข้างนอกก็เป็นถนนริมคลอง อ๋อให้เลือกป้าเลือกรูป 2 (ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร)”

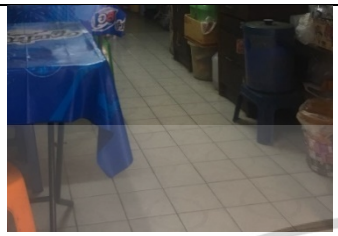 คงสภาพเดิมไว้	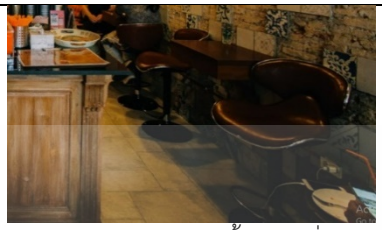 ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร
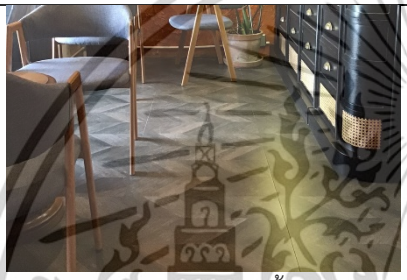 ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายทันสมัย	 ปูพื้นไม้ หรือวัสดุสมัยใหม่ที่ต่างจากเดิม

16. ท่านคิดว่าฝ้าเพดานภายในร้านสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ควรมีการปรับปรุงหรือไม่ถ้ามีการปรับปรุงวิธีใดเหมาะสมกับอาคารและร้านของท่านมากที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อโปรดระบุเหตุผล

“ป้าเลือกรูป 2 มันดูเรียบร้อยดี”

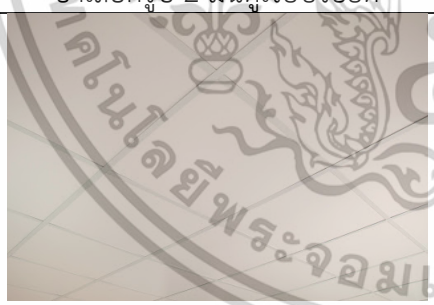 ฝ้า T-Bar	 ฝ้าฉาบเรียบ
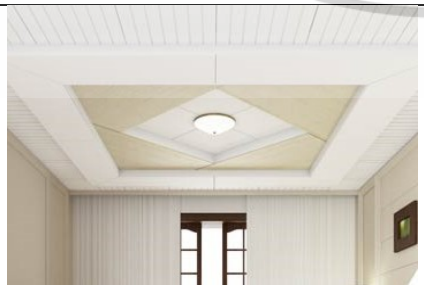 ฝ้าตกแต่งตามยุคสมัย	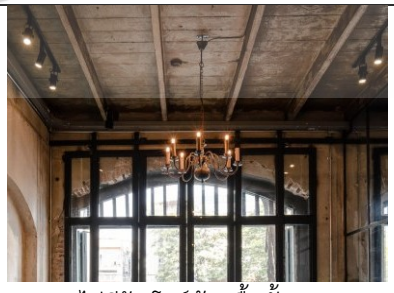 ไม่มีฝ้า โชว์ท้องพื้นชั้น 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. ถ้าจะทำป้ายบอกชื่อร้านของท่าน แบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสม (เลือกจากภาพ)

“เลือกรูปที่ 3”

<table>
<tr>
<td> 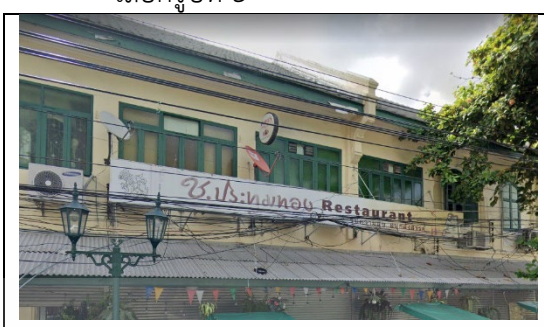
ป้ายขนาดใหญ่ มองเห็นได้ชัดเจน</td>
<td>
ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบทันสมัย</td>
</tr>
<tr>
<td>
ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับอาคาร</td>
<td>ป้ายแบบใดก็ได้</td>
</tr>
</table>

18. ท่านคิดว่าของประดับตกแต่งชนิดใดที่จำเป็นต้องใช้ในร้านขายอาหารของท่าน ยกตัวอย่างเช่น ป้ายบอกเมนู นาฬิกา กรอบรูปชั้นโชว์ต่างๆ

“แบบไหนก็ได้ให้ลูกค้าเขาอ่านรู้เรื่องก็พอ”

.....

.....

19. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านจำเป็นต้องติดแอร์หรือไม่ เพราะอะไร

“ไม่จำเป็นหรอก”

.....

.....

20. ท่านคิดว่าร้านอาหารของท่านควรมี WIFI ไว้บริการลูกค้าหรือไม่ เพราะอะไร

“ไม่ได้ใช้เดี๋ยวนี้โทรศัพท์รุ่นใหม่ๆเขาก็มีเนตกันหมดแล้ว”

.....

.....

21. ร้านท่านมีระบบป้องกันอัคคีภัยหรือไม่

“มีเซฟทีคัท”

.....

.....

22. สิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้างที่ท่านอยากมีอยู่ในร้านของท่าน

“ก็อยากเพิ่มร้านขายน้ำแต่ลูกป้ามันขี้เกียจทำ”

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

23. โทรทัศน์หรือเครื่องเสียง จำเป็นต่อร้านของท่านหรือไม่ อย่างไร

"ป้ามีไว้ดูตอนว่าง ๆ แหละ แต่มันก็ไม่ค่อยว่างเลยดูไม่รู้เรื่องเท่าไหร่ เปิดไว้ให้พอได้ยินเสียงก็พอ"

.....

.....

24. ร้านอาหารของท่านมีห้องน้ำไว้บริการลูกค้าหรือไม่ ถ้ามีสภาพในปัจจุบันเป็นอย่างไร ต้องการการปรับปรุงหรือไม่

"มีของที่ติดมากับตึกแหละ ก็จะโทรมๆหน่อย"

.....

.....

25. ท่านคิดเหมาะสมหรือไม่ถ้าจะเลือกใช้โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีรูปแบบสอดคล้องกับตัวอาคาร เพราะอะไร

"ก็ดีนะเพราะจะได้หมันดูดีหน่อย แต่ตอนนี้เก้าอี้พลาสติคก็สะดวกดีเก็บง่าย"

.....

.....

26. ความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือสิ่งที่ต้องการในการปรับปรุงร้านของท่าน

ไม่มี

.....

.....

27. ท่านคิดว่าผู้วิจัยควรศึกษาในเรื่องอะไรเพิ่มเติมบ้าง

ไม่มี

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ฉ
แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์อาคาร
เพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถาปัตยกรรมภายในร้านอาหารให้สอดคล้องกับลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมของตึกแถวซอยพระยาศรี, ถนนเฟื่องนคร, กรุงเทพมหานคร

สาขาสถาปัตยกรรมภายใน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อนักศึกษา สยุมภู โต๊ะทับทิม

วันที่สัมภาษณ์ *29 กันยายน 2565*

เวลาเริ่มสัมภาษณ์ *15.00น.* เวลาจบการสัมภาษณ์ *16.25น.* รวมระยะเวลา *1 ชั่วโมง 25 นาที*

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ *ผศ.ดร. โชติวิทย์ พงษ์เสริมผล* เพศ *ชาย* อายุ -
2. ตำแหน่ง *อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน*
3. สถานที่ทำงาน *คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะ และการออกแบบ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง*
4. ระยะเวลาที่ทำงานและศึกษาด้านการอนุรักษ์อาคาร - ปี

ส่วนที่ 2 การอนุรักษ์อาคาร ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม และลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบันของตึกแถวซอยพระยาศรี

1. ความหมายของคำว่า “ลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรม” ของอาคารอนุรักษ์ตามความเข้าใจของท่าน หมายถึงส่วนใดของอาคารบ้าง

“ก็ต้องวิเคราะห์ออกมาทางด้านกายภาพ คุณค่า และพื้นที่ใช้สอย แยกออกเป็นข้อๆ”

2. กฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญในการปรับปรุงอาคารอนุรักษ์ให้เป็นร้านอาหาร ที่ผู้วิจัยควรทราบมีอะไรบ้าง

“เรื่องกฎก็อาจจะต้องมีมาตรฐานในการทำร้านอาหาร ว่าต้องมีพื้นที่ในแต่ละส่วนกี่เปอร์เซ็นต์ หรืออาจจะยืดหยุ่นได้ตามลักษณะของอาคาร แต่ถ้าเป็นกฎข้อบังคับก็ต้องดูว่าทางทรัพย์สินมีข้อกำหนดอะไรตรงนี้หรือเปล่าแล้วเราไปละเมิดอะไรหรือเปล่า หรืออย่างเทศบาลก็จะมีข้อกำหนดอะไร อย่างถ้าเราไปตั้งโต๊ะ ก็ให้เช็คว่ามันถูกหรือผิด บางทีมันอาจจะผิดแต่ก็ทำจนเป็นเรื่องปกติ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จากภาพลักษณะเด่นทางสถาปัตยกรรมที่เด่นชัดที่สุดของอาคารตึกแถวซอยพระยาศรีที่ควรรักษาไว้ไม่เปลี่ยนแปลง คืออะไรบ้าง

ความคิดเห็น

“ต้องถามว่ามันชัดเจนในด้านไหน ควรรักษาไว้ไหมคือถ้าอาคารมันมีดีเทล มีอายุของมันถ้าเกิน 50 ปี ก็เข้าเงื่อนไขในการอนุรักษ์แล้วตามเกณฑ์ของอาษา อย่างอาคารนี้อายุจะ 100 แล้วมั้ง ก็ถือว่าเป็นอาคารที่มีคุณค่าแล้วเพราะถ้าคนศึกษาก็จะรู้เลยว่าอาคารนี้เป็นยุคไหน อย่างอาคารนี้ที่เป็นกำแพงรับน้ำหนักก็จะรู้เลยว่าเป็นอาคารยุคเก่าสมัย ร.5”

“ซึ่งอาคารนี้ยังอยู่ในสภาพที่ดีและสวย ต้องวิเคราะห์จากลักษณะทางกายภาพ สภาพในปัจจุบัน ว่าอยู่ในระดับไหน ซึ่งจากที่ดูอาคารยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยเราอาจจะแยกหัวข้อจากคุณค่าของอาคารได้แก่

1 . Rarity 2 . History 3 . Aesthetic 4.Function

5.Culture”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จากภาพท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในปัจจุบันของร้านอาหารในอาคารตึกแถวซอยพระยาศรี

ความคิดเห็น

“เนื่องจากอาคารยังอยู่ในสภาพที่ดีและสวย ถ้าโฟกัสไปที่ร้านอาหารทั้ง 4 ร้าน ต้องแยกวิเคราะห์จาก ส่วนประกอบหรือพื้นที่ใช้สอยของร้านอาหาร ว่ามีฟังก์ชั่นอะไรบ้าง ครัว พื้นที่ทานอาหาร พื้นที่เก็บของ ห้องน้ำ หรือพื้นที่ส่วนกลาง เช่น เวที ซึ่งอาจจะต้องแยกจาก ประเภทของร้านอาหารในพื้นที่ เพราะบางอย่างร้านหนึ่งมี อีกร้านหนึ่งไม่มี ก็อยู่ที่ระดับของมัน

ซึ่งการแยกระดับของร้านอาหารอาจจะ แยกประเภทจากการบริการ”

“ตอนนี้ก็ดูไม่เป็นระบบ ป้ายก็ใหญ่มันดูข่มอาคาร ทำให้อาคารไม่โดดเด่นทั้งที่อาคารมันมีคุณค่า ป้ายก็ต้องมีการถ่อมตัวบ้าง การวางพวกร้านอื่นๆที่อยู่หน้าร้านก็ทำให้เป็นมลทัศน์ เกะกะสายตา

อย่างรูปที่สองทั้งป้ายและคอนเดนซิ่งยูนิตของแอร์ ทำให้ดูสะดุดไม่เป็นระเบียบ

อย่างรูปที่สามก็พูดยาก ขึ้นอยู่กับการจัดการของแต่ละเจ้าของ มันดูรกเพราะถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะก็ไม่ควรโชว์ของอะไรอย่างนี้ ควรจะเป็นระบบกว่านี้

ภาพรวมของทั้งสามรูปนี้ก็คือความไม่มีระเบียบเท่านั้นเอง”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 แนวทางในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

5. ท่านคิดว่าวิธีการใดเหมาะสมที่สุด หากต้องมีการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

“ในการปรับปรุง ถ้าให้ผมมอง มันก็เป็น Adaptive Reuse ทั้งหมด แต่คุณต้องไปวิเคราะห์เชิงลึกจากหัวข้อก่อนหน้า คือเรื่อง กายภาพ คุณค่า และพื้นที่ใช้สอย ซึ่งจริงๆมันมีหัวข้อมากกว่านี้ เช่น การลงทุน ผลกระทบต่อพื้นที่โดยรอบ” ”ต้องศึกษาระเบียบข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวกับร้านอาหาร สภาพแวดล้อมภายในอาคาร (IEQ) ต้องมีความเหมาะสม มีการระบายอากาศที่ดี ไม่สกปรก”

6. การจัดวางส่วนเตรียมอาหารสำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์พื้นที่ใดเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด

“ถ้าตามหลักการและความเหมาะสม ก็ควรอยู่ในพื้นที่ภายในร้าน อย่างร้านที่ใช้พื้นที่สาธารณะถามว่าควรไหม มันก็ไม่ควร ความเป็นหลักการมันก็ไม่เหมาะสม จริงๆต้องไปสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น เทศบาล ว่าเขามองตรงนี้อย่างไร หรือเขามีการจ่ายเงินค่าเช่าพื้นที่หน้าร้านทุกเดือน เขาถึงอยู่ได้ ก็อยากให้ผู้วิจัยไปลองสรุปมา แต่ในการสรุปต้องพูดเชิงสร้างสรรค์ เชิงพัฒนา ไม่ใช่การตำหนิติเตียน”

“ถ้าอยู่ในร้านก็ขึ้นอยู่กับฟังก์ชั่นงานระบบ เพราะถ้าอยู่ในร้านก็ต้องมีระบบระบายควันออก หรือถ้าอยู่หน้าร้านก็จะเป็นแบบ Windows Display ซึ่งก็มีข้อดีข้อเสียต่างกัน อาจจะต้องวิเคราะห์ แล้วงานวิจัยของคุณอาจจะได้ Fine out คำตอบออกมาก็ได้”

7. ลักษณะแสงสว่างแบบใดที่เหมาะสม สำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

“จริงๆก็ตอบยาก ขึ้นอยู่กับลักษณะของบริบทในแต่ละอัน แต่ละประเภทร้าน อย่างบางร้านถ้าเกิดมันมืดไปถ้าเพิ่มแสง Daylight เข้ามาก็ถือว่ามีความเหมาะสม”

8. ลักษณะดวงโคมแบบใดที่เหมาะสม สำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์

“จริงๆมันต้องมีการรีวิวก่อนว่าดวงโคมมันมีกี่รูปแบบ แล้วในร้านอาหารมันมีกี่รูปแบบ ต้องทำรีวิวมาก่อนแล้วจริงมาเลือกว่าลักษณะดวงโคมแบบใดที่เหมาะกับร้านอาหาร”

9. ในร้านอาหารประเภทร้านอาหารทั่วไป เช่น ร้านข้าวราดแกง ร้านก๋วยเตี๋ยว ควรใช้เฟอร์นิเจอร์ในรูปแบบใด

“การเลือกรูปแบบเฟอร์นิเจอร์ก็ส่งผลต่อหน้าตาร้าน อย่างในปัจจุบันที่ตั้งโต๊ะเก้าอี้ในที่สาธารณะก็ไม่สวยงาม แต่ถ้าในยุโรปมีการเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์ที่สวยงามตั้งบนทางเท้า ทำไมของเขาถึงดูดี ทั้งที่ฟังก์ชั่นการใช้งานของเขาเหมือนกับของเรา วางบนทางสาธารณะเหมือนกัน”

“จริงๆแล้วก็ใช้อะไรก็ได้ที่มันแข็งแรง น้ำหนักเบา ทำความสะอาดง่าย แต่เราก็ยังไม่รู้ว่าข้อมูลที่มีนั้นมีอะไรบ้าง ผมสามารถพูดรวมๆไปได้ แต่ก็จะถูกต้องหรือไม่ก็เป็นอีกเรื่องนึง”

10. ในการติดตั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ระบบปรับอากาศ WIFI ระบบป้องกันอัคคีภัย TV และเครื่องเสียงในอาคารอนุรักษ์ มีวิธีการจัดการอย่างไรจึงจะเหมาะสม

“ตอบยาก ก็ทำให้มันดี เพราะแต่ละระบบก็มี System ของมัน ในการจัดการก็จะต่างกัน เพราะถ้าถามมารวมๆเลยทำให้ตอบยาก”

“อย่างระบบปรับอากาศ ถ้าตามระบบมันก็คงต้องโผล่ไปด้านข้าง ก็อาจจะต้องหาวิธีปกปิดให้กลมกลืนไปกับตัวอาคารเช่นการตีกล่องไม้ ระแนงไม้แนวนอนวางให้เหมือนกันเพื่อให้ดูเรียบร้อย”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ในการปรับปรุงสภาพผนังของอาคารอนุรักษ์ วิธีการใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

คงสภาพเดิมไว้

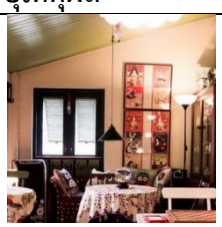

ซ่อมแซมทาสีให้มีเหมือนสภาพเดิม

ซ่อมแซมให้ดีพร้อมทาสีใหม่

ปรับปรุงให้ดูทันสมัย

“บางทีมันก็เป็นการมิกซ์กัน ทั้งคงสภาพเดิมและให้ดูสะอาด หรือบางทีมันก็ไม่ต้องทาสีใหม่ ให้มันกลับไปดู Retro ก็แล้วแต่ Concept ว่าคุณต้องการลุคให้เป็นแบบไหน แล้วแต่แนวคิดในแต่ละร้านหรือแต่ละคน”

12. ในการปรับปรุงสภาพพื้นของอาคารอนุรักษ์ วิธีการใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

คงสภาพเดิมไว้

ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายที่กลมกลืนกับลักษณะอาคาร

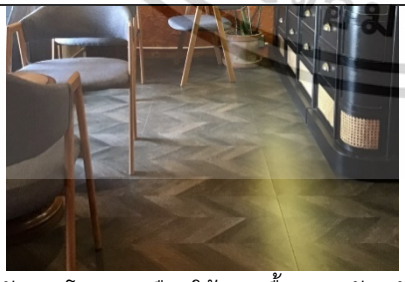

ปรับปรุงโดยการเลือกใช้กระเบื้องลายทันสมัย

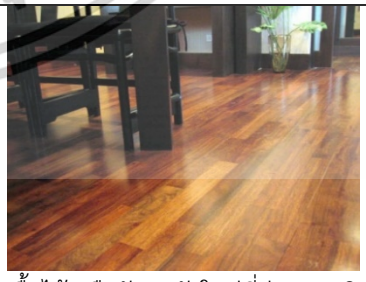

ปูพื้นไม้ หรือวัสดุสมัยใหม่ที่ต่างจากเดิม

“อยู่ที่บริบทเหมือนกัน ถ้าสภาพเดิมทรุดโทรมก็คงต้องรื้อเปลี่ยนใหม่ มิติของคำตอบมันอาจจะมีการทับๆกันอยู่ อาจจะต้องปรับตัวเลือก เช่น คงสภาพเดิมไว้, ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด, หรือรื้อทำพื้นใหม่”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ในการปรับปรุงลักษณะฝ้าเพดานของอาคารอนุรักษ์ วิธีการใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

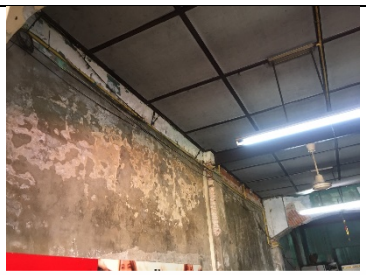

ตัวอย่างลักษณะฝ้าในปัจจุบันของอาคารบางคูหา (อาจจะปรับปรุงให้ดูใหม่)

ฝ้าฉาบเรียบ

ฝ้าตกแต่งที่มีลักษณะไม่ขัดแย้งกับตัวอาคาร

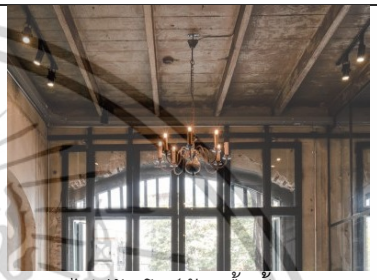

ไม่มีฝ้า โชว์ท้องพื้นชั้น 2

“ก็คงต้องมีตัวเลือกให้เลือกเหมือนข้อที่แล้วว่ามีอะไรบ้าง เช่น คงเดิมอาจจะมีฝ้า หรือไม่มีฝ้า, ปรับปรุงบางส่วน, ปรับปรุงทั้งหมด ขึ้นอยู่กับมิติว่าจะทำแค่ไหน แต่ในภาพฉาบเรียบและฝ้าตกแต่งมันอาจจะเป็นเรื่องของรูปแบบ ”

14. ป้ายชื่อร้านแบบใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดสำหรับร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ (เลือกจากภาพ) ถ้าเลือกหลายข้อ หรือมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่าโปรดระบุเหตุผล

ป้ายขนาดใหญ่ มองเห็นได้ชัดเจน

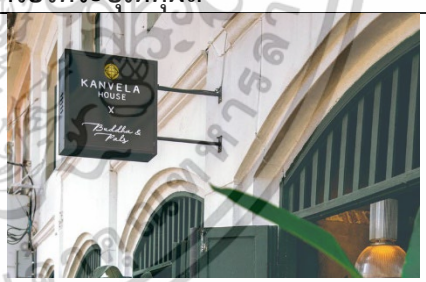

ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบทันสมัย

ป้ายขนาดเล็ก รูปแบบกลมกลืนกับอาคาร

ป้ายแบบใดก็ได้

“อยู่ที่จะมองว่าเป็นแบบไหน จริงๆถ้าตามแนวทางก็จะมีเป็นดีไซน์ไกด์ไลน์ของตึกอนุรักษ์ ถ้าจะพอเลือกได้ก็จะเป็นขนาดเล็กก็ควรเป็นขนาดเล็กที่กลมกลืนกับอาคาร”

15. ปัจจุบันมีหน่วยงานใดบ้างหรือไม่ที่จะสามารถให้คำปรึกษาในการปรับปรุงร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ แก่ผู้ประกอบการที่ไม่มีความรู้ในด้านการอนุรักษ์อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ถ้าเป็นของทรัพย์สิน ก็ต้องปรึกษาทรัพย์สินที่จะต้องให้คำแนะนำในระดับนึง แล้วก็ กทม.ด้วย อีกอันนึงก็คือผู้เชี่ยวชาญก็สามารถให้คำแนะนำได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งไม่แน่ใจว่าในส่วนของภาคเอกชนมีหรือเปล่า ที่สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำร้านอาหารในอาคารเก่า”

16. ความคิดเห็นของท่านต่อการสัมภาษณ์ และข้อแนะนำเพิ่มเติมสำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์อาคาร

“ก็ไม่มีอะไรครับ อย่างน้อยอาคารก็สมควรศึกษาเพื่อที่จะเก็บรักษาอาคารไว้ เพราะจากสภาพก็ถือว่าเป็นอาคารที่มีคุณค่าเชิงอนุรักษ์สูง เพียงแต่ว่าจะทำยังไงให้เป็นแบบจุดส่งเสริมให้กับเมือง ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ดี เพราะว่าต้องมีการให้คำแนะนำในจัดการที่เป็นระบบระเบียบ ถูกสุขอนามัยในการอยู่อาศัยของอาคารได้ ทั้งประโยชน์ต้อสังคม และประโยชน์ต่อคนที่อยู่อาศัยกับผู้ประกอบการเอง”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล สยุมภู โต๊ะทับทิม
วัน เดือน ปีเกิด 29 สิงหาคม 2536
ที่อยู่ 49/49 หมู่ 6 ถนนไสวประชาราษฎร์ ต.ลาดสวาย
อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี 12150
โทร. 0925194194

ประวัติการศึกษา

2559 ปริญญาตรีสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี

ประสบการณ์การทำงาน

2560 AT IDEA Design (Foreman)
2561-2565 LD Interior Design & Construction (Designer)
2565-ปัจจุบัน Treeplus Design (Designer/Project Supervisor)

ผลงานวิจัย

2564 สยุมภู โต๊ะทับทิม และเบญจมาศ กุฎอินทร์. 2560. “การประเมินสภาพแวดล้อมร้านอาหารในอาคารอนุรักษ์ในตึกแถว ซอยพระยาศรี ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพมหานคร.” หนังสือบทความวิจัยในโครงการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2564. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้